

Program *forår 2018*

Side 86
Århundredets Festival

Side 79
Kunsttur til Skagen

Side 64
Weekend på Sandbjerg Gods

Side 55
Gå dig klog – filosofisk vandretur

Se hvor kunsten kradser

Lotte Philipsen
Lektor i kunsthistorie
Aarhus Universitet

Om Folkeuniversitetet

Alle er velkomne på Folkeuniversitetet.

På Folkeuniversitetet kan du møde landets forskere, som formidler forskningens metoder og resultater. Forskerne er eksperter inden for en lang række forskellige emner. De formidler deres viden om politik, historie og filosofi. Om sundhed, medicin og psykologi. Om naturen og universet. Om litteratur, musik og kunst. Om arbejdslivet. Og om meget, meget andet.

I dette program kan du finde mere end 230 forelæsninger, som du kan vælge imellem. Det kan være, du finder dén forelæsning, som rammer lige netop det emne, som du interesserer dig for, eller et emne, som kan give anledning til helt nye interesser.

”Jeg har taget fejl”

Fejltagelser skal gerne rettes. Men sætningen ”Undskyld, jeg har taget fejl” hører du ikke så tit. Muligvis slet ikke tit nok.

Men vi tager alle sammen fejl en gang imellem. Vi antager noget om virkeligheden, der er forkert. Nogle gange erkender vi det selv, og det gør vi, fordi vi er blevet klogere i mellemtiden. Andre gange indser vi desværre ikke, at vi har taget fejl, og vi bringer vores fejlagtige antagelser og konklusioner med os videre i livet. Men alle tager fejl. Det er menneskeligt.

Fejl kan tilgives. Men hvis vi ikke lærer af vores fejl, retter op på fejlantagelser eller udbedrer urigtigheder, så er det straks en alvorligere sag. Vi må blive klogere for vores egen skyld, men også for at træffe de rigtige beslutninger. Ingen ved alting på forhånd. Alle tager fejl sommetider. For at kunne korrigere egne og andres fejlantagelser, så skal vi have et ønske om at blive klogere.

Forskerne på Folkeuniversitetet gør dig klogere. På Folkeuniversitetet møder du forskere, som har brugt hele livet på at blive eksperter på lige netop deres forskningsområde. De deler deres viden med dig. Du får indsigt i deres forskningsresultater, og du får mulighed for at høre om deres forskningsfelts metoder. Det giver dig ikke alene nye horisonter og gør din verden større. Du får samtidig mulighed for at blive klogere på det, du troede, du i forvejen vidste, og for at rette gammel viden til en ny verden. Du får nye ideer, nyt overblik og nye perspektiver. Der er ikke noget at tage fejl af: fejl rettes af viden.

*Alle tager fejl - det er menneskeligt.
Men vi kan rette op på fejl, hvis vi bliver klogere. Forskere på Folkeuniversitetet gør dig klogere.*

Noe Munck,
formand for styrelsen

Sten Tiedemann,
rektor

Marie Kruse Larsen,
programchef

Tilmeld dig på
Folkeuniversitetets
hjemmeside:
www.fuau.dk

Tilmeld dig

www.fuau.dk
8843 8000

Find forelæsningsstedet

Aarhus Universitet
Ny Munkegade 118, Aarhus

Programmet er udgivet af

Folkeuniversitetet i Aarhus
8843 8000, info@fuau.dk

Programredaktion:

Marie Kruse Larsen. Programchef og redaktør for religion og filosofi

Louise Højbjerg Jacobsen. Redaktør for arkæologi og historie
samt kunst, arkitektur og design

Mette Grønborg Poulsen. Redaktør for organisation, ledelse og
kommunikation samt litteratur, film og musik

Anne Marie Støvring Sørensen. Redaktør for psykologi og sundhed

Lærke Sofie Glerup Hansen. Redaktør for naturvidenskab og teknologi

Joakim Quorp Matthiesen. Redaktør for samfund og verden

Lotte Vestergaard (barsel)

Programmedarbejdere: Jonas Sloth, Kasper Dam Nielsen, Julie Harboe,
Karen Baj Engedal, Kathrine Frich Lindstrøm Schultz

Indhold

Samfund og verden

s. 8–17

s. 9	Det høje nord	s. 13	Magteliten – hvordan 423 danskere styrer landet
s. 9	Forstå din verden	s. 13	Hvad kommer efter konkurrencestaten?
s. 9	Indblik i Mellemøsten	s. 14	Konflikt og demokrati i det 21. århundrede
s. 9	Rusland under Putin	s. 14	Hvad enhver bør vide om international politik
s. 10	Keynes og Piketty: Vækst og fordeling i det 21. århundrede	s. 14	Penge
s. 10	Store samfundstænkere	s. 15	Fremtidens krig
s. 10	Økonomisk ulighed i Danmark	s. 15	A Guide to Politics in Denmark
s. 11	Spionage – fra Sun Tzu til Snowden	s. 15	Macron og Merkel – En ny fransk-tysk motor?
s. 11	Christiansborg bag facaden	s. 16	Barcelona mellem separatister og turister
s. 11	Alt hvad du bør vide om loven	s. 16	Hvor er sundhedsvæsenet på vej hen?
s. 11	Iran	s. 16	Japan i bevægelse
s. 12	Trump's Presidency	s. 16	Drab i Danmark
s. 12	Idéhistorien læser Trump	s. 17	Canadas historie og politik
s. 12	Silkevejen – dengang og i dag	s. 17	Slavoj Žižek
s. 12	Nationalisme i Europa	s. 17	Et tværsnit af Indien
s. 13	Sproglig mangfoldighed – ekstremer i verdens sprog	s. 17	Danmarkskortet

Organisation, ledelse og kommunikation

s. 18–25

s. 19	Konsulentens grønspættebog	s. 22	Skarpe tanker – styrk dine kognitive færdigheder
s. 19	Den retoriske værktøjskasse	s. 23	Forandringsledelse uden forandringslede
s. 19	Kommunikationsmedarbejderens ABC	s. 23	Design-tænkning for ledere og medarbejdere
s. 20	Positiv psykologi i ledelse – robuste arbejdskulturer	s. 23	Lær fra dig
s. 20	Magt i organisationen	s. 23	Fremtidens leder
s. 20	Kommunikation tæt på – besøg århusianske virksomheder	s. 24	Social intelligens – i livet og på arbejdet
s. 21	Den gode præsentation	s. 24	Ledelsesteamet gentænkt
s. 21	Paradoksledelse	s. 24	Coaching i teori og virkelighed
s. 21	Mødefacilitering	s. 24	Luppen på gruppen
s. 21	Tredje generations coaching	s. 25	Konflikt-håndtering og -mægling
s. 22	Sådan arbejder du strategisk med sociale medier	s. 25	Evaluer i teori og praksis
s. 22	Ordet er dit!	s. 25	Giv teksten liv
		s. 25	Kroppens sprog i professionel praksis

Psykologi og sundhed

s. 26–36

s. 27	Robusthed i praksis – i hverdags- og arbejdslivet	s. 32	Angst hos børn og unge
s. 27	Livet bliver til – om graviditet og fødsler	s. 32	Afhængighed
s. 27	Kort og godt om gigt. Slid- og leddegigt	s. 32	Pårørende – den usynlige hær
s. 28	Optimer din hjerne	s. 33	Kort og godt om menneskets ernæring
s. 28	Sov godt	s. 33	Positiv psykologi i hverdagen
s. 28	Fup og fakta om din sundhed	s. 33	Forstå smerten
s. 29	Stress og stressreduktion	s. 34	Tjek på parforholdet
s. 29	Det gode liv 60+	s. 34	Viden med puls: Muskler
s. 29	Professionel med følelser	s. 34	Rundt om yoga
s. 30	Empati og robusthed – med Specularmetoden	s. 35	Lær at forstå dit barn
s. 30	Jungs filosofi	s. 35	Flow, krop og bevægelse 50+
s. 30	Hjernestarter – sådan træner du din hjerne	s. 35	På vandring
s. 30	Hvad enhver bør vide om blodprop i hjertet	s. 35	Alt hvad du bør vide om anti-inflammatorisk levevis
s. 31	Naturmedicin	s. 36	Skidt og kanel – tilsætningsstoffer, E-numre og kunstige sødemidler
s. 31	Sex – kun for kvinder	s. 36	Diagnosekulturen – kampen om sygdomsbegrebet
s. 31	Moderne psykotering	s. 36	En god mavefornemmelse
s. 32	Kunsten at glædes		

Naturvidenskab og teknologi

s. 38–44

s. 39	Exoplaneter	s. 42	Fugletrækkets gåder
s. 39	Verdens vildeste opdagelser	s. 42	Mineraler – fra kvarts og feldspat til guld og ædelsten
s. 39	Naturvidenskabens detektiver	s. 42	Da mennesket blev menneske
s. 40	Kvantemekanik – atomernes vilde verden	s. 43	De store IT-innovationer
s. 40	Det mørke Univers	s. 43	Gravitationsbølger – 'En begivenhed der rystede verden'
s. 40	Alt du bør vide om naturvidenskab – næsten	s. 43	Kunstig intelligens
s. 40	Det levende univers	s. 44	Det antropocæne: vores nye tidsalder
s. 41	Hvad enhver bør vide om universet	s. 44	Livets største spørgsmål
s. 41	Citizen science – brug din viden i forskningens verden	s. 44	Den genetiske revolution
s. 41	Fossiler ved de danske kyster		
s. 42	Danmarks græsser, halvgræsser og siv		

Religion og filosofi

s. 48–56

s. 49	Ideer, der ændrede verden	s. 53	Skildpaddetanker – Banale sandheder om fødsel, død og det utrolige liv ind i mellem
s. 49	Hvad enhver dansker bør vide	s. 53	Idéhistorie: oplysning og romantik
s. 49	Filosofihistorie – fra antikken til det moderne gennembrud	s. 53	Romaner – dystopiske og politiske
s. 50	Guds ord – i Toraen, Bibelen og Koranen	s. 54	Dostojevskys univers
s. 50	Vølvens spådom, norner og skæbne	s. 54	Mytologier
s. 50	Tænk dig om	s. 54	Kierkegaards univers
s. 50	Stoisk ro i hverdagen	s. 55	Gå dig klog – filosofisk vandretur
s. 51	Eksistentialisme	s. 55	Det gode liv
s. 51	Verdenshistorie: En verden eller civilisationernes sammenstød	s. 55	Hvordan vil fremtidens religioner se ud?
s. 51	Helgener og mirakler	s. 55	Islam
s. 52	Demokratiets krise	s. 56	Danskernes tro gennem 1000 år
s. 52	Eksistensfilosofi	s. 56	Sløk
s. 52	Johannesevangeliet	s. 56	Buddhisme – kort og godt
s. 52	Løgstrup og Kierkegaard	s. 56	Dødsriger i nordisk mytologi
		s. 56	Spørg filosofien om liv og død

Arkæologi og historie

s. 58–68

s. 59	Verdenshistoriens største begivenheder	s. 64	Europas historie – set gennem metropolerne
s. 59	Turen går til Berlin	s. 65	Grækenland i Europa – før og nu
s. 59	Hvad enhver bør vide om Europas historie	s. 65	Romerriget: Magt og imperium, slaveri og civilisation
s. 60	En europæisk danmarkshistorie	s. 65	1918 – Første Verdenskrigs afslutning
s. 60	Wien – på rejse i europæisk kulturs historiske hovedstad	s. 66	Byvandring: En syg historie! – hospitalerne i Aarhus og deres historie
s. 60	Store danske arkæologer – på jagt efter fortidens byer	s. 66	Firenze og Venedig – de første moderne byer i verden
s. 61	Antikkens stormagter	s. 66	Frimureri – fortid eller fremtid?
s. 61	Til frokost i historien i Den Gamle By	s. 67	A Guided Historical City Tour
s. 61	De Slesvigske Krige – da katastrofen ramte Danmark	s. 67	Danmarks historie – set gennem købstæderne
s. 61	Europas opdagelse af verden	s. 67	Våben der vandt krigen
s. 62	På ekspedition hos inkaerne i Perus tågeregnskov	s. 68	Den tidlige danmarkshistorie
s. 62	Weimarrepublikken 1919-1933	s. 68	Imperier – storhed og fald
s. 62	Poltava 1709 – beretningen om en armés undergang	s. 68	Europas grænser i 100 år – fra afslutningen af Første Verdenskrig til i dag
s. 63	Byvandring: På vandring gennem Aarhus' historie	s. 68	Særomvisning i Den Gamle By: Aarhus Fortæller
s. 63	Historiens vendepunkter: Danmark bliver moderne		Tyskland 360 grader
s. 63	Dansk kolonihistorie		
s. 64	Hvad der er værd at vide om verdenshistorien i det 20. århundrede		

Kunst, arkitektur og design

s. 70–79

s. 71	Læs og forstå – kunsten	s. 75	Per Kirkeby – liv og værk
s. 71	Hvad der er værd at vide om kunst	s. 75	Kunstens store brydningstid: Renæssancen i Norditalien
s. 71	Europæisk kunsthistorie – fra Fidias til Giotto	s. 76	Kritisk kunst eller ren propaganda? – om kunst og politik gennem historien
s. 72	Kunst og arkitektur i Europas kulturbyer: Enevældens København	s. 76	Kunst på recept – om kunstens og arkitekturens terapeutiske potentialer
s. 72	Besøg dem der har tegnet Aarhus	s. 77	Kunst og myte
s. 72	Det' dansk	s. 77	Byvandring: Aarhus – formsprog, bygninger og arkitekter
s. 73	Orienten – kultur, kunst og arkitektur	s. 77	Arabisk kunst og kultur
s. 73	Kunsthistorie på tværs: Den figurative kunst i det 20. århundrede	s. 78	Verden set med kunstnerens øjne
s. 73	Kunst og arkitektur i Venedig, Ravenna og Urbino	s. 78	International design i 100 år
s. 74	Tegningens historie	s. 78	Kunstskatte i Europas storbyer
s. 74	Europæisk kunsts fortællinger. Kunsthistoriens verdensbilleder	s. 78	Byvandring: Det nye Aarhus
s. 74	Spansk kunst i 300 år	s. 79	Deutschstunde – tysk kulturhistorie på én aften
s. 74	Arkitektur i verdensklasse – fra Guggenheim i Bilbao til Gaudí i Barcelona	s. 79	Kunsten at købe kunst
s. 75	Kunst & Cava – formidlingsprogram om samtidskunst i Kunsthal Aarhus	s. 79	Dansk kunst i 10'erne
s. 75	Kunst med Kær: Hvor er kunsten i dag?	s. 79	Galskab og kreativitet – ifølge psykiatrien, litteraturen og kunsten

Litteratur, film og musik

s. 80–85

s. 81	Marcel Proust: 'På sporet af den tabte tid'	s. 83	Beethovens symfonier – en genre nytænkes
s. 81	Føl med litteraturen	s. 83	Wagners operaunivers
s. 81	Værker i verdensklasse	s. 84	Tre af Shakespeares bedste
s. 82	Modernismens mange ansigter	s. 84	Forfatteren og forskeren – Svend Åge Madsen og Henrik Skov Nielsen
s. 82	Noveller og kortprosa	s. 84	Islandske sagaer
s. 82	Twin Peaks er tilbage	s. 84	Stærke kvinder i litteraturen
s. 82	Musikalske mesterværker	s. 85	Johannes V. Jensens 'Kongens fald'
s. 83	Højdepunkter i Irlands litteratur	s. 85	På verdensomrejse i litteraturen
s. 83	Hovedstrøg i Paul Austers forfatterskab		

Århundredets Festival: EUROPA 1950-2000

s. 86–93

s. 88	Rundt om Herman Bang	s. 91	Den grusomme medicin
s. 88	Danse Macabre	s. 91	Den nye kvinde – kunstnerisk revolution
s. 88	Vidensbif – Titanic	s. 91	Intelligente cocktails – absinth på Apotheket
s. 88	Vaccinér dig!	s. 91	Flora Danica – videnskab og kunst
s. 89	Kærs KunstKafé	s. 92	How the Other Half Lives
	– Art Nouveau på kanten af katastrofen	s. 92	Vidensbif – Moulin Rouge
s. 89	Filosofibar	s. 92	Ovartaci – i kunstens historie
s. 89	Til arbejdet – liv eller død	s. 92	Freud – vi skal helt ind i sindet!
s. 89	Vidensbrunch med Søren Fauth	s. 93	Vidensbrunch i domkirken – Er Gud død?
s. 89	More work for mother – teknologien og husmoderen	s. 93	Kroppen – den ny tids katedral
s. 90	Franske toner i Vandtårnet	s. 93	Magnifique! Frankofil middag i La Belle Époque
s. 90	Indflydelsen fra Proust	s. 93	Atomer, bakterier og cykler
s. 90	Takt og tone – kvindens sociale rolle		– fantastiske opdagelser og opfindelser
s. 90	Ta' med vidensbussen til Gammel Estrup	s. 93	Salon med Ane Cortzen
s. 90	Kaffe til alle – kaffeskole hos BKI		– La Belle Époque og Aarhus' arkitektur

Vidensarrangementer

s. 45	Lundbeckfonden Science Café
s. 46	Lundbeckfonden Lectures
s. 57	Bliv klogere på verden: rejser
s. 64	Weekend på Sandbjerg Gods
s. 76	Weekendtur til Københavns museer
s. 79	Tur til Skagens museer og Brøndums Hotel
s. 85	Vidensbrunch på DOKK1

Andet

s. 37	"Børn får livsmod, når de inddrages og bidrager", interview med socialpsykolog Per Schultz Jørgensen
s. 69	"Se på kunst efter Pippi Langstrømpe-metoden", interview med kunsthistoriker Lotte Philipsen
s. 94	Praktiske oplysninger
s. 99	"Mørk energi gennemsyrrer universet", interview med astrofysiker Ole Eggers Bjælde

Lotte Philipsen forelæser i 'Kunst & Cava – formidlingsprogram om samtidskunst' (side 75), til vidensbrunch (side 85) og læs interviewet (side 69).

Samfund og verden

Hør om verdens lande og regioner,
økonomiens udvikling og de politiske slagsmål
om samfundets indretning. Landets dygtigste
samfundsforskere kaster lys på de tendenser,
udfordringer og teorier, der optager dem lige nu.
Forstå verden i dag.

Det høje nord

Holdnummer: 1811-264

Dato: 22/1, 5 mandage

Tid: 17.15-19.00

Pris: 560 kr., studerende 310 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D113, Ny Munkegade 118

Det høje nord er spækket med kontraster. Utrolig natur og særegne befolkningsgrupper. Globale klimaspørgsmål og international politik. Området rummer det hele. Men hvad er der på spil i dag? Kom med bag facaden, og hør om de aktuelle samfundsmæssige udfordringer og kulturerne højt mod nord. Hør om krakket på Island i 2008, om hverdagens udfordringer i Thule på Grønland, om samerne og om de storpolitiske konsekvenser af klimaændringerne i Arktis. Få også en introduktion til færøsk litteratur samt et indblik i færøsk historie. Fem eksperter samler trådene, og gør dig klogere på det høje nord i dag.

22/01: Geopolitik i Arktis: Kampen om det høje nord. Kate Pepke Pedersen, cand.scient.pol.

29/01: Island dengang og i dag: fra vikinger til pengespekulanter. Torben Rasmussen, litteraturhistoriker, forfatter og direktør, Team Island

05/02: Færøernes litteratur og historie. Jógvan Isaksen, lektor i færøsk litteratur, Københavns Universitet

12/02: Samerne i det 21. århundrede. Sally Anderson, lektor i antropologi, Aarhus Universitet

19/02: Grønland og Thule på tidens rand. Kirsten Hastrup, professor i antropologi, Københavns Universitet

Forstå din verden

Holdnummer: 1811-112

Dato: 22/1, 7 mandage

Tid: 19.45-21.30

Pris: 760 kr., studerende 410 kr.

Sted: AU, bygning 1530, auditorium F, Ny Munkegade 118

Verden er i konstant bevægelse: Konflikter bliver til krige, traktater underskrives og politiske håndtryk udveksles hen over bonede gulve. Men hvad er historien bag det, der sker? Hvad adskiller de forskellige regioner, og hvilken viden bringer os tættere en forståelse af Europa, Mellemøsten, USA, Afrika, Latinamerika og Asien? Få stillet skarpt på de konflikter, bevægelser og politiske problemstillinger, forskerne mener, er vigtigst for at forstå verden i dag.

22/01: USA. Jørn Brøndal, lektor i amerikanske studier, Syddansk Universitet

29/01: Asien. Carsten Boyer Thøgersen, tidl. kontorchef i Udenrigsministeriet

05/02: Østeuropa og Rusland. Karsten Jakob Møller, generalmajor og senioranalytiker (pens.).

12/02: Afrika. Holger Bernt Hansen, professor emeritus i afrikastudier, Københavns Universitet

19/02: Mellemøsten og Nordafrika. Peter Seeberg, lektor i mellemøststudier, Syddansk Universitet

26/02: Latinamerika. Steen Fryba Christensen, lektor i Latinamerika og globalisering, Aalborg Universitet

05/03: Europa og EU. Morten Rasmussen, lektor i historie, Københavns Universitet

Indblik i Mellemøsten

Holdnummer: 1811-008

Dato: 23/1, 8 tirsdage

Tid: 17.15-19.00

Pris: 860 kr., studerende 460 kr.

Sted: AU, bygning 1530, auditorium E, Ny Munkegade 118

Mellemøsten er et af verdens brændepunkter. Det er en kompleks region, hvor forskellige kulturer, politiske dagsordener og økonomiske betingelser både mødes og støder sammen. Islamisk Stat, krigen i Syrien, enorme flygtningestrømme, kup og demonstrationer har alt sammen præget Mellemøsten i den senere tid. Det vidner om en region i opbrud. Men hvor er Mellemøsten på vej hen? Det forsøger forelæsningsrækken at give nogle bud på ved både at se på regionen som helhed og de enkelte landes særlige betingelser. Forelæsningsrækken kaster lys over Mellemøsten og inviterer dig til at blive klogere på forskelle og ligheder mellem landene i regionen.

23/01: Iran. Jesper Petersen, ph.d.-studerende i historie og religionsvidenskab, Lunds Universitet

30/01: Golfstaterne. Martin Hvidt, lektor i mellemøststudier, Syddansk Universitet

06/02: Libanon. Peter Seeberg, lektor i mellemøststudier, Syddansk Universitet

13/02: Egypten (på letforståeligt engelsk). Mark Sedgwick, professor MSO i islamstudier, Aarhus Universitet

20/02: Syrien. Peter Seeberg, lektor i mellemøststudier, Syddansk Universitet

27/02: Israel og Palæstina. Peter Lodberg, professor MSO i teologi, Aarhus Universitet

06/03: Tyrkiet. Deniz Serinci, cand. public. B, freelance journalist

13/03: Irak. Helle Lykke Nielsen, lektor i mellemøststudier, Syddansk Universitet

Rusland under Putin

Holdnummer: 1811-064

Dato: 25/1, 6 torsdage

Tid: 19.30-21.15

Pris: 660 kr., studerende 360 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D113, Ny Munkegade 118

Vi kender alle Putin som macho-statsmanden, der vælter tigre eller rider i bar overkrop i den russiske vildmark. Putins eventyr på udebane i Ukraine og Syrien ledsages af svigtende eksportindtjening på olie, nedskæringer, faldende realløn og udbrud af utilfredshed. Så hvor stærkt er Putins greb om magten egentlig? Hvilken rolle spiller forholdet til Hviderusland og Ukraine? Handler Ruslands politik i Syrien dybest set om at etablere en magtpolitisk trekant mellem Kina, Rusland og USA? Vil denne storpolitiske strategi overhovedet lykkes? Og hvilken effekt har modstanden fra de unge russere mod korruptionen?

25/01: Det nye Ruslands storhed og forfald. Mette Skak, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet

01/02: Rusland, Ukraine og Hviderusland: Tre østslaviske nationale identiteter. Rasmus Nilsson, ekstern lektor, Københavns Universitet og Teaching Fellow i russisk udenrigspolitik, University College London

08/02: Putins stormagtsdrømme: Udenrigspolitikken. Niels Bo Poulsen, militærhistoriker, Forsvarsakademiet

15/02: Konflikten i Ukraine. Claus Mathiesen, lektor i russisk, Forsvarsakademiet

22/02: Dragen og bjørnen. Ruslands forhold til Kina. Karsten Jakob Møller, senioranalytiker, Dansk Institut for Internationale Studier

01/03: Den unge generation af russere (på letforståeligt engelsk). Jeremy Morris, lektor i russiske studier, Aarhus Universitet

Giv en oplevelse på
Folkeuniversitetet i gave

Nogle arrangementer finder du kun i nyhedsbrev og på Facebook facebook.com/fuaarhus

Keynes og Piketty: Vækst og fordeling i det 21. århundrede

Holdnummer: 1811-003

Dato: 27/1, 1 lørdag

Tid: 10.00-16.00

Pris: 360 kr., studerende 210 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

Underviser: Jesper Jespersen, professor i økonomi, Roskilde Universitet

John Maynard Keynes revolutionerede den samfundsøkonomiske forståelse. Han blev arkitekten bag det 20. århundredes mest fremgangsrige periode fra 1945 til 1970. Det var en periode, der var præget af økonomisk vækst og hidtil uset lav arbejdsløshed. Vi ser på, hvordan Keynes kunne bryde med den klassiske, stærkt markedsorienterede, økonomiske teori. Keynes' tilgang blev efterfølgende afløst af neoliberal økonomisk teori og politik. Men i kølvandet på det finansielle sammenbrud i 2008 blev Keynes atter aktuel. Hans teorier blev suppleret med den franske økonom Thomas Pikettys 'Kapitalen i det 21. århundrede', hvori der gives en analyse af årsagerne bag og konsekvenserne af den stærkt stigende ulighed i de vestlige lande. Piketty kommer således med en række forslag, der vil kunne skabe en fornyet og mere retfærdigt fordelt velfærd i kombination med en bæredygtig global udvikling.

Store samfundstænkere

Holdnummer: 1811-227

Dato: 5/2, 7 mandage

Tid: 17.30-19.15

Pris: 760 kr., studerende 410 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale G116, Ny Munkegade 118

En idé kan ændre verden markant. Vort samfund i dag bygger på ideerne fra de største samfundstænkere gennem tiden. De teoretiserede over samfundets opbygning og analyserede det moderne liv. Deres perspektiver og analyser har haft afgørende betydning for fremtidens samfundsudvikling og samfundssyn, og de har præget politikere og embedsmænd op gennem 1900-tallet og frem til i dag. Få indblik i de store samfundstænkernes personlighed, deres banebrydende ideer, og hvorfor netop deres tanker har sat et tydeligt præg på deres eftertid.

05/02: Niklas Luhmann. Lars Qvortrup, professor i uddannelsesvidenskab ved DPU, Aarhus Universitet

12/02: Michel Foucault. Jens Erik Kristensen, lektor i pædagogik og idéhistorie, Aarhus Universitet

19/02: Pierre Bourdieu. Lisanne Wilken, lektor i europastudier, Aarhus Universitet

26/02: Slavoj Žižek. Carsten Bagge Laustsen, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet

05/03: Ulrich Beck. Mads P. Sørensen, seniorforsker i statskundskab, Aarhus Universitet

12/03: Axel Honneth. Antje Gimmler, professor i filosofi, Aalborg Universitet

19/03: Zygmunt Bauman. Poul Poder, lektor i sociologi, Københavns Universitet

Økonomisk ulighed i Danmark

Holdnummer: 1811-222

Dato: 5/2, 5 mandage
(ingen undervisning 12/2)

Tid: 19.30-21.15

Pris: 560 kr., studerende 310 kr.

Pris inkl. bog: 790 kr., studerende 540 kr.
(bog værdi 295 kr.)

Sted: AU, bygning 1530, lokale D119, Ny Munkegade 118

Danmark er verdens mest lige land. Er økonomisk ulighed så overhovedet et problem? Hvis man kigger på emnets plads i både den faglige og politiske debat, så må svaret være ja. Ikke mindst i kølvandet på udgivelsen af Thomas Pikettys 'Kapitalen i det 21. århundrede', hvor den franske økonom analyserer uligheden og indkomstfordelingen i et historisk perspektiv. Der er dog stor uenighed om, hvilken effekt økonomisk ulighed har. Øger det incitamentet til at arbejde? Eller fører det til fattigdom og afsavn? Få en række af landets førende eksperter analyser og bud på, hvilken betydning økonomisk ulighed har i Danmark i dag. Forelæsningsrækken er baseret på udgivelsen 'Økonomisk ulighed i Danmark' (Jurist- og Økonomiforbundets Forlag, 2017), der kan tilkøbes.

05/02: Den økonomiske ulighed.

Niels Ploug, direktør for personstatistik, Danmarks Statistik

19/02: Løn. Peder Jørgen Pedersen, professor i økonomi, Aarhus Universitet

26/02: Uddannelse. Niels Ploug, direktør for personstatistik, Danmarks Statistik

05/03: Skat. Lars Andersen, direktør, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd

12/03: Pension. Torben M. Andersen, professor i nationaløkonomi, Aarhus Universitet

Spionage – fra Sun Tzu til Snowden

Holdnummer: 1811-219

Dato: 14/2, 5 onsdage

Tid: 17.30-19.15

Pris: 560 kr., studerende 310 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale G116, Ny Munkegade 118

Spionage beskrives ofte som det næst-ældste erhverv i verden. Oldtidens hæere og politiske systemer anvendte spionage til at foregribe fjendens næste træk. Og det er ikke gået af mode. Tænk bare på Edward Snowdens afsløringer af USA's omfattende aflytning af både nære allierede og modspillere. Hvilken historisk udvikling har spionagen gennemgået? Hvordan indvirker den på international politik? Hvilke udfordringer står tjenesterner overfor i dag? Få indsigt i efterretningstjenesternes historiske ophav og den rolle de spiller i samfundet. Virkeligheden er nemlig langt fra populærkulturens skæg og blå briller.

14/02: Spionagens oprindelse og udvikling. Mette Skak, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet

21/02: PET og FE. Hans Jørgen Bonnichsen, tidligere operativ chef for PET

28/02: KGB og FSB. Erik Kulavig, lektor i historie, Syddansk Universitet

07/03: CIA og FBI. Hans Jørgen Bonnichsen, tidligere operativ chef for PET

14/03: Den nye online arena: Cybersikkerhed. Tobias Liebetrau, ph.d.-stipendiat, Københavns Universitet

Christiansborg bag facaden

Holdnummer: 1811-314

Dato: 19/2, 5 mandage

Tid: 19.45-21.30

Pris: 560 kr., studerende 310 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale G116, Ny Munkegade 118

Mange af os følger med i politik. Vi er vidner til politikernes mudderkastning. Og vi hører om blokpolitik og nødløgne. Om vækst, reformer og personsager. Men hvordan fungerer tingene på Christiansborg egentlig bag facaden? Ja, hvem bestemmer i Danmark? Partigrupperne har naturligvis en afgørende rolle for, hvad der er på mediernes dagsorden. Men i de seneste år har vi også set en række sager, der har bragt forholdet mellem ministre og embedsmænd i fokus. Og interesseorganisationerne forsøger med deres lobbyarbejde ihærdigt at påvirke de politiske beslutninger, der hvor de bliver taget. Samtidig handler politik om mennesker. Og derfor kan psykologien også gøre os klogere på, hvem der egentlig bestemmer. Kom bag kulisserne på Christiansborg, når landets skarpeste forskere ruller tæppet op og stiller skarpt på dansk politik.

19/02: Lobbyernes indflydelse i dansk politik. Anne Skorkjær Binderkrantz, professor i statskundskab, Aarhus Universitet

26/02: Magt, ministre og embedsmænd. Jørgen Grønnegård Christensen, professor emeritus i statskundskab, Aarhus Universitet

05/03: Partierne på Borgen: Politik bag lukkede døre. Helene Helboe Pedersen, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet

12/03: Medierne og politikerne. Christoffer Green-Pedersen, professor i statskundskab, Aarhus Universitet

19/03: Psykologi? Politikernes sprogbrug og vores holdninger. Lene Aarøe, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet

Alt hvad du bør vide om loven

Holdnummer: 1811-316

Dato: 22/2, 5 torsdage

Tid: 19.30-21.15

Pris: 560 kr., studerende 310 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D219, Ny Munkegade 118

Alle er lige for loven, men langt fra alle har samme forståelse for de til tider kringledede paragraffer, der danner den retslige ramme om vores liv som borgere i det danske samfund. Bliv klogere på loven og de specifikke situationer, mange af os kommer til at stå i på et tidspunkt i tilværelsen. Forelæsningsrækken trækker de store juridiske linjer op samtidig med, at du bliver klædt på til at forstå principperne i både den hverdagsrelaterede forbrugerret, den til tider brutale familie- og arveret og presseretten, der sætter grænser for mediernes gøren og laden.

22/02: Introduktion til det danske retssystem. Sten Schaumburg-Müller, professor i jura, forskningsleder, Syddansk Universitet

01/03: Forvaltningsret. Caroline Adolphsen, postdoc i forvaltningsret, Aarhus Universitet

08/03: Forbrugerret. Anne-Dorte Bruun Nielsen, lektor i forbrugerret, Aarhus Universitet

15/03: Familie- og arveret. Ulrik Grønberg, advokat, Advokaterne Sankt Knuds Torv, Aarhus

22/03: Medie- og presseret. Sten Schaumburg-Müller, professor i jura, forskningsleder, Syddansk Universitet

Iran

Holdnummer: 1811-063

Dato: 25/2, 1 søndag

Tid: 10.00-16.00

Pris: 360 kr., studerende 210 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

Bliv klogere på et af verdens brændpunkter. Iran er et land med meget at byde på. Opdag landets mange minoriteter, få indblik i kvinders vilkår, og få indsigt i den islamiske republiks aktuelle politiske situation. Har landets mange minoriteter noget til fælles med flertallet af persere og præstestyret i Teheran? Hvilke muligheder og begrænsninger møder kvinder i deres dagligdag? Og hvad er der sket, siden den grønne bevægelse blomstrede i 2009? Efter forelæsningerne kan du høre mere om rejser til Iran med forelæserne og rejsebureauet Viktors Farmor. Læs også mere på side 57.

10.00: Minoriteter – Iran bag sløret. Bjarke Vestesen, journalist, Fyens Stiftstidende

11.45: Frokostpause

12.30: Sharia og kvinders vilkår. Jesper Petersen, ph.d.-studerende i historie og religionsvidenskab, Lunds Universitet

14.30: Oprør og reformer – nye vinde i den islamiske republik. Jesper Petersen, ph.d.-studerende i historie og religionsvidenskab, Lunds Universitet

Trump's Presidency

Holdnummer: 1811-311

Dato: 6/3, 1 tirsdag

Tid: 17.30-19.15

Pris: 0 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale G116, Ny Munkegade 118

Underviser: Byron Zachary Rom-Jensen, ph.d. fellow at Aarhus University

The lecture will cover surprising histories of certain Trump policies and proposals, and how they have been adopted to meet the interests and demands of the current Americans. We will look back at the origins of the modern conservative movement, witness the struggle within the American consciousness between rights and order, and trace the "America First" rhetoric all the way back to the founding of the USA. How did a man of business manage to become president? More so than his recent predecessors, Donald Trump's presidency remains an enigma. By placing the Trump administration's ideas in a historical context, a better understanding of this president, policies, and their implications for the United States and the world might emerge.

Idéhistorien læser Trump

Holdnummer: 1811-318

Dato: 7/3, 3 onsdage

Tid: 17.15-19.00

Pris: 360 kr., studerende 210 kr.

Sted: AU, bygning 1530, auditorium F, Ny Munkegade 118

Det kan være svært at blive klog på den amerikanske præsident Donald Trump. Hvad mener han egentlig med sine udtalelser? Hvilken type politik føres der? Og hvad betyder præsidentens politiske ageren for USA? Få ni idéhistorikeres bud på, hvordan man med forskellige blikke kan læse Trump, og bliv klogere på, hvordan han kan forstås. Forelæsningen er baseret på bogen 'Idéhistorien læser Trump' (Forlaget Baggrund, 2017).

07/03: Magt og modmagt: Luther, Machiavelli og Butler læser Trump. Louise Fabian, lektor, ph.d., Institut for Kultur og Samfund, Aarhus Universitet. Eva Krause Jørgensen, postdoc. Mikkel Thorup, professor MSO i idéhistorie, Aarhus Universitet

14/03: Farlige klovnerier: Kierkegaard, Marx og Benjamin læser Trump. Tobias Dias, ph.d.-studerende på idéhistorie. Ole Morsing, lektor i idéhistorie, Aarhus Universitet. Esben Bøgh Sørensen, redaktør og BA. i idéhistorie

21/03: Løgn og bedrag: Nietzsche, Arendt og Baudrillard læser Trump. Frank Beck Lassen, forfatter og underviser, Testrup Højskole. Morten Hauggaard Jeppesen, lektor i idéhistorie. Jakob Bek-Thomsen, lektor i idéhistorie, Aarhus Universitet

Silkevejen – dengang og i dag

Holdnummer: 1811-310

Dato: 17/3, 1 lørdag

Tid: 10.00-16.00

Pris: 360 kr., studerende 210 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

Helt fra oldtiden og frem til det 14. århundrede var Silkevejen hovedfærdselsåren mellem Europa og Asien. Igennem århundreder mødtes befolkninger, kulturer, religioner og kontinenter på vejen. På trods af at regionen har spillet en nøglerolle i verdenshistorien, har den længe været overset. Men med Peter Frankopans udgivelse af 'Silkevejene' har regionens historie fået ny opmærksomhed. Samtidig har Kina i dag store udenrigspolitiske ambitioner langs den gamle Silkevej. Med strategien 'One Belt, One Road' er Kina i gang med at skabe en ny handelsvej hele vejen fra Kina til Rotterdam. Og de er allerede godt i gang. Efter forelæsningerne kan du høre mere om rejser til landene langs Silkevejen med rejsebureauet Viktors Farmor. Læs også mere på side 57.

10.00: Silkevejens historie. Jesper Petersen, ph.d.-studerende i historie og religionsvidenskab, Lunds Universitet

12.00: Frokostpause

12.45: One Belt, One Road'. Kinas nye silkevej. Jørgen Delman, professor i kinastudier, Københavns Universitet

14.30: Kinas vej ind i Europa: Kultur og investeringer. Mette Thunø, lektor i kinastudier, Aarhus Universitet

Silkestoffer blev vævet i Kina allerede 6.000 år f.v.t. Det blev senere en eftertragtet luksusvare, som blev fragtet og solgt på karavaneruter til Indien, Mellemøsten og Europa via Silkevejen.

Nationalisme i Europa

Holdnummer: 1811-065

Dato: 17/3, 1 lørdag

Tid: 10.00-16.00

Pris: 360 kr., studerende 210 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

Nationalismen og nationalstaten står stærkt i Europa. Stigende EU-skepsis, flygtningestrømme og den økonomiske krise er blandt de emner, der knytter sig til de nationalistiske partiers succes på tværs af Europa. Men hvad er nationalisme egentlig? Og hvordan kommer nationalismen til udtryk i Europa lige nu? Få en grundlæggende introduktion til teori om nationalisme, en udlægning af situationen i Europa lige nu – og fortællinger fra aktuelt feltarbejde blandt nationalistiske partier i hele Europa. Kom bl.a. bag facaden hos Storbritanniens UKIP, græske Gyldent Daggry og Geert Wilders frihedsparti i Holland.

10.00: Nationalisme, national identitet og forestillede fællesskaber. Mads Daugbjerg, lektor i antropologi, Aarhus Universitet

11.45: Frokostpause

12.30: Nationalisme i Europa anno 2018. Uffe Østergaard, professor emeritus i historie, Copenhagen Business School

14.30: En rejse i nationalismens Europa. Hjalte Tin, forfatter og ph.d. i europæisk historie

Sproglig mangfoldighed – ekstremer i verdens sprog

Holdnummer: 1811-226
Dato: 17/3, 1 lørdag
Tid: 10.00-16.00
Pris: 360 kr., studerende 210 kr.
Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118
Underviser: Peter Bakker, lektor i lingvistik, Aarhus Universitet

Verdens sprog kan være meget forskellige i deres opbygning. Fra sprog helt uden komplekse ord til sprog med ord, der er så lange, at de oversættes med en hel sætning på dansk. Forelæserne fokuserer på sprogtyper og fænomener, der er meget forskellige fra kendte europæiske sprog. Vi dykker ned i nogle af klodens mere ekstreme sprog, der fx har toner, få sproglyde, mange konsonanter eller seks former for datid. Opdagelsesrejsen tager os til opsigtsvækkende indianersprog som cree (Canada) og piraha (Brasilien), kreolsprog som saramakansk (Surinam), men også australske og afrikanske sprog og, tættere på os, dansk tegnsprog. Forelæseringen forudsætter et basalt kendskab til grammatisk terminologi.

Magteliten – hvordan 423 danskere styrer landet

Holdnummer: 1811-228
Dato: 18/3, 1 søndag
Tid: 10.00-16.00
Pris: 360 kr., studerende 210 kr.
Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118
Undervisere: Christoph Houman Ellersgaard, ph.d. i sociologi, Københavns Universitet og Anton Grau Larsen, ph.d. i sociologi, Københavns Universitet

Danmark er mere hierarkisk opbygget, end de fleste af os går og tror. Det kunne sociologerne Christoph Houman Ellersgaard og Anton Grau Larsen konstatere efter i 4 år at have arbejdet med at kortlægge mere end tusind bestyrelser, fonde, udvalg, vl-grupper og andre steder, hvor magtfulde mennesker mødes. I deres bog 'Magteliten – hvordan 423 danskere styrer landet' (Politikens Forlag) fortæller de os, hvem det er, der trækker i trådene, hvordan de gør det, og hvem der står uden for magtens lille klub. Vær med, når Folkeuniversitetet inviterer til en weekenddag med forfatterne bag de opsigtsvækkende undersøgelser.

Hvad kommer efter konkurrencestaten?

Holdnummer: 1811-220
Dato: 3/4, 7 tirsdage
Tid: 17.15-19.00
Pris: 760 kr., studerende 410 kr.
Sted: AU, bygning 1530, lokale D219, Ny Munkegade 118
Tilrettelæggere: Jesper Jespersen, professor i økonomi, Roskilde Universitet og Lars Josephsen, cand.scient., master of public policy

Den stigende globalisering har sat en række af velfærdsstatens traditionelle institutioner under pres. Denne udvikling har kendetegnet stort set alle de industrialiserede lande, hvor den skærpede internationale konkurrence har ført til et politisk ønske om mere liberalisering både i den private og offentlige sektor. Denne afregulering er gået hånd i hånd med nedskæringer i den offentlige sektor og en 'trimning' af de europæiske velfærdsstater. Det har øget uligheden og fastholdt en høj arbejdsløshed. Selv blandt 'topøkonomer' synes der at være opstået tvivl om, om denne konkurrencestats-tænkning overhovedet kan sikre bæredygtige løsninger på det 21. århundredes udfordringer. På en række områder som beskæftigelse, social balance, velfærd, miljø- og klimahensyn er der spændinger mellem de konkurrencestatslige løsninger og en bæredygtig udvikling.

03/04: Konkurrencestaten: Har den leveret? En status. Ove Kaj Pedersen, professor i statskundskab, Copenhagen Business School

10/04: Demokrati og populisme. Er det modsætninger? Steen Nepper Larsen, lektor i uddannelsesvidenskab, Aarhus Universitet

17/04: For meget konkurrence / for lidt stat? Jesper Jespersen, professor i økonomi, Roskilde Universitet

24/04: Hvordan kan den finansielle sektor styres og organiseres mere demokratisk? Ole Bjerg, lektor i filosofi, Copenhagen Business School

01/05: Konsekvenser af internationale handelsaftaler og globale kapitalmarkeder. Jakob Vestergaard, seniorforsker i global regulering, Dansk Institut for Internationale Studier

08/05: Konkurrencestaten – og alt det, der ikke kan købes for penge. Niels Kærgård, professor i økonomi, Københavns Universitet

15/05: Konkurrencestater og global bæredygtighed. Lars Josephsen, cand.scient., master of public policy

Konflikt og demokrati i det 21. århundrede

Holdnummer: 1811-204

Dato: 3/4, 6 tirsdage

Tid: 19.45-21.30

Pris: 660 kr., studerende 360 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale G116, Ny Munkegade 118

Tilrettelægger: Jørgen Møller, professor i statskundskab, Aarhus Universitet

Hvordan fremmer man demokrati, uden det øger risikoen for voldelige konflikter? Det er et af nutidens vigtigste politiske spørgsmål. Demokrati vinder frem over det meste af kloden. Ikke mindst i mange lande, der er fattige, har svage og korrupte statsapparater, og som er splittet på tværs af etniske og religiøse skel. Der er tale om en sprængfarlig cocktail, hvor der er fare for, at demokratiske åbninger aktiverer ulmende stridigheder. Tænk bare på udviklingen efter det 'Arabiske Oprør' i 2011 eller på Ukraine efter den 'Orange Revolution' i 2004. Hvorfor gennemgår nogle lande fredelige demokratiske forandringer, mens andre oplever det stik modsatte? Hvilke kilder er der til politiske protester, og hvornår udarter de sig til vold? Kan man sammenligne udviklingen på tværs af lande, og hvad kan historien fortælle os?

03/04: Konflikt og demokrati i historisk perspektiv. Jørgen Møller, professor i statskundskab, Aarhus Universitet

10/04: Økonomiske kriser og demokratisk ustabilitet fra 1875 til i dag. Suthan Krishnarajan, ph.d.-studerende i statskundskab, Aarhus Universitet

17/04: Er demokratiet på retræte? Svend-Erik Skaaning, professor i statskundskab, Aarhus Universitet

24/04: Primærvalg og politisk vold i Østafrika. Anne Mette Kjær, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet

01/05: Våbenløse revolutioner – ikke-voldelig modstand som folkets nye 'våben'. Alexander Taaning Grundholm, ph.d.-studerende i statskundskab, Aarhus Universitet

08/05: Borgerkrige siden 2. verdenskrig – tendenser og teorier. Lasse Lykke Rørbæk, adjunkt i statskundskab, Aarhus Universitet

Hvad enhver bør vide om international politik

Holdnummer: 1811-315

Dato: 4/4, 6 onsdage

Tid: 17.15-19.00

Pris: 660 kr., studerende 360 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D113, Ny Munkegade 118

USA og Vesten har domineret den internationale politik i årtier, nogen vil sige århundreder. Men i dag gør stormagter som Kina, Rusland, Indien og Brasilien sig i stigende grad gældende økonomisk og politisk. Samtidig har vi været vidner til internationale værdikampe, nye konflikter, økonomisk krise og opbrud i den arabisk-muslimske verden. Hvad nu? Får vi en verden uden vestlig dominans? Hvordan vil forholdet mellem stormagterne udvikle sig – får vi rivalisering eller samarbejde? Hvilke værdier vil præge den internationale politik? Hvilke former for konflikter og krige vil vi stå overfor i de kommende år? Hvordan skal Danmark agere i en ny verdensorden? Forelæsningsrækken er baseret på udgivelsen 'International politik NU' (Systime).

04/04: Ny verdensorden. Georg Sørensen, professor i statskundskab, Aarhus Universitet

11/04: Kina som stormagt. Clemens Stubbe Østergaard, lektor emeritus i statskundskab, Aarhus Universitet

18/04: Civilisationer og religion. Tina Magaard, lektor i kulturforståelse, Aarhus Universitet (Herning)

25/04: Dansk udenrigspolitik i en ny verdensorden. Rasmus Brun Pedersen, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet

02/05: BRICS. Mette Skak, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet

09/05: FN i en ny verdensorden. Tonny Brems Knudsen, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet

Penge

Holdnummer: 1811-225

Dato: 9/4, 5 mandage

Tid: 17.30-19.15

Pris: 560 kr., studerende 310 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale G116, Ny Munkegade 118

De private banker spiller en nøglerolle som skabere af samfundets penge. Nationalbanken laver fx kun ca. 6 % af vores penge, nemlig sedlerne og mønterne, mens resten af pengene er cifre på vores bankkonti. Sådan får vi vores løn, betaler vores skat og terminer, betaler med Dankort og MobilePay samt shopper på nettet. Disse kontopenge styres af bankerne, men næsten ingen forstår hvordan, heller ikke økonomer og bankfolk. International forskning påpeger, at banker skaber nye penge, når de låner dem ud. Når lånet tilbagebetales, ophører pengene med at eksistere. Der er et konstant flow af nye penge ind i samfundets pengemængde og ud af den igen, og det er bankerne, der styrer vandhanen. Så hvad er det egentlig for noget med penge? Og hvad foregår der i en bank? Hvor kom pengene fra, da boblen bristede under finanskrisen i 2008? Og hvorfor så ingen den komme? Hvilke alternativer eksisterer der, hvor pengeskabelsen overgives til samfundet?

09/04: Når banker skaber penge som tryllestøv.

Ib Ravn, faciliteringsstræner og lektor i organisatoriske vidensprocesser, Aarhus Universitet

16/04: Myter og fakta om pengeskabelsen.

Gustav Elias Dahl, HA (mat.)

23/04: Realkredit og bankerne: Fusionen fra helvede.

Rasmus Hougaard Nielsen, videnskabelig medarbejder, Copenhagen Business School

30/04: Betalingsmiddel eller magtinstrument.

Penge i et idéhistorisk perspektiv. Tune Revsgaard Nielsen, MSc i økonomisk historie

07/05: Pengereform. Er et demokratisk og

transparent pengesystem muligt? Jonas Jensen, cand.scient.pol.

Folkeuniversitetets forelæsningsrækker er tilrettelagt af forskere fra hele Danmark

Angela Merkel har været kansler i Tyskland siden 2005, mens Emmanuel Macron er helt ny præsident i Frankrig. De har meget til fælles, og de har skabt en ny tysk-fransk akse med fokus på det europæiske projekt og økonomiske reformer.

Fremtidens krig

Holdnummer: 1811-404

Dato: 14/4, 1 lørdag

Tid: 10.00-16.00

Pris: 360 kr., studerende 210 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

Risikoen for nye stormagtskrige er nærmest ikke eksisterende. Det kan overraske, når man følger mediernes beretning om Trump, Putin og Kim Jong-uns gøren og laden. Krig er nemlig ikke længere et globalt problem, men er reduceret til et lokalt og regionalt problem, der truer stabiliteten i svage stater. Og i dag er afstanden mellem stormagternes ideologi og religion mindsket, frygten for hinandens atomvåben er stor, og de internationale spilleregler er tilfredsstillende. Så er der overhovedet noget at frygte? Og hvordan vil fremtidens krig se ud? Går vi en tid i hvørde med kunstig intelligens på slagmarken? Bliv klogere på fremtidens krigsførsel, når tre af landets fremmeste eksperter lægger kortene på bordet.

10.00: Ustabilitet og krig i syd. Georg Sørensen, professor emeritus i statskundskab, Aarhus Universitet

11.45: Frokostpause

12.30: Vil stormagts- og atomkrig finde sted igen? Peter Viggo Jakobsen, lektor i forsvars- og sikkerhedspolitik, Forsvarsakademiet

14.15: Fremtidens trusler – krigsrobotter. Anne Gerdes, lektor på Institut for Design og Kommunikation, Syddansk Universitet

A Guide to Politics in Denmark

Holdnummer: 1811-317

Dato: 18/4, 1 onsdag

Tid: 19.45-21.30

Pris: 0 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale G116, Ny Munkegade 118

Underviser: Christoffer Green-Pedersen, professor i statskundskab, Aarhus Universitet

In the fictional Danish television series 'Borgen' viewers are introduced to a small country in Northern Europe. Here, the dynamic female prime minister rides her bike to work, minority governments and compromises prevail, and climate policy is a top priority. But how does it actually work, the political system in Denmark? How is a government formed in real life? And how do minority governments generate support for bills – and stay in government at all?

Macron og Merkel – En ny fransk-tysk motor?

Holdnummer: 1811-387

Dato: 3/5, 1 torsdag

Tid: 19.45-21.30

Pris: 160 kr. inkl. et års medlemskab af Europa NU (gratis for medlemmer)

Sted: AU, bygning 1530, lokale G116, Ny Munkegade 118

Underviser: Derek Beach, professor i statskundskab, Aarhus Universitet

2017 var året, hvor Emmanuel Macron tog Frankrig med storm, og Angela Merkel blev genvalgt som kansler, men med det dårligste valg for CDU i en menneskealder. Som to store EU-landes ledere ser det ud til, at de vil udgøre lederskabet, der skal forsøge at holde sammen på et splittet Europa. Men kan de to lande samles om et fælles mål – en ny fransk-tysk akse? Og hvordan stemmer deres politik overens, når det drejer sig om det store billede? Hvad betyder deres opbakning nationalt for deres arbejde i Europa? Forelæsningsen er arrangeret af Foreningen Europa NU. Foreningen har fokus på formidling af forskning inden for europæisk politik, kultur, historie og geografi. De 160 kr., arrangementet koster, giver et års medlemskab af foreningen. Som medlem får du adgang til foreningens arrangementer og tilbud og rabatter på udvalgte arrangementer ved Folkeuniversitetet. Hvis du allerede er medlem, vil du have gratis adgang. Du vil modtage en mail med information om dette.

Barcelona mellem separatister og turister

Holdnummer: 1811-313

Dato: 7/5, 1 mandag

Tid: 17.15-21.15

Pris: 260 kr., studerende 160 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D119, Ny Munkegade 118

Underviser: Carsten Jacob Humlebæk, lektor i spanske forhold, Copenhagen Business School

Danskerne har i mange år været fascineret af Barcelonas smukke bygninger og sprudlende kultur. Dog har efterårets demonstrationer og kamp for selvstændighed øget vores fokus på de politiske spændinger i regionen. Men hvordan og hvorfor adskiller Catalonien sig fra resten af Spanien? Hør om catalanernes hovedstad og regionens interessante historie frem til nutidens konflikt om løsrivelse og mulige fremtidsscenerier.

Hvor er sundhedsvæsenet på vej hen?

Holdnummer: 1811-312

Dato: 14/5, 1 mandag

Tid: 17.30-21.30

Pris: 260 kr., studerende 160 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale G214, Ny Munkegade 118

Underviser: Kjeld Møller Pedersen, professor i økonomi, Syddansk Universitet

Vil de historisk store sygehusbyggerier give bedre behandling og mere sammenhængende patientforløb? Vil vi se mere privatisering de kommende år? Hvordan står det til med behandlingsgarantier, og er almen praksis gearret til fremtidens sundhedsvæsen? Diskussionen om sundhedsvæsenets fremtid er mere aktuel end nogensinde. Den økonomiske krise har ført til nul-vækst i sundhedsudgifterne efter 3-4 % årlig vækst i årtusindets første tiår. Hvordan skal og kan der prioriteres? Forelæsningsrækken tager temperaturen på vores sundhedsvæsen og stiller skarpt på en række af de mest centrale udfordringer. Hør om nye sygehusbyggerier, privatisering, patientrettigheder, samarbejdet mellem de forskellige aktører – kommunerne, de praktiserende læger og sygehuse – og ikke mindst, hvordan man håndterer udfordringerne med en aldrende befolkning og dermed øgede omkostninger i social- og sundhedssektoren.

”Slavoj Žižek er en filosofisk og samfunds-analytisk Rasmus-modsat. Hvor andre hævder, at ideologiernes tid er ovre og de politiske muligheder radikalt indskrænkede, viser Žižek, at situationen aldrig har været mere åben.”

Carsten Bagge Laustsen

Lektor i statskundskab, Aarhus Universitet

Japan i bevægelse

Holdnummer: 1821-072

Dato: 3/9, 5 mandage

Tid: 17.15-19.00

Pris: 560 kr., studerende 310 kr.

Pris inkl. bog: 710 kr., studerende 460 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D113, Ny Munkegade 118

Japan dukker ofte op i nyhedsstrømmen. Hør om Japan i dag, og om hvordan samfundet, fin- og populærkulturen, religionen, kunsten, litteraturen og medierne forandrer sig i landet. Forelæsningsrækken er en generel indføring i landet, som det tager sig ud lige nu. Spændinger, dynamikker og nybrud forbinder japanerne med fortid, nutid og fremtid. Forelæsningsrækken er baseret på udgivelsen 'Japan i bevægelse' (Univers), der kan inkluderes i prisen.

03/09: Historien. Annette Skovsted Hansen, lektor i japanstudier og historie, Aarhus Universitet

10/09: Litteratur. Mette Holm, oversætter og cand.mag. i japansk

17/09: Religion. Jørn Borup, lektor i religionsvidenskab, Aarhus Universitet

24/09: Soft power. Niels Brix Hornbek, cand.mag.

01/10: Medier. Jens Sejrup, ph.d. i japanstudier, postdoc på Institut for Antropologi, Københavns Universitet

Drab i Danmark

Holdnummer: 1821-071

Dato: 3/9, 3 mandage

Tid: 17.30-19.15

Pris: 360 kr., studerende 210 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale G116, Ny Munkegade 118

Vi stifter bekendtskab med mordere og deres ofre i film, i bøger og i nyhederne, hvor vi informeres om virkelighedens forbrydelser. Men hvor godt kender vi egentlig til behandlingen af denne uhyggelige forbrydelse – drabet – som ulykkeligvis bliver begået hver evig eneste dag mange steder i verden? Forskerne stiller skarpt på en hverdag med lægelige undersøgelser af drabs ofre og gerningsmænd, og straffesagen som naturligt følger en drabsforbrydelse. Ydermere dykkes der ned i, hvordan drabet som fænomen skildres i litteraturen. Bliv klogere på, hvordan drabet som forbrydelse håndteres inden for de retsmedicinske, kulturelle og juridiske fagområder.

03/09: Retsmedicinen og drab. Asser Hedegård Thomsen, speciallæge i retsmedicin, Aarhus Universitet

10/09: Straffesagen. Gorm Toftegaard Nielsen, professor i jura, Aarhus Universitet

17/09: Drab i litteraturen. Bo Tao Michaëlis, mag.art. i litteraturvidenskab og kulturanmelder for Politiken

Canadas historie og politik

Holdnummer: 1821-024

Dato: 6/9, 6 torsdage

Tid: 19.30-21.15

Pris: 660 kr., studerende 360 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D215, Ny Munkegade 118

Underviser: Michael Böss, lektor emeritus i engelsk, Aarhus Universitet

I en tid, hvor USA fokuserer indad, har verden fået øje på "et andet Amerika", nemlig Canada. Canada har i de sidste ti år vakt international opmærksomhed: som et land, der kom helskindet gennem finanskrisen i 2008; som et multikulturelt samfund, der har held med at integrere flygtninge og indvandrere; som et land, der bestandig ligger i toppen af internationale målinger af livskvalitet; som et land, der lærte at overtage det bedste fra Nordamerika og Europa og kasserede det værste; og som landet med verdens mest charmerende, unge premierministre. Er Canada en model for resten af verden i en tid, hvor der er mangel på forbilleder?

06/09: Fra kolonisering til konføderation (1867)

13/09: Det delte land

20/09: Canada i verden

27/09: Trudeau'ernes Canada

04/10: Det konservative Canada

11/10: Findes der en "canadisk model"?

Slavoj Žižek

Holdnummer: 1821-026

Dato: 6/10, 1 lørdag

Tid: 9.45-15.45

Pris: 360 kr., studerende 210 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

Slavoj Žižek er en usædvanlig filosof. Han er underholdende, provokerende og altid parat med en overraskende analyse af aktuelle begivenheder. Hans maniske produktivitet og stil har gjort ham til en intellektuel superstjerne, og han er en flittigt benyttet kommentator i medier verden over. I de senere år er han dog også blevet beskyldt for at være revolutionsromantiker, og hvad man kunne kalde en nyttig idiot: En utaknemlig kritiker af den vestlige verden og en apologet for radikale og voldelige bevægelser. Få indblik i de vigtigste forudsætninger for Žižeks samtidsanalyser. Rækken tager afsæt i bogen 'Den nyttige idiot. En introduktion til Slavoj Žižeks samfundsteori' (Samfundslitteratur).

09.45: Žižeks samfundsdiagnose. Brian Benjamin Hansen, ph.d. i filosofi, VIA University College

11.45: Frokostpause

12.30: Žižek og ideologikritikken. Carsten Bagge Laustsen, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet

14.15: Žižeks kritikere. Carsten Bagge Laustsen, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet

Et tværsnit af Indien

Holdnummer: 1821-025

Dato: 27/10, 1 lørdag

Tid: 10.15-16.15

Pris: 360 kr., studerende 210 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

Indien er verdens fjerdestørste økonomi og det folkerigeste demokrati på kloden. I 200 år var landet en del af det britiske imperium, men i 1947 opnåede indierne, med Gandhi som anfører, selvstændighed. Det enorme land er fyldt med kontraster. Tajs Mahals ekstravagance, kastesystemet, hinduismen, Bollywoodfilmene og stor fattigdom er blot nogle af de indtryk, som mange forbinder med Indien. Samtidig har landet en hastigt voksende middelklasse og er et af de lande i verden, der besidder atomvåben. Kom en lille smule tættere på Indien. Efter forelæsningserne kan du høre om rejser til Indien med Viktors Farmor. Læs også mere på side 57.

10.15: Historien. Peter Johansen, ekstern lektor, Aarhus Universitet, og projektleder, Asia House

12.00: Frokostpause

12.45: Samfundet. Peter Johansen, ekstern lektor, Aarhus Universitet, og projektleder, Asia House

14.45: Hverdagen. Vagn Olsen, journalist

Danmarkskortet

Holdnummer: 1821-027

Dato: 11/11, 1 søndag

Tid: 10.00-16.00

Pris: 360 kr., studerende 210 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

Underviser: Michael Ejstrup, forskningschef i sprog, Danmarks Medie- og Journalisthøjskole

I Aarhus er det almindeligt at spørge, om "du vil ha' en anden bøf", når fadet går rundt. Det betyder ikke, at du skal aflevere den, du allerede har bugseret over på din tallerken. Og i samme boldgade, så går østdanskere på toilettet, når jyder går på toilet. I Herning er æbleflæsk ikke en særlig fast del af madkulturen, mens samme ret på de østdanske øer er veletableret. Røgede og saltede sild har (haft) en meget mere fast plads i madkulturen i øst end i vest; helt modsat torsk og flade fisk. Det hele hænger sammen med naturen, menneskene og de muligheder, der har været op gennem historien. Forelæsningserne viser, hvor stor mangfoldigheden er i Danmark, og hvordan historien stadig påvirker os som moderne danskere i forskellige egne af Danmark.

[illegible]

Du bruger en fjerdedel af dit voksne liv på dit arbejde.
Få styrket dine kompetencer inden for
kommunikation og ledelse samt gode råd til,
hvordan du håndterer konflikter, udvikler ideer eller
tager ordet i en forsamling.

Konsulentens grønspættebog

Holdnummer: 1721-153

Dato: 23/1, 1 tirsdag

Tid: 17.15-20.30

Pris: 260 kr., studerende 150 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

Konsulenttydelser er i dag præget af en høj grad af kompleksitet, og konsulent skal kunne indtage en række forskellige roller som bl.a. underviser, rådgiver og procesleder. Forelæsningen stiller skarpt på de psykologiske udfordringer, dilemmaer, glæder og vanskeligheder, som enhver form for proceskonsulent kan møde i hverdagen. Forelæsningen dykker ned i fire organisationspsykologiske paradigmer. Hver position beskrives grundigt med en præsentation af de vigtigste teoretikere og deres betydning for den konkrete tilgang, og der gives en praktisk og håndfast introduktion til anvendelige modeller og metoder, der kan forbedre hverdagen på jobbet. Forelæsningen henvender sig til den interne eller eksterne konsulent i både den offentlige og private sektor samt til alle andre med interesse for organisationspsykologiske teorier og metoder. Forelæsningen er baseret på bogen 'Konsulentens grønspættebog' (Dansk Psykologisk Forlag).

Den retoriske værktøjskasse

Holdnummer: 1811-292

Dato: 24/1, 6 onsdage

Tid: 19.45-21.30

Pris: 760 kr., studerende 410 kr.

Sted: AU, bygning 1530, auditorium F, Ny Munkegade 118

De fleste kender det. Argumenterne snubler over hinanden, og ordene kommer ikke ud over rampen. For formidlingens kunst er mere end overlevering af viden. Men hvordan mestrer man formidling, der fænger? Bliv klogere på alt fra kropssprogets indflydelse på kommunikationen til den gode argumentations grundtrin, når vi åbner op for en værktøjskasse fuld af retoriske hjælpemidler. Vi sætter fokus på, hvad forberedelse gør for din præsentation, det gode skriftsprogs betydning for teksten, stemmeføring i mundtlige præsentationer og fortællinger, der gør en forskel. Få et grundigt indblik i kommunikationens forskellige facetter samt en række konkrete redskaber til at blive en bedre kommunikator.

24/01: Introduktion til retorikkens verden. Sofie Venge Madsen, studielevktor i retorik, Aarhus Universitet

31/01: Retorisk argumentation. Sofie Venge Madsen, studielevktor i retorik, Aarhus Universitet

07/02: Forberedelse der fremmer dit nærvær. Linda Greve, ph.d. i virksomhedskommunikation og undervisningsudvikler, Aarhus Universitet

14/02: Kropssprogets betydning – om præsentation, stemmebrug og nervøsitet. Linda Greve, ph.d. i virksomhedskommunikation og undervisningsudvikler, Aarhus Universitet

21/02: Giv teksten liv. Andreas Graae, ph.d.-studerende i kulturvidenskab, Syddansk Universitet

28/02: Fortællinger, der gør en forskel. Stefan Iversen, lektor i nordisk sprog og litteratur, Aarhus Universitet

Kommunikationsmedarbejderens ABC

Holdnummer: 1811-057

Dato: 25/1, 5 torsdage

Tid: 17.30-19.15

Pris: 660 kr., studerende 360 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale G116, Ny Munkegade 118

Kravene til den moderne kommunikationsmedarbejder har aldrig været større, og stillingsopslagene bugner af eksempler. Du skal få ideer, kommunikere til forskellige målgrupper og styre din So-Me strategi med hård hånd. Men hvordan får du greb om det hele? Vi stiller skarpt på den kreative kommunikator og de fordringer, som følger med rollen. Bliv klogere på, hvordan du opbygger dit argument og puster liv i din tekst. Lær også, hvordan du kommunikerer strategisk, til websites, til forskellige målgrupper og styrer uden om krisen på de sociale medier. Forløbet henvender sig til alle, der beskæftiger sig med kommunikation – hvad end du er iværksætter, professionel eller autodidakt kommunikator.

25/01: Strategisk kommunikation. Ann Merrit Rikke Nielsen, ph.d.-studerende i kommunikation, Københavns Universitet

01/02: Det gode argument. Sofie Venge Madsen, studielevktor i retorik, Aarhus Universitet

08/02: Find, forstå og fang din målgruppe. Line Hassall Thomsen, ph.d. i TV nyheder og nyhedsproduktionskultur, journalist og medieforsker, Aarhus Universitet

22/02: Sociale medier – styr uden om krisen. Winni Johansen, professor i virksomhedskommunikation, Aarhus Universitet og Finn Frandsen, professor i virksomhedskommunikation, Aarhus Universitet

01/03: Web-tekster der virker. Nanna Friis, forfatter, cand.mag. i dansk, Friis Kommunikation

Mange virksomheder og organisationer bruger Folkeuniversitetet som inspirationskilde og refleksionsrum – tag afsted alene eller flere sammen

Magt i organisationen

Holdnummer: 1811-182

Dato: 13/2, 6 tirsdage

Tid: 17.15-19.00

Pris: 760 kr., studerende 410 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D211, Ny Munkegade 118

Underviser: Michael Dupont, antropolog og ph.d.

Magt er et centralt begreb i moderne forståelser af ledelse. Hvor chefens løftede pegefinger før var altafgørende, spiller sociale og kulturelle former for magt i dag en langt større rolle. Hør om ledelsesbegrebets historiske udvikling frem til i dag, og få konkrete eksempler på de magtlogikker, der kommer til udtryk mellem ledere og medarbejdere, medarbejdere indbyrdes, samt i udviklingen af arbejdsmiljø, organisationskultur og strategiske visioner. Undervejs belyser vi, hvorfor ledelseshåndteringen af medarbejderkritik og konflikter til tider ender i problembevarende tilstande eller ligefrem magtmisbrug. Forløbet kræver ingen ledelseserfaring, men henvender sig til enhver, der ønsker at uddybe forståelsen af organisationer med sociologisk viden om magtprocesser.

- 13/02: Organisation, ledelse og tvang – hvor skal vi lede efter magtens skjulte sider?**
- 20/02: Organisationskulturen – den værdibaserede magt**
- 27/02: Ledelse og medarbejdere – om hierarkier og styrkeforhold**
- 06/03: TR og arbejdsmiljø – det sociale spil om samspillet præmisser**
- 13/03: Organisation og omverden – "Social kapital" og magtspillet med de andre aktører**
- 20/03: At aflæse organisatorisk magt – hvordan træner vi den hverdagslige kritiske sans?**

Positiv psykologi i ledelse – robuste arbejdskulturer

Holdnummer: 1811-289

Dato: 14/2, 6 onsdage

Tid: 19.45-21.30

Pris: 760 kr., studerende 410 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale G116, Ny Munkegade 118

Positiv psykologi i ledelse giver dig inspiration til at arbejde med robustheden blandt dig og dine medarbejdere. Forandring, kompleksitet og stigende krav udfordrer hver eneste dag vores evne som individer og vores muligheder som grupper. Men hvem har egentlig ansvaret for at skabe robuste medarbejdere – medarbejderne selv eller ledelsen? Forskningen viser, at robustheden i en organisation kan øges igennem en kultur, der fremmer en række robusthedsfaktorer. Det handler i høj grad om det samspil, der er medarbejderne imellem og mellem ledelse og medarbejder. Forløbet vil inspirere og provokere deltagerne til at tænke over ledelse i nye perspektiver. Igennem forskning, eksempler og dilemmaer stiller forløbet skarpt på, hvordan du kan nuancere dit blik på det at skabe en stærk kultur i din virksomhed.

- 14/02: Positiv psykologi og mental robusthed.** Nina Tange, cand.scient.soc., leder af master i positiv psykologi, Aarhus Universitet
- 21/02: Udvikling af en robust kultur på arbejdspladsen.** Vibeke Mehlsen, cand.psych. og udviklingskonsulent, Let It Grow
- 28/02: Kollektiv stress og kollektiv coping.** Tanja Kirkegaard, ph.d. i psykologi, Arbejdsmedicinsk Klinik, Herning
- 07/03: Styrkebaseret og robusthedsskabende ledelse.** Mads Bab, master i positiv psykologi, forfatter, indehaver af Gnist
- 14/03: Vaner og adfærdændring – hvordan udvikler og forankrer man robusthed i en organisation?** Kurt Køner, cand.psyc.aut., tidligere chefpsykolog hos Danfoss
- 21/03: Mindfulness og stresshåndtering.** Jesper Dahlgaard, docent og lektor, VIA Sundhed/Dansk Center for Mindfulness, Aarhus Universitet

Kommunikation tæt på – besøg århusianske virksomheder

Holdnummer: 1811-251

Dato: 21/2, 4 onsdage

Tid: 21/2 kl. 17.15-19.00. 28/2, 7/3 og 14/3 kl. 17.00-18.45

Pris: 600 kr., studerende 350 kr.

Maks. 30 deltagere

Sted: Se nedenfor

Flere store kommunikationsbureauer og virksomheder har hovedsæde i Aarhus, og nu kan du komme med bag facaden. Oplev tre århusianske virksomheder på tæt hold, og få en rundvisning dér, hvor ideerne fødes, og kampagnerne bliver til virkelighed. Forløbet indledes med en introduktion til kommunikationsbranchen, hvorefter turen går forbi JyllandsPosten, Seismonaut og MegaNørd. Hvordan arbejdes der med digital markedsføring, visuel identitet, produktbranding og storytelling? Hvad gør sig gældende, når man skal producere kreativt indhold og levere en fængende fortælling til det rigtige publikum? Og hvad ligger til grund for god og klar kommunikation?

- 21/02: Introduktion: Branding og forbrugere.** Sophie Esmann Andersen, lektor i erhvervs-kommunikation, Aarhus Universitet.
Mødested: AU, bygning 1530, lokale D211, Ny Munkegade 118
- 28/02: JyllandsPosten: Avismediets udfordringer og online kommunikation.** Esben Kolind Laustrop, direktør, JyllandsPosten.
Mødested: JyllandsPosten, Grøndalsvej 3
- 07/03: Seismonaut: Strategier for digital markedsføring.** Christian Schwarz Lausten, direktør, Seismonaut.
Mødested: Seismonaut, Søndergade 66. 5. sal
- 14/03: MegaNørd: Online oplevelser og spil.** Søren Hein Rasmussen, ph.d. i historie og forfatter, MegaNørd.
Mødested: LYNfabrikken, Vestergade 49

Tag din kollega med til et af Folkeuniversitetets heldagskurser.
Se mere på side 25

Den gode præsentation

Holdnummer: 1811-067

Dato: 25/2, 1 søndag

Tid: 10.00-16.00

Pris: 500 kr., studerende 300 kr.

Pris inkl. bog: 688 kr., studerende 488 kr.
(bog værdi 228 kr.)

Maks. 40 deltagere

Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet,
Ny Munkegade 118

Underviser: Linda Greve, ph.d. i virksomhedskommunikation og undervisningsudvikler, Aarhus Universitet

Den gode tale, fremlæggelse eller præsentation kræver metodisk forberedelse og modet til at møde sine lyttere. Som professionel og fagperson skal du ofte præsentere din faglige viden og dine resultater for kolleger, ledelse, interessenter, studerende og diverse andre grupper. Autenticitet er et kodeord for den gode præsentation: at man står autentisk frem for sine lyttere. Men hvordan arbejder man med at finde sin egen autentiske stil? Få en ramme for metodisk forberedelse og en række øvelser til at bruge kroppen i kommunikationen. Undervisningen tager afsæt i 'Den gode præsentation' (Samfundslitteratur), som kan tilkøbes.

Paradoksledelse

Holdnummer: 1811-244

Dato: 6/3, 3 tirsdage

Tid: 19.30-21.15

Pris: 460 kr., studerende 260 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D119, Ny Munkegade 118

Underviser: Lotte Lüscher, erhvervspsykolog, ph.d. i ledelse og indehaver, Clavis Erhvervspsykologi

Paradokser er ... paradoksale: Umulige at komme ud af og umulige at være i. At håndtere kompleksitet står som en central ledelsesopgave. I paradoksledelse ses kompleksitet som et grundvilkår frem for som noget, der blot skal reduceres og eksekveres. For selvom kompleksiteten og forvirringen kan reduceres midlertidigt gennem regler, procedurer og stabile arbejdsgange, så skabes der samtidig et behov for fleksibilitet, nytænkning, kreativitet og udforskende adfærd i organisationen. Dette er de paradoksale og grundlæggende vilkår, som ledelse i dag må rumme. Bliv klogere på, hvordan du kan bevare handlekraften i en hverdag fyldt med paradokser, kompleksitet, modsætningsfyldte krav og ambivalens. Undervisningen tager afsæt i bogen 'Ledelse gennem paradokset' (Dansk Psykologisk Forlag).

06/03: Paradokser som grundlag for ledelse

13/03: Paradokser i det personlige lederskab

20/03: Integrativ tænkning. En beslutningsstrategi, der omfavner modsætninger

Mødefacilitering

Holdnummer: 1811-145

Dato: 18/3, 1 søndag

Tid: 10.00-16.00

Pris: 500 kr., studerende 300 kr.

Maks. 25 deltagere

Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet,
Ny Munkegade 118

Underviser: Ib Ravn, faciliteringstræner og lektor i organisatoriske videnprocesser, Aarhus Universitet

Hvordan får man møder, der er værdiskabende, effektive, involverende, muntre, korte og fåtallige? Det gør man ved at facilitere dem. Det vil sige styre deres form stramt og venligt, så indholdet og formålet fremmes bedst muligt. Facilitering er en form for myndig og inkluderende mødeledelse, der næsten umærkeligt bringer det bedste frem i mødedeltagerne, så gruppen sammen når det hele på den aftalte tid, og alle har været på og er glade. Dagen introducerer en række redskaber til mødefacilitering, og deltagerne afprøver dem i mindre, faciliterede grupper. Central er kunsten at fokusere en diskussion, når en meget talende mødedeltager har sadlet kæphesten og er på vej ud over prærien. Vi skal også øve, hvordan man med faciliterende spørgsmål kan kvalificere et møde, der ledes af en anden person. Forløbet henvender sig til alle med mødeansvar.

Tredje generations coaching

Holdnummer: 1811-138

Dato: 18/3, 1 søndag

Tid: 10.00-16.00

Pris: 500 kr., studerende 300 kr.

Pris inkl. bog: 798 kr., studerende 598 kr.
(bog værdi 398 kr.)

Maks. 30 deltagere

Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

Underviser: Reinhard Stelter, professor i coaching- og sportspsykologi, Københavns Universitet

Ønsker du at få indblik i den nyeste og banebrydende udvikling inden for coaching, og er du parat til at tænke dialoger og samtaler på en ny måde? Coaching er blevet et betydningsfuldt redskab i hverdagen, fordi samfundet hele tiden stiller nye krav til kompetenceudvikling, læring, ledelse samt team- og organisationsudvikling. Coaching kan hjælpe til at skabe ny viden og mestring af sociale forhandlinger. Forelæsningsen dykker ned i coaching og coachingspsykologiens verden og beskæftiger sig med aktuel samfundsforskning, nye læringsteorier og diskurser om det personlige lederskab. Lær, hvordan du med det nye udviklingsværktøj 'Tredje generations coaching®' kan være med til at udvikle værdiorienterede samtaler, der skaber ny viden, refleksioner og perspektiver. Og bliv klogere på, hvordan du finder kernen i motivationen hos den enkelte, i teamet eller organisationen ved at udvikle en ny dialogkultur. Forelæsningsen er baseret på bogen 'Tredje generations coaching®' (Dansk Psykologisk Forlag), som kan tilkøbes.

Sådan arbejder du strategisk med sociale medier

Holdnummer: 1811-284

Dato: 18/3, 1 søndag

Tid: 10.30-16.30

Pris: 460 kr., studerende 260 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

Underviser: Signe Gren, tidl. digital rådgiver hos Astrid Haug Bureau, cand.comm. i sociale medier og marketingansvarlig, Heartbeats

Den tid, hvor dine følgere så alle opdateringer på sociale medier, er forbi. Mængden af indhold er enorm, og der er meget støj, man som virksomhed eller organisation skal trænge igennem. Det stiller store krav til indholdet. Men hvad virker egentlig på sociale medier? Med en indholdsstrategi får man fat om roden af de sociale medier: Hvad er formålet, hvor kan vi være relevante, og hvordan kan vi levere godt indhold? En indholdsstrategi er svaret på nogle af de udfordringer, som mange små og mellemstore virksomheder står med, når de arbejder med sociale medier. En strategi, der går på tværs af platforme og fører til målbare resultater. Bliv introduceret for en model i fem faser, der beskriver, hvordan du arbejder strategisk med dit indhold på sociale medier. Cases, teorier og modeller kommer i spil, og gør dig i stand til at forstå og anvende sociale medier i praksis. På vegne af virksomheden, organisationen – eller dig selv som brand.

Ordet er dit!

Holdnummer: 1811-061

Dato: 19/3, 1 mandag

Tid: 17.15-21.15
(bemærk helaftenforelæsning)

Pris: 360 kr., studerende 210 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D113, Ny Munkegade 118

Underviser: Michael Ejstrup, forskningschef i sprog, Danmarks Medie- og Journalisthøjskole

Alle kender situationen, hvor det er nødvendigt at sige nogle velvalgte ord. Ord som kan bevæge andre til at følge en idé, acceptere en undskyldning eller skabe en særlig følelse af fællesskab. Politikere, undervisere, lægmænd – alle har brug for at mestre situationerne, når de opstår. Nogle gange med god tid til forberedelse, andre gange helt spontant. Skal ordene bevæge publikum, så du får succes og taktfulde klapsalver, skal de være velvalgte. Der er ikke plads til slinger i valsen, hvis publikum skal bevare tilliden og acceptere dine ord som ærlige og fornuftige. Det kræver perfekt timing af pauser, bevægelser, ansigtsudtryk og betoning – og det kan læres. Forløbet tager udgangspunkt i bogen 'Så er det bare sagt' af Michael Ejstrup (Lindhardt og Ringhof).

Skarpe tanker – styrk dine kognitive færdigheder

Holdnummer: 1811-382

Dato: 4/4, 3 onsdage

Tid: 19.45-21.30

Pris: 460 kr., studerende 260 kr.

Pris inkl. bog: 681 kr., studerende 481 kr. (bog værdi 279 kr.)

Sted: AU, bygning 1530, auditorium F, Ny Munkegade 118

Undervisere: Line Kirstine Hauptmann, psykolog og specialist i klinisk neuropsykologi, ekstern lektor i psykologi, Aarhus Universitet og Louise Meldgaard Bruun, specialpsykolog i psykiatri, ekstern lektor ved medicin, Aarhus Universitet

Hjernen og tænkningen er hele tiden i gang, hele livet. Hjernens funktion og de kognitive færdigheder, den understøtter, er påvirket af, hvordan vi lever, arbejder og sover – ligesom resten af kroppen. Man kan træne hjernen og tænkningen og blive bedre til at holde opmærksomheden, lære og huske nyt og løse problemer. Både de små ændringer og det lange seje træk kan skabe store forandringer. Forløbet henvender sig til alle, der ønsker at få indblik i, hvordan vores tænkning fungerer, og hvordan man med konkrete teknikker og strategier kan forbedre koncentrationsevnen, holde overblikket og øge problemløsningssevnen. Få inspiration til, hvordan du ændrer eller justerer dine hverdagsrutiner, så du bedre kan løse opgaver og nå dine mål.

04/04: Find og fasthold motivationen for at styrke dine mentale evner

11/04: Hvordan undgår du, at belastninger og stress lukker ned for hjernen?

18/04: Hvordan får du det optimale ud af dine evner?

Forandringsledelse fylder meget hos mange ledere, særligt ledere i det offentlige. Forandringer kan være selvvalgte eller udefrakommende – og det er tit de sidste, som er de sværeste at lede.

Tilmeld dig forelæsninger ved Folkeuniversitetet på hjemmesiden www.fuau.dk

Forandringsledelse uden forandringsleder

Holdnummer: 1811-294

Dato: 9/4, 3 mandage

Tid: 17.15-19.00

Pris: 460 kr., studerende 260 kr.

Pris inkl. bog.: 746 kr., studerende 546 kr.
(bog værdi 379 kr.)

Sted: AU, bygning 1530, lokale D119,
Ny Munkegade 118

Underviser: Hanne Jessen Krarup, advokat,
ledelsesrådgiver og master i ledelses- og
organisationspsykologi

Forandringer lurer konstant. De har et blakket ry og udfordrer din hverdag som leder og som medarbejder. Men hvor stammer forandringsleden fra, hvordan skal du gribe forandringsprocessen an, og hvordan agerer du som forandringsleder? Forandringsledelse uden forandringsleder tager afsæt i bogen af samme navn og bygger på tre indbyrdes afhængige parametre, som alle skal tilgodeses, hvis forandringsprocessen skal lykkes. Første parameter er evnen til at balancere mellem leadership og management. Andet parameter, som er et nyskabende element i forhold til de gængse forandringsledelsesteorier, handler om forandringslederens evne til at kigge indad, før der handles udad. Tredje og sidste parameter fokuserer på at skabe motiverede og involverede medarbejdere. Få indblik i en integrativ tilgang til forandringsledelse, der gennem både tankeværktøjer og konkrete handleværktøjer forbedrer oddsene for succesfulde forandringer betragteligt.

09/04: Mellem management og leadership

16/04: Kig indad, før du handler udad

23/04: Medarbejdermotivation og –involvering

Designtænkning for ledere og medarbejdere

Holdnummer: 1811-307

Dato: 12/4, 4 torsdage

Tid: 19.45-21.30

Pris: 660 kr., studerende 410 kr. I prisen er inkluderet materiale fra alle oplæg (værdi 100 kr.)

Sted: AU, bygning 1530, auditorium F,
Ny Munkegade 118

Underviser: Kirsten Bonde Sørensen, designer, MA, ph.d. og lektor i strategisk design,
Parsons New School of Design, Paris

Designdrevne virksomheder har bevist, at design er en succesfuld investering. Men designtænkning handler om mere end bundlinje. Designtænkning repræsenterer en anderledes kreativ og skabende tilgang til verden, dit arbejde, din virksomhed og dit liv. Det handler grundlæggende om at være mere kreativ, at 'se' og skabe flere muligheder, være mere eksperimenterende og blive bedre til at agere i kompleksitet og forandring. Trænger du til at få vendt tingene på hovedet og se dem på ny? Lær at redefinere problemstillinger, og bliv klogere på værdien af designkompetencer i arbejdslivet og i privatlivet. Dage introducerer til forskellige felter inden for design og i et anvendelsesorienteret format, hvor teori og praksis kombineres. Forløbet henvender sig til både ledere og medarbejdere, der ønsker at blive mere skabende og innovative.

12/04: Designtænkning – en anderledes tilgang også til forretningsudvikling

19/04: Servicedesign – empati og forståelse for mennesker i systemet

26/04: Designtænkning på individplan – redesign dit liv, dit lederskab, dine værdier

03/05: Co-creation – at skabe sammen, fremtidens lederskab?

Lær fra dig

Holdnummer: 1811-291

Dato: 14/4, 1 lørdag

Tid: 10.00-16.00

Pris: 460 kr., studerende 260 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet,
Ny Munkegade 118

Underviser: Christina Elisabeth Søgaard Jensen, cand.mag. i æstetik & kultur og adjunkt i multimediedesign,
Erhvervsakademi Aarhus

Ledere og medarbejdere, der varetager formidlings- og undervisningsopgaver i hverdagen, skal skabe læring for andre. Det kan fx være i forbindelse med undervisning af kollegaer, elever, samarbejdspartnere, brugere eller kunder. Men hvordan skaber du optimal læring for andre? Du kan ikke bare fortælle dem det, du ved – de skal selv reflektere og selv øve sig for at lære det samme eller nå samme konklusion. At lære fra sig kræver en grundlæggende forståelse af, hvad læring er, og hvordan man lærer. Få indblik i, hvordan du skaber optimale læreprocesser for andre med fokus på bl.a. voksenpædagogiske grundbegreber, Blooms læringstaksonomi, hjernens indflydelse på læring og din rolle som underviser. Bliv introduceret til teorier, metoder og redskaber, som hjælper dig til at designe undervisningsforløb ud fra overvejelser om deltagernes læringsbehov, dit fagområdes læringsmæssige udfordringer og generel viden om læreprocesser og de mentale dynamikker, der kan udfolde sig i undervisning.

Fremtidens leder

Holdnummer: 1811-293

Dato: 14/4, 1 lørdag

Tid: 10.15-16.15

Pris: 460 kr., studerende 260 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet,
Ny Munkegade 118

Undervisere: Susanne Rønshov Hermann, master i organisationspsykologi og Head of Learning & Development, ISS og Gitte Svanholm, master i organisationspsykologi, journalist og forfatter, Copenhagen Leadership

Evnen til at relatere sig er fremtidens kernekompetence inden for ledelse. For ledelse sker mellem mennesker. På dette forløb får du indsigt i, hvordan dine tidlige tilknytningsmønstre har betydning for din evne til at danne, udvikle og være i relationer. Hør bl.a., hvordan det præger dig som medarbejder eller leder. Med en vekselvirkning af teoretiske oplæg, øvelser og personlig refleksion lærer du, hvordan du kan skabe bedre relationer og dermed færre konflikter. Forløbet sætter også fokus på dine forsvarsmekanismer og de roller, du tager i dit samarbejde med andre. Få redskaber til, hvordan du højner dit nærvær og din personlige gennemslagskraft. Undervisningsformen er involverende og sikrer, at de nye værktøjer bliver koblet til din hverdag. Forløbet er skabt på baggrund af bogen 'Fremtidens leder – en psykologisk værktøjskasse' (Hans Reitzels Forlag).

Social intelligens – i livet og på arbejdet

Holdnummer: 1811-280

Dato: 14/4, 1 lørdag

Tid: 10.15-16.15

Pris: 500 kr., studerende 300 kr.

Maks. 24 deltagere

Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

Underviser: Lone Belling, cand.phil og organisations- og ledelseskonsulent, Liv og Lederskab

Nyere hjerneforskning viser, at vi er skabt til at være sociale. Vores hjerner går i med- og samspil og følelser og fornemmelser spredes mellem mennesker. Dette sker bl.a. via såkaldte spejlneuroner, der af nogle forskere betegnes som psykologiens svar på DNA. Spejlneuroner understøtter vores evne for empati og medfølelse. I mødet med andre mennesker genskaber hjernen det, der sker i den anden. Det betyder, at vi kan påvirke hjernen, følelser, hormoner og dermed kroppen hos hinanden. Hør, hvordan denne viden kan have indflydelse på liv og arbejdsliv med fokus på bl.a. læring gennem imitation, nærvær i møder og samtaler, intuitiv og tavs kommunikation samt udvikling og træning af social intelligens – bl.a. med Teori U som ramme i en organisatorisk sammenhæng. Hør også, hvad det moderne (arbejds-) liv gør ved vores evne til opmærksomhed, læring, empati og medfølelse. Dagen vil veksle mellem oplæg og dialog, teori og praksis, øvelser og refleksion. Undervisningen er for alle, og deltagelse kræver ingen særlige forudsætninger.

Ledelsesteamet gentænkt

Holdnummer: 1811-295

Dato: 23/4, 1 mandag

Tid: 17.15-21.15

Pris: 400 kr., studerende 250 kr.

Maks. 60 deltagere

Sted: AU, bygning 1530, lokale D219, Ny Munkegade 118

Underviser: Anders Ramian Trillingsgaard, organisationspsykolog, ph.d., UKON

Ønsker I et mere effektivt samarbejde, nye fælles forståelser samt et større engagement i ledelsesteamet? Vil I gerne udvikle jer i en fælles retning i ledergruppen, hvor et større udbytte af jeres arbejdsindsats og succes i organisationen er resultatet? Tilstræber I en styrket evne til at arbejde systematisk, bevare styringsoverblikket og ikke mindst opbygge en glæde ved jeres samarbejde? Få indsigt i, hvordan disse mål kan opnås gennem en helt ny forståelse af ledelse og ledelsesteam. Forelæsningen giver konkrete og praksisnære indspark til, hvordan de udfordringer, I møder i arbejdet med ledelsesteam, bedst håndteres, samt hvordan jeres udviklingsproces og arbejdsmetoder i ledelsesteamet kan styrkes og forbedres med de ressourcer, I har til rådighed. Forelæsningen tager afsæt i udgivelsen 'Ledelsesteamet gentænkt' (Dansk Psykologisk Forlag).

Coaching i teori og virkelighed

Holdnummer: 1811-301

Dato: 24/4, 2 tirsdage

Tid: 17.15-21.15

Pris: 600 kr., studerende 350 kr.

Maks. 25 deltagere

Sted: AU, bygning 1530, lokale D211, Ny Munkegade 118

Underviser: Anette Hvidtfeldt, BA, International ICC Certificeret Coach og narrative teamcoach

Når du alle dine mål på jobbet og i livet? Har du styr på dine prioriteringer? Og handler du altid proaktivt? Hvis nej, så fortvivl ikke. Gennem coaching kan du udvikle dig og blive endnu bedre til at mestre dit arbejds- og privatliv. Coaching løser ikke alle dine verdens problemer. Men coachende spørgsmål får dig til at reflektere over det, der er vigtigt for dig som leder, medarbejder og menneske. Coaching er et effektivt dialogværktøj til at skabe udvikling og forandring. På forløbet lærer du at bruge coaching-teknikker i praksis. Du øger din selvindsigt gennem slagskraft og robusthed. Du får strategier til at sætte og nå dine mål. Få inspiration til, hvordan coaching kan motivere dig hele vejen.

Luppen på gruppen

Holdnummer: 1811-287

Dato: 30/4, 1 mandag

Tid: 17.15-21.15

Pris: 360 kr., studerende 210 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D119, Ny Munkegade 118

Underviser: Camilla Raymond, cand.psych. og organisationspsykolog

En velfungerende gruppe skal kunne løse opgaverne mere effektivt, end den enkelte medarbejder kan alene. Men hvordan skaber du som leder det bedste samarbejde på tværs? Drømmer du om at få flere af gruppens stemmer i spil på jeres møder, og vurderer du, at der er potentiale for at arbejde endnu bedre sammen? Måske oplever du endda, at gruppens dynamik af og til står i vejen for selve opgaveløsningen. Forløbet præsenterer fire værktøjer, der hjælper dig med at få vendt gruppens dynamik. Lær at sætte gruppens gode kræfter i spil, så flere tager medansvar for det, de er utilfredse med. Forelæsningerne henvender sig til ledere med personaleansvar og til projektledere og konsulenter, der faciliterer gruppens arbejde i både private og offentlige virksomheder. Undervisningen tager afsæt i 'Luppen på gruppen' (Dansk Psykologisk Forlag).

”Jeres ledermøder er for ringe, punktum.”

Anders Ramian Trillingsgaard

Organisationspsykolog, ph.d., UKON

Dagskursus: Giv teksten liv

Holdnummer: 1821-012
Dato: 14/8, 1 tirsdag
Tid: 9.00-15.30
Pris: 995 kr. inkl. morgenkaffe og frokost
Pris inkl. bog.: 1178 kr. (bog værdi 238 kr.)
Sted: AU, bygning 1530, lokale D215, Ny Munkegade 118
Underviser: Christina Pontoppidan, ekstern lektor i retorik, Københavns Universitet

At skrive levende og legende er ikke forbeholdt de kreative få. Alle kan lære at give deres tekster liv, så det bliver sjovere både at skrive og læse dem. Forelæseren gennemgår systematisk, hvordan man med enkle midler kan gøre selv svære tekster levende. Hun præsenterer en række simple greb, som tilsammen giver teksten liv. Lær, hvordan du gør tekstens indhold dramatisk og nærværende. Lær, hvordan du giver teksten en form, der vækker læserens begær. Få råd om, hvordan du dræber klichéerne og sætter liv i sproget med overraskende metaforer, rim og rytme. Forløbet vil være rigt på konkrete eksempler og praktiske øvelser, der sætter de forskellige tekstgreb i spil. Forelæseringen tager afsæt i bogen 'Giv teksten liv. Greb der griber' (Samfundslitteratur), som kan inkluderes i prisen.

Dagskursus: Konflikt håndtering og -mægling

Holdnummer: 1821-014
Dato: 14/8, 1 tirsdag
Tid: 9.00-15.30
Pris: 995 kr. inkl. morgenkaffe og frokost
Sted: AU, bygning 1530, lokale D219, Ny Munkegade 118
Underviser: Christian B. N. Gade, adjunkt i human security, Aarhus Universitet

Konflikter er en naturlig del af livet; noget vi alle har oplevet i forskellige sammenhænge, og som vi håndterer mere eller mindre konstruktivt. Vi vil begynde dagen med at se nærmere på, hvad konflikter er for nogle størrelser, og hvordan de påvirker os på forskellig vis. I den forbindelse vil vi beskæftige os med sag og relation samt reaktionsmønstre i konflikter. Sene på dagen vil vi arbejde med konflikt-håndtering, og der vil være fokus på aktiv lytning og mægling. Dagen vil indeholde en kombination af teori og praktiske øvelser. Christian B.N. Gade underviser i konflikt håndtering på den internationale master i Human Security på Aarhus Universitet. Han er desuden underviser ved Center for Konfliktløsning samt konflikt-tråds mægler for Østjyllands Politi.

Dagskursus: Evaluering i teori og praksis

Holdnummer: 1821-013
Dato: 14/8, 1 tirsdag
Tid: 9.00-15.30
Pris: 995 kr. inkl. morgenkaffe og frokost
Sted: AU, bygning 1530, lokale D211, Ny Munkegade 118
Underviser: Louise Møller Pedersen, adjunkt i arbejdsmiljø og evaluering, Aalborg Universitet

Der er sket en eksplosiv vækst i efterspørgslen på evaluering, evidens og dokumentation af resultater som bidrag til udvikling, styring og legitimering af beslutninger i offentlige og private organisationer. Produktivitet og kvalitet skal dokumenteres, og evalueringer skal bidrage til at sikre størst mulig sammenhæng mellem formål, indsats og (forventet) udbytte. Derudover er evaluering, dokumentation og evidens centrale elementer for kommunikationen. Det gælder såvel internt mellem aktører i organisationer (fx mellem det politiske og administrative niveau) som eksternt i organisationers og politikeres kommunikation med omverdenen (fx med brugerne og borgerne). Få et opdateret indblik i evalueringslandskabet, forskellige evalueringstyper samt deres fordele og begrænsninger, og træn dine kompetencer i at gennemføre og anvende evalueringer på et grundlæggende niveau.

Kroppens sprog i professionel praksis

Holdnummer: 1821-015
Dato: 6/11, 1 tirsdag
Tid: 17.15-20.45
Pris: 400 kr., studerende 250 kr.
 Maks. 50 deltagere
Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118
Underviser: Helle Winther, lektor i bevægelsespsykologi, Københavns Universitet

Kroppens sprog har stor betydning for autenticitet, nærvær, empati, lederskab, relationskompetence og krisehåndtering i professionel praksis. Bevægelse og kropssprog er vores primære sprog. Ordenes strøm kan stoppes, men kroppen er altid i bevægelse – altid kommunikerende. Alligevel er kroppen, og ikke mindst bevægelsen, overset i psykologien. Gennem et kalejdoskop af forskningsbaseret teori og praksisnære fortællinger dykker vi denne aften ned i kropslighedens, sanselighedens og personlighedens betydning for professionel kommunikation. Hør, hvordan kroppens sprog kan bruges i undervisning, supervision og personlig udvikling i mangfoldige kontekster. Aftenen tager udgangspunkt i bogen 'Kroppens sprog i professionel praksis' (Billesø & Baltzer) og foregår i en vekselvirkning mellem teori, bevægelse og dialog.

[illegible]

Et godt liv er mange ting.
Mange knytter det til et godt helbred fysisk
såvel som psykisk. Men hvordan tager man
bedst vare på sig selv og andre?
Få viden om kropslig udfoldelse, læring og kost.

Robusthed i praksis – i hverdags- og arbejdslivet

Holdnummer: 1811-432

Dato: 22/1, 9 mandage

Tid: 17.15-19.00 (Obs.: første gang 17.15-21.15)

Pris: 960 kr., studerende 510 kr.

Pris inkl. bog: 1.210 kr., studerende 760 kr.
(bog værdi: 298 kr.)

Sted: AU, bygning 1530, auditorium E,
Ny Munkegade 118

Tilrettelæggere: Frans Ørsted Andersen, lektor i uddannelsesforskning, Aarhus Universitet og Malene Mygind, cand.mag. i psykologi og sundhed, ledelseskonsulent og positiv coach

Robusthed og personlig styrke er egenskaber og personlige træk, som flere og flere efterspørger i en verden med store krav, konstante forandringer, fyldte familiekalendere, højt tempo og stress. Jobannoncer peger i stigende grad på "robusthed" som det altoverskyggende krav. Men er det rimeligt? Hvad er robusthed egentlig for noget, og hvordan udvikler og skaber man robusthed både privat og på arbejdet? En vigtig indsigt er, at arbejdsliv og fritids-/familieliv hænger sammen. Forelæsningsrækken stiller skarpt på forskellige praksisser og metoder, der kan fremme robusthed i hverdagen – hos dig selv og andre. Forelæsningsrækken tager afsæt i på bogen 'Robusthed i praksis' (Forlaget Mindspace), som kan tilkøbes forlæsningsrækken.

22/01: Introduktion til robusthed og følelsesregulering skaber robusthed. Malene Mygind, cand.mag. i psykologi og sundhed, ledelseskonsulent og positiv coach

29/01: Positiv kommunikation styrker din robusthed. Rikke Dinetz, cand.mag. i kommunikation, journalist og forfatter

05/02: Kollektiv robusthed. Mads Bab, master i positiv psykologi, forfatter, indehaver af Gnist

12/02: Relationer og robusthed. Eva Hertz, psykolog, ph.d. og stifter af Center for Mental Robusthed

26/02: Robusthed, livsduelighed og karakterstyrker. Mette Marie Ledertoug, MA i positiv psykologi, ph.d., ekstern lektor i generel pædagogik, Aarhus Universitet

05/03: Opbygning af mentale muskler og robusthed. Tanja Staal Wegner, cand.pæd. psyk., positiv psykologisk coach

12/03: Robusthed via flowtilstande. Frans Ørsted Andersen, lektor i uddannelsesforskning, Aarhus Universitet

19/03: Mening – en vej til robusthed. Nina Tange, cand.scient.soc., specialkonsulent

Livet bliver til – om graviditet og fødsler

Holdnummer: 1811-460

Dato: 24/1, 5 onsdage

Tid: 19.30-21.15

Pris: 560 kr., studerende 310 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D219,
Ny Munkegade 118. Obs.: 21/2 foregår på Kvindemuseet,
Domkirkepladsen 5

"Stille og rapt – stille og rapt / udfører hun fornuf-tige handlinger / for at hjælpe. / For at hjælpe ved vidunderets fuldbordelse. / Giv hende en ekstra god kop kaffe! / Hun er fast ansat ved mysteriet." Sådan skriver digteren Helge Rode i 1907 om jordmoderen under fødslen. Men hans ord rammer os også i 2017. For dengang som nu er fødslen hverdagsagtig og ganske forunderlig på én og samme tid. Og så har meget alligevel ændret sig siden da. Med videnskabsens hjælp kan vi i dag fx afhjælpe barnløshed, redde alt for tidligt fødte børn og sørge for, at hverken mor eller barn dør i barselsseng. Og så har far også fået lov at være med. Hør om, hvordan livet bliver til, når læger og forskere sætter fokus på fertilitet, graviditet og fødsel. Også når det er sværest og ønskebarnet ikke melder sig eller kommer for tidligt. Nu, vi er i Aarhus, skal vi også høre den spændende historie om fødselsanstalten.

24/01: Fertilitet og fertilitetsbehandling. Jens Fedder, professor i human reproduktion, Odense Universitetshospital

31/01: Livet i livmoderen. Puk Sandager, overlæge i obstetrik og gynækologi, Aarhus Universitetshospital

07/02: Fødslen – før og nu. Morten Hedegaard, speciallæge i obstetrik og gynækologi, Klinik Hedegaard

14/02: Når fødslen kommer for tidligt. Niels Uldbjerg, overlæge, Gynækologisk-Obstetrisk Afdeling, Aarhus Universitetshospital

21/02: Fødselsanstalten i Aarhus (på Kvindemuseet). Merete Ipsen, museumsinspektør, Kvindemuseet og Lone Hindø, sognepræst, fhv. rådmand

Kort og godt om gigt. Slid- og leddegigt

Holdnummer: 1811-053

Dato: 24/1, 1 onsdag

Tid: 17.15-21.15

Pris: 260 kr., studerende 160 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D113,
Ny Munkegade 118

Underviser: Mogens Pfeiffer Jensen, overlæge og klinisk lektor i reumatologi, Aarhus Universitet

Smerter, ømme og stive led og nedsat bevægelighed. Slidgigt er en folkesygdom, og det er langt den mest udbredte af alle gigtsygdomme. Over 300.000 danskere har fået diagnosen, og nogle lever fint med sygdommen, mens andre lider af voldsomme smerter, nedsat bevægelighed og forringet livskvalitet. Leddegigt er en inflammatorisk gigtsygdom, og ca. 1.700 personer får hvert år stillet diagnosen kronisk leddegigt i Danmark. Sygdommen rammer kvinder tre gange så hyppigt som mænd. Men hvad er gigt egentlig? Hvad er forskellen på slid- og leddegigt, og hvad kan man selv gøre for at bevare et godt og aktivt liv? Hør om sygdommens årsager, symptomer og behandlingsmuligheder, og få indblik i den nyeste forskning på området.

Tilmeld dig forelæsninger
ved Folkeuniversitetet på
hjemmesiden www.fuau.dk

Optimér din hjerne

Holdnummer: 1811-055

Dato: 25/1, 5 torsdage

Tid: 19.30-21.15

Pris: 560 kr., studerende 310 kr.

Sted: AU, bygning 1530, auditorium E, Ny Munkegade 118

Hver eneste dag har vi brug for at huske, lære og navigere i en verden fyldt med informationer. Det er kroppens suveræne kommandocenter, hjernen, der løser disse opgaver. Men hvordan fungerer hjernen egentlig? Hvilke dele af hjernen bruger vi hvornår, og hvorfor går det nogle gange galt? Den gode nyhed er, at din hjerne kan komme i topform, og at det aldrig er for sent at gå i gang. Med den rigtige træning, søvn, kost og motion kan du forbedre din hukommelse og koncentrationsevne og blive endnu bedre til at prioritere og tage beslutninger i hverdagen. Få forskernes råd til, hvordan du optimerer din hjerne.

25/01: Introduktion til hjernen og hukommelsen.

Albert Gjedde, professor i neurobiologi og farmakologi, Københavns Universitet

01/02: Hjernen og stress.

Karen Johanne Pallesen, lektor, biolog, ph.d. i sundhedsvidenskab, Aarhus Universitet

08/02: Den dynamiske hjerne – omstruktureringen af den skadede og normale hjerne.

Jesper Mogensen, professor i neurovidenskab, Københavns Universitet

15/02: Hjernen og aldring – få mest muligt ud af hjernen uanset alder.

Ellen Garde, læge og hjerneforsker, MR-forskningssektionen, Hvidovre Hospital og Center for Sund Aldring, Københavns Universitet

22/02: Hjernen og motion.

Jesper Lundbye-Jensen, lektor i neurofysiologi og motorisk kontrol, Københavns Universitet

Sov godt

Holdnummer: 1811-009

Dato: 27/1, 1 lørdag

Tid: 10.00-16.00

Pris: 360 kr., studerende 210 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

Underviser: Poul Jørgen Jennum, klinisk professor i neurofysiologi, Københavns Universitet og overlæge, Glostrup Hospital

Vi bruger ca. en tredjedel af livet på at sove, og bare en enkelt nat uden søvn minder de fleste om, at søvnen er vigtig – faktisk livsvigtig. Men hvad er det, der sker, når vi sover? Forskning viser, at kroppen arbejder videre, mens vi sover, og sørger bl.a. for at styrke immunforsvaret, forbedre hukommelsen, regulere appetitten og holde humøret i top. For mange er søvn en selvfølge, men ca. 20 % af den danske befolkning lider af dårlig søvnkvalitet eller alvorligere søvnsygdomme, som kræver behandling. Få et indblik i søvnens og drømmenes funktioner, og hør, hvordan det påvirker vores trivsel og velvære.

Fup og fakta om din sundhed

Holdnummer: 1811-338

Dato: 30/1, 8 tirsdage

Tid: 17.30-19.15

Pris: 860 kr., studerende 460 kr.

Sted: AU, bygning 1530, auditorium F, Ny Munkegade 118

Sundhed er godt stof, og blandt andet derfor bliver vi konstant bombarderet med – ofte modstridende – budskaber om, hvad der er sundt. Vender madpyramiden spidsen opad eller nedad? Forebygger rødvin og kaffe sygdomme, eller fremkalder indtagelsen ligefrem sygdomme? Man kan let få det indtryk, at det, der er sundt i den ene uge, er den rene gift i den næste. Meget forvirrende kan begge budskaber imidlertid være sande, for mennesket er en kompleks konstruktion. Det, der er sundt for den ene, kan være mindre hensigtsmæssigt for den anden. Få stof til eftertanke, når eksperterne går bag om nogle af de mange sundhedsbudskaber.

30/01: Hormonbalancer. Styrer hormonerne din krop?

Ole Sonne, lektor emeritus i fysiologi, Aarhus Universitet

06/02: Psykisk sygdom. Myter og fakta.

Mahmoud Ashkanian, overlæge og lektor i neuropsykiatri, Aarhus Universitet

13/02: Organer i balance. Skal de udfordres eller udrenses?

Ole Sonne, lektor emeritus i fysiologi, Aarhus Universitet

20/02: Fedme – hvad er problemet og er der en løsning?

Jens Meldgaard Bruun, overlæge i endokrologi, Regionshospitalet Randers

27/02: Kostens betydning i forhold til udvikling af diabetes eller knogleskørhed.

Per Bendix Jeppesen, lektor i endokrinologi, Aarhus Universitetshospital

06/03: Fysisk træning: Hvor sundt er det, og hvad skal der til?

Ole Bækgaard Nielsen, professor i medicinsk fysiologi, Aarhus Universitet

13/03: Alkohol. De skadelige genstande eller de nødvendige små skarpe?

David Woldbye, lektor i neurovidenskab og farmakologi, Københavns Universitet

20/03: Kan vi modvirke aldring? (på letforståeligt engelsk)

Suresh I. S. Rattan, professor i biogerontologi, Aarhus Universitet

Har du ideer til kommende forelæsninger i programmet, så send en mail til Folkeuniversitetet

Vi er alle mennesker med følelser. Men evnen til at identificere, regulere eller stå ved følelser er meget forskellig fra menneske til menneske. Også på arbejdspladsen.

Stress og stressreduktion

Holdnummer: 1811-010

Dato: 7/2, 4 onsdage

Tid: 17.15-19.00

Pris: 460 kr., studerende 260 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D119, Ny Munkegade 118

Underviser: Karen Johanne Pallesen, lektor, ph.d. i sundhedsvidenskab, Aarhus Universitet

De fleste mennesker lever i en travl hverdag, hvor arbejde, familieliv og fritidsinteresser skal gå op i en højere enhed. Men hvornår bliver vores overfyldte kalendere farlige for os? Stress er ikke en sygdom, men en naturlig reaktion fra kroppen, så vi kan klare de situationer, hvor vi føler os trængt op i en krog. Alligevel lider rigtig mange danskere i dag af stress, og det skønnes, at omkring 10 % af os går rundt med alvorlige stresssymptomer hver dag. Men hvad er stress egentlig? Hvordan kan vi forebygge det i en travl hverdag? Og hvilke faresignaler, skal vi være opmærksomme på? Få indsigt i stressens dybe forankring i kroppens biologi, forstå forbindelsen mellem stress og kroppens symptomer, og bliv klogere på, hvordan vores hjerne reagerer i pressede situationer.

07/02: Stressens biologi: fra en-cellet organisme til menneske

14/02: Stress i bio-psyko-social kontekst

21/02: Når stress vender sig mod kroppen: stressrelaterede lidelser

28/02: Stressreduktion: effektive, evidensbaserede metoder

Det gode liv 60+

Holdnummer: 1811-230

Dato: 14/2, 6 onsdage

Tid: 19.30-21.15

Pris: 660 kr., studerende 360 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D215, Ny Munkegade 118

Vi har ikke blot fået flere leveår, vi har – uden at det er gået rigtigt op for os – fået en helt ny livsfase mellem voksen og gammel. Stadig flere 60+’ere oplever, at de både mentalt og fysisk kan meget mere end forventet, og at det ikke er dem, men måske snarere den ensidige fortælling om forfald og tab, der skal pensioneres. Nye undersøgelser viser også, at det blandt de lykkelige danskere er aldersgruppen 60+ og 70+, der er mest tilfredse med livet. Hvad skal den nye livsfase så bruges til? Samvær med venner og familie, arbejde, træning eller noget helt fjerde? Hør forskernes bud på, hvad et godt, sundt og meningsfuldt liv som 60+’er kan være i det 21. århundrede.

14/02: Den nye livsfase – når 'det er alderbedst'. Poul-Erik Tindbæk, chefkonsulent og ph.d., en3karriere

21/02: Hvordan kan vi bidrage i længere tid? Bent Greve, professor i samfundsvidenskab, Roskilde Universitet

28/02: Sund og aktiv aldring – hvad kan man selv gøre. (På letforståeligt engelsk) Suresh I. S. Rattan, professor i biogerontologi, Aarhus Universitet

07/03: Hold hjernen i gang. Ellen Garde, læge og hjerneforsker, MR-forskningssektionen, Hvidovre Hospital og Center for Sund Aldring, Københavns Universitet

14/03: Sociale relationers indvirkning på sund aldring. Rikke Lund, lektor i socialmedicin, Københavns Universitet

21/03: Hvordan vi ser tilbage på vores liv – livsfortællinger. Dorthe Kirkegaard Thomsen, professor i kognitionspsykologi, Aarhus Universitet

Professionel med følelser

Holdnummer: 1811-233

Dato: 8/3, 3 torsdage

Tid: 17.15-19.00

Pris: 360 kr., studerende 210 kr.

Sted: AU, bygning 1530, auditorium F, Ny Munkegade 118

Irritation, vrede, utålmodighed, skuffelse, utilstrækkelighed og betagelse. Selvfølgelig spiller dine følelser en rolle, når du står over for et andet menneske i en professionel sammenhæng. Og det er helt i orden. Med basis i Acceptance and Commitment Therapy (ACT) og den mentaliseringsbaserede tilgang (MBT) sætter undervisningen fokus på normaliteten af selv stærke, tabuerede følelser i arbejdet med mennesker. Få indblik i, hvorfor og hvordan sådanne følelser opstår, og få anvendelige redskaber, som kan styrke din evne til at håndtere disse almindelige udfordringer professionelt. Undervisningen henvender sig til alle, der arbejder med mennesker – fx pædagoger, lærere og sundhedspersonale – samt alle andre med interesse for emnet. Undervisningen tager afsæt i bogen 'Med mig selv som redskab – om at være professionel med følelser' (Frydenlund 2017).

08/03: Introduktion. Acceptance and Commitment Therapy. Berit Mus Christensen, cand.psych.aut., praktiserende psykolog

15/03: Mentalisering. Maja Nørgård Jacobsen, cand.psych.aut., praktiserende psykolog

22/03: Når rammerne rammer mig. Berit Mus Christensen, cand.psych.aut., praktiserende psykolog

Empati og robusthed – med Specularmetoden

Holdnummer: 1811-361
Dato: 14/3, 2 onsdage
Tid: 16.30-19.30
Pris: 300 kr.
Sted: Specular, Trøjborgvej 2D

Specularmetoden bygger på det grundsyn, at alle mennesker har en positiv kerne, der ligger som et positivt beredskab bag problemer og blokeringer. Kernen er både vores anker og vores retningsviser, og tanken er, at vi ved at møde livet, os selv og andre fra 'kernen' bliver i stand til at føle, tænke og handle mere konstruktivt. En vej til bedre balance i mødet med andre, ligger i Speculars forståelse af empatiprocessen, og hvordan du som privatperson eller professionel kan arbejde med balancen mellem en åben indlevelse og en naturlig afgrænsning – så kontakten med andre ikke havner i polerne overinvolvering eller distancering. Robusthed er i denne tilgang tæt koblet med at kunne håndtere egne følelser i private og professionelle sammenhænge på en konstruktiv og empatisk måde ud fra kontakten til egen styrke og sensitivitet. Forløbet er baseret på bogen 'Mød livet – fra Kernen' (Specular).

- 14/03: Empati og robusthed med Specularmetoden.** Annette Bruun, master i voksenuddannelse og læring, psykomotorisk terapeut, Danske Psykomotoriske Terapeuter
- 04/04: Om empati og robusthed i parforhold.** Bente Torp, autoriseret psykolog

Jungs filosofi

Holdnummer: 1811-235
Dato: 17/3, 1 lørdag
Tid: 10.00-16.00
Pris: 360 kr., studerende 210 kr.
Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118
Underviser: Aksel Haaning, lektor i filosofi, Roskilde Universitet

Siden 1990'erne er psykoanalysens historie, herunder den schweiziske psykiater C.G. Jungs psykologi, blevet omvurderet i videnskabshistorisk sammenhæng. I dag, efter udgivelse af 'Liber Novus' (Den røde Bog) i 2009, fremstår Jung som en af det 20. århundredes store tænkere og kulturanalytikere. I disse år forskes der i både Jungs kendte udgivelse, men også i en række hidtil ukendte og utilgængelige skrifter, brevudgivelser og forelæsningsnoter. Resultatet er en nytolkning af Jungs bidrag til modernismen og det 20. århundredes intellektuelle historie. Få en indføring i moderne Jung-forskning. Undervisningen tager afsæt i bogen 'Jung – en stemme fra dybet' (Akademisk Forlag).

- 10:00: Psykoanalyse i videnskabshistorisk kontekst: Udvikling af, hvad Jung kalder, den 'konstruktive metode'**
- 11:45: Frokostpause**
- 12:30: Den enkeltes vision af kollektivets problem: Jungs 'Liber Novus' (Den røde Bog), skrevet mellem 1913 og 1930**
- 14:15 Jung på sporet af det glemte balanceprincip: individuation og kulturelle paralleller. Jung som moderne tænkere**

Hjernestarter – sådan træner du din hjerne

Holdnummer: 1811-337
Dato: 18/3, 1 søndag
Tid: 10.00-16.00
Pris: 360 kr., studerende 210 kr.
Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118
Underviser: Troels Wesenberg Kjær, hjerneforsker og professor ved Københavns Universitet, specialeansvarlige overlæge, Sjællands Universitetshospital

Ønsker du at have en bedre koncentrationsevne og større overblik? Vil du gerne være mere effektiv på dit job? Drømmer du om at være god til at huske eller motivere dig selv? Det kan du blive, men er du klar over, hvordan du får hjernen op i gear? Mange af os går meget op i at træne kroppen, men glemmer, at det ikke er den eneste del af os, der kan trænes. Det kan hjernen også. Denne dag kan du blive klogere på, hvordan du kan træne din hjerne til at gå fra første til syvende gear. Få indblik i hjernens opbygning, og forstå hvordan den dirigerer vores tanke- og handlemønstre. Du får også konkrete teknikker og redskaber til at lære nye ting – uanset alder. Undervisningen tager afsæt i bogen 'Hjernestarter – sådan træner du din hjerne' (FADL's Forlag)

Hvad enhver bør vide om blodprop i hjertet

Holdnummer: 1811-441
Dato: 18/3, 1 søndag
Tid: 10.30-16.30
Pris: 360 kr., studerende 210 kr.
Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118
Underviser: Maria Radu, ph.d. og læge, Rigshospitalet

Blodprop i hjertet rammer cirka 10.000 danskere hvert år og er den hyppigste dødsårsag hos mænd og kvinder i Danmark såvel som på verdensplan. Behandlingen af patienter med blodprop i hjertet er blevet væsentlig forbedret de sidste 25 år, således at 90% af patienterne fortsat er i live efter den første måned. Hjertet er en kompliceret størrelse, og selv tilsyneladende sunde og raske mennesker kan udvikle hjertelidelser såsom blodpropper. Dagen giver en indsigt i hjertets anatomi (opbygning), fysiologi (funktion), og patologi (sygdomslære) i forhold til, hvad blodprop i hjertet er, og hvilke risikofaktorer, der er involveret. Endvidere gives en præsentation af de gængse behandlinger med medicin og ballon/stent, som anvendes i Danmark i dag.

”Når kvinder ikke opnår orgasme ved samleje, er der mange, der faker en orgasme. Dels for at de selv føler sig normale, dels for at glæde manden og dels for at få samlejet overstået! Det er rigtig synd for både kvinden og manden.”

Lillian Kempf

Overlæge og sexolog, Fertilitetsklinikken Horsens

Naturmedicin

Holdnummer: 1811-362

Dato: 19/3, 1 mandag

Tid: 17.15-21.15 (bemærk helaftensforelæsninger)

Pris: 260 kr., studerende 160 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D215, Ny Munkegade 118

Underviser: Per Bendix Jeppesen, lektor i endokrinologi, Aarhus Universitetshospital

Det kan være slut med østrogenbehandlinger til kvinder i overgangsalderen. En helt almindelig plante som rødkløver kan uden bivirkninger sætte en stopper for nedbrydningen af knoglerne og reducere andre gener som hyppige hedeture. Gennem århundreder har mennesker brugt naturen til behandling af sygdomme. Det er ikke nyt, at naturlige kilder som fx medicinalplanter har en effekt. Men med nutidens analysemetoder, teknologier og forståelse er det nu muligt at udvikle oprensede, naturlige kemiske forbindelser som nye lægemidler. Ca. 70 % af al den medicin, der i dag anvendes i klinikken, har sin oprindelse fra en naturkilde. Forelæsningen sætter fokus på udvikling af forskellige lægemidler, der alle har naturen som kilde – både dem, som har været på markedet i mange år, men også nye og kommende lægemidler. Hør bl.a. om rødkløver mod knogleskørhed i overgangsalderen samt planteforbindelser anvendt til behandling af type 2 diabetes m.m. Forelæsningen vil også komme omkring kost i form af 'functional foods' – fødevarer, der har positiv effekt på helbredet – og ændring af kostingredienser, som en del af en sundere livsstil.

Sex – kun for kvinder

Holdnummer: 1811-308

Dato: 22/3, 1 torsdag

Tid: 17.15-21.15 (bemærk helaftensforelæsninger)

Pris: 300 kr., studerende 200 kr. inkl. Tænkepausebog

Sted: AU, bygning 1530, lokale G116, Ny Munkegade 118

Undervisere: Lillian Kempf, overlæge og sexolog, Fertilitetsklinikken Horsens og Ditte Trolle, speciallæge i gynækologi og adjungeret lektor i sexologi, Aarhus Universitet

Sex betyder noget for de fleste af os. Det kan være en kilde til glæde, velvære, afslapning, nærvær og samhørighed, men også til smerte, sorg og bekymring. Denne aften sætter vi fokus på kvinder og sex og dykker ned i en række relevante spørgsmål: Er kvinders sexlyst anderledes end mænds? Hvad bliver kvinder tiltrukket af, og har de lov til at følge deres lyst? Hvad betyder hormonerne, findes g-punktet og hvor lang tid tager det at få orgasme? Og er sex bedst, hvis man er forelsket? Du kan også få indblik i, hvad en sexologisk behandling går ud på. Kom og hør Ditte Trolle og Lillian Kempf, der begge er gynækologer og sexologer, fortælle om kvinders seksuelle længsler, lyster og problemer i alle aldre. Undervisningen tager bl.a. afsæt i 'Sex efter 50' samt tænkepausebogen 'Sex' (Aarhus Universitetsforlag), som er inkluderet i prisen.

Moderne psykoterapi

Holdnummer: 1811-405

Dato: 3/4, 5 tirsdage

Tid: 17.30-19.15

Pris: 560 kr., studerende 310 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale G116, Ny Munkegade 118

Psykoteraapeutisk behandling dækker over forskellige former for samtalerapi, der grundlæggende har til formål at hjælpe klienten med at få mere frihed i sit liv. Den professionelle samtale kendes bl.a. helt tilbage fra begyndelse af 1900-tallet med Freud og Jung i form af psykoanalysen, og psykoterapien har siden udviklet sig i forskellige retninger. Hvert år går over 200.000 danskere i psykoteraapeutisk behandling. Nogle går i behandling for at få løst problemer, der nedsætter livskvaliteten i forbindelse med fx depression og angst, mens andre bruger terapien til at få hjælp til personlig udvikling. Forelæsningsrækken giver indblik i en række dominerende retninger inden for moderne psykoterapi og psykoteraapeutisk praksis med fokus på teorier og metoder. Undervisningen tager afsæt i bogen 'Moderne psykoterapi. Teorier og metoder' (Hans Reitzels Forlag).

03/04: Psykoteraapiens diversitet. Jacob Sander Hansen, cand.psych.aut., Psykiatrisk Center Glostrup

10/04: Kognitiv adfærdsterapi. Sheila Jones, psykolog, adjunkt, Center for Rusmiddel-forskning, Aarhus Universitet

17/04: Interpersonel psykoterapi. Francisco Alberdi, overlæge i psykiatri, Psykiatrisk Center København

24/04: Psykodynamisk psykoterapi. Bent Rosenbaum, overlæge og adjungeret professor i psykiatri, Psykiatrisk Center København og Københavns Universitet

01/05: Systemisk familierapi. Fra familierapi til en postmoderne relationel praksis. Svend Aage Rasmussen, psykolog og ekstern lektor, Psykoteraapeutisk Center Stolpegård og Københavns Universitet

**Giv en oplevelse på
Folkeuniversitetet i gave**

Kunsten at glædes

Holdnummer: 1811-232

Dato: 3/4, 1 tirsdag

Tid: 17.30-21.30 (helaftensforelæsning)

Pris: 260 kr., studerende 160 kr.

Sted: AU, bygning 1530, auditorium F, Ny Munkegade 118

Underviser: Jesper Bay-Hansen, speciallæge og specialist i klinisk sexologi

Flere og flere danskere føler sig så stressede i dagligdagen, at det går ud over livsglæden og evnen til at arbejde og fungere normalt – også socialt. Så hvordan kan du undgå, at den travle tid belaster dig, så du mister glæden, lusten og energien? Det kan i den grad øge livskvaliteten at kunne glæde sig på andres vegne og dele sin glæde med andre. Med afsæt i den nyeste viden om stress, trivsel og livskvalitet sætter denne aften fokus på, hvordan du kan slippe fri fra misundelsens kløer, løfte din livsglæde og styrke dine sociale relationer – lige fra venskaber og parforhold til arbejdsrelationer – samt øge din robusthed mod stress. Undervisningen tager afsæt i bogen 'Medglæde – kunsten at glæde sig med andre' (Forlaget Ella), der kan give alle inspiration til at glædes endnu mere.

Angst hos børn og unge

Holdnummer: 1811-231

Dato: 3/4, 3 tirsdage

Tid: 19.30-21.15

Pris: 360 kr., studerende 210 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D119, Ny Munkegade 118

Underviser: Mikael Thastum, professor i angstlidelser, Aarhus Universitet

Angstlidelser er en af de hyppigst forekommende psykiske lidelser i barndommen. Det anslås, at ca. én ud af syv børn og unge på et tidspunkt opfylder kriterierne for en psykiatrisk angstdiagnose. Ubehandlet angst har store negative kort- og langsigtede konsekvenser. Angst i barndommen er sammenfaldende med mobning, skolevægring, skolefaglige problemer og social isolation. På længere sigt øger ubehandlet angst risikoen for depression og misbrug i voksenlivet. Men hvad er angst, hvornår er det normalt at være bange og bekymre sig, og hvornår bliver det et problem? Forelæsningsrækken giver indblik i de hyppigst diagnosticerede angstlidelser, effektive behandlingsmetoder med afsæt i kognitive og adfærdsterapeutiske principper, og hvordan angst i barndommen ikke kun påvirker det angste barn, men hele familien og andre pårørende.

03/04: Hvad er angst, og hvad skyldes det?

10/04: Behandling af angst

17/04: Angst, familie og pårørende

Afhængighed

Holdnummer: 1811-444

Dato: 4/4, 5 onsdage

Tid: 19.30-21.30

Pris: 560 kr., studerende 310 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D113, Ny Munkegade 118

Dopamin er et stof, vi danner i hjernen, som er forbundet med lykkefølelse og belønning. Frigivelsen af stoffet stimuleres, fx når vi spiser, træner eller har sex. De fleste kender følelsen af velvære i kroppen og netop derfor, får vi lyst til at søge tilstanden igen – og igen. Men for nogle mennesker kan det være svært at kontrollere jagten på rusen, og behovet kan udvikle sig til en afhængighed. Forståelsen af, hvad vi kan blive afhængige af, udvikler sig hele tiden, og i dag taler vi eksempelvis i stigende grad om afhængighed af træning eller mad. Men hvorfor bliver vi overhovedet afhængige af at løfte vægte, spise kager eller have sex? Hvor går grænse mellem et normalt behov og en ukontrollerbar afhængighed? Og hvad siger den nyeste forskning om fænomenet – kan man blive afhængig af computerskærmen? Og hvordan slipper man fri fra afhængighedens klør igen?

04/04: Alkohol og stoffer. Jeanett

Bjønness, ph.d., adjunkt, Center for Rusmiddelforskning, Aarhus Universitet

11/04: Træning. Mia Beck Lichtenstein,

lektor i psykologi, Syddansk Universitet og psykolog i Psykiatrien, Region Syddanmark

18/04: Skærme. Andreas Lieberoth,

ph.d., adjunkt i spil og pædagogisk psykologi, Aarhus Universitet

25/04: Sex. Lillian Kempf, overlæge

og sexolog, Fertilitetsklinikken Horsens

02/05: Mad. Anette Schnieber, ph.d.,

cand.psych. og lektor på VIA University College, Ernæring & Sundhed

Pårørende – den usynlige hær

Holdnummer: 1811-240

Dato: 5/4, 4 torsdage

Tid: 17.15-19.00

Pris: 460 kr., studerende 260 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D113, Ny Munkegade 118

Når vores nære og kære bliver syge eller svækkes, er det ikke alene den syges liv, der forandres og udfordres. Mange pårørende oplever et stort ansvar i forbindelse med nye udfordringer i dagligdagen, og det kan være af stor betydning at få sat fokus på den særlige rolle – både praktisk og følelsesmæssigt. I dag yder pårørende en omfattende og uvurderlig indsats for patienter, sundhedsvæsenet og samfundet. Alligevel er indsatsen ofte undervurderet, og pårørende kan føle sig oversette og alene med ansvar, forpligtelser og sorg. At være pårørende betyder ofte, at man selv får brug for støtte. Forelæsningsrækken sætter fokus på pårørendes rolle, betydning og vilkår. Hør om styrker og ressourcer, men også om sårbarhed, tab og sorg. Og få indblik i det psykologiske arbejde med bl.a. egenomsorg, trivsel, accept, håb og livsglæde.

05/04: At være pårørende. Hvordan er det at være støtteperson, praktisk hjælper, talsmand og meget andet? Anne Sophie Ågård,

ph.d. og klinisk sygeplejespecialist, Aarhus Universitetshospital

12/04: Pårørende – sårbarhed, tab og sorg. Mette Kjærgaard Nielsen,

postdoc i sorg og pårørende, Aarhus Universitet

19/04: Pårørende – den usynlige hær

Anne Sophie Ågård, ph.d. og klinisk sygeplejespecialist, Aarhus Universitetshospital og Jytte Thomsen, pårørende

26/04: 'SOS til pårørende'. Lene

Dernert, psykolog/MHH, Aarhus Kommunes tilbud om Støtte, Omsorg, Samvær for pårørende til mennesker med langvarig sygdom

Træn dine muskler med en forsker.

Læs mere på side 34

Kort og godt om menneskets ernæring

Holdnummer: 1811-240

Dato: 5/4, 5 torsdage

Tid: 17.30-19.15

Pris: 530 kr., studerende 360 kr.

Sted: AU, bygning 1530, auditorium F, Ny Munkegade 118

Underviser: Esben Skipper Sørensen, lektor i molekylær ernæring, Aarhus Universitet

Low-carb high-fat, multivitaminer, fiskeolier og biotilgængelige mineraler. Nyhedsstrømmen er fyldt med råd og anbefalinger om, hvad man bør spise, og hvad man aldeles ikke bør sætte tænderne i, hvis man vil være sund og rask. Det kan være svært at overskue og gennemskue vigtigheden af sådanne budskaber. Men uanset, om man spiser for at leve eller lever for at spise, har vores krop nogle grundlæggende ernæringsbehov. Vi skal have kulhydrater, fedt, proteiner, fedtsyrer, vitaminer og mineraler. Men hvilken rolle spiller de enkelte komponenter, og hvad kan man få for meget eller for lidt af? Hvordan er fordøjelsessystemet indrettet, og hvad betyder det, at vi har 100 billioner bakterier i tarmen? Få styr på kroppens basale ernæringsbehov.

05/04: Introduktion, fordøjelsessystemets opbygning og tarmens bakterieflora

12/04: Energiomsætning, kulhydrat, fedt og protein I

19/04: Energiomsætning, kulhydrat, fedt og protein II

26/04: De livsnødvendige vitaminer

03/05: Mineraler og sporstoffer

”Smerteopfattelse er essentiel for vor overlevelse, fordi den får os til at flygte fra noget, der skader os, men smerte er også en forbandelse, når man lider af daglige uudholdelige smerter som følge af sygdom.”

Troels Staehelin Jensen

Klinisk professor i neurologi og smerteforskning, Aarhus Universitet

Positiv psykologi i hverdagen

Holdnummer: 1811-336

Dato: 5/4, 5 torsdage

Tid: 17.30-19.15

Pris: 560 kr., studerende 310 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale G116, Ny Munkegade 118

Stress, sygdom og kriser. Der vil altid eksistere dårligdomme og udfordrende situationer i hverdagen, som kan optage vores tanker negativt, dræne os for energi og få os til at miste overblikket. Man kan gøre meget for at forbygge det ved at prioritere det, der gør livet værd at leve – også når man møder modgang. Positiv psykologi er en nyere gren af psykologien, som fokuserer særligt på det velfungerende og det forebyggende. Det er en videnskab, der arbejder med, hvordan man kan trives og fungere godt i hverdagen, uanset om man er på arbejde eller har fri. Positiv psykologi er opstået, fordi man inden for psykologien i mange år har haft et dominerende fokus på behandling frem for forebyggelse – af fx stress og psykiske sygdomme. Bliv introduceret til den positive psykologis teorier og metoder.

05/04: Introduktion til den positive psykologi.

Hans Henrik Knoop, lektor i pædagogisk psykologi, Aarhus Universitet

12/04: Mental robusthed i hverdagen. Ida Thrane Hertz, cand.mag. i psykologi og kommunikation, specialkonsulent, Center for Mental Robusthed

19/04: Foretagsomhed i hverdagen. Anne Kirketerp Linstad, ph.d. i foretagsomhed og ekstern lektor, Aarhus Universitet

26/04: Flow i hverdagen. Frans Ørsted Andersen, lektor i uddannelsesforskning, Aarhus Universitet

03/05: Lykke i hverdagen. Jonas Fisker, autoriseret psykolog og ph.d.-studerende, Psykiatrisk Center København

Forstå smerten

Holdnummer: 1811-335

Dato: 5/4, 4 torsdage

Tid: 19.30-21.15

Pris: 460 kr., studerende 260 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D119, Ny Munkegade 118

Tilrettelægger: Troels Staehelin Jensen, klinisk professor i neurologi og smerteforskning, Aarhus Universitet

De fleste kender til at have hovedpine, mavepine eller ondt i ryggen. Ofte kan en Panodil klare skærene. Men nogle mennesker er mere plaget af smerter end andre. Cirka hver femte voksne dansker lider i dag af kronisk smerte, og mange har pårørende, der lever med vedvarende smerter – med store konsekvenser for livskvaliteten. Smerteoplevelsen er kompleks og består af både fysiske, følelsesmæssige og kognitive komponenter. Oplevelsen er subjektiv og kan dermed variere fra person til person. Smertens paradoks er, at den både er en afgørende sans for vores overlevelse, men samtidig forbandet svær at leve med, når den bliver til en kronisk lidelse. Få indblik i, hvad smerte egentlig er, og bliv bl.a. klogere på sammenhænge mellem smerte og genetik, psykisk sygdom og placebo.

05/04: Smerte: fra foden til hjernen. Troels

Staehelin Jensen, klinisk professor i neurologi og smerteforskning, leder af The International Diabetic Neuropathy Consortium, Aarhus Universitet

12/04: Genetik og smerte. Uffe Birk Jensen, lærestolsprofessor i klinisk genetik, Aarhus Universitet

19/04: Placebo og smerte. Lene Vase Toft, professor MSO i neuropsykologi, Aarhus Universitet

26/04: Psykiatrisk sygdom og smerte. Lise Kirstine Gormsen, læge, ph.d. i smertemedicin og lektor i medicin, Aarhus Universitet

Yoga er mere end at strække kroppen og trække vejret. I en indisk yogasutra beskrives, hvordan oprindelig yoga også indeholder refleksion over moralske og etiske leveregler samt meditation og træning af koncentration.

Tjek på parforholdet

Holdnummer: 1811-234

Dato: 5/4, 3 torsdage

Tid: 19.30-21.15

Pris: 360 kr., studerende 210 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D113, Ny Munkegade 118

Underviser: Tea Thrillingsgaard, lektor i udviklingspsykologi, Aarhus Universitet

De fleste af os går regelmæssigt til eftersyn hos tandlægen, fordi vi ønsker at have sunde tænder i mange år. Hvis vi ikke gjorde det, ville der være risiko for huller på et tidspunkt. Desværre er der også en stor risiko for, at der opstår problemer i vores parforhold, når vi er sammen i mange år. Tilfredsheden med vores parforhold falder over tid, og skilsmissestatistikken taler sit tydelige sprog: Det er vanskeligt at bevare et sundt og trygt parforhold. 'Par-tjek' er et forskningsbaseret tiltag. Det er et regelmæssigt eftersyn af parforholdet med fokus på forebyggelse af den negative udvikling. Par-tjek åbner muligheden for, at par standser op og reflekterer over deres parforhold på et kvalificeret, systematisk og videnskabeligt grundlag. Hør om, hvad Par-tjek er, og få indblik i den forskningsbaserede viden om det gode parforhold. Få også indblik i praktiske værktøjer, der indgår i Par-tjek. Alle er velkomne.

05/04: Det lange parforhold. Hvad fremmer og hæmmer trivslen?

12/04: Par-tjek. Hvad foregår der til et par-tjek, og hvilken virkning har det efterfølgende?

19/04: Fem nyttige eksperimenter fra par-forskningen. Hvad kan vi lære af disse studier?

Viden med puls: Muskler

Holdnummer: 1811-397

Dato: 7/4, 1 lørdag

Tid: 13.30-15.30

Pris: 200 kr., studerende 150 kr.

Maks. 30 deltagere

Der er mulighed for omklædning og bad. Vi mødes omklædte i træningstøj i salen

Sted: HiFive Fitness, Viborgvej 3

Undervisere: Ole Bækgaard Nielsen, professor i medicinsk fysiologi, Aarhus Universitet og en instruktør fra HiFive Fitness

Kom til en anderledes træningstime, hvor viden og fysisk træning forenes. Du giver alt, hvad du har i dig, du bliver forpustet, og langsomt kan du mærke en tung fornemmelse i arme eller ben. Det gør ondt. Musklerne 'syrer' til. Når kroppen arbejder hårdt, udskiller musklerne mere mælkesyre end normalt. Det er det, der gør ondt, og du forbinder det måske med noget negativt. Men mælkesyren har faktisk en række positive virkninger. Med afsæt i viden fra forskningen verden byder dagen først på et oplæg, hvor du får indblik i, hvad der sker i musklerne i forbindelse med fysisk træning. Herefter skal du selv op af stolen og opleve teorien i praksis til en times fysisk træning (BODYPUMP) med en professionel instruktør. Træningen foregår på en niveau, hvor alle kan være med.

Rundt om yoga

Holdnummer: 1811-334

Dato: 9/4, 3 mandage

Tid: 17.15-20.00 (aftensmad kl. 19.00-20.00)

Pris: 610 kr., studerende 460 kr.

(inkl. aftensmad i kantinen)

Efter hver forelæsning fortsætter samtalen. Alle deltagere spiser sammen med forelæseren i Matematisk Kantine, hvor der vil være en lækker aftensmadstallerken.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D211, Ny Munkegade 118

Yoga er som udgangspunkt en gammel indisk praksis, der har rødder tilbage til omkring 600-tallet fvt. Her blev den i første omgang brugt af asketiske bevægelser til at bemestre kroppen og sindet og som en del af en religiøs praksis. Op igennem historien udviklede yogaen sig i mange forskellige former, ligesom den også blev en religiøs filosofi. Yoga som praksis fik sit gennembrud i Vesten i slutningen af 1800-tallet. I dag er yoga en integreret del af fritids-tilbud i Danmark, ligesom der også tilbydes yoga i fitnesscentre, på skoler og arbejdspladser. Få en historisk og religionsfilosofisk introduktion til yoga. Hør om de forandringer, der finder sted i yogaens møde med Vesten, og få et indblik i den brogede yogabuket, vi finder i dagens Danmark. Få et godt udgangspunkt til at forstå yoga i sin mangfoldighed.

09/04: Yoga historisk og idehistorisk. Marianne Qvortrup Fibiger, lektor i religionsvidenskab, Aarhus Universitet

16/04: Yogaens møde med Vesten og dens nye former i Indien. Jacob Hartvig Sandager Hansen, ph.d.-studerende på religionsvidenskab, Aarhus Universitet

23/04: Yoga i dagens Danmark. Nikolaj Holme Hansen, cand.mag. i religionsvidenskab

Lær at forstå dit barn

Holdnummer: 1811-428
Dato: 9/4, 6 mandage
Tid: 17.30-19.15
Pris: 660 kr., studerende 360 kr.
Sted: AU, bygning 1530, lokale D113, Ny Munkegade 118

Et barn gennemgår en helt fantastisk udvikling i starten af sit liv. Men hvordan ruster man bedst barnet til at møde de muligheder og udfordringer, som livet giver? Hvordan kan forældre og nære voksne støtte barnet til at blive et sundt, selvstændigt og livsmodigt individ? Få inspiration til, hvordan du kan give dit barn de bedste betingelser for en positiv udvikling.

09/04: Særligt sensitiv eller særligt udfordret?

Marie Tolstrup, cand.psych.aut., specialist i psykoterapi med børn

16/04: Hvordan lærer børn at forstå andre mennesker?

Peter Krøjgaard, professor i udviklingspsykologi, Aarhus Universitet

23/04: Børn, flow og læring.

Frans Ørsted Andersen, lektor i uddannelsesforskning, Aarhus Universitet

30/04: Børn, sundhed og overvægt.

Jens-Christian Holm, forskningsansvarlig overlæge i pædiatri, klinisk ekspert og forskningslektor, Københavns Universitet

07/05: Digitale medier i småbørnshøjde.

Stine Liv Johansen, lektor i børns brug af digitale medier, Aarhus Universitet

14/05: Stryk dit barns karakter.

Per Schultz Jørgensen, professor i socialpsykologi, Aarhus Universitet

Flow, krop og bevægelse 50+

Holdnummer: 1811-320
Dato: 14/4, 1 lørdag
Tid: 10.00-16.00
Pris: 400 kr., studerende 250 kr.
 Maks. 25 deltagere
 NB! Mød op iklædt tøj og sko til udendørsbevægelse
Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118
Undervisere: Signe Højbjerg Larsen, adjunkt og ph.d. i parkour, Syddansk Universitet og Ilir Hasani, professionel parkourudøver, direktør i Team JiYo

Har du hørt om parkour? I dag forbinder de fleste nok parkour med unge mennesker, der springer gennem byen, men filosofien bag parkour, de fysiske og mentale teknikker med fokus på nærvær, flow og bevægelse, er for alle og kan udføres på alle niveauer. Parkour har i den forstand ligheder med fx yoga og mindfulness i bevægelse, hvor der også er fokus på forbindelsen mellem krop og sind. Denne dag kan alle 50+ være med, når vi stiller skarpt på bevægelsesfrihed, kreativitet og flow i parkour for rigtig voksne. Få forskningens svar på, hvad parkour er og kan, og mærk gennem praktiske øvelser, hvordan man på legende og kreativ vis benytter byens rum til at udforske kroppens fysiske potentiale og udfordre egne mentale grænser.

10.00: Introduktion til parkour – teori og filosofi

14.00: Parkour i praksis (Udendørsøvelser i området)

På vandring

Holdnummer: 1811-360
Dato: 30/4, 3 mandage
Tid: 17.15-19.00
Pris: 360 kr., studerende 210 kr.
Sted: AU, bygning 1530, lokale D219, Ny Munkegade 118

I dag bruger vi vandringen til at komme væk fra problemer, tæt på os selv, ud i naturen eller til at få en tænkepause. Kom ind og hør om menneskets mest naturlige aktivitet. I et moderne liv er vandringen blevet erstattet af andre transportformer, som ikke rummer de mange positive aspekter, som selve vandringen indeholder. Vandring foregår nemlig i en tidsudstrækning og i et tempo, hvor man kan se omgivelserne ændre sig. Det er en proces, hvor kroppens muligheder og begrænsninger bliver tydelige. Og det er en aktivitet, hvor natur og omgivelser giver plads til refleksioner over livets store spørgsmål. Uanset om du skal til Himalaya, på hærvejen eller blot vandre på stranden, så er den kortere og den længere vandretur et forfriskende pust i et hvert menneskes liv. Få nye perspektiver på den gode vandreoplevelse.

30/04: Hvorfor er det så sundt for kroppen at gå?

Kurt Jørgensen, lektor emeritus i idræt, Københavns Universitet.

07/05: Filosofi og vandring.

Carsten Fogh Nielsen, adjunkt i pædagogisk filosofi, Aarhus Universitet

14/05: Pilgrimsvandring – at bede med fødderne.

Elisabeth Lidell, pilgrimspræst i Aarhus Stift

Alt hvad du bør vide om anti-inflammatorisk levevis

Holdnummer: 1811-333
Dato: 30/4, 1 mandag
Tid: 17.15-21.15
Pris: 260 kr., studerende 160 kr.
Sted: AU, bygning 1530, auditorium E, Ny Munkegade 118
Underviser: Jerk W. Langer, læge

Anti-inflammatorisk levevis er et af de nye buzz-words inden for sundhed. Inflammation er en betændelsestilstand i kroppen, som på længere sigt kan påvirke fx din hud, forværre småskader og øge træthed og hovedpine. Ved at omlægge til anti-inflammatorisk levevis kan du modvirke disse symptomer på et svækket helbred. Den nye livsstil har især fokus på kost, motion og søvn. Men hvordan opstår inflammationen? Hvilken mad skal vi spise? Hvordan sikrer vi tilstrækkeligt med nattesøvn? Og hvor meget motion er nødvendig i en travl hverdag? Læge og forfatter Jerk W. Langer giver dig denne aften svarene og adskiller fup fra fakta på en både underholdende og lærerig vis. Undervejs kommer du op at stå, får mange praktiske råd samt et venligt skub bagi. Forelæsningsen bygger bl.a. på bogen '21 Helbredende Dage med Anti-inflammatorisk Kost' (Politikens Forlag).

Tilmeld dig
 Folkeuniversitetets
 nyhedsbrev på
www.fuau.dk

Skidt og kanel – tilsætningsstoffer, E-numre og kunstige sødemidler

Holdnummer: 1811-332

Dato: 14/5, 1 mandag

Tid: 17.15-21.15

Pris: 260 kr., studerende 160 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D119, Ny Munkegade 118

Underviser: Esben Skipper Sørensen, lektor i molekylær ernæring, Aarhus Universitet

Er det sundhedsskadeligt at indtage farvestoffer fra vingummi, spise kødpålæg med nitrit eller drikke sodavand med kunstige sødestoffer såsom aspartam? Som forbruger kan de være en jungle at finde rundt i, men hvad siger forskningen? Mange fødevarer fra almindelige supermarkeder indeholder naturlige eller industrielt fremstillede tilsætningsstoffer. Disse stoffer tilsættes for at øge holdbarheden eller for at ændre udseende, farve, smag eller tekstur. Men hvad er tilsætningsstoffer egentligt for noget? Er det noget, vi skal være nervøse for at spise – eller kan det ligefrem være gavnligt for helbredet? Denne aften vil vi komme rundt om tilsætningsstoffernes historie, natur, godkendelser og helbredsmæssige effekter. Hør om de forskellige grupper af tilsætningsstoffer, og få en introduktion til E-nummer-systemet. Bliv rustet til en hverdag med tilsætningsstoffer, og få nye perspektiver på de tilsætningsstoffer, der fylder meget i debatten i dag.

Diagnosekulturen – kampen om sygdomsbegrebet

Holdnummer: 1811-455

Dato: 14/5, 1 mandag

Tid: 17.15-21.15

Pris: 260 kr., studerende 160 kr.

Sted: AU, bygning 1530, auditorium E, Ny Munkegade 118

Underviser: Uffe Juul Jensen, professor i filosofi og videnskabsteori, Aarhus Universitet

Håndtering af sygdom og sundhed er en kampzone. Sundhedsvæsenet og lægevidenskaben påkalder sig vedvarende moralsk og politisk opmærksomhed. Den lægelige autoritet anfægtes i medierne og igennem det stigende antal patientklager. Læger, der deltager i den offentlige debat, svarer igen. Medicinen har i et par århundreder haft den afgørende autoritet, når det kommer til menneskers ve og vel, sygdom og sundhed. Men i løbet af de seneste årtier har rollefordelingen ændret sig. Staten spiller en afgørende rolle, fx gennem politiske initiativer såsom behandlingsgarantier, hvor bestemte lidelser anerkendes som akutte. Men også patienter og borgere spiller en rolle, bl.a. igennem patient- og pårørendeforeninger, hvor ikke-professionelle sygdomsbegreber kommer til at påvirke håndteringen af sundhed og sygdom. Så hvor er sygdomsbegrebet på vej hen? Hvem har ansvaret for den stigende patologisering og diagnosticering? Hvem har interessen i dette? Skal sygdomsbegrebet gentænkes eller udvides? Og er det reelt behandlingskrævende sygdom, vi i stigende grad rammes af, eller er det problemer med livet?

En god mavefornemmelse

Holdnummer: 1821-092

Dato: 4/9, 8 tirsdage
(Ingen undervisning 16/10)

Tid: 19.30-21.15

Pris: 860 kr., studerende 460 kr.

Sted: AU, bygning 1530, auditorium E, Ny Munkegade 118

Vores tarmsystem er afgørende for vores liv og velvære, men dets funktioner er helst ikke noget, man taler om i de bedre selskaber. De seneste år har forskningen dog i stigende grad understreget vigtigheden af en sund og velfungerende tarm, og emnet er med tiden blevet mindre tabubelagt. Tarmen har en utrolig kompleks fysiologi. Den har bl.a. sit helt eget nervesystem, opsuger næringsstoffer og producerer hormoner, der er afgørende for vores daglige liv. Vi kan ikke lide at tænke på, at vi bærer rundt på en tarm smækfyldt med bakterier, men foruden ville vi være fortabte. Tarmens bakterieflora beskytter os mod al mulig ondskab og kan muligvis påvirke, om vi fx bliver tykke eller udvikler kræft. Bliv klogere på tarmsystemets fabelagtige opbygning og funktioner på et forståeligt og samtidigt vidensbaseret niveau.

04/09: Løst og fast om tarmens

funktion. Søren Laurberg, overlæge og professor i kirurgi og tarmsygdomme, Aarhus Universitets-hospital

11/09: Tarmens opbygning og normale

funktion. Klaus Krogh, professor i mave- og tarmsygdomme, Aarhus Universitetshospital

18/09: Nogle almindelige tarmsyg-

domme. Klaus Krogh, professor i mave- og tarmsygdomme, Aarhus Universitetshospital

25/09: Behandling med bakterier.

Christian Lodberg Hvas, overlæge, Institut for Klinisk Medicin

02/10: Ernæringens betydning for

tarmens funktion. Mette Borre, klinisk diætist, Aarhus Universitetshospital

09/10: Kirurgi og mave-tarm-

sygdomme. Peter Christensen, professor i mave- og tarmkirurgi, Aarhus Universitetshospital

23/10: Smerter. Se underviser på hjemmesiden www.fuau.dk

30/10: Hyppige lidelser i endetarmen. Se underviser på hjemmesiden www.fuau.dk

Se videoer med flere af forskerne på Facebook
facebook.com/fuuarhus

Børn får livsmod, når de inddrages og bidrager

Per Schultz Jørgensen

Professor emeritus i socialpsykologi, Aarhus Universitet

Vi vil gerne give vores børn et godt liv med appetit på livet, og vi vil gerne ruste vores børn til fremtiden. Men vi hjælper kun børnene ved at stille krav til dem. Vi skal give vores børn lov til at bidrage, allerede fra de er helt små.

Per Schultz Jørgensen har et langt liv bag sig som folkeskolelærer, psykolog, formand for Børnerådet og i dag professor emeritus i socialpsykologi på Aarhus Universitet. Han har trukket al sin erfaring og viden med ind i debatten om det moderne familieliv og børneliv. Med et kritisk men unægteligt kærligt blik kigger han på den moderne børnefamilie, hvor han ser nogle af nutidens problematikker udfolde sig: Vi stiller ikke krav til vores børn. Per Schultz Jørgensen forklarer, at vi skal se i øjnene, at der er nogle evner, som børn skal tilegne sig. Og dem skal de lære i praksis. Derfor hjælper man ikke børnene ved at klare deres opgaver for dem og ved bare at lade dem hygge sig med iPaden. Børn skal inddrages og bidrage, og det kræver, at vi stiller alderssvarende krav til dem. En fireårig skal hænge sin egen cykelhjelme op og tage sit eget tøj på. En tiårig har blandt sine pligter at tømme opvaskemaskinen og ordne grøntsager. Børn skal deltage i husholdningen med enkle og ligefremme opgaver, så de oplever, at de har ansvar, og så de får en forståelse af, at de har betydning. Det er sådan, dyder udvikles. Børnene gør det bare. Også uden at forvente ros. Det er præcis dér, karakterdannelsen eller robustheden udvikles. Det er i den forstan vi voksnes ansvar at give børnene et grundlag for at kunne udvikle sig til robuste voksne, der evner at kunne se fremtidens udfordringer i øjnene. Per Schultz Jørgensens vision er klar: Vi skal inddrage børn i vores fællesskab, de skal bidrage – og vi skal være nærværende. Det kræver tid og mod til at stå fast. Børn har brug for kærlighed, de har også brug for normer, der kan blive til en indre struktur. Det er det, vi kalder karakterdannelse.

Mød Per Schultz Jørgensen i forelæsningsrækken 'Lær at forstå dit barn', side 35, og gå på opdagelse i kategorien 'Sundhed og psykologi', hvor du finde mange andre spændende forelæsningsrækker.

Naturvidenskab og teknologi

Naturvidenskaben søger svar i verdens byggesten.
Den rejser ud til fjerne galakser og ned i de
mindste partikler. Det er en fascinerende verden,
der kan gøre os klogere på både
universets oprindelse og fremtid.

Exoplaneter

Holdnummer: 1811-049

Dato: 3/1, 6 onsdage

Tid: 19.30-21.15

Pris: 700 kr., studerende 400 kr.

Maks. 30 deltagere

Sted: Ole Rømer-Observatoriet, Observatorievejen 1, ved væddeløbsbanen

Underviser: Peter Bjørnholt, cand.scient. i astronomi

Med over 3.600 nye planeter fundet i 2.700 nye planetsystemer og mange tusind flere på vej er dette nye, spændende område inden for astronomien i en rivende udvikling. Vi skal se på al den nye forskning, som fokuserer på planetdannelse, planeters opbygning, observationsteknikker, kaosteori, planetbaner og Kepler-satelitten. Med blikket rettet mod vores egen galakse, Solsystemet, skal vi kigge nærmere på nye observationer af planeter, asteroider og kometer og måske en ny 10. planet. Der er nemlig fundet en del Jord-lignende exoplaneter i den beboelige zone, hvor der kunne findes flydende vand. Og vi skal se på muligheden for liv på andre planeter. Hvis vejret tillader det, skal vi naturligvis også udnytte observatoriets kikkert og observere efterårets planeter og himmelobjekter.

”Meget tyder på, at døden er kommet for at blive. Alene af den grund er det en god idé at udforske den nærmere.”

Asser Hedegård Thomsen

Speciallæge i retsmedicin, Aarhus Universitet

Verdens vildeste opdagelser

Holdnummer: 1811-081

Dato: 22/1, 7 mandage

Tid: 17.15-19.00

Pris: 760 kr., studerende 410 kr.

Pris inkl. bog: 975 kr., studerende 575 kr. (bog værdi 349 kr.)

Sted: AU, bygning 1530, lokale D215, Ny Munkegade 118

Vi kan gå på Månen, studere verden ned til mindste atom, og vi lever længere end nogensinde før. Det skyldes netop, at nogle mennesker er drevet af at finde ud af, hvordan vores verden helt grundlæggende hænger sammen, og hvorfor den er indrettet, som den er. De naturvidenskabelige erkendelser har været afgørende for vores tænkning og dermed for vores kultur, historie og dagligdag. Forelæsningsrækken er en tour de force gennem en række af de meste markante gennembrud inden for naturvidenskaben. Tag med på opdagelse i vores fascinerende og forunderlige verden, og få det store perspektiv – og de små, sjove detaljer. Hør om verdens vildeste opdagelser – fra hvordan vi ser ud indeni, til hvordan vores solsystem er indrettet. Forelæsningerne tager afsæt i ’50 opdagelser. Højdepunkter i naturvidenskaben’ (Aarhus Universitetsforlag), som kan tilkøbes forelæsningsrækken.

22/01: Mellem himmel og jord – helium og nordlys. Helge Stjernholm Kragh, professor emeritus i videnskabshistorie, Niels Bohr Institutet, Københavns Universitet

29/01: Verdensbilledet og den naturvidenskabelige revolution – fra Kopernikus til Newton. Hans Buhl, museumsinspektør, Steno Museet

05/02: Universets udvidelse, Big Bang og planeter omkring andre stjerner. Hans Kjeldsen, professor i fysik og astronomi, Aarhus Universitet

12/02: Evolutionen og genetikken. Tobias Wang Nielsen, professor i zoofysiologi, Aarhus Universitet

19/02: Uforgængelig energi, elektromagnetisme og Jordens form. Keld Nielsen, lektor i videnskabsstudier, Aarhus Universitet

26/02: Kroppens opbygning og funktioner. Tobias Wang Nielsen, professor i zoofysiologi, Aarhus Universitet

05/03: Kampen mod epidemierne – vaccination, bakterier og penicillin. Morten Arnika Skydsgaard, museumsinspektør i medicinhistorie, Steno Museet

Naturvidenskabens detektiver

Holdnummer: 1811-158

Dato: 24/1, 5 onsdage

Tid: 17.30-19.15

Pris: 560 kr., studerende 310 kr.

Sted: AU, bygning 1530, auditorium F, Ny Munkegade 118

Var det mon butleren, der gjorde det? Hvad var mordvåbnet, og hvornår indtraf dødstidspunktet? Vi fascineres gang på gang af både krimiserier og kriminalromaner. Men for flere forskere og eksperter er det virkelighed. De arbejder hele tiden på at hjælpe politiet med opklaringsarbejdet i både store og små kriminalsager. Usynlige DNA-spor og tandsæt kan hjælpe med at fastlægge identiteter på både forbrydere og ofre. Forgiftninger og misbrug kan afsløres gennem retskemien. Og vi kan finde dødstidspunktet ved at kigge nærmere på de insektlarver, som lever af de døde kroppe. Få et unikt indblik i, hvordan naturvidenskabens eksperter arbejder som detektiver i kriminalitetens verden og hjælper med opklaringen af selv de mest komplicerede mordgåde.

24/01: Hvad den døde krop afslører – retsmedicin. Asser Hedegård Thomsen, speciallæge i retsmedicin, Aarhus Universitet

31/01: Tænder som kilde til detaljerede beviser hos både levende og døde – retsodontologi. Dorthe Arenholt Bindslev, adjungeret professor, specialtandlæge, Aarhus Universitet

07/02: Behandlet, påvirket eller forgiftet? – retskemi. Martin Worm-Leonhard, retskemiker, Syddansk Universitet

14/02: Maddiker, fluer og føde – retsentomologi. Thomas J. Simonsen, kurator, Naturhistorisk Museum

21/02: Forbryderens usynlige spor – retsgenetik. Bo Thisted Simonson, afdelingsleder på Afdeling for Retsgenetik, Københavns Universitet

Kvantemekanik – atomernes vilde verden

Holdnummer: 1811-260

Dato: 27/1, 1 lørdag

Tid: 10.00-14.15

Pris: 260 kr., studerende 160 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

Underviser: Klaus Mølmer, professor i fysik og astronomi, Aarhus Universitet

Kvantefysikken er berømt og berygtet for sine brud med vores hverdagsforståelse af den fysiske verden og den klassiske fysiks grundprincipper. Dens mest markante og mærkværdige egenskab er, at den tillægger partikler muligheden for tilsyneladende at være flere steder på samme tid, hvilket normalt hører hjemme i science fiction-romaner. Men kvantefysikken er ikke fiktion. Den er en meget succesrig og præcis beskrivelse af den mikroskopiske verden. Kom på en tur rundt i den fascinerende kvanteverden, og hør om kvantemekanikkens opståen og udvikling fra den klassiske fysik, om Niels Bohr og Albert Einsteins filosofiske diskussioner om kvantemekanikkens fortolkning og om et kapløb, som foregår netop nu. Om konstruktionen af de første kvantecomputere og om milliarder af kroner. Forelæsningerne er baseret på bogen 'Kvantemekanik – atomernes vilde verden' (Aarhus Universitetsforlag).

Det mørke univers

Holdnummer: 1811-273

Dato: 29/1, 5 mandage

Tid: 19.15-21.00

Pris: 560 kr., studerende 310 kr.

Sted: AU, bygning 1530, auditorium E, Ny Munkegade 118

Tilrettelægger: Majken Brahe Ellegaard Christensen, cand.scient. i astrofysik

I denne forelæsningsrække beskæftiger vi os med det mørke univers. I takt med den astronomiske forsknings fremdrift er det blevet mere og mere tydeligt, at universet på mange måder er domineret af fænomener, som er "mørke", dvs. som ikke udsender eller absorberer lys. Vi vil i undervisningen belyse flere aspekter af dette mørke univers; såsom mørkt stof, mørk energi og sorte huller. Forelæsningsrækken afholdes i samarbejde med Astronomisk Selskab og er gratis for medlemmer af Astronomisk Selskab. Medlemmer modtager en mail med oplysninger om tilmeldingsprocedure til forelæsningsrækken.

29/01: Mørk energi. Thomas Tram Bülow, postdoc i kosmologi, University of Portsmouth og Aarhus Universitet

26/02: Kosmologi. Johan Peter Uldall Fynbo, professor i astrofysik, Niels Bohr Institut

19/03: Mørkt stof. Steen Hansen, lektor i astrofysik, Niels Bohr Institut

09/04: Detektion af mørkt stof. Chris Kouvaris, lektor i fysik, Syddansk Universitet

07/05: Tunge sorte hullers hemmelige liv. Marianne Vestergaard, lektor i astrofysik, Niels Bohr Institut

Alt du bør vide om naturvidenskab – næsten

Holdnummer: 1811-156

Dato: 8/2, 7 torsdage

Tid: 17.15-19.00

Pris: 760 kr., studerende 410 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D119, Ny Munkegade 118

Hvordan er det nu lige med Newtons love, evolutionsteorien, atomer, kvantemekanikken og DNA-spiralen? Få din naturvidenskabelige viden genopfrisket - eller start her. En videnskab, som i mange århundreder var forbudt og forfulgt har krævet og indtaget sin plads i verden i dag. Naturvidenskaben forundrer og forbløffer med både den indsigt forskerne har opnået, og de spørgsmål ingen endnu har formået at besvare. Få et overblik over de kræfter, som styrer alt omkring os og de sammenhænge, teorier og opdagelser der ligger bag vores viden om den verden som mennesket gennem årtusinder har forsøgt at forstå. Naturvidenskaben har dannet grundlaget for vores verdensforståelse i dag, og spiller fortsat en stor rolle i udviklingen af, hvordan vi skal forholde os til alt hvad der foregår omkring os.

08/02: Genetik. Thomas G. Jensen, institutleder og professor i medicinsk genetik, Aarhus Universitet

15/02: Matematik. Johan Peder Hansen, lektor i matematik, Aarhus Universitet

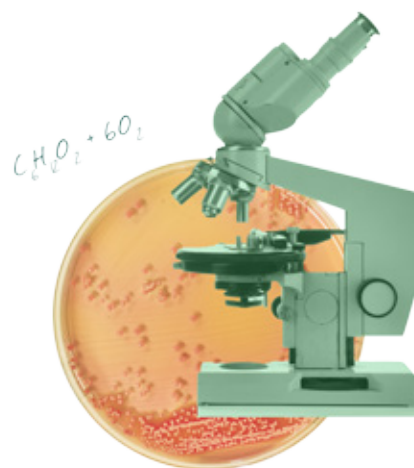
22/02: Astronomi. Steen Hannestad, professor i astronomi, Aarhus Universitet

01/03: Fysik. Ulrik Ingerslev Uggerhøj, professor i fysik og astronomi, Aarhus Universitet

08/03: Biologi. Tobias Wang Nielsen, professor i zoofysiologi, Aarhus Universitet

15/03: Kemi. Mogens Christensen, lektor i kemi, Aarhus Universitet

22/03: Geologi. John A. Korstgård, professor i geologi, Aarhus Universitet

Det levende univers

Holdnummer: 1811-272

Dato: 17-18/3, 1 weekend

Tid: 10.15-15.15

Pris: 560 kr., studerende 310 kr.

Pris inkl. bog: 880 kr., studerende 630 kr. (bog værdi 350 kr.)

Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

Undervisere: Helle Stub, cand.scient. i astronomi, fysik og matematik og Henrik Stub, cand.scient. i astronomi, fysik og matematik

Udforskningen af solsystemet og de såkaldte exoplaneter er to områder, hvor udviklingen går meget hurtigt. Vi ser på resultaterne fra de mange rumsonder, der i disse år udforsker vort solsystem. Med over 3500 kendte exoplaneter begynder vi at kunne danne os et billede af, hvor mange forskellige typer solsystemer, der findes. Stjernernes liv og død og universets mange typer af stjerner behandles, og derefter fortsætter vi med galakser, både Mælkevejen og universets utallige andre galakser. Vi slutter med kosmologien, som gennem opdagelsen af mørkt stof og mørk energi har taget en helt ny drejning. Den meget vigtige opdagelse af tyngdebølger omtales også. Forelæsningerne bygger på bogen 'Det levende Univers' (Forlaget Praxis) af Henrik og Helle Stub. Bogen kan tilkøbes forelæsningerne.

Hvad enhver bør vide om universet

Holdnummer: 1811-415
Dato: 3/4, 7 tirsdage
Tid: 19.30-21.15
Pris: 760 kr., studerende 410 kr.
Sted: AU, bygning 1530, lokale D113, Ny Munkegade 118

Vidste du, at universet rummer mere end 100 milliarder galakser som Mælkevejen? At ca. 5.000 stjerner er synlige med det blotte øje? Eller at sorte huller allerede beskrives af Einsteins relativitetsteori fra 1915, men at Einstein ikke selv troede på eksistensen af dem? Få genopfrisket din viden om universet, eller start her. I forelæsningsrækken guider seks eksperter dig gennem det, de mener, er helt centralt at vide om universet. Tag med på opdagelse i en fantastisk og forunderlig verden, der opstod for 13,7 milliarder år siden, og som i dette sekund udvider sig i rasende fart.

03/04: Undersøgelsen af universet.

Torben Arentoft, lektor i astronomi, Aarhus Universitet

10/04: Kosmologi og verdensbilleder historisk set.

Helge Stjernholm Kragh, professor emeritus i videnskabshistorie, Niels Bohr Institutet, Københavns Universitet

17/04: Universets opbygning og udvikling.

Michael J.D. Linden-Vørnle, astrofysiker og chefkonsulent, DTU Space

24/04: Er der liv derude?

Morten Bo Madsen, lektor, Niels Bohr Institutet

01/05: Universets mysterier.

Ole Eggers Bjælde, astrofysiker og undervisningsudvikler, Aarhus Universitet

08/05: Universet set fra Jorden.

Ole J. Knudsen, BSc i fysik og astronomi, Aarhus Universitet

15/05: Går verden under?

Ole J. Knudsen, BSc i fysik og astronomi, Aarhus Universitet

Citizen science – brug din viden i forskningsverden

Holdnummer: 1811-262
Dato: 4/4, 5 onsdage
Tid: 17.30-19.15
Pris: 560 kr., studerende 310 kr.
Sted: AU, bygning 1530, lokale G116, Ny Munkegade 118

Citizen science – borgerinddragelse i forskningsprojekter – er meget populært i disse år. Her får glade amatører mulighed for at medvirke i forskningsprojekter, hvor de med deres fritid og interesser kan bidrage med en masse nyttig viden. Samtidig får forskerne en uvurderlig hjælp fra mange hænder, hjerner og øjne, der kan hjælpe med at øge mængden af data og styrke resultaterne i forskningsprojektet. Men hvordan fungerer det i praksis? Hvilke fordele og ulemper er der ved at benytte sig af borgerinddragelse? Og hvilke resultater kommer der ud af projekterne? Vi har samlet fem forskere, der til dagligt arbejder med citizen science. Hør om fire konkrete projekter, som du kan eller måske allerede har taget del i, og bliv klogere på, hvordan din viden kan bruges i forskningsverden.

04/04: Citizen science i ind- og udland – en introduktion.

Niels Mejlgaard, centerleder, Dansk Center for Forskningsanalyse, Aarhus Universitet

11/04: ScienceAtHome: Citizen science på grænsefladen mellem menneskelig og kunstig intelligens.

Jacob Sherson, lektor i fysik og astronomi, Aarhus Universitet

18/04: Rigsarkivet – dansk historie og kulturarv.

Nanna Floor Clausen, ITArkivar, Rigsarkivet

25/04: Biowide og naturkapitalindekset. Fra frivilliges artsobservationer til banebrydende forskning og urolige kommunaldirektører.

Rasmus Ejrnæs, seniorforsker, Aarhus Universitet

02/05: Danekræ – enestående fossiler, mageløse meteoritter og sjældne krystaller.

Bent Erik Kramer Lindow, palæontolog, Statens Naturhistoriske Museum

Fossiler ved de danske kyster

Holdnummer: 1811-302
Dato: 10/4, 2 tirsdage og 1 lørdag
Tid: 10/4 og 17/4 kl. 17.15-19.00, 21/4 kl. 10.00-15.00
Maks. 40 deltagere
Pris: 550 kr., studerende 325 kr.
Sted: AU, bygning 1530, lokale D211, Ny Munkegade 118
Underviser: Line Henriette Broen, geolog, Aarhus Kommune

Hvem har ikke samlet et forstenet søpindsvin op på stranden og undret sig over, hvor det er kommet fra, og hvordan det er blevet til? Undergrunden under Danmark er fuld af spor efter et urhav, som eksisterede for millioner af år siden, og sporene kan man finde overalt ved kysterne, i grusgrave og i kalkbrud. Under forelæsningerne fortælles om sporene efter urhavets eksotiske dyreliv fra trilobitter, hajtænder og krabbeboller til de mange forskellige søpindsvin. Hør, hvordan de er blevet til fossiler, og hvordan du selv kan aflæse deres historie. Har du egne spændende fund derhjemme, er du velkommen til at tage dem med til fremvisning og evt. få dem bestemt. Lørdag tager vi i egne biler ud til en spændende lokalitet maks. 1 times kørsel fra Aarhus. Her prøver vi selv at finde fossiler. Der er tips til, hvad man især skal kigge efter, og hvor de gode lokaliteter i øvrigt er rundt omkring i Danmark.

10/04: Forelæsning

17/04: Forelæsning

21/04: Ekskursion

”Citizen science, der handler om viden genereret i dialog mellem forskere og borgere, er en ny model for vidensproduktion, der både er til gavn for videnskab og samfund.”

Niels Mejlgaard

Centerleder ved Dansk Center for Forskningsanalyse, Aarhus Universitet

Danmarks græsser, halvgræsser og siv

Holdnummer: 1811-271
Dato: 10/4, 8 tirsdage
Tid: 18.30-21.00
Pris: 1200 kr., studerende 700 kr.
 Maks. 24 deltagere
Sted: AU, bygning 1135, lokale 132 (Indgang: bygning 1130), C.F. Møllers Allé 3
Underviser: Peter Wind, cand.scient. i biologi, Aarhus Universitet

Ved kurset gennemgås græssers, halvgræssers og sivs opbygning og særpræg samt de vigtigste karakterer, der anvendes ved bestemmelse af de enkelte arter. Mange af arterne i disse grupper indgår som væsentlige elementer i en række naturlige plantesamfund. Kursusgangene er bygget op med en indledende præsentation af en af familierne, hvorefter deltagerne får mulighed for at artsbestemme indsamlet materiale fra de pågældende plantefamilier. Herved får deltagerne mulighed for at få kendskab til bestemmelsesteknikker og til nogle vigtige og karakteristiske, vilde danske planter. Endelig vil der være mulighed for at se et udvalg af supplerende danske værker, der kan hjælpe til en sikker bestemmelse af disse familier. De første fire gange foregår indendørs, mens de fire sidste foregår på lokaliteter i Aarhus og omegn.

10/04: Bestemmelsesøvelser
17/04: Bestemmelsesøvelser
24/04: Bestemmelsesøvelser
01/05: Bestemmelsesøvelser
08/05: Ekskursion
15/05: Ekskursion
29/05: Ekskursion
12/06: Ekskursion

Fugletrækkets gåder

Holdnummer: 1811-270
Dato: 14/4, 1 lørdag
Tid: 0.30-15.45
Pris: 400 kr., studerende 250 kr.
 Maks. 30 deltagere
Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118
Underviser: Kevin Kuhlmann Clausen, postdoc i faunaøkologi, Aarhus Universitet

Fugle har altid fascineret os. Mest af alt med deres evne til at kunne flyve. For mange fugle er det at flyve dog ikke kun en fornøjelig fritidsaktivitet, men en nødvendighed for at kunne overleve. Det gælder især for de fuglearter, der hvert år trækker mellem arktiske yngleområder og varmere overvintringsvarter, og på den måde tilbagelægger adskillige tusinde kilometer to gange om året. Fugletræk kommer i mange former, og mens viben ofte nøjes med en tur til Holland, flyver havterner intet mindre end 71.000 km om året mellem Grønland og Antarktis. Men hvorfor er det nødvendigt for fuglene at trække? Og hvorfor bliver nogle fuglearter i Danmark hele vinteren, mens andre drager sydpå? Hvordan finder fuglene egentlig vej? Og hvordan kan vi følge dem? Kom med til en spændende dag, når vi sætter fuglene i fokus og forsøger at besvare nogle af fugletrækkets mange gåder. Undervisningen vil være en blanding mellem teori og praksis, når vi om eftermiddagen også tager en tur til Egå Engsø og ser nærmere på de fugle, som opholder sig der. Kørsel foregår i egne biler.

Mineraler – fra kvarts og feldspat til guld og ædelsten

Holdnummer: 1811-269
Dato: 21-22/4, 1 weekend
Tid: 10.00-16.30 begge dage
Pris: 800 kr., studerende 500 kr. (inkl. kompendium)
 Maks. 20 deltagere
Sted: AU, Institut for Geoscience, bygning 1675, lokale 117, Høegh-Guldbergsgade 2
Underviser: Hans Dieter Zimmermann, lektor emeritus i geologi, Aarhus Universitet

Mineraler er jordklodens elementære byggesten og absolut uundværlige som råstoffer. Vi er omgivet af mineraler overalt i naturen og i vores dagligdag. Alle faste materialer, vi bruger, kommer oprindeligt fra Jorden, medmindre de stammer fra dyr eller planter. Civilisationen kan ikke eksistere uden mineraler og uden de produkter, vi udvinder fra dem. Om det gælder husene, vi bor i, om det gælder metaller, keramik, cement, værktøjer, cykler, biler, smartphones, computere etc. – ingen af dem fandtes uden mineraler. Kurset kombinerer teoretiske indslag og praktiske øvelser. Vi vil beskæftige os med, hvad mineraler egentlig er, hvilke egenskaber, de har, hvor de findes, og hvad vi bruger dem til. I øvelserne arbejder vi med håndstykker af både de vigtigste bjergartsdannende mineraler og udvalgte malmmineraler og lærer at anvende enkelte metoder til en sikker mineralbestemmelse. Medbring gerne lup (10x).

Da mennesket blev menneske

Holdnummer: 1811-268
Dato: 3/5, 1 torsdag
Tid: 17.15-21.15
Pris: 260 kr., studerende 160 kr.
Sted: AU, bygning 1530, lokale D219, Ny Munkegade 118
Underviser: Peter K.A. Jensen, klinisk lektor i human genetisk og overlæge, Aarhus Universitet

Mennesket er enestående. Få indblik i, hvordan mennesket på kort tid – i udviklingsmæssig forstand på én nat – ændrede sig fra at være et ganske almindeligt pattedyr til at blive Jordens mest dominerende art nogensinde. Tag med på en fantastisk rejse gennem menneskets historie, og hør om, hvordan mennesket blev menneske. Forelæsningerne fortæller om menneskets oprindelse og udvikling fra aber over menneskeaber, abemennesker og neandertalerne til moderne mennesker. Der ses også på udviklingen af vores mentale egenskaber, vores kolonisering af kloden og udviklingen fra jæger-samler-samfund til moderne storby-samfund. Forelæsningerne bygger på Peter K.A. Jensens bog 'Da mennesket blev menneske' (Gyldendal).

Kom med på ekskursioner,
og bliv klogere på
fossiler, fugle og planter

Mennesket har til alle tider opfundet nye hjælpemidler, så som hjulet og ploven, dampmaskinen og samlebåndet. I dag sker udviklingen med en hæsblesende hastighed. IT-bølgen ruller ind over os, men det er meget forskelligt, hvordan vi omfavner den.

De store IT-innovationer

Holdnummer: 1811-380

Dato: 3/5, 1 torsdag

Tid: 17.15-19.00

Pris: 160 kr., studerende 110 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D119, Ny Munkegade 118

Underviser: Kaj Grønbaek, professor i datalogi, Aarhus Universitet

“The best way to predict the future is to invent it”. Dette er et citat fra IT-forskeren Alan Kay ved et møde i 1971 på det legendariske Xerox PARC – et laboratorium, der står bag mange store IT-opfindelser. Denne forelæsning tager udgangspunkt i netop det udsagn og giver en letforståelig introduktion til, hvordan forskning og innovation inden for datalogi – herunder menneske-maskin-interaktion – har ændret verden radikalt over nogle få årtier. De fleste mennesker verden over benytter dagligt apparater som laptops, tablets og smartphones; de benytter internettet, kablet eller trådløst; de benytter software som f.eks. kaldes vinduer og skriveborde, Web, Google, Apps mm. Men hvor kommer ideerne fra, hvordan er de blevet realiseret, og hvad førte til de store gennembrud? Hvad bidrog Engelbart og Berner-Lee med? Hvilken rolle spiller forskningen? Og hvilken rolle spiller kampene mellem de store IT-giganter?

Gravitationsbølger – ‘En begivenhed der rystede verden’

Holdnummer: 1811-379

Dato: 16/5, 1 onsdag

Tid: 17.15-19.00

Pris: 160 kr., studerende 110 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D219, Ny Munkegade 118

Underviser: Ulrik Ingerslev Uggerhøj, professor i fysik og astronomi, Aarhus Universitet

Nobelprisen i fysik 2017 gik til tre ophavsmænd bag de første målinger af gravitationsbølger. Men hvad er gravitationsbølger, hvorfor blev Nobelprisen uddelt med de indledende ord ‘An event that shook the world’, hvorfor er det en markant begivenhed i astrofysikkens historie, og hvad kan vi lære gennem observationer af disse bølger? For at svare på disse spørgsmål må vi omkring flere fysikrelaterede emner som relativitetsteori, bølger og elektromagnetisme, for at vi i den sidste time kan både se og høre, hvor eksotisk det univers vi lever i, virkelig er.

Kunstig intelligens

Holdnummer: 1821-011

Dato: 4/9, 1 tirsdag

Tid: 17.15-21.15

Pris: 260 kr., studerende 160 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D119, Ny Munkegade 118

Hvad er kunstig intelligens? Bliver vi overhalet af maskiner i den nære fremtid? Vil det ændre vores måde at tænke og interagere på? Den teknologiske udvikling er i fuld gang, og grænserne rykker sig hele tiden for, hvad vi tror er muligt. Biler, der kan køre selv, og højt specialiserede robotter er ikke længere kun noget, vi ser på film. Og en ting er sikkert – vores hverdag vil med garanti ændre sig i fremtiden på grund af kunstig intelligens. Bliv klogere på hvordan, og hvilke etiske spørgsmål og dilemmaer, det stiller.

17.15: Kunstig intelligens: Historie og fremtids-perspektiver. Thomas Bolander, professor i anvendt matematik og computervidenskab, Danmarks Tekniske Universitet

19.30: Etiske aspekter af anvendelsen af kunstig intelligens. Thomas Ploug, professor i etik og videnskabsfilosofi, Aalborg Universitet

Det antropocæne: vores nye tidsalder

Holdnummer: 1821-048

Dato: 4/9, 5 tirsdage

Tid: 19.30-21.15

Pris: 560 kr., studerende 310 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D219, Ny Munkegade 118

Vidste du, at den nuværende tidsalder kaldes antropocæn? Ordet hentyder til den nymenneskelige tidsalder, hvor mennesket påvirker naturen – og ikke omvendt. Globalisering og befolkningsvækst har sat gang i klimaforandringer, som har ændret klodens naturlige liv. Men hvordan ser forholdet mellem menneske og natur ud i dag, og hvad er vores ansvar for forandringerne? Den nye tidsalder kræver, at vi genovervejer vores tidligere opfattelse af naturen som det modsatte af samfundet – men hvad skal vi tænke om det, når de i dag er så tæt forbundet? Fem eksperter gør dig klogere på det antropocæne, og hvordan vi skal forholde os til den nye tidsalder.

04/09: Introduktion og biodiversitet i det antropocæne.

Jens-Christian Svenning, professor i biologi, Aarhus Universitet

11/09: Menneske og natur i det antropocæne. Nils Bubandt, professor i antropologi, Aarhus Universitet

18/09: Mennesket og menneskets ansvar i det antropocæne. Thomas Schwarz Wentzer, lektor i filosofi, Aarhus Universitet

25/09: Arktis i det antropocæne. Signe Normand, lektor i biologi, Aarhus Universitet

02/10: Antropocænepekens katastrofer – store og små. Felix Riede, lektor i forhistorisk arkæologi, Aarhus Universitet

Livets største spørgsmål

Holdnummer: 1821-088

Dato: 6/9, 5 torsdage

Tid: 17.30-19.15

Pris: 560 kr., studerende 310 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale G116, Ny Munkegade 118

Hvad er liv? Hvad er et menneske? Hvor sidder bevidstheden? Hvor ender Universet? Og er der liv derude? Forelæsningsrækken er en spændende opdagelsesrejse ind i nogle af de mest grundlæggende og universelle temaer i menneskelivet og i verden - temaer med svimlende og ufattelige perspektiver. Forskningen drives af nysgerrighed, begejstring og en verden, der hele tiden overrasker, byder på nye udfordringer og udvider vores horisont. Videnskaben lever af ubesvarede spørgsmål – og der er heldigvis stadig mange af dem, men samtidig kommer vi også hele tiden nærmere nogle svar. Få fem naturvidenskabelige forskeres bud på et svar på en stribe af de helt store spørgsmål, og få præsenteret de komplicerede emner, så det er til at forstå. Spring med ud på dybt vand.

06/09: Hvordan opstod universet – og hvornår går det under? Ole J.

Knudsen, BSc i fysik og astronomi, Aarhus Universitet

13/09: Er der liv andre steder i universet? Kai Finster, professor i astrobiologi, Aarhus Universitet

20/09: Hvad er liv? Jens Fedder, professor i human reproduktion, Odense Universitetshospital

27/09: Hvordan er mennesket blevet menneske? Mikkel Heide Schierup, professor i bioinformatik, Aarhus Universitet

04/10: Hvad består vores bevidsthed af? Albert Gjedde, professor i neurobiologi og farmakologi, Københavns Universitet

Den genetiske revolution

Holdnummer: 1821-090

Dato: 23/10, 4 onsdage

Tid: 19.30-21.15

Pris: 460 kr., studerende 260 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D219, Ny Munkegade 118,

Det er blot 63 år siden, de to videnskabsmænd Watson og Crick løste gåden om DNA-strukturen, koden for vores arvemasse. Et banebrydende punkt for den genetiske forskning. Herefter eksploderede studiet af genernes sammenhæng med vores sundhed og sygdom, og forskningen har åbnet op for en helt ny medicinsk anvendelse af genetikken. I takt med de seneste års teknologiske udvikling, befinder vi os i dag i 'den genetiske revolution', hvor genteknologien er blevet hvermandseje, og vi kan alle få lavet en personlig analyse, der afslører vores helt særlige genetiske træk. Vi kan fx undersøge risikoen for at blive syge i fremtiden eller ved hjælp af fosterdiagnostik få mulighed for at fravælge børn med alvorlige sygdomme. Hør om opdagelsen af genetikken, udviklingen i 1900-tallet, og om hvor vi er i dag. Den genetiske revolution er i gang, og perspektiverne er enorme.

23/10: Opdagelsen af arvemassen.

Tobias Wang Nielsen, professor i zoofysiologi, Aarhus Universitet

30/10: Studiet af menneskets kromosomer. Peter K.A. Jensen, klinisk lektor i human genetik og overlæge, Aarhus Universitet

06/11: Den genetiske kode. Uffe Birk Jensen, lærestolsprofessor i klinisk genetisk, Aarhus Universitet

13/11: Genterapi og forbedring af mennesket. Thomas Vorup-Jensen, professor i biomedicin, Aarhus Universitet

**Tilmeld dig
Folkeuniversitetets
nyhedsbrev på
www.fuau.dk**

Lundbeckfonden *Science Café*

Brug et par timer på et kig ind i forskningens verden til Lundbeckfonden Science Café. I dette semester byder vi velkommen til to arrangementer på hhv. Godsbanen og DOKK1 i Aarhus. Til den første Science Café sætter vi fokus på, hvad der adskiller psykopater fra andre mennesker. Til forårets anden Science Café ser vi nærmere på operationer, og hvordan forskere i dag arbejder på at optimere operationer og efterfølgende genoptræning til glæde for både samfundet og patienterne.

Virkelighedens psykopater

Holdnummer: 1811-490

Dato: 8/4, 1 søndag

Tid: 11.00-13.00

Pris: 45 kr., inkl. kaffe/te og kage

Sted: Dokk1, Store sal, Hack Kampmanns Plads 2

Forelæsere: Sune Puggaard Vogt Straszek, overlæge i psykiatri, Aalborg universitetshospital, Klinik Syd og Sofi da Cunha-Bang, postdoc i neurobiologi, Rigshospitalet

De fleste af os vil nok mene, at vi ikke møder ret mange psykopater i vores hverdag, men at de snarere er nogle, man hører om på tv eller i film og serier. Men psykopati kan komme til udtryk hos et menneske i både større og mindre grad. Psykopater er blandt andet kendetegnede ved at være ligeglade med andres følelser, mangle respekt og samvittighed og have en aggressiv adfærd. Men nyere forskning viser, at der også rent kemisk sker noget helt særligt i hjernen hos de personer, der har en psykopatisk adfærd. Til denne Lundbeckfonden Science Café sætter vi fokus på, hvordan man kan kende en psykopat – både ved at kigge dybt ind i det neurobiologiske indre og ved at se på personen udefra. Hvilke tegn skal man kigge efter? Kan psykopati på sigt behandles medicinsk? Og hvordan tackler man en psykopat? To skarpe forskere forsøger at give dig svarene på de mange spørgsmål.

"Jeg skal opereres – og hvad så?"

Holdnummer: 1811-485

Dato: 16/4, 1 mandag

Tid: 16.30-18.30

Pris: 65 kr., inkl. kaffe/te og kage

Sted: Godsbanen, Remisen, Skovgaardsgade 3

Forelæser: Henrik Kehlet, professor i kirurgisk patofysiologi, Rigshospitalet, Københavns Universitet

Det gamle ordsprog "Operationen lykkedes, men patienten døde" har heldigvis ikke længere samme alvor, men større operationer medfører fortsat en risiko for komplikationer, trods et kirurgisk og anæstesiologisk teknisk vellykket forløb. Til denne Lundbeckfonden Science Café sætter vi fokus på "fast-track kirurgi", som bygger på en forståelse af de fysiologiske og organisatoriske faktorer, der har en u hensigtsmæssig indflydelse på det postoperative forløb, men hvor konceptet inden for al kirurgi nu kan reducere hospitaliseringsbehov, komplikationer og rekonvalescens, dvs. i sidste ende at komme både patienter og sygehusvæsen til gode. Konceptet har betydet, at selv større operationer kan medføre sikker udskrivelse inden for 0-3 dage. Forelæsningen vil dels fokusere på kroppens fysiologiske reaktion på det operative traume, dels hvorledes du som patient skal forholde dig, hvis du skal opereres. Hvad kan du forvente dig af forløbet? Og hvor effektivt kan behandlinger laves i dag og i fremtiden?

AARHUS UNIVERSITET

Lundbeckfonden *Lectures*

I samarbejde med Aarhus Universitet indbyder Lundbeckfonden til en række helt nye Lectures, der sætter fokus på aktuelle og debatskabende emner. Bliv opdateret på den nyeste viden inden for sundheds- og naturvidenskab af skarpe forskere og eksperter. Bliv fx klogere på nye genteknologier og epigenetisk forskning, tag med på en rejse ind i hjernens lange evolutionshistorie, eller hør mere om, hvordan det er at leve med Parkinsons sygdom – for både patienter og pårørende. Få et bedre liv gennem ny viden!

CRISPR – DNA-saksen der bekæmper arvelige sygdomme

Holdnummer: 1811-447

Dato: 6/2, 1 tirsdag

Tid: 19.00-21.00

Pris: 50 kr., inkl. sandwich, vin/vand, kaffe/te og kage

Sted: Aarhus Institute of Advanced Studies, AIAS auditoriet, Høegh-Guldbergs Gade 6B, bygning 1632

Forelæsere: Rasmus Otkjær Bak, Lundbeckfonden Fellow, adjunkt i biomedicin, Aarhus Universitet og Trine Hyrup Mogensen, professor MSO i infektionssygdomme, Aarhus Universitet

I bakterier findes en molekylær saks, der kan klippe i gener fra fremmedlegemer så som virus. Saksen kaldes også for CRISPR/Cas9 og har revolutioneret den genetiske forskning. Forskere arbejder på at bruge saksen til at klippe specifikke gener ud. Det kan for eksempel være gener, der er beskadigede og derfor gør en person syg. Der findes en række genetisk betingede sygdomme – herunder en række alvorlige medfødte immundefekter, som medfører øget modtagelighed overfor svære infektioner. Vores viden om sygdomsforårsagende defekter i specifikke gener er øget betydeligt de seneste år, og dette muliggør skræddersyet diagnostik og behandling af disse patienter. Der forskes i øjeblikket i at behandle nogle af disse genetiske sygdomme hos børn ved hjælp af CRISPR-teknologien. Den nye teknologi kræver dog yderligere forsøg i både dyr og mennesker for at sikre, at der ikke opstår uønskede komplikationer. Ligesom den også potentielt rejser en række etiske spørgsmål.

Epigenetik og kræft – cellernes hukommelse og et nyt våben i behandling

Holdnummer: 1811-413

Dato: 15/3, 1 torsdag

Tid: 19.00-21.00

Pris: 50 kr., inkl. sandwich, vin/vand, kaffe/te og kage

Sted: Aarhus Institute of Advanced Studies, AIAS auditoriet, Høegh-Guldbergs Gade 6B, bygning 1632

Forelæsere: Anja Groth, professor i chromatin biologi, BRIC, Københavns Universitet og Kirsten Grønbæk, professor, overlæge, dr. med., Hæmatologisk afdeling, Rigshospitalet og BRIC, Københavns Universitet

Epigenetisk forskning handler om de arvelige egenskaber, som ikke involverer ændringer i den genetiske kode. Det er et felt i rivende udvikling med stor biomedicinsk betydning. Hvert menneske har sit eget unikke DNA, der er ens i alle kroppens celler. For at danne kroppens mange forskellige celletyper skal cellerne specialisere sig, og her hjælper de epigenetiske mekanismer cellerne med at sikre, at de rigtige gener bliver slukkede eller tændt. Hvis der opstår fejl i den epigenetiske information, kan cellerne miste deres funktion og tilegne sig uønskede egenskaber, hvilket bidrager til store folkesygdomme som kræft. Denne aften vil give et indblik i, hvordan epigenetikken former vores DNA, og hvad det betyder for udvikling og behandling af leukæmi.

Livet med Parkinson

Holdnummer: 1811-450

Dato: 24/4, 1 tirsdag

Tid: 19.00-21.00

Pris: 50 kr., inkl. sandwich, vin/vand, kaffe/te og kage

Sted: Aarhus Institute of Advanced Studies, AIAS auditoriet, Høegh-Guldbergs Gade 6B, bygning 1632

Forelæsere: Per Borghammer, Lundbeckfonden Fellow og overlæge, Aarhus Universitet og Susanne Ohrt, psykolog og specialist i sundhedspsykologi

Parkinsons sygdom er en af de mest almindelige neurologiske sygdomme, og i dag har ca. 7.300 danskere sygdommen. Sygdommen rammer typisk omkring 60-års alderen, men kan også ramme yngre personer helt ned i slutningen af 20'erne. Derfor er rigtig mange pårørende også påvirkede af sygdommen. De fleste kender symptomerne såsom rysten, langsomme bevægelser og stivhed i musklerne. Men hvornår kan man se de første tegn på Parkinsons sygdom? Hvilke celler rammer sygdommen, og hvordan diagnosticeres den? Hvordan påvirker det patienterne at leve med uvisheden om, hvordan sygdommen udvikles? Og hvordan kan du som pårørende hjælpe og samtidig passe på dig selv? Denne aften sætter vi fokus på den kroniske lidelse, Parkinson, og ser nærmere på diagnostisering, behandlingsforløb og den psykiske påvirkning af både patienter og pårørende.

Hjernens evolutionære udvikling

Holdnummer: 1811-411

Dato: 8/5, 1 tirsdag

Tid: 17.30-19.30

Pris: 50 kr., inkl. sandwich, vin/vand, kaffe/te og kage

Sted: Aarhus Institute of Advanced Studies, AIAS auditoriet, Høegh-Guldbergs Gade 6B, bygning 1632

Forelæsere: Peter K.A. Jensen, klinisk lektor i human genetik og overlæge, Aarhus Universitet og Andreas Roepstorff, professor i kognition, kommunikation og kultur, Aarhus Universitet

Menneskets udviklingshistorie strækker sig millioner af år tilbage. Siden hominiderne evolutionært adskilte sig fra aberne for 6-8 millioner år siden, har flere menneskearter levet på jorden. Noget af det, der især adskiller det moderne menneske, *Homo sapiens*, fra andre menneskearter er vores store hjerne. Den stiller særlige krav til ernæring, men med den kan vi også udtænke nye måder at skaffe mad og lave redskaber, der kan lette vores hverdag. Men hjernens genialiteter stopper ikke her. Vi fortsætter med at opfinde og udvikle, og det har gjort os til den mest dominerende art på jorden. Vi lærer fortsat nyt, og kravene til vores hjernekapacitet er større end nogensinde før. Denne dag sætter vi fokus på hjernen i selskab med en læge og en antropolog. Hvordan har hjernens udvikling set ud? Hvad betyder vores hjerne og dens evner for samarbejdet mellem mennesker? Og hvordan lærer vi bedst nu og fremadrettet?

Religion og filosofi

Hvad vil det sige at være til?

Og hvad er meningen med det hele?

Verdens religioners svar er utallige og filosofiens teorier mangfoldige.

Dyk ned under overfladen, og bliv klogere på nogle helt
fundamentale forhold ved tilværelsen.

Ideer der ændrede verden

Holdnummer: 1811-075

Dato: 22/1, 6 mandage

Tid: 19.30-21.15

Pris: 660 kr., studerende 360 kr.

Pris inkl. bog: 910 kr., studerende 510 kr. (værdi 349,95 kr.)

Sted: AU, bygning 1530, lokale D215, Ny Munkegade 118

Ideer giver livet struktur, mening og retning. Ideer præger og forandrer, sammenbinder og splitter verdens befolkninger. Som eksempel har mennesket eksisteret længe før, 'mennesket' som idé og begreb tog form. Vi er ikke altid opmærksomme på det, men nogle ideer har gjort netop det – ændret verden. Ligesom ideen 'menneske' har de formet vores måde at agere på, vores måde at være i verden på og vores måde at forstå os selv på. I dag er det umuligt at forestille sig, at der ikke skulle findes ideer som fx 'sandhed', 'skabelse', 'religion' eller 'menneske'. Men tænker vi efter, bliver det klart, at de ikke er faldet ned fra himlen – de er opstået i verden på et tidspunkt. I dette forløb oprulles seks ideer. Nogle af dem diskuterer vi, andre tager vi måske for givet. Få et indblik i, hvordan de ideer, der former din verden, er opstået, har udviklet sig til det, de er i dag – og hvordan de måske kommer til at se ud i fremtiden. Forelæsningsrækken er baseret på antologien '50 ideer der ændrede verden' (Aarhus Universitetsforlag), som kan inkluderes i prisen.

22/01: Guddom. Naturreligion, flere eller bare en gud. Lars Albinus, lektor i religionsvidenskab, Aarhus Universitet

29/01: Jødedom, kristendom og islam. Anders Klostergaard Petersen, professor i religionsvidenskab, Aarhus Universitet

05/02: Skabelse. Ole Jensen, forfatter og tidl. professor i teologi

12/02: Moral. Jørgen Carlsen, højskoleforstander og fhv. medlem af Det Ethiske Råd

19/02: Rationalitet. Thomas Schwarz Wentzer, lektor i filosofi, Aarhus Universitet

26/02: Sandhed. Kasper Lysemose, postdoc i filosofi, Aarhus Universitet

Hvad enhver dansker bør vide

Holdnummer: 1811-076

Dato: 23/1, 6 tirsdage

Tid: 17.15-19.00

Pris: 660 kr., studerende 360 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale G116, Ny Munkegade 118

Hvad bør man læse, høre, se, eller smage, før man dør? Det giver tv, bøger og aviser os mange bud på. På Folkeuniversitetet har vi spurgt eksperterne. Vi inviterer nogle af landets dygtigste forskere til at give deres bud på, hvad der er grundlæggende at vide inden for deres fag. Få overblik over milepæle, begivenheder og personer, som revolutionerede menneskets tilværelse. Hvad betyder 1864 for danmarkshistorien? Hvorfor er Johannes V. Jensen fortsat på pensum? Hvor stammer velfærdsstaten fra, og hvor er den på vej hen? Hvad er de væsentligste nybrud inden for naturvidenskaben gennem de sidste 200 år? Og hvad er historien bag opfindelsen af bl.a. vindmøllen og penicillin? Få perspektiv på nogle af de begivenheder, som ændrede verden. Hvad ændrede historien og hvorfor?

23/01: Danmarks historie. Steffen Heiberg, forfatter og fhv. forskningschef, Det Nationalhistoriske Museum Frederiksborg Slot

30/01: Litteratur. Nick Bo Madsen, ekstern lektor i medievidenskab, Aarhus Universitet

06/02: Musik. Leif V.S. Balthzersen, mag.art. i musikvidenskab

13/02: Kunst. Teresa Østergaard Pedersen, mag.art. og ph.d.-stipendiat i kunsthistorie, Aarhus Universitet

20/02: Dansk design. Thomas Dickson, forfatter, arkitekt og industriel designer

27/02: Teknologi og naturvidenskab. Kristian Hvidtfelt Nielsen, lektor i videnskabsstudier, Aarhus Universitet

Filosofihistorie

– fra antikken til det moderne gennembrud

Holdnummer: 1811-237

Dato: 23/1, 9 tirsdage

Tid: 17.15-19.00

Pris: 960 kr., studerende 510 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D119, Ny Munkegade 118

Forelæsningsrækken præsenterer nogle af de største og mest betydelige filosoffer, der har eksisteret. Den historiske periode, som strækker sig fra antikken til det moderne gennembrud, byder på mange afgørende filosofiske idéer og tanker. Lær at forstå de filosofiske teorier og deres oprindelse, når vi gennemgår en perlerække af historiens filosofiske tænkere lige fra Platon, Aristoteles og Augustin til Locke, Hume og Kierkegaard. Bliv nysgerrig på alt fra den politiske til den eksistentielle filosofi, og begrib filosofiens væsen. Bliv klogere på den verden, hvorfra filosofiens væsen udspringer.

23/01: Platon og Aristoteles: Sandhedssøgen og det gode liv. Morten Sørensen Thanning, lektor i filosofi, Institut for ledelse, politik og filosofi, Copenhagen Business School

30/01: Augustin: Åndelighed og forening med Gud. Anders-Christian Lund Jacobsen, professor MSO i teologi, Aarhus Universitet

06/02: Descartes: Tvivl, erkendelse og videnskab. Rasmus Thybo Jensen, ph.d. i filosofi

13/02: Rousseau: Retfærdighed, lighed og lov. Esther Oluffa Pedersen, lektor i filosofihistorie, Roskilde Universitet

20/02: John Locke og David Hume: Sansning og fornuft. Hans Fink, docent emeritus i filosofi, Aarhus Universitet

27/02: Hegel: Om friheden og dens virkeliggørelse. Peter Wolsing, lektor i filosofi, Syddansk Universitet

06/03: Immanuel Kant: Kritik af dømmekraften. René Rosfort, lektor i etik og religionsfilosofi, Københavns Universitet

13/03: Kierkegaard: Tro, fornuft og fantasi. Iben Damgaard, professor MSO i etik og religionsfilosofi, Københavns Universitet

20/03: Nietzsche: Moralkritik og etik. Mette Blok, postdoc i filosofi, Roskilde Universitet

"I betragtning af vores voksende viden er der ingen tvivl om, at vi kender mange sandheder. Desto større er vores forlegenhed, når vi opdager, at vi ikke kender sandheden om sandheden."

Kasper Lysemose

Postdoc i filosofi, Aarhus Universitet

Guds ord – i Toraen, Bibelen og Koranen

Holdnummer: 1811-077

Dato: 24/1, 3 onsdage

Tid: 17.30-19.15

Pris: 360 kr., studerende 210 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale G116, Ny Munkegade 118

Vidste du, at religionerne jødedom, kristendom og islam har mange ligheder? Der er én gud og en række hellige personer, hvoraf nogle fremtræder i alle religionerne. De har alle ét grundlæggende heligskrift, der henholdsvis hedder Toraen, Det Nye Testamente og Koranen. I denne forelæsningsrække kommer du tættere på de tre heligskrifter og på deres forskelle og ligheder. Hvor og hvordan er disse skrifter opstået? Hvilken betydning har de haft for religionerne, og hvilken rolle spiller de i dag? De tre store religioner har alle deres udspring i Mellemøsten. Den jødiske bog, Toraen, er oprindeligt skrevet på hebraisk og indeholder de fem Mosebøger og 613 bud. Den kristne hovedtekst, Det Nye Testamente, består af fem historiske tekster om Jesu liv samt et stort antal breve. Den muslimske primærtekst, Koranen, er den seneste af de tre og indeholder ærkeenglen Gabriels åbenbaring til Muhammed. Bliv klogere på de tekster, som gennem historien har været definerende for milliarder af menneskers liv.

24/01: Toraen. Søren Holst, lektor i bibelsk eksegese, Københavns Universitet

31/01: Det Nye Testamente. Anders Klostergaard Petersen, professor i religionsvidenskab, Aarhus Universitet

07/02: Koranen. John Møller Larsen, ph.d. i religionsvidenskab, Aarhus Universitet

I 1898 opstod Folkeuniversitetet, fordi man ville dele viden fra forskningsverdenen.

Det er det samme formål i dag

Vølvens spådom, norner og skæbne

Holdnummer: 1811-074

Dato: 25/1, 3 torsdage

Tid: 17.15-19.00

Pris: 360 kr., studerende 210 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D122, Ny Munkegade 118

Underviser: Karen Bek-Pedersen, ph.d. i kulturhistorie

Hør om skæbnen, som den skildes i norrøn litteratur, mytologi og livssyn. Hvad vil det sige at tro på skæbnen? Hvordan er forholdet mellem skæbnen, fortiden og fremtiden? Og hvem fastlægger, hvordan ens skæbne bliver? Med udgangspunkt i den berømte tekst 'Vølvens Spådom' får du denne dag et indblik i den tankegang og det livssyn, der præger den islandske sagalitteratur og Eddaens fællesnordiske heltetraditioner. Vi skal stifte bekendtskab med de mystiske norner, som repræsenterer det norrøne skæbnebegreb, og vi skal forstå, hvad det er for en slags skæbne, der gemmer sig bag disse u håndgribelige kvindefigurer. Alt er nemlig ikke, som vi går og tror, og måske er alt heller ikke givet på forhånd – eller er det? Forløbet har to temaer, dels vølven og nornerne Urðr, Verðandi og Skuld, og dels skæbne, som den skildres i heltedigte, skjaldedigte og sagaerne.

Tænk dig om

Holdnummer: 1811-073

Dato: 27/1, 1 lørdag

Tid: 10.15-16.00

Pris: 360 kr., studerende 210 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

Underviser: Jens Christian Bjerring, adjunkt i filosofi, Aarhus Universitet

Vi møder argumenter overalt, hvor mennesker forsøger at overbevise andre om en påstand: når politikere taler for deres politik; når reklamefolk taler for deres produkt; når videnskabsfolk taler for deres teori eller præster for deres tro – og når vi taler med hinanden i hverdagen. Derfor er det en uundværlig evne at kunne identificere, evaluere og konstruere argumenter på effektiv vis. Det er en af filosofiens spidskompetencer, og filosofien kan lære dig at skabe gode argumenter ved at tænke dig om. Med forelæsningsdagen får du mulighed for at tilegne dig disse evner. Du får en introduktion til en række begreber og metoder, der gør det muligt at forstå og afkode argumenters indre logik, at identificere fejlslutninger og skjulte præmisser og at opbygge din egen evne til at konstruere holdbare argumenter og kommunikere dem effektivt.

Stoisk ro i hverdagen

Holdnummer: 1811-254

Dato: 27/1, 1 lørdag

Tid: 10.15-16.00

Pris: 360 kr., studerende 210 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

Underviser: Anders Dræby Sørensen, cand.mag. i idéhistorie, master i humanistisk sundhedsvidenskab og ph.d. i psykologi

Livet kører for mange danskere i et højt tempo. Fuld fart på karrieren, alle potentialer skal udledes, og alle verdenshjørner skal ses. Det moderne samfund stiller store krav til det enkelt menneskes udvikling, og for mange af os bliver hverdagen et kapløb med tiden, når vi på én gang skal være den perfekte forælder, den udviklingsorienterede medarbejder og det selvbevidste menneske, der holder krop og sind i topform. Ingen ønsker at gå i stå eller gå glip af noget. Men tempoet kan blive så højt, at vi helt mister fokus og overblik – og til tider også os selv. Udtrykket 'at have en stoisk ro' bruges om personer, der har et fuldstændigt overblik og en uændret væremåde, uanset hvad der sker. Det er ikke uden grund, at stoicismen de seneste årtier har vundet fornyet fokus inden for såvel filosofi, psykologi og psykoterapi. Stoikerne forstår filosofien som en praktisk livsform, der skal hjælpe mennesket til at opnå sindsro og livsudfoldelse i vanskelige tider. Bliv grundigt introduceret til stoicismens livsfilosofi, og hør, hvad den stoiske tilgang har at tilbyde det moderne menneske, som lever i en foranderlig verden.

Eksistentialisme

Holdnummer: 1811-370

Dato: 1/2, 8 torsdage

Tid: 17.15-19.00

Pris: 860 kr., studerende 460 kr.

Sted: AU, bygning 1530, auditorium F, Ny Munkegade 118 (fra 8/3 i lokale D219)

Tilrettelægger: Flemming Houe, mag.art. i idéhistorie

"Der findes kun ét virkelig alvorligt filosofisk problem: selvmordet. At afgøre, om livet er værd at leve eller ej, er at besvare filosofiens grundspørgsmål." Således begynder Camus' sit essay 'Sisyfosmyten', med spørgsmålet om tilværelsens mening. Spørgsmålet om mening stilles, når meningen er mistet. Det er eksistentialismens grunderfaring, oplevelsen af livet som absurd og meningsløst. Men eksistentialismen er ingen nihilisme, den insisterer på menneskets frihed og ansvar og dermed på dets mulighed for at skabe mening. I forelæsningsrækken vil vi se, hvorledes disse temaer gennemspilles mangfoldigt og varieret i filosofien, litteraturen, psykologien og teologien.

01/02: Friheden og meningen. Flemming Houe, mag.art. i idéhistorie

08/02: Nietzsche – omvurdering af alle værdier. Jørgen Hass, ekstern lektor i filosofi, Syddansk Universitet

15/02: Camus – den tragiske eksistensstænker. Jørn Boisen, lektor i fransk, Københavns Universitet

22/02: Sartre – frihedens tænker. Flemming Houe, mag.art. i idéhistorie

01/03: Simone de Beauvoir – køn og eksistens. Tone Frank Dandanell, kønsforsker og ph.d.-studerende i filosofi, Aarhus Universitet

08/03: Eksistensens psykologi: Rollo May og Irvin D. Yalom. Anders Dræby Sørensen, cand.mag. i idéhistorie, master i humanistisk sundhedsvidenskab og ph.d. i psykologi

15/03: Sløk – eksistentialismen og det politiske – med en afstikker til Villy Sørensen. Paw Hedegaard Amdisen, cand.mag. i idéhistorie

22/03: Paul Tillich – det evige og oprørets nødvendighed. Kjeld Holm, tidligere biskop i Aarhus

Verdenshistorie: En verden eller civilisationernes sammenstød

Holdnummer: 1811-366

Dato: 2/2, 6 fredage

Tid: 10.15-12.45

Pris: 960 kr., studerende 510 kr.

Sted: AU, lokale oplyses senere

Tilrettelægger: Flemming Houe, mag.art. i idéhistorie

Det tyvende århundrede var konflikternes århundrede. I første halvdel de to verdenskrige, i sidste halvdel den kolde krig, hvor vi balancerede på kanten af tredje og sidste verdenskrig. Bliver det enogtyvende århundrede også et konflikternes århundrede, et sammenstød mellem civilisationer? Eller vil det lykkes hen over forskellene mellem civilisationerne at skabe en fredelig sameksistens, måske ligefrem et globalt samfund? Efter Berlinmurens fald 1989 ventede mange, at det liberale demokrati og den frie markedsøkonomi ville sejre globalt. Ikke alene gav det en høj materiel levestandard, det betød også et mere lige og retfærdigt samfund og en stor grad af personlig og politisk frihed. Det var det overlegne politisk-økonomiske system. Totalitære og autoritære politiske systemer var ikke længere noget alternativ. Demokratiet havde sejret. I dag er det vanskeligt at bevare den optimisme.

02/02: 1989. Fukuyama og Huntington. Flemming Houe, mag.art. i idéhistorie

09/02: USA på katastrofekurs? Flemming Houe, mag.art. i idéhistorie

16/02: Europa – multikulturalismens kampplads. Jørn Boisen, lektor i fransk, Københavns Universitet

23/02: Den islamiske verden – fortiden i nutiden. Flemming Houe, mag.art. i idéhistorie

02/03: Kineserne kommer – hvor langt? Nikolaj Kærslund Andersen, ph.d.-studerende ved statskundskab, Aarhus Universitet

09/03: 2018. Flemming Houe, mag.art. i idéhistorie

Helgener og mirakler: Frem til middelalderen år 300 til 700

Holdnummer: 1811-367

Dato: 5/2, 6 mandage

Tid: 17.15-19.00

Pris: 660 kr., studerende 360 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale G214, Ny Munkegade 118

Underviser: Brian Patrick McGuire, professor emeritus i middelalderhistorie, Roskilde Universitet

Den lutherske reformation smed helgenerne ud og mente, at vi skal henvende os direkte til Vor Herre. Men fra 300-1500 blev det taget for givet, at helgener er til stede for at bistå os. De indgår i "de helliges fællesskab" (communio sanctorum) og de er tilgængelige for os her på jorden. Bliv introduceret til nogle af disse helgener. Hvem var de? Hvad opnåede de? Hvorfor blev de fleste af dem kendt for mirakler? Og hvad er et mirakel i det hele taget? Vores fremgangsmåde bliver historien: hvordan tænkte og følte mennesker i middelalderens verden?

05/02: Ørkenfædrene (ca 350-450):

Var de helgener?

19/02: Martin af Tours (d. 397):

En helgen i levende liv

26/02: Augustin af Hippo (d. 430):

En kirkefader som helgen

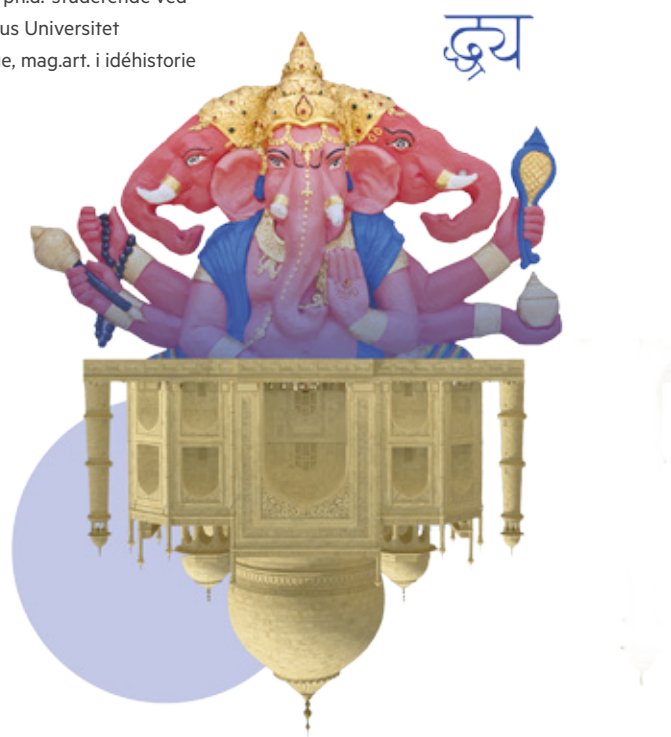
05/03: Patrick (c. 390-461): irernes skytshelgen

12/03: Benedikt af Nursia (d. ca. 550):

Mere end forfatter til Munkereglen

19/03: Cuthbert (c. 634-87):

En angelsaksisk helgen

Demokratiets krise

Holdnummer: 1811-369

Dato: 5/2, 6 mandage

Tid: 17.15-19.00

Pris: 660 kr., studerende 360 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale G122, Ny Munkegade 118

Tilrettelægger: Flemming Houe, mag.art. i idéhistorie

Efter Berlinmurens fald 1989 ventede mange, at det liberale demokrati og den frie markedsøkonomi ville sejre globalt. Ikke alene gav det en høj materiel levestandard, det betød også et mere lige og retfærdigt samfund og en stor grad af personlig og politisk frihed. Det var det overlegne politisk-økonomiske system. Totalitære og autoritære politiske systemer var ikke længere noget alternativ. Demokratiet havde sejret. I dag er det vanskeligt at bevare den optimisme. I de "gamle" demokratier i USA og Europa oplever vi populistiske bevægelser og en politik, der mere hviler på følelser end på fornuft. Og i de "nye" demokratier i Central- og Østeuropa ser vi en bevægelse tilbage mod autoritære styreform. Der er skræmmende paralleller mellem situationen i dag og 30'erne. Det moderne demokrati er blevet skabt gennem en udvikling, der rækker tilbage til de politiske revolutioner i slutningen af 1700 tallet. Det hviler ikke kun på en demokratisk forfatning, men forudsætter udvikling af demokratiske institutioner, traditioner og sindelag. Det er ikke noget, vi kan tage for givet. Det er blevet til gennem en frigørelseskamp, som ikke er afsluttet.

05/02: 1989. Vendepunktet. Flemming Houe, mag.art. i idéhistorie

12/02: Populisme – trussel imod demokrati? Mikkel Thorup, professor MSO i idéhistorie, Aarhus Universitet

19/02: Offentligheden som demokratiets kerneinstitution. Jørn Loftager, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet

26/02: Indvandring – en udfordring for demokratiet? Moritz Schramm, lektor i tysk historie og kultur, Syddansk Universitet

05/03: Gensyn med mellemkrigstiden? Jørgen Møller, professor i statskundskab, Aarhus Universitet

12/03: Demokrati – værd at kæmpe for. Flemming Houe, mag.art. i idéhistorie

Eksistensfilosofi

Holdnummer: 1811-375

Dato: 6/2, 6 tirsdage

Tid: 10.15-12.45

Pris: 960 kr., studerende 510 kr.

Sted: Sted oplyses senere

Tilrettelægger: Flemming Houe, mag.art. i idéhistorie

"Der findes kun ét virkelig alvorligt filosofisk problem: selvmordet. At afgøre, om livet er værd at leve eller ej, er at besvare filosofiens grundspørgsmål." Således begynder Camus' sit essay "Sisyfosmyten", med spørgsmålet om tilværelsens mening. At stille den slags spørgsmål er det særlige ved mennesket, det der gør det til menneske. Vi spørger om mening, om godt og ondt, om liv og død. Vi forholder os bevidst, undrende og spørgende til os selv og vores tilværelse. Vi ér ikke bare, vi eksisterer, træder på en underfundig måde ud af os selv og forholder os til os selv. Det indebærer en erfaring af fremmedhed og angst, men også en insisteren på frihed og ansvar. Det giver en vældig spænding i eksistensfilosofiens menneskesyn.

06/02: Kierkegaard og Hegel – eksistensfilosofi og systemtænkning. Flemming Houe, mag.art. i idéhistorie

13/02: Heidegger – tænkningens vel-signelse. Peter Aaboe Sørensen, adjunkt i idéhistorie, Aarhus Universitet

20/02: Sartre – frihedens tænker. Flemming Houe, mag.art. i idéhistorie

27/02: Jaspers – kommunikationens tænker. Flemming Houe, mag.art. i idéhistorie

06/03: Simone de Beauvoir – køn og eksistens. Tone Frank Dandanell, kønsforsker og ph.d.-studerende i filosofi, Aarhus Universitet

13/03: Kierkegaard og eksistensfilosofien. Flemming Houe, mag.art. i idéhistorie

Johannesevangeliet

Holdnummer: 1811-374

Dato: 8/2, 6 torsdage
(Se datoer på hjemmesiden)

Tid: 17.15-20.45

Pris: 1260 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale G214, Ny Munkegade 118

Underviser: Lene Højholt, præst og forfatter

Johannesevangeliet er mystikkens evangelium. Det beskriver, hvorledes Jesus kommer til verden for at give mennesker en mulighed for at møde Gud. I billeder vises den trosvej, som Jesus fører disciplene ad. Fra kaldelsens øjeblik leder han dem skridt for skridt nærmere sig selv og sin virkelighed, indtil de igennem ham kan møde Gud. Efter sin død og opstandelse sender Jesus disciplene ud i verden for at viderebringe den trosvej og den ny virkelighed, han har åbnet for dem. Johannesevangeliet rummer således en beskrivelse af stadierne på den åndelige vej, ethvert menneske kan følge i sin søgen efter Gud. Teksttolkningerne vil igennem undervisningen blive suppleret med billeder af ikoner og anden religiøs kunst.

Løgstrup og Kierkegaard

Holdnummer: 1811-371

Dato: 13/2, 6 tirsdage

Tid: 17.15-19.00

Pris: 560 kr., studerende 310 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale G214, Ny Munkegade 118

Underviser: Bjørn Rabjerg, postdoc i systematisk teologi, Aarhus Universitet

Søren Kierkegaard og K.E. Løgstrup er Danmarks to største kulturkritikere, og deres tanker om kultur, kristendom og menneskeliv finder sted på et filosofisk og teologisk grundlag. Men selvom Løgstrup i sin tidlige tænkning er stærkt påvirket af Kierkegaard, udvikler han sig til at blive en af Kierkegaards største kritikere – særligt i synet på menneskelivet, kærligheden og kristendommen. I forelæsningserne introduceres der på baggrund af bogen 'Løgstrup & Kierkegaard' til begge de store tænkere, og der stilles skarpt på de afgørende kritikpunkter, som Løgstrup retter mod Kierkegaard. De er begge interesserede i at forstå menneskets eksistens, men Løgstrup vender sig direkte imod den eksistentialisme, hvor Kierkegaard kommer til at spille så stor en rolle. Bjørn Rabjerg: 'Løgstrup & Kierkegaard', (Forlaget Klim, 2018).

Skildpaddetanker – Banale sandheder om fødsel, død og det utrolige liv ind imellem

Holdnummer: 1811-238

Dato: 26/2, 1 mandag

Tid: 19.30-21.15

Pris: 160 kr., studerende 110 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D113,
Ny Munkegade 118

Underviser: Mickey Gjerris, cand.theol.,
lektor i bioetik, Københavns Universitet

Vi lever med små og store historier i vores liv for at kunne holde det hele ud. Der er vores egne små historier om meningsfyldte øjeblikke, menneskelige relationer og interessante opgaver, der for en stund gav det hele mening. Og så er der de store historier, som vi sætter os selv ind i: Historier om Gud, kosmos, arten, slægten og ideologierne. Alle historierne trues konstant af dødens og tilfældighedens meningsløshed og gør det til en udfordring at fastholde meningsfuldheden. Forlæsningen tager udgangspunkt i Mickey Gjerris' bog 'Skildpaddetanker' (2017) og søger efter at minde os om det, som vi har det med at glemme, men som kan gøre livet til at bære.

"Et brændende problem hos Løgstrup og Kierkegaard er spørgsmålet om, hvem vi er som mennesker, og hvad meningen er med vores liv. Deres tanker beskæftiger sig med det, der hver dag bærer os, og det, der trykker os ned – og derfor er de værdifulde for os i dag."

Bjørn Rabjerg

Postdoc i systematisk teologi, Aarhus Universitet

Idéhistorie: oplysning og romantik

Holdnummer: 1811-365

Dato: 16/3, 6 fredage

Tid: 10.15-12.45

Pris: 960 kr., studerende 510 kr.

Sted: AU, lokale oplyses senere

I den moderne verden erstattes troen på Gud af troen på mennesket. Troen på at mennesket gennem sin fornuft og sit arbejde kan skabe sin egen verden. Naturen opfattes ikke som en gudskabt orden, men bliver råstof for menneskets foretagsomhed; vi kan erkende den gennem vores videnskab og beherske den gennem vores arbejde. Samfundet opfattes ikke som en gudgiven statisk orden, men som menneskeskabt og dermed åbent for udvikling af et mere frit og retfærdigt samfund. Denne vision om fremskridt ledet af fornuft frem mod frihed finder vi i forskellige skikkelser: Lockes og Adam Smiths liberalistiske samfundsteorier, den franske oplysningstænkning, menneskerettighedserklæringerne, Kants kritiske filosofi. Vi finder også en reaktion mod denne ensidige dyrkelse af fornuften i den romantiske bevægelses insisteren på følelse og fantasi, og vi slutter med forsøget på at forene fornuft og følelse i Schillers utopi om det legende menneske.

16/03: Rationalismen og liberalismen. Flemming Houe, mag.art. i idéhistorie

23/03: Oplysningen. Flemming Houe, mag.art. i idéhistorie

06/04: Revolutioner og menneskerettigheder. Flemming Houe, mag.art. i idéhistorie

13/04: Billedkunst. Mellem følelse og fornuft i rokoko, nyklassicisme, præromantik og romantik. Gitte Tandrup, mag.art. i kunsthistorie

20/04: Kants kopernikanske vending. Flemming Houe, mag.art. i idéhistorie

04/05: Goethe og Schiller. Flemming Houe, mag.art. i idéhistorie

Romaner – dystopiske og politiske

Holdnummer: 1811-368

Dato: 19/3, 6 mandage

Tid: 17.15-19.00

Pris: 660 kr., studerende 360 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale G122,
Ny Munkegade 118

Vil man lære en tid at kende, skal man læse dens litteratur. Når vi læser, er vi på fantasirejse i en fremmed verden, men den er ikke mere fremmed, end at vi kan leve os ind i den og spejle os i den. Vi identificerer os med de personer og situationer, der fortælles om og lærer en anden verden at kende. Dermed får vores egen verden større vidde og dybde. Litteraturen kan vise os vores fortid og nutid. Kan den også vise os vores fremtid – en mulig fremtid? Selvfølgelig. Netop fortællingen giver spillerum for fantasien. Vi kan fortælle om ikke blot hvad der er, og hvad der har været, men om hvad der kunne blive. I denne forelæsningsrække vil vi se på fortællinger om mulige fremtider. Og herfra kan vi kaste et kritisk blik tilbage på vores nutid.

19/03: George Orwell: '1984'. Flemming Houe, mag.art. i idéhistorie

09/04: Albert Camus: 'Pesten'. Jørn Boisen, lektor i fransk, Københavns Universitet

16/04: Herman Bang: 'De uden fædreland'. Peer E. Sørensen, professor emeritus i nordisk sprog og litteratur, Aarhus Universitet

23/04: Philip Roth: 'Komplottet mod Amerika'. Nick Bo Madsen, ekstern lektor i medievidenskab, Aarhus Universitet

30/04: Svend Aage Madsen: 'Af den anden verden'. Anker Gemzøe, professor emeritus i litteraturvidenskab, Aalborg Universitet

07/05: Aldous Huxley: 'Fagre nye Verden' og Margaret Atwood: 'Tjenerindens fortælling'. Flemming Houe, mag.art. i idéhistorie

Dostojevskys univers

Holdnummer: 1811-364

Dato: 20/3, 5 tirsdage
(Ingen undervisning 27/3)

Tid: 10.15-12.45

Pris: 760 kr., studerende 410 kr.

Sted: AU, lokale oplyses senere

Underviser: Flemming Houe,
mag.art. i idéhistorie

Kan mord retfærdiggøres? Når den myrdede er et værdiløst menneske, der emmer ondskab og kun spreder lidelse omkring sig. Når morderen gennem mordet ikke alene befrier verden for denne pestilens, men tillige skaffer sig midler til at gøre godt. Dette moralske problem undersøger Dostojevsky i 'Forbrydelse og Staf', ikke gennem en filosofisk argumentation, men ved at fortælle en psykologisk dybdebeholdende historie om Raskolnikov. I 'Onde Ånder' viderefører Dostojevsky sin fortælling om forbrydelsens psykologi. Her møder vi en af de mest forfærdende skikkelser i hele hans univers, den dæmonisk indsluttede Stavrogin. Omkring denne sorte sol finder vi en hel kreds af mindre djævl, så man næsten føler sig hensat til Dantes helvede. Modpolen til dette mørke finder vi i 'Brødrene Karamassov'. Her udfoldes lidenskaben i dens forskellige skikkelser, sanselighedens, følelsernes, tænknings, troens og kærlighedens.

”Vi forbinder som regel de nordiske myter med muntre fortællinger om slagsmål og druk, men dette er kun den halve sandhed for myterne i Norden. Det var gennem myterne, man forstod sig selv i forhold til omverdenen, og det var gennem myterne, man legitimerede de idealer, som samfundet havde.”

Jens Peter Schjødt

Professor i religionsvidenskab, Aarhus Universitet

Mytologier

Holdnummer: 1811-439

Dato: 3/4, 7 tirsdage

Tid: 17.15-19.00

Pris: 760 kr., studerende 410 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D113, Ny Munkegade 118

Mytologier gav svar på livets store spørgsmål og fortæller hermed en vigtig historie om fortidens verdensbilleder. Historiens mytologier giver ikke længere mennesket svar på, hvordan verden hænger sammen, men de giver et perspektiv på menneskets behov for meningsfulde forklaringer. Vær med, når de store mytologier introduceres. Få et indblik i deres udbredelse, deres historie og deres forklaringer på verdens konflikter, skabelse og undergang. Indledende trækkes der paralleller mellem mytologierne og det kristne verdensbillede, hvorefter der dykkes ned i hver enkelt mytologi. Afsluttende perspektiveres der til nutidens mytologier; for kan vi egentlig se mytologier afspejlet i nogle af nyere tids litterære genre? Få tankerne i gang, og bliv klog på de betydelige mytologier fra fortiden. Væk din nysgerrighed, når de kan forstås i sammenhæng med kristendommens fortællinger og noget af nyere tids litteratur.

03/04: Indledning: Kristendom og mytologi – samme eller to forskellige ting? Anders Klostergaard Petersen, professor i religionsvidenskab, Aarhus Universitet

10/04: Egyptisk mytologi. Louise Alkjær, cand. mag. i egyptologi

17/04: Græsk mytologi. Chr. Gorm Tortzen, lektor, cand. mag. i græsk og latin, SAXO-instituttet

24/04: Romersk mytologi. Jakob Munk Højte, ekstern lektor, klassisk arkæologi, Aarhus Universitet

01/05: Keltisk mytologi. Karen Bek-Pedersen, ph.d. i kulturhistorie

08/05: Nordisk mytologi. Jens Peter Schjødt, professor i religionshistorie, Aarhus Universitet

15/05: Nutidens mytologier findes i litteraturen. Hans Hauge, lektor emeritus i nordisk sprog og litteratur, Aarhus Universitet

Kierkegaards univers

Holdnummer: 1811-373

Dato: 5/4, 5 torsdage

Tid: 17.15-19.00

Pris: 560 kr., studerende 310 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale G122, Ny Munkegade 118

Kierkegaard var "en af de få, der virkelig tænkte nyt, og af hvem vi andre lever", sagde Johannes Sløk. Kierkegaards forfatterskab er et livslangt livtag med spørgsmålet om, hvad det vil sige at være menneske, hvad der gør det så vanskeligt, og hvorledes det alligevel er muligt at leve et liv med alvor, fylde og mening. Forfatterskabet rækker fra den afgrundsdybe fortvivelse i oplevelsen af at være forladt af Gud og mennesker og fremmed fra sig selv til den modsatte erfaring af at være elsket og at kunne elske – fra Prædikerens "Alt er tomhed" til Johannesbrevets "Gud er kærlighed". Det er for Kierkegaard dybt personlige, eksistentielle spørgsmål. Hvad han skrev hører sammen med det liv, han levede. Så vi vil også se på mennesket Søren Kierkegaard. Hans liv var i det ydre uddramatisk, men "indvortes et af de mest bevægede Liv, der er ført i Danmark", citeredes Georg Brandes. En sårbar psyke, en livslang binding til en elsket og hadet fader, en livslang ulykkelig forelskelse i en pige, han ikke vovede at gifte sig med – og så med en styrke til ud af dette forviklede liv at skabe et af de betydeligste forfatterskaber i vores historie. Forelæsningerne vil åbne døren på klem til dette vældige univers.

05/04: Et liv i ekstremer. Flemming Houe, mag.art. i idéhistorie

12/04: Fortvivelsen og det etiske valg. Flemming Houe, mag.art. i idéhistorie

19/04: Angsten, friheden og troen. Flemming Houe, mag.art. i idéhistorie

26/04: Politik, oplysningstid og kirkekamp. Ole Morsing, lektor i idéhistorie, Aarhus Universitet

03/05: Troen og kærligheden. Flemming Houe, mag.art. i idéhistorie

Man siger, at en gå- eller løbetur klarer tankerne. Og filosoffer fra alle tider har netop brugt fødderne til at trave tankerne frem. Søren Kierkegaard gik Københavns gader tynde, og skrev: "Jeg har gået mig mine bedste tanker til."

Gå dig klog – filosofisk vandretur

Holdnummer: 1811-401

Dato: 8/4, 1 søndag

Tid: 15.00-17.30

Pris: 260 kr., studerende 210 kr.

Maks. 25 deltagere

Husk at medbringe gode sko til gåturen

Sted: Skovmøllen, Skovmøllevej 51

Underviser: Carsten Fogh Nielsen, adjunkt i pædagogisk filosofi, Aarhus Universitet

Vandring har for mange filosoffer været et redskab til at finde inspiration. Filosoffer som Kant, Kierkegaard, Nietzsche og Rousseau har alle vandret rundt i naturen og byen for at bevæge tankerne og få sat gang i spillet mellem krop og sind. Vær med når Folkeuniversitetet i selskab med Carsten Fogh Nielsen sætter farten ned og drager på en filosofisk vandretur i smukke omgivelser i Marselisborg skov. Få en kop kaffe med en bolle på Skovmøllen og et indblik i filosofiens historie på en skovvandring i godt selskab. Lær, hvordan man tænker og får idéer på farten. Vær med, når vi filosoferer over sprogets forunderlighed; over hvor naturen slutter og kulturen begynder; og over vores ansvar for at passe på naturen. Lær om spillet mellem filosofi, natur, kultur, etik, sprog, krop og bevægelse på en eftermiddag med tænksom filosofisk vandring.

Det gode liv

Holdnummer: 1811-372

Dato: 9/4, 6 mandage

Tid: 17.45-19.30

Pris: 660 kr., studerende 360 kr.

Sted: AU, bygning 1530, Ny Munkegade 118, lokale oplyses på stedet

Underviser: Jørgen Husted, lektor i filosofi, Aarhus Universitet

Hvad er et godt liv? Hvad gør et liv godt og hvorfor? Lige siden Platon har store filosoffer givet deres svar herpå. Svarene hænger sammen med menneskesyn, syn på det gode menneske og det gode samfund. I forløbet præsenteres de to dominerende traditioner. Den ene lader det gode liv afhænge af, hvordan det leves, og hvad der udrettes i det. Den anden lader det afhænge af, hvordan det føles, og den slags oplevelser, der fylder det. Aristoteles og Immanuel Kant er de store navne i den første tradition, i den anden er det bl.a. John Stuart Mill samt forskellige nutidige tænkere. Som repræsentanter for feltet mellem hovedretningerne inddrages Søren Kierkegaard og Jean P. Sartre. Teorien uddybes med henvisning til aktuelle spørgsmål om etik og moral, livsværdier, multikulturalisme, opdragelse og dannelse. Der udleveres skriftligt materiale forfattet af underviseren. Som baggrundslæsning kan anvendes Jørgen Husted's bog: 'Eti-ske teorier' (Hans Reitzels Forlag).

Hvordan vil fremtidens religioner se ud?

Holdnummer: 1811-239

Dato: 16/4, 1 mandag

Tid: 17.15-21.15

Pris: 260 kr., studerende 160 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D219, Ny Munkegade 118

Underviser: Jens-André Herbener, cand.mag. i religionsstudier

Vores samfund står formentlig ved en skæbnesvanger korsvej: Hvis ikke vi snarest får bremset de dødsensfarlige klimaforandringer og den fortsat voldsomme vækst i forbrug og befolkning, kan det ende med, at de eksisterende samfund kollapse. Bliv nysgerrig på verdens religioner, når der sættes spot på deres (og vores) fremtid. For hvad sker der med religionerne, hvis samfundet, som vi kender det, bryder sammen? Og hvordan kan religiøsitet ende med at se ud, hvis det lykkedes os at afværge de verdensomspændende katastrofer? I begge tilfælde vil vi sandsynligvis stå over for store religionsskifter: Kristendom og islam kan hurtigere blive fortid, end de fleste forestiller sig i dag.

Islam

Holdnummer: 1821-064

Dato: 3/9, 3 mandage

Tid: 19.30-21.15

Pris: 360 kr., studerende 210 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D219, Ny Munkegade 118

Underviser: John Møller Larsen, ph.d. i religionsvidenskab, Aarhus Universitet

Allah er verdens skaber, der bid for bid åbenbarede sin endelige vilje for Muhammed. Efter Muhammeds død blev åbenbaringerne samlet i Koranen. Sådan ser udgangspunktet ud for verdens mere end 1,3 mia. muslimer. Omkring år 610 fik Muhammed de første religiøse oplevelser, og i løbet af de næste godt 20 år arbejdede han på at udbrede den nye religion på Den arabiske Halvø og i det mellemøstlige område. I dag har islam gennemlevet en lang række transformationer. Tydeligst ser man det i de to religiøse retninger, sunnitter og shiitter, som fortolker Muhammeds arv forskelligt. Sunnitterne udgør i dag 85 % af alle muslimer. Shiitterne er de resterende 15 %, og de er i dag særligt centreret i Iran og Irak. Begge retninger har gennem historien været præget af forskellige – og indbyrdes stridende – dynastier. Lige siden islams oprindelse har krige været med til at præge religionens religiøse forgreninger, men også dens omfang og relation til andre religioner som fx kristendommen. Det er også i dag Den arabiske Halvø og Mellemøsten, der er centrum for islam i kraft af historien og de vigtigste helligsteder. Men faktisk bor de fleste muslimer helt andre steder i verden. I Afrika bor 38 %, i Bangladesh 9 %, i Pakistan 11 % og i Indonesien 13 % af alle verdens muslimer.

Danskernes tro gennem 1000 år

Holdnummer: 1821-010

Dato: 4/9, 3 tirsdage

Tid: 19.30-21.15

Pris: 360 kr., studerende 210 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D215, Ny Munkegade 118

Underviser: Peter Lodberg, professor MSO i teologi, Aarhus Universitet

Kom med på en vandring gennem troens landskaber – og troens forestillingsverden, bygninger og betydning for vores historie. Det bliver en national og religiøs dannelsesrejse, for de to elementer har altid gået hånd i hånd. Fra de første vikingekonger lod sig kristne for at forsvare sig mod tyske indtrængere over reformationen, som gjorde Danmark protestantisk og til en egentlig stat, til 1800-tallets store vækkelser, der formulerede begreberne om nation og folk. Altid er de nye impulser kommet udefra. I vores tid hænger troens historie sammen med sekularisering og indvandring. Er Danmark på vej til at blive et multikulturelt og sekularistisk samfund? Svaret er ikke nødvendigvis givet, for fremtiden er åben.

Sløk

Holdnummer: 1821-084

Dato: 5/9, 4 onsdage

Tid: 19.30-21.15

Pris: 460 kr., studerende 260 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D215, Ny Munkegade 118

Sløk var kendt som en fyrrig formidler, en drabelig debattør og en alt andet end trivial tænk. Han frabad sig eftertrykkeligt eftersnakkere og krævede i stedet, at man tænkte selv og gerne mesteren imod. I 2016 var det 100 år siden, Sløk blev født. På grund af tidens afstand er det nu muligt at betragte Sløks liv og værk bagfra. Derfor vil vi undersøge, hvornår Sløk fik ret, blot fordi han var så retorisk overlegen, og hvornår han gennemtænkte en tanke med så dyb originalitet, at grundvoldene vakler endnu i dag, og Sløk derfor rammer lige ind i læserens egen eksistens. De bærende temaer er fortælling, absurditet, eksistens, ansvar, frihed, skyld, og selvfølgelig den Gud, der for Sløk altid kunne kendes på sin vældige egenskab af, at Han netop manglede.

05/09: Introduktionsforelæsning. Christian Hjortkjær, ph.d. i teologi fra Københavns Universitet og højskolelærer på Silkeborg Højskole

12/09: Gud er ingen ting. Hans Nørkjær, valgmenighedspræst, Lemvig og Omegns Valgmenighed

19/09: Sløks frihed. Søren Gosvig, lektor i filosofi, Københavns Universitet

26/09: Hvad i alverden er verden. Jakob Bek-Thomsen, adjunkt i idéhistorie, Aarhus Universitet

Buddhisme – kort og godt

Holdnummer: 1821-065

Dato: 26/9, 3 onsdage

Tid: 17.15-19.00

Pris: 360 kr., studerende 210 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D219, Ny Munkegade 118

Underviser: Jørn Borup, lektor i religionsvidenskab, Aarhus Universitet

Buddhismen er en af de ældste religioner i verden. Den har haft stor betydning i religionshistorien og er i samtiden blevet en moderne tradition med indflydelse også til moderne spiritualitet og mindfulness. Lynkurset fortæller om religionens historie fra Indien over Asien og til nutidens Vest. Vi kommer ind på væsentlige dele af buddhismens lære og praksisformer, og berører også temaer som meditation, død og modernitet. Forelæseren har bidraget til forskning i og formidling af buddhismens mangesidige univers.

Dødsriger i nordisk mytologi

Holdnummer: 1821-046

Dato: 7/10, 1 søndag

Tid: 10.15-16.15

Pris: 360 kr., studerende 210 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

Underviser: Karen Bek-Pedersen, ph.d. i kulturhistorie

Hvad sker der, når man dør? Det er et spørgsmål, der til alle tider har optaget mennesker. Fra den nordiske mytologi kendes især forestillingerne om de to dødsriger Valhal og Hel, hvor det ene populært betragtes som Odins storslåede hal for de bedste og stærkeste krigere, mens det andet ses som et godt og trist sted kun for de gamle og syge. Men denne forestilling er i virkeligheden falsk. Desuden findes der flere dødsriger – og dødsgrader. Og hvad sker der egentlig med alle dem, der hverken er krigere, syge eller gamle? Med udgangspunkt i Yngre og Ældre Edda samt diverse sagaer og skjaldedigte får du denne dag et indblik i vikingetidens forestillinger om det hinsidige. Tag med på besøg hos Odin og hos Hel, og få et kig ind i gravhøjen til de døde, hvor der foregår mere, end man lige skulle tro.

”Viljen er måske det mest grundlæggende overhovedet i mennesket. Men er vi herre i eget hus, går viljen hånd i hånd med fornuften? Eller sagt på en anden måde: Er mennesket ånd eller natur?”

Søren R. Fauth

Professor MSO i tysk, Aarhus Universitet

Spørg filosofien om liv og død

Holdnummer: 1821-047

Dato: 25/10, 7 torsdage

Tid: 17.15-19.00

Pris: 760 kr., studerende 410 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D113, Ny Munkegade 118

Vi glædes over nyt liv, og samtidig ved vi, at vi alle skal dø. Hvordan kan vi leve i den tilstand? Hvad er tilværelsen egentlig skabt af, og hvad stiller vi op med livet, ondskaben og døden? Hvad er meningen med det hele? Hvad vil vi – og hvorfor? Kan vi forestille os altings afslutning? Og hvad har værdi i livet? I denne forelæsningsrække spørger vi filosofien om de helt store spørgsmål i tilværelsen. Vi konfronterer os med livet på godt og ondt, graver i det, der optager os allermost og forsøger at nå til en eller anden form for forståelse. Kom til syv aftener om liv og død. Det giver god mening!

25/10: Livet. Anders Moe Rasmussen, lektor i filosofi, Aarhus Universitet

01/11: Værdi. Morten Dige, lektor i filosofi, Aarhus Universitet

08/11: Viljen. Søren R. Fauth, professor MSO i tysk, Aarhus Universitet

15/11: Afgrunden. Søren Gosvig Olesen, lektor i filosofi, Københavns Universitet

22/11: Ondskaben. Carsten Bagge Laustsen, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet

29/11: Meningen. Kasper Lysemose, postdoc i filosofi, Aarhus Universitet

06/12: Døden. Mogens Pahuus, professor i filosofi, Aalborg Universitet

Bliv klogere *på verden*

Tag på kulturel rejse med Folkeuniversitetet og Viktors Farmor

Der sludres over en kop te i Iran

Iran rundrejse – det gamle Persien

14 dage med halvpension. Fra 19.900 kr. Maks. 20 deltagere

Afrejser 2018: 19. februar, 5., 23., og 26. marts, 8., 15. og 20. april, 9. maj, 5. og 30. september, 7., 13., 20. oktober og 3. november

14 dage med store oplevelser. Vi har god tid i de klassiske byer Isfahan og Shiraz og lægger ruten mod øst til ørkenbyen Yazd, der har lerklinede huse i bymidten og var arnested for ild-religionen zoroastrisme. Herefter tæppebyerne Nain og Kashan. I Kashan ser vi også en fornem, gammel købmandsgård og den historiske have. Udflugt til Persepolis. Til sidst hovedstaden Teheran. *Vi har et stort udvalg af forskellige rejser til Mellemøsten og Iran – se viktorsfarmor.dk*

Registanpladsen i Samarkand

Uzbekistan med Ørkenens Louvre – et kunstmuseum i verdensklasse

12 dage med helpension. 14.900 kr. Maks 20 deltagere

Afrejser 2018: 22., 24., og 27. marts, 7. og 27. april, 10. maj, 14. september, 6., 8. og 13. oktober

Vi besøger Samarkand og Bukhara. Arkitektur og kunst afspejler de korsveje, der engang skabte Silkevejen mellem Kina, Indien, Persien og Europa. Omgivet af høje minarettårne, azurbå kupler, moskéer, mausoleer og markeder er man i en magisk verden. Noget særligt er kunstmuseet i Nukus, der har en uvurderlig samling avantgarde-kunst og kaldes 'Ørkenens Louvre'. *Vi har et stort udvalg af forskellige rejser til Centralasien og Uzbekistan – se viktorsfarmor.dk*

Udsigt til Ararats bjerg

Georgien og Armenien – to kristne lande i Kaukasus

14 dage med helpension. Fra 14.900 kr. Maks 20 deltagere

Afrejser 2018: 23. og 25. marts, 18. maj, 20. juli, 16. og 21. september, 10. og 12. oktober

Armenien og Georgien er meget naturskønne lande. Armeniens hovedstad, Yerevan, er en af de ældste byer i verden. Byens katedral opbevarer træ fra Noas Ark. Vi ser klostret Geghard, der ligger delvist i en klippehule. Frokost hos familie i Georgiens vindistrikt. Sydlandsk stemning i hovedstaden Tbilisi med snævre gader og små cafeer. Storslåede udsigter i Kaukasus. *Vi har et stort udvalg af forskellige rejser til landene i Kaukasus – se viktorsfarmor.dk*

Afgrøderne bæres hjem på ryggen i Etiopien

Etiopien rundrejse – blandt bibelske landskaber

16 dage med helpension. Fra 21.900 kr. Maks 17 deltagere

Afrejser 2018: 14. januar, 3. februar, 24. marts, 6. april, 14. okt., 10. november og 21. december

En rejse i Etiopien er en rejse tilbage i tiden. Kristendommen kom til landet i det 3. århundrede og har manifesteret sig i de unikke klippekirker i Lalibela, der stadig er i brug. Naturen er enestående. Vi nyder Simien-bjerge, sejler på den smukke Tana-sø og oplever de unikke klippekirker i Lalibela. *Vi har et stort udvalg af forskellige rejser til Etiopien – se viktorsfarmor.dk*

Kombinér rejsen med en forelæsning på Folkeuniversitetet:

Iran: Emdrup 24/2, Aarhus 25/2. Silkevejen: Emdrup 11/3, Aarhus 17/3.

Et tværsnit af Indien: Emdrup 4/3, Aarhus 27/10. Israel og Palæstina: Emdrup 27/1.

På ekspedition hos inkaerne i Perus tågeregnskov: Emdrup 27/1, Aarhus 17/3.

Viktors Farmor
WORLD-WIDE EXPEDITIONS

Se mere om rejserne eller bestil katalog på
www.viktorsfarmor.dk / tlf.: 86 22 71 81

Arkæologi og historie

I vikingetiden tog vikingerne på togt,
i middelalderen opfundt man trykkepressen,
og inden for de seneste 100 års historie har verden
oplevet to ødelæggende verdenskrige.
Brug historien til at sætte dit liv i perspektiv.

Verdenshistoriens største begivenheder

Holdnummer: 1811-031
Dato: 23/1, 9 tirsdage
Tid: 17.30-19.15
Pris: 960 kr., studerende 510 kr.
Pris inkl. bog: 1210 kr., studerende 760 kr.
Sted: AU, bygning 1530, lokale D113, Ny Munkegade 118

I den litterære verden taler man om begrebet 'point of no return'. Det er en betegnelse for det sted i en fortælling, hvor der ikke er nogen vej tilbage. Fra dette øjeblik er alting forandret, og man kan ikke længere vende tilbage til verden, som den så ud før den skelsættende begivenhed. Verdenshistorien er fyldt med sådanne 'points of no return'. I nogle tilfælde ved man med det samme, at alt er forandret, som fx ved terrorangrebene d. 11. september 2001. Andre gange går der århundreder, før man kan se, at en helt specifik begivenhed kom til at ændre verdens gang. I denne forelæsningsrække dykker forskerne ned i ni vidt forskellige begivenheder, der alle har det til fælles, at i det øjeblik, de er indtruffet, er der ingen vej tilbage. Det er de begivenheder, der forandrede verden for altid. Rækken tager udgangspunkt i '50 begivenheder. Højdepunkter i verdenshistorien' (Aarhus Universitetsforlag), som kan inkluderes i prisen.

- 23/01: Slaget ved Marathon – Perserkrigene, den athenske guldalder og Alexanders verdensrige.** Christian Ammitzbøl Thomsen, adjunkt i historie, Københavns Universitet
- 30/01: Kinas samling – kultur, religion og filosofi.** Lars-Emil Nybo Nissen, ph.d.-stipendiat i historie, Københavns Universitet
- 06/02: Korsfæstelsen – kristendommens tilblivelse og udbredelse til reformatio-
nen.** Morten Fink-Jensen, lektor i historie, Københavns Universitet
- 13/02: Konstantinopels fald – middelalderens storrigter.** Mogens Pelt, lektor i historie, Københavns Universitet
- 20/02: Opdagelsen af Amerika – kolonisering og krig i den nye verden.** Jacob Tullberg, ekstern lektor i historie, Saxo-Instituttet
- 27/02: Den franske revolution – enevælde, revolution og demokrati i Europa.** Bertel Nygaard, lektor i historie, Aarhus Universitet
- 06/03: Første Verdenskrig – da verden gik i krig.** Nils Arne Sørensen, professor i historie, Syddansk Universitet
- 13/03: Apartheids ophør – afkolonisering og selvstændiggørelse på det afrikanske kontinent.** Stig Jensen, lektor i afrikastudier, Københavns Universitet
- 20/03: 11. september 2001 – islamismens fremvækst i verden.** Carsten Bagge Laustsen, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet

Turen går til Berlin

Holdnummer: 1811-082
Dato: 24/1, 3 onsdage
Tid: 17.15-19.00
Pris: 360 kr., studerende 210 kr.
Sted: AU, bygning 1530, lokale D219, Ny Munkegade 118
Underviser: Moritz Schramm, lektor i tysk historie og kultur, Syddansk Universitet

Tag en tur helt tilbage til 1600-tallets Berlin og helt op til i dag. Vi får tegnet de store linjer fra tiden efter Trediveårskrigen med indvandringen af huguenotterne og de østrigske jøder. Her følger Preussens/Berlins opblomstring og udvikling frem til verdenskrigene og den økonomiske verdenskrise. 1900-tallets Berlin er i konstant forvandling: De brønde 1920'eres kreative løsslupenhed, som senere blev trampet ned af nazisternes støvler med Berlin som magtcentrum i Det Tredje Rige. Efterfølgende vil vi se på konsekvenserne fra Anden Verdenskrig, byens deling under Den Kolde Krig, Murens fald, genforening, fulgt af en ny blomstringstid karakteriseret af evigt kørende byggekraner og genopdagelsen af det moderne Berlin. Få indblik i en by, der har haft stor indflydelse på resten af verden i forskellige perioder – og få endnu mere ud af det, du ser, næste gang, du går rundt i Berlin.

- 24/01: Fyrsteresidens, industrialisering og verdenskrig: 1600-tallet-1933**
- 31/01: Kreativitet, krig, deling og Murens fald år 1933-1989**
- 07/02: Frihed og opblomstring. Berlin 1990-i dag**

Hvad enhver bør vide om Europas historie

Holdnummer: 1811-026
Dato: 27/1, 1 lørdag
Tid: 10.00-16.00
Pris: 360 kr., studerende 210 kr.
Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118
Underviser: Ebbe Juul-Heider, lektor, cand.mag., oberstløjtnant

Kaster man et overordnet blik ud over Europas historie, synes der at være bestemte træk, hændelser og personer, som i særlig grad har været med til at tegne kontinentets udvikling. Denne dag stiller vi skarpt på en række af de vigtigste. Tag med på en tour de force gennem Europas historie. Det hele begynder med en tyr og en kongedatter på en strand i Fønicien. Herfra går det skridt for skridt over kejserriger og kristendom, vikinger og vandaler, renæssancer, reformationer og regulære revolutioner. På rejsen støder vi på Karl den Store, Pave Urban, Albrecht Dürer og Christoffer Columbus. Vi går med Louis XVI og Marie Antoinette til guillotinen, vi drager med Napoleon Bonaparte på slagmarken, og vi følger Otto von Bismarcks kamp for et samlet Tyskland. Vi ser det samme Tyskland skrumpe i 1920, udvide sig igen i 1939, halveres i 1945 og genoprettes i 1989. Undervejs har vi set den kommunistiske stat blive til virkelighed, de koloniale eventyr er under afvikling, og kvinderne har fået deres stemmeret. Nu står vi her i det 21. århundrede og kan stille spørgsmålet, om den europæiske (verdens)historie er et afsluttet kapitel?

”Berlin er en af verdens mest attraktive storbyer på grund af den fascinerende og mangfoldig historie.”

Moritz Schramm

Lektor i tysk historie og kultur, Syddansk Universitet

Barokslottet Belvedere i Wien blev bygget i 1700-tallet, og det var residens for regenten i det Habsburgske rige frem til drabet på tronfølgeren Franz Ferdinand i 1914.

En europæisk danmarkshistorie

Holdnummer: 1811-246

Dato: 27/1, 1 lørdag

Tid: 10.00-16.00

Pris: 360 kr., studerende 210 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

Underviser: Lars Hovbakke Sørensen, ekstern lektor i historie, ph.d., Københavns Universitet

Få en ny og utraditionel tour de force gennem danmarkshistorien. Vi breder perspektivet ud og betragter udviklingen i Danmark som et resultat af en større europæisk og international udvikling i stedet for blot at se den som en konsekvens af de begivenheder, der har fundet sted inden for landets grænser. Det er kongernes og statsmændenes historie – den politiske historie. Det er dem, der har repræsenteret statsmagten og dens samspil med Europa. Men den politiske historie forbindes også med den sociale, økonomiske, kulturelle, identitets- og mentalitetsmæssige historie. Både herhjemme og i Europa. Få indblik i Danmarks historie fra oldtiden og til i dag. Forelæsningsdagen tager afsæt i Lars Hovbakke Sørensens roste og prisbelønnede bog 'En europæisk danmarkshistorie – fra oldtiden til i dag' (Gyldendal).

Wien – på rejse i europæisk kulturs historiske hovedstad

Holdnummer: 1811-036

Dato: 30/1, 6 tirsdag

Tid: 19.30-21.15

Pris: 660 kr., studerende 360 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D113, Ny Munkegade 118

"Wiens gader er brolagt med kultur, gaderne i andre byer med asfalt", har den østrigske forfatter Karl Kraus sagt. Denne forelæsningsrække zoomer ind på Wiens status som kulturelt europæisk kraftcenter med en sprudlende udvikling inden for filosofi, videnskab, kunst, arkitektur og musik, der har været stilskabende for resten af Europa. – bl.a. med Wienerklassikken i 1700-tallet og særligt med den kulturelle opblomstring i årene omkring år 1900, der har givet navn til begrebet Wiener Moderne. En by på kanten af moderniteten, hvor kunstnere og videnskabsmænd flyttede grænser og skabte kulturelle og videnskabelige nybrud, der er kommet til at stå som symboler på en ny tid. Men samtidig en by, der var centrum i et habsburgsk kejserrige, der var dømt til kollaps. Tag med på en rejse gennem Wiens betydningsfulde historie i hælene på Mozart, Beethoven, Wittgenstein, Freud, Klimt og arkitekten Adolf Loos.

30/01: Historie. Ebbe Juul-Heider, lektor, cand.mag., oberstløjtnant

06/02: Videnskab. Kristian Hvidtfelt Nielsen, lektor i videnskabsstudier, Aarhus Universitet

13/02: Filosofi. Hans Fink, docent emeritus i filosofi, Aarhus Universitet

20/02: Arkitektur. Anders V. Munch, dr.phil., professor i designhistorie, Syddansk Universitet

27/02: Musik. Leif V.S. Balthzersen, mag.art. i musikvidenskab

06/03: Kunst. Inger Houbak, cand.phil. i kunsthistorie

Store danske arkæologer – på jagt efter fortidens byer

Holdnummer: 1811-165

Dato: 31/1, 8 onsdag

Tid: 17.15-19.00

Pris: 860 kr., studerende 460 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D113, Ny Munkegade 118

Tilrettelæggere: Ph.d. Eva Mortensen og professor Rubina Raja, Aarhus Universitet

Levn fra fortiden har altid fascineret mennesket. Og studiet af de materielle levninger sætter os i stand til at forstå fortidens mennesker, samfund og kulturer. Arkæologerne, som har helliget sig jagten på fortidens samfund, er derfor en del af historien om fortiden og om os selv. I dag er vi i stand til at analysere fortidens bysamfund og den urbane udvikling ved hjælp af en række videnskabelige metoder, men vi står på skuldrene af de gamle arkæologer. Hvem var de første store danske arkæologer, som tog de første spadestik for at afdække og forstå fortidens byer? Hvad drev dem i deres arbejde både i Danmark og ude i den store verden? Vi ser nærmere på syv af arkæologiens helt store navne og deres enestående bidrag til nutidens forståelse af fortidens byer.

31/01: Et århundrede med store danske arkæologer – en introduktion. Eva Mortensen, ph.d. i klassisk arkæologi og Rubina Raja, professor i klassisk arkæologi, Aarhus Universitet

07/02: Harald Ingholt – Palmyra i Syrien. Rubina Raja, professor i klassisk arkæologi, Aarhus Universitet

14/02: P. V. Glob – Bahrain og Dilmuns hovedstad. Flemming Højlund, seniorforsker, museumsinspektør, Moesgaard Museum

21/02: Arkæologer på arbejde i Ribe. Morten Søvsø, overinspektør, Sydvestjyske Museer

28/02: P. J. Riis – Hama og Tell Sukas i Syrien. Eva Mortensen, ph.d. i klassisk arkæologi, Aarhus Universitet

07/03: Kristian Jeppesen – Halikar-nassos i Tyrkiet. Poul Pedersen, professor emeritus, Syddansk Universitet

14/03: Frederik Poulsen og Ejnar Dyggve – Kalydon i Grækenland. Søren Handberg, lektor i arkæologi, Universitetet i Oslo

21/03: Sophus Müller – Hedeby i Tyskland. Andres Siegfried Dobat, lektor, Aarhus Universitet

Antikkens stormagter

Holdnummer: 1811-245

Dato: 14/2, 6 onsdage

Tid: 17.15-19.00

Pris: 660 kr., studerende 360 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D219, Ny Munkegade 118

Historien om antikkens stormagter er historien om os selv. Det er fortællingen om, hvordan mennesker overalt har organiseret sig i civiliserede samfund og opnået imponerende resultater. Vidt forskellige steder i verden kan vi se, hvordan de store civilisationer har sat deres udslettelige aftryk på jorden. I forelæsningsrækken tager forskerne os med på en rejse gennem fire kontinenter. Vi begynder i Afrika, hvor det gamle Egypten tog form for 5000 år siden og stadig i dag står som et af oldtidens mest fascinerende mysterier. Herfra rejser vi over Assyrien til Persien, Rom og Makedonien. Vi følger de muslimske arabers erobringstogter, der blev standset ved Poitiers af de kristne karolinger, og vi ender rejsen i Mexico, hvor storbyen Teotihuacan var det magtfulde centrum i det præcolumbianske Amerika.

14/02: Egypten. Kim Ryholt, professor i ægyptologi, Københavns Universitet

21/02: Assyrierriget. Troels Pank Arbøll, ph.d.-studerende i Assyriologi, Københavns Universitet

28/02: Fra perserriget til Rom og Han Kina. Peter Fibiger Bang, lektor i historie, Københavns Universitet

07/03: De præcolumbianske stormagter: Teotihuacan, aztekerne og inkaerne. Jesper Nielsen, ph.d. og lektor i Indianske sprog og kulturer, Københavns Universitet

14/03: Kalifatet og Karolingerne. Jacob Tullberg, ekstern lektor i historie, Københavns Universitet

21/03: Alexander den Store og de Hellenistiske Riger. Christian Ammitzbøl Thomsen, adjunkt i historie, Københavns Universitet

Til frokost i historien i Den Gamle By

Holdnummer: 1811-243

Dato: 23/2, 4 fredage

Tid: 11.00-13.30.

Frokost er kl. 12.30 til ca. 13.30

Pris: 980 kr. inkl. entré til Den Gamle By, foredrag/omvisninger og let frokost inkl. en flaske kildevand

Maks. 25 deltagere

Sted: Den Gamle By, Hovedindgangen, Viborgvej 2

Tag med til frokost i historien fire fredage i foråret. Formiddagene starter med foredrag eller omvisning i Den Gamle Bys nyeste udstillinger i godt selskab med museets inspektører. Vi slutter af med hyggelig frokost sammen, hvor dagens fortæller også er med – så her er der lejlighed til at få lidt ekstra historier og til at spørge løs. Undervejs skal vi bl.a. se nærmere på den nye store permanente udstilling 'Aarhus Fortæller', den nye automobilforhandler, smykkeskrinet og kunstkammeret samt høre om arbejdet bag kulisserne i et af Danmarks fineste historiske museer.

23/02: Aarhus Fortæller – baggrunden for udstillingen. Martin Brandt
Djupdræt, museumsinspektør, Den Gamle By

02/03: Teknologiens historie. Erik Nellen Nielsen, museumsinspektør, Den Gamle By

09/03: Smykkeskrin og kunstkammer. Jens Ingvorsen, museumsinspektør, Den Gamle By

16/03: Aarhus' historie. Connie Jantzen, museumsinspektør, Den Gamle By

De Slesvigske Krige – da katastrofen ramte Danmark

Holdnummer: 1721-304

Dato: 25/2, 1 søndag

Tid: 10.00-14.00

Pris: 260 kr., studerende 160 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

Underviser: Martin Cleemann Rasmussen, ekstern lektor i russisk og historie, Hærens Officersskole

Få konflikter har rystet Danmark så voldsomt som De Slesvigske Krige 1848-51 og 1864. I løbet af en periode på mindre end 20 år oplevede Danmark to blodige og ødelæggende krige, som på afgørende vis rystede den danske helstat og bragte landet på randen af udslettelse som nationalstat. Gemt i krigenes gru og nederlag lå dog også rødderne til det Danmark, som vi kender i dag. I løbet af denne dag sætter vi fokus på De Slesvigske Krige og på den store betydning, som de havde for både samtidens – og eftertidens Danmark. Vi hører om den politiske baggrund for krigene, om de store militære slag og deres betydning, om sejre og nederlag, om hverdagslivet for soldaterne i felten og om de store politiske og kulturelle skikkelser, som prægede Danmark i denne periode.

Europas opdagelse af verden

Holdnummer: 1811-051

Dato: 25/2, 1 søndag

Tid: 10.00-16.00

Pris: 360 kr., studerende 210 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

Underviser: Steffen Heiberg, forfatter og fhv. forskningschef, Det Nationalhistoriske Museum Frederiksborg Slot

I 1492 fandt Columbus den nye verden, og seks år senere fandt portugiseren Vasco da Gama søvejen til Indien. Verden blev europæernes legeplads, for andre blev det en katastrofe. Brutalitæt og sygdomme udryddede størstedelen af den amerikanske urbefolkning, mens afrikanske slaver i tusindvis blev transporteret over Atlanterhavet. Europæernes opdagelse af verden skabte en ny verdensorden og lagde fundamentet til globaliseringen. Men opdagelserne førte også til et opgør med antikke autoriteter og skabte nye videnskabelige indsigter, mens forfærdelsen over behandlingen af ikke-europæiske folkeslag lagde grunden til menneskerettighederne som idé. Opdagelserne havde en lang forhistorie, der rummer navne som Leif den Lykkelige, Marco Polo og Henrik Søfareren. Og så var der de store og senere glemte kinesiske flådeekspeditioner 100 år før Columbus. Det kunne lige så godt være blevet Kina, der havde sat sig på verden. Men hvorfor gik det, som det gik?

På ekspedition hos inkæerne i Perus fågeregnskov

Holdnummer: 1811-097

Dato: 17/3, 1 lørdag

Tid: 10.00-16.00

Pris: 360 kr., studerende 210 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

Underviser: Inge Schjellerup, dr.phil. i arkæolog og antropolog, seniorforsker, Nationalmuseet

Inkariget var det største rige i Sydamerika før Columbus og på sit højdepunkt et af verdens mægtigste samfund. Machu Picchu er med sin karakteristiske inka-arkitektur og stejle landbrugsterasser et af de bedst bevarede beviser på rigets storhed og har fået plads på UNESCO's verdensarvsliste. Men det var ikke kun arkitektonisk, inkæerne markerede sig. Dagens forelæser har bl.a. undersøgt inkæernes vandingskanaler, landsbrugs- og madlavningsmetoder. Efter forelæsningsne kan du høre mere om rejser til Peru med forelæserne og rejsebureauet Viktors Farmor. Læs mere om rejser til Peru med Viktors Farmor på side 57.

Weimarrepublikken 1919-1933

Holdnummer: 1811-209

Dato: 17/3, 1 lørdag

Tid: 10.00-16.00

Pris: 360 kr., studerende 210 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

Underviser: Ebbe Juul-Heider, lektor, cand.mag., oberstløjtnant

I kølvandet på Tysklands sammenbrud i Første Verdenskrig i efteråret 1918 og et kejserrige i opløsning lykkes det socialdemokratiske og borgerlige-liberale kredse at etablere en ny stat – det første tyske demokrati, også kaldet Weimarrepublikken efter byen, hvor forhandlingerne fandt sted. Men det unge demokrati har fra starten vanskelige levevilkår. Nederlaget i 1918, den meget hårde Versailles-traktat fra 1919 og enorme krigsskadeserstatninger er tunge byrder, og gang på gang rystes republikken af indre kupforsøg, terroraktioner, økonomisk krise og hyperinflation. I denne turbulente periode opstår talrige politiske grupperinger, heriblandt Tysklands Nationalsocialistiske Arbejderparti med Adolf Hitler i spidsen. Regeringer kommer og går, og ingen af de 12 kanslere formår at bringe politisk stabilitet. På 14 år er der 20 regeringer – de fleste kun et par måneder, og én holder sågar kun 48 timer. Og den 30. januar udnævner rigspræsident von Hindenburg Adolf Hitler til ny rigskansler. Vi følger i sporene på Weimarrepublikken og ser på forudsætninger og forløb – og om man kunne forestille sig, at udviklingen havde taget en anden og mere positiv drejning.

Poltava 1709 – beretningen om en armés undergang

Holdnummer: 1811-208

Dato: 19/3, 1 mandag

Tid: 13.00-16.00

Pris: 210 kr., studerende 140 kr.

Sted: Lokale meddeles senere

Underviser: Ebbe Juul-Heider, lektor, cand.mag., oberstløjtnant

I 1709 stod den svenske hær ved byen Poltava i Ukraine. Den Store Nordiske Krig – initieret af Sveriges stormagtsdrømme – havde raset i ni år, men slaget ved Poltava blev krigens vendepunkt. En ny Østersø-stormagt begyndte at vise sig: Rusland under Peter den Store. Efter at have sat Danmark og Sachsen-Polen ud af spillet i krigen vendte svenske kong Karl XII sig mod Rusland, og det skulle vise sig skæbnesvangert. Den svenske hær blev trukket længere og længere ind i det endeløse kontinent, hvor russerne undveg og ikke leverede det ønskede slag. Det svenske felttog havde udartet sig til en kamp om at holde arméen i live. Da de to hære mødtes ved Poltava, vandt russerne en ødelæggende sejr. Kun et par tusind mand fra den svenske hær undslap til osmannisk territorium – herunder kongen. Omkring 20.000 mand forsvandt. Kun 4000 vendte hjem til Sverige, mange først efter mangeårigt fangenskab. Efter Poltava skrev Tsar Peter til sin gemalinde: "Nu ligger med Guds hjælp St. Petersborg fast." En ny stormagt ejede Østersøen.

Byvandring: På vandring gennem Aarhus' historie

Holdnummer: 1811-169
Dato: 3/4, 5 tirsdage
Tid: 17.00-18.30
Pris: 600 kr., studerende 350 kr.
 Maks. 35 deltagere
Sted: Se nedenfor

Aarhus er en af landets ældste byer med en historie, der rækker helt tilbage til omkring år 800. På fem byvandring i det centrale Aarhus fortælles om byens udvikling fra vikingernes Aros til den moderne storby, vi kender i dag.

03/04: Fra Aros til Skt. Clemens staden. Connie Jantzen, museumsinspektør, Den Gamle By
Mødested: Ved Vor Frue Kirke, Vestergade

10/04: Købmændenes Aarhus. Connie Jantzen, museumsinspektør, Den Gamle By
Mødested: Ved indgangen til Aarhus Domkirke, Store Torv

17/04: Plankeværket falder. Søren Tange Rasmussen, museumsinspektør, Den Gamle By
Mødested: Søndergade ved Posthussmøgen

24/04: Katedraler og baggårde. Marie Vejrup Nielsen, lektor i religionsvidenskab, Aarhus Universitet
Mødested: Ved Vor Frue Kirke, Vestergade

01/05: Købstadens fornemme huse og institutioner. Søren Tange Rasmussen, museumsinspektør, Den Gamle By
Mødested: Voxhall ved Museumsgade

Historiens vendepunkter: Danmark bliver moderne

Holdnummer: 1811-459
Dato: 3/4, 6 tirsdage
Tid: 17.15-19.00
Pris: 800 kr., studerende 500 kr. inkl. tre bøger
Sted: AU, bygning 1530, auditorium E, Ny Munkegade 118

Fremtiden bragede ind over landet i 1800-tallet og var med til at skabe det 20. århundredes Danmark. Få en anderledes danmarkshistorie om det moderne Danmark. Vi skal høre historien om, hvordan den danske grundlov fandt sin form midt i europæisk borgerkrig og revolution og kun blev folkelig gennem politisk import fra det store udland. Hvordan den danske eventyrer Jørgen Jørgensen udråbte sig til konge af Island og proklamerede landet for selvstændigt. Eller tag med tilbage til dengang, fire Liverpool-drenge lod håret gro og indtog hitlister, KB-Hallen og pigherter. For bare at nævne nogle af stoppene. Forelæsningsrækken tager afsæt i Aarhus Universitetsforlags nye bogserie '100 danmarkshistorier'. Med vid og humor giver forfatterne til de første bøger indblik i seks skelsættende begivenheder og temaer i danmarkshistorien og følger deres spor, og hvordan de har været afgørende for Danmark, som vi kender det. Inkluderet i prisen er 3 bind i serien '100 danmarkshistorier' (normalpris 100 kr. pr. bind).

03/04: Hvordan fortæller vi danmarkshistorie? / Fri porno (1969).

Søren Hein Rasmussen, ph.d. i historie og forfatter, MegaNord

10/04: Grundloven (1849). Bertel Nygaard, lektor i historie, Aarhus Universitet

17/04: Industrien (1888). Louise Karlskov Skyggebjerg, historiker, Danmarks Tekniske Universitet

24/04: Indvandring (1965). Heidi Vad Jønsson, lektor i historie, Syddansk Universitet

01/05: Beatlemania (1964). Rasmus Rosenørn, museumsinspektør, RAGNAROCK – Museet for pop, rock & ungdomskultur

08/05: Island (1809). Søren Mentz, museumsleder, Museum Amager

Dansk kolonihistorie

Holdnummer: 1811-323
Dato: 3/4, 6 tirsdage
Tid: 19.30-21.15
Pris: 660 kr., studerende 360 kr.
Sted: AU, bygning 1530, lokale D215, Ny Munkegade 118

Der er mange sorte kapitler i danmarkshistorien, og dansk kolonihistorie er utvivlsomt at finde imellem dem. Dansk økonomi og særligt København blomstrede i kolonitiden, hvor slavehandel og sukkerplantager styrkede Danmarks position i den lukrative internationale handel. I denne forelæsningsrække går landets førende forskere helt tæt på historien om dengang, hvor Danmark og danskerne var spredt over fire kontinenter. Skridt for skridt tager de os på en rejse til de forskellige kolonier, der hver havde sit formål i den store koloniale magtstrategi. Vi ender i nutiden, hvor det kan synes, at vi er kommet på afstand af det hele, men fortiden har det med ikke at ville slippe sit tag så let.

03/04: Dansk Guinea – Slavehandel og plantagedrift. Erik Gøbel, fhv. seniorforsker, Rigsarkivet

10/04: Kolonierne i Indien. Niels Brimnes, lektor i historie, Aarhus Universitet

17/04: Grønland – den arktiske koloni. Hans Christian Gulløv, forskningsprofessor emeritus, Nationalmuseet

24/04: Norge – tvillingerige eller forpagtet koloni? Rasmus Glenthøj, lektor, ph.d. i historie, Syddansk Universitet

01/05: De Dansk Vestindiske Øer. Louise Sebro, fil. dr. i historie og forsker i kolonihistorie ved Nationalmuseet

08/05: Danmarks koloniær i dag – undskyldninger og erstatninger. Astrid Nonbo Andersen, postdoc i erindringspolitik og mindekultur, Dansk Institut for Internationale Studier

I Folkeuniversitetets
 nyhedsbrev annonceres
 aktuelle forelæsninger,
 som ikke er med i det
 trykte program. Tilmeld
 dig nyhedsbrevet på
www.fuau.dk

Weekend på Sandbjerg Gods

Holdnummer: 1811-001 (dobbeltværelse)

Dato: 27-28/1, 1 weekend

Pris: 4200 kr. (dobbeltværelse) inkl. foredrag, overnatning og måltider

Sted: Sandbjerg Gods, Sønderborg

Forelæsere: Rasmus Rosenørn, museumsinspektør, RAG-NAROCK – Museet for pop, rock & ungdomskultur, Bertel Nygaard, lektor i historie, Aarhus Universitet og Søren Hein Rasmussen, ph.d. i historie og forfatter, MegaNørd

27-28/1 rykker vi ind på Sandbjerg Gods i Sønderjylland, hvorfra vi skuer ud over Danmark i det 20. århundrede i selskab med tre veloplagte historikere. I en blanding af gods- og højskolestemning byder weekenden på foredrag, fællesspisning, sang og kaffebord.

Lørdag 27/1:

- 11.00:** Ankomst og indkvartering
- 12.00:** Frokost
- 13.00:** Verdens gang i det 20. århundrede – og Danmarks
- 15.00:** Udenrigspolitik og national opretholdelse
- 15.45:** Kaffepause
- 16.15:** Velfærdssamfundet
- 17.15:** Underholdningssamfundet
- 18.15:** Aftensmad
- 19.30:** Fra swing til Elvis til Beatles
- 20.30:** Fra 'Snart dages det brødre' til 'Grillbaren lukker nu' – foredragskoncert om arbejder- og protestsange

Søndag 28/1:

- 08.00:** Morgenmad og udtjekning
- 09.15:** Det uhomogene Danmark
- 10.00:** Dyst om danmarkshistorien
- 10.45:** Kaffepause
- 11.00:** Danskhed og Dannebrog
- 11.45:** Frokost
- 12.45:** Håbet om fremtiden
- 13.45:** Hvordan fortælles historien?
- 14.30:** Kaffebord – og (ca. 15.00) farvel

Historie på Dokk1: Hvad der er værd at vide om verdenshistorien i det 20. århundrede

Holdnummer: 1811-326

Dato: 4/4, 6 onsdage
(Ingen undervisning 18/4 og 2/5)

Tid: 10.00-11.45

Pris: 660 kr., studerende 360 kr.

Sted: Dokk1, Lille Sal,
Hack Kampmanns Plads 2

Underviser: Søren Hein Rasmussen, ph.d. i historie og forfatter, MegaNørd

Det 20. århundrede har overalt i verden budt på en voldsom udvikling og mange dramatiske begivenheder. I denne forelæsningsrække får du under seks overskrifter nogle bud på, hvad der har været særligt vigtigt og hvorfor. Vi skal undersøge, hvordan alle klodens samfund er blevet bundet sammen og for første gang i historien blevet umiddelbart påvirkede og efterhånden afhængige af hinanden. Hvordan krige har antaget global karakter og efterhånden blevet en trussel mod selve menneskeheden. Hvordan Vestens dominans i verden har udfoldet sig og er blevet udfordret. Hvordan fælles kulturelle forståelsesrammer er blevet etableret. Hvilke dynamikker har været på spil gennem det 20. århundrede, og hvilke linjer har de kastet ud i den fremtid, der er vores nutid?

04/04: Hvad er særligt ved det 20. århundrede?

11/04: Kampen om samfundssystemerne

25/04: Krigene

09/05: Kolonisering og afkolonisering

16/05: Massekulturens tid

23/05: Verden bindes sammen

Europas historie – set gennem metropolerne

Holdnummer: 1811-393

Dato: 4/4, 7 onsdage

Tid: 17.15-19.00

Pris: 760 kr., studerende 410 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D119,
Ny Munkegade 118

Tag med på en rejse gennem europæisk histories 'hovedstæder' – fra antikkens Athen til nutidens Berlin, og få et indblik i centrale perioder i Europas historie. Vi dykker ned i et udvalg af Europas metropoler, der har spillet en særlig rolle på historiens store scene og været omdrejningspunkt for verdenshistoriske begivenheder og kraftcentre for en kulturel opblomstring inden for fx filosofi, videnskab, kunst og kultur, der har været stilskabende langt ud over byens volde – og langt ud over sin tid. På godt og ondt. For storhed har ofte også rummet kimen til krig og kollaps. Hvilken udvikling var det, der fandt sted i disse byer, og hvilken betydning har den fået for vores historie?

04/04: Athen i antikken. Bodil Due, dr. phil.

11/04: Rom i Romerriget. Peter Fibiger Bang, lektor i historie, Københavns Universitet

18/04: Konstantinopel i middelalderen. Ebbe Juul-Heider, lektor, cand.mag., oberstløjtnant

25/04: Firenze i renæssancen. Martin Ammitsbøll Husted, lektor, cand.mag. i historie, filosofi og samfundsfag

02/05: Paris i 1800-tallet – den urbane individualisme. Jørn Boisen, lektor i fransk, Københavns Universitet

09/05: Wien i 1900. Ebbe Juul-Heider, lektor, cand.mag., oberstløjtnant

16/05: London og Berlin i det 20. og 21. århundrede – storbyer i krig og fred. Martin Ammitsbøll Husted, lektor, cand.mag. i historie, filosofi og samfundsfag

Grækenland i Europa – før og nu

Holdnummer: 1811-172

Dato: 4/4, 6 onsdage

Tid: 17.15-19.00

Pris: 660 kr., studerende 360 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D219, Ny Munkegade 118

Grækenland nævnes ofte som vores civilisations vugge, men hvorfor er det, at vi i dag føler, vi skylder så meget til græsk kultur? Hvordan kan det gå til, at vi har en stærk tilknytning til landets kultur samtidig med, at den moderne græske stat konstant har kurs mod bankerot og har svært ved at genfinde formen i EU efter finanskrisen? Hvilke begivenheder har sat sit præg på udviklingen i Grækenland før og nu – gjort grækerne stærke og svage? Ved at dykke ned i tidens dybder og nutidens forhold vil vi afdække Grækenlands rolle og forhold til Europa før og nu og derved søge at besvare ovenstående spørgsmål. Underviserne tilbyder, i samarbejde med ekstern rejsearrangør, en kulturrejse til Grækenland i efteråret 2018, som du kan høre mere om, når du møder op til forelæsningserne.

04/04: Bronzealderens høj kulturer. Annette Højen Sørensen, ph.d. i klassisk arkæologi, Institut for Geoscience, Aarhus Universitet

11/04: Arkaisk, klassisk og hellenistisk tid. Annette Højen Sørensen, ph.d. i klassisk arkæologi, Institut for Geoscience, Aarhus Universitet

18/04: Romersk og tidlig byzantinsk. Annette Højen Sørensen, ph.d. i klassisk arkæologi, Institut for Geoscience, Aarhus Universitet

25/04: Antikkens betydning for det moderne Grækenland og forholdet til Europa. Trine Stauning Willert, ph.d. i grækenlandsstudier, Københavns Universitet

02/05: Det østromerske Riges betydning for moderne græsk selvforståelse. Trine Stauning Willert, ph.d. i grækenlandsstudier, Københavns Universitet

09/05: Osmanner-imperiets betydning for græsk selvforståelse i dag. Trine Stauning Willert, ph.d. i grækenlandsstudier, Københavns Universitet

Romerriget: Magt og imperium, slaveri og civilisation

Holdnummer: 1811-030

Dato: 5/4, 4 torsdage

Tid: 19.30-21.15

Pris: 460 kr., studerende 260 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D215, Ny Munkegade 118

Underviser: Peter Fibiger Bang, lektor i historie, Københavns Universitet

Kejser Augustus' regering blev et afgørende vendepunkt i romersk og europæisk historie. Under ham konsolideredes den romerske fred, som lagde fundamentet for vores civilisation. I århundreder dannede det store rige rammen om menneskers liv fra Eufrat i øst til de britiske øer i vest. Romerriget var det største imperium i europæisk historie. Men forud for Augustus' forsøg på at sætte historien i stå gik en dramatisk og højspændt historie. Romerriget er historien om erobring, magt og slaveri, om intens politisk kamp og blodige intriger, men også historien om opbygningen af et velfungerende retssystem, borgerrettigheder og politisk filosofi, om udbredelsen af en sofistikeret bykultur og raffineret litterær og kosmopolitisk dannelse. Tag med på en rejse over fire aftener, hvor vi med Augustus som omdrejningspunkt undersøger det store riges tusindårige historie.

05/04: Roms grundlæggelse og den romerske republik

12/04: Augustus og storhedstiden – Pax Romana

19/04: Undergang, opløsning og deling

26/04: Arven fra Romerriget

1918 – Første Verdenskrigs afslutning

Holdnummer: 1811-351

Dato: 9/4, 5 mandage

Tid: 19.30-21.15

Pris: 560 kr., studerende 310 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D113, Ny Munkegade 118

Underviser: Martin Ammitsbøll Husted, lektor, cand.mag. i historie, filosofi og samfundsfag

Afslutningen på Den Store Krig kom krybende i efteråret 1918, da krigstrætheden og den umulige militære situation endelig undergravede Østrig-Ungarns og Tysklands politiske vilje til at fortsætte krigen. Det sidste krigsår blev kendetegnet af dramatiske begivenheder, som blev definerende for Europa. Tysklands forsøg på at vinde krigen med én sidste storoffensiv på Vestfronten i foråret og sommeren 1918, blev efter hårde kampe stoppet. De allieredes efterårsoffensiv kunne med USA's massive militære støtte presse Tyskland tilbage mod sine grænser. Samtidig pressede britiske, italienske og franske styrke på langs Østrig-Ungarns grænse. Det samlede militære pres skabte det endelige sammenbrud for hver af de to kejserriger. Inden for få uger i oktober-november 1918 havde de indgået våbenhvile. De afventede nu sejrsmagternes fredsbetingelser som dels forandrede europakortet for altid og dels lagde kimen til Anden Verdenskrig.

09/04: Den tyske storoffensiv på Vestfronten

16/04: 'Kaiserschlacht' – det tyske militære højvandsmærke

23/04: Den allierede modoffensiv på Vestfronten

30/04: Slaget ved Vittorio Veneto

07/05: Den sidste allierede offensiv

Byvandring: En syg historie! – hospitalerne i Aarhus og deres historie

Holdnummer: 1811-353 og 1821-044

Dato: 11/4, 4 onsdage eller 5/9, 4 onsdage

Tid: Se nedenfor

Pris: 500 kr., studerende 300 kr.

Maks. 32 deltagere

Sted: Se nedenfor

Underviser: Doron Haahr, cand.mag. i historie, Aarhushistorier

Måske ved du, hvad 'KH' står for? Måske ved du, hvor Tage-Hansens Gade ligger? Men hvornår blev Kommunehospitalet egentlig bygget, og hvem var i grunden Tage-Hansen? Med en forelæsning og tre ture – bl.a. til det nye supersygehus i Skejby – inviteres du med på en fascinerende tur igennem mere end 100 års aarhusiansk hospitalshistorie. Vi bevæger os fra dengang, hvor Aarhus' eneste hospital rummede 20 sengepladser, til i dag, hvor en veritabel hospitalsby skyder op i Skejby. Undervejs hører vi om både koleraens hærgen og kostbar radium, om indespærrede prostituerede og dårlige hjerter, om hospitalernes afgørende betydning for Aarhus' udvikling, og vi skal høre om nogle af de mange medarbejdere og patienter. Afsættet er Doron Haahrs bog 'På stuegang i Aarhus. Historien om byens hospitaler' (Aarhus Byhistoriske Fond).

11/04: 17.15-19.00: Forelæsning: Sygehusets historie

Sted: AU, bygning 1530, lokale G122, Ny Munkegade 118

18/04: 16.30-18.00: Byvandring: Byens gamle sygehuse

Mødested: Rosensgade 11

25/04: 16.30-18.00: Byvandring: Kommunehospitalet

Mødested: Hospitalsgaden v. Nørre Boulevard

02/05: 16.30-18.00: Rundvisning: Det nye supersygehus

Mødested: Besøgscentret i Skejby (detaljer følger ved kursusstart)

05/09: 17.15-19.00: Forelæsning: Sygehusets historie.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D211, Ny Munkegade 118

12/09: 16.30-18.00: Byvandring: Byens gamle sygehuse.

Mødested: Rosensgade 11, Rosensgade 11

19/09: 16.30-18.00: Byvandring: Kommunehospitalet.

Mødested: Hospitalsgaden v. Nørre Boulevard, Hospitalsgaden ved Nørre Boulevard

26/09: 16.30-18.00: Rundvisning: Det nye supersygehus.

Mødested: Besøgscentret i Skejby (detaljer følger ved kursusstart)

Firenze og Venedig – de første moderne byer i verden

Holdnummer: 1811-352

Dato: 14/4, 1 lørdag

Tid: 10.00-16.00

Pris: 360 kr., studerende 210 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

Underviser: Martin Ammitsbøll Husted, lektor, cand.mag. i historie, filosofi og samfundsfag

Et centralt historisk område i Europa er Norditalien. Her ligger en række dragende byer, der med deres kirker, bymure og lange fortid fortæller om et afgørende kapital i Europas historie. Fra 1100-tallet til 1500-tallet gennemgik byerne en intens politisk, social og økonomisk udvikling, der satte et blivende fingeraftryk på verdenshistorien. Bystaterne Firenze, Venedig, Milano, Siena, Genova, Pisa og Lucca indgik på godt og ondt i en tilstand af stadig rivalisering, samarbejde og krig med hinanden og omverdenen på en måde, der frigjorde nye dimensioner og lidenskaber i menneskets forståelse af sig selv, staten og samfundet. Bystaterne blev Europas centrum for kunst, politisk teori, innovation og økonomisk foretagsomhed. Deres indbyrdes storpolitiske konkurrence og deres forhold til periodens stormagter er med til at forklare historien om deres storhed og fald.

Frimureri – fortid eller fremtid?

Holdnummer: 1811-324

Dato: 16/4, 5 mandage

Tid: 17.15-19.00

Pris: 560 kr., studerende 310 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D215, Ny Munkegade 118

Tilrettelæggelse: Jon Bloch Skipper, cand.mag. i historie

Det moderne frimureri blev grundlagt i 1717 og har netop fejret 300-års jubilæum. Den Danske Frimurerorden så dagens lys godt 25 år senere og har lige siden samlet mænd i alle aldre og fra alle samfundslag omkring arbejdet med en række af livets store spørgsmål om tro, etik og moral. Forelæsningsrækken giver et hidtil uset indblik i frimurerens tankeverden og viser samtidig, hvordan frimureriet siden oplysningstiden har været med til at påvirke ikke blot en række af danmarks- og verdenshistoriens store personligheder, men også den måde vores moderne samfund er indrettet på. Endelig forsøger de fem forelæsere at besvare det grundlæggende spørgsmål: Er frimureriet alene fortid, eller har det også en fremtid?

16/04: Frimureri – fortid eller fremtid?

Peter Duetoft, BA., fhv. MF, medlem af byrådet, Hjørring Kommune

23/04: Frimureriske kulturskatte.

Erik Westengaard, cand.mag., tidl. museumsregistrator, Det Nationalhistoriske Museum

30/04: Frimureriet i Danmark.

Niels Arne Dam, ph.d., underdirektør, Finansrådet

07/05: Det søgende menneske.

Jesper Birkler, cand.theol., fængselspræst, Enner Mark Fængsel

14/05: Hvorfor går man i loge?

Walter Schwartz, cand.med., tidl. ledende overlæge region Syddanmark

Følg med
på Facebook
www.facebook.com/fuaarhus

Amtssygehuset på Tage Hansens Gade er opført i 1930'erne. Billedet her er fra 1934 og taget fra krydset Viborgvej/Ringgaden.

A Guided Historical City Tour

Holdnummer: 1811-350
Dato: 28/4, 1 lørdag
Tid: 12.30-14.00
Pris: Gratis, men tilmelding nødvendig
Mødested: In front of Restaurant Italia, Åboulevarden 9, 8000 Aarhus C.
Underviser: Doron Haahr, cand.mag. i historie, Aarhushistorier

Explore the history of the old city and how the vikings fortified Aarhus (then named Aros), how the city was founded and what daily life used to be like. Your guide will take you to places relevant to the Nazi's occupation of Denmark, informers and bombings, and explain how not all citizens were opposed to the new law enforcement until Gestapo. The tour will end at the entrance of Den Gamle By (The Old Town), Aarhus' national open-air museum, depicting Aarhus-life before the 1900s and until the 1970's. In English.

Danmarks historie – set gennem byerne

Holdnummer: 1821-059
Dato: 3/9, 5 mandage
Tid: 17.15-19.00
Pris: 560 kr., studerende 310 kr.
Sted: AU, bygning 1530, lokale D219, Ny Munkegade 118

I denne danmarkshistoriske fortælling om de danske byer får du historien om 1300 års byudvikling. Dan-nelsen af de danske byer har været en skelsættende samfundsændring, der har sat sig spor helt frem til vores tid i vores måde at leve på, i fx handelsmønstre og administrativ inddeling. Samtidig vidner byernes historie om, hvordan der over tid er sket magtfor-skydninger i samfundet. Træd med inden for i de danske byer, når vi slår byportene op og følger ud-viklingen fra vikingetiden til i dag og ser på byernes afgørende betydning for Danmarks historie. Sidste forelæsningsgang vier vi helt til Aarhus.

- 03/09: Vikingetiden 710-1050.** Morten Søvsø, overinspektør, Sydvestjyske Museer
- 10/09: Middelalderen 1050-1536.** Kasper Holdgaard Andersen, videnskabelig assistent, danmarkshistorien.dk og Dansk Center for Byhistorie
- 17/09: Den klassiske periode 1536-1840.** Søren Bitsch Christensen, stadsarkivar, Aarhus Stadsarkiv
- 24/09: Den moderne periode.** Søren Tange Rasmussen, museumsinspektør, Den Gamle By
- 01/10: Det lokale perspektiv: Aarhus bys histo-rie.** Søren Bitsch Christensen, stadsarkivar, Aarhus Stadsarkiv

Våben der vandt krigen

Holdnummer: 1822-073
Dato: 5/9, 5 onsdage
Tid: 19.30-21.15
Sted: AU, bygning 1530, lokale D113, Ny Munkegade 118
Underviser: Martin Ammitsbøll Husted, lektor, cand.mag. i historie, filosofi og samfundsfag

Spørgsmålet om krigs- og våbentechnologiens ud- vikling var en afgørende faktor i Anden Verdens- krigs udfald, og de krigsførende parter investerede enorme summer og kræfter i kapløbet om at desig- ne og udnytte våbensystemer. Kapløbet udspillede sig inden for centrale våbenarter i moderne land-, sø- og luftkrig, der kunne vende krigen gang. Til de allieredes store bekymring startede aksemagerne konflikten med et forspring i det teknologiske kap- løb og med en bedre forståelse af flere af våbene- nes taktiske og strategiske muligheder. Det var kun gennem en kraftanstrengelse og med dyrekøbte er- faringer, at de allierede langsomt vandt kapløbet om våben, der vandt krigen. Forelæsningerne belyser udviklingen og brugen af nogle af de mest centrale våbensystemer i Anden Verdenskrig – bl.a. kamp- vognen, hangarskibet, det strategiske bombefly og atombomben – og sætter deres brug ind i udvalgte slag og operationers kontekst, så deres betydning som våben, der vandt krigen, bliver tydelig.

Den tidlige danmarkshistorie

Holdnummer: 1821-086

Dato: 6/9, 6 torsdage

Tid: 17.15-19.00

Pris: 660 kr., studerende 360 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D219, Ny Munkegade 118

Tag med på en rejse gennem Danmarks historie fra stenalderen over bronzalder, jernalder, vikingetid og middelalder. Hvem var de mennesker, som bosatte sig på det land, vi i dag kalder Danmark? Hvordan udviklede vores samfund sig fra jægerstenalder til bondestenalder med bosættelser? Hvilke store begivenheder og opfindelser var med til at skabe det Danmark, vi kender? Seks forskere opulser Danmarks historie fra år 13000 f.v.t. til år 1536 og giver deres bud på, hvilke begivenheder og udviklinger, der er afgørende at kende til for at forstå, hvorfor Danmark ser ud, som det gør i dag. Hør om rensdyrjægere, de første bønder, moselig, hærgende vikinger, store kirkebyggerier, blodige borgerkrige og blomstrende hofkultur igennem kultur- og socialhistoriske forandringer, og kom et spadestik dybere ned i første del af den lange historie om vores lille land.

06/09: Jægerstenalderen. Søren

H. Andersen, seniorforsker, Moesgaard Museum

13/09: Bondestenalderen. Niels

Nørkjær Johannsen, lektor i arkæologi, Aarhus Universitet

20/09: Bronzealderen. Mette Løvschal,

adjunkt, Aarhus Universitet

27/09: Jernalderen. Xenia Pauli Jensen,

seniorforsker på Moesgaard Museum

04/10: Vikingetiden. Lasse Christian

Arboe Sonne, lektor i historie, Københavns Universitet

11/10: Middelalderen. Torben Kjers-

gaard Nielsen, lektor i historie, Aalborg Universitet

Europas grænser i 100 år – fra afslutningen af Første Verdenskrig til i dag

Holdnummer: 1821-034

Dato: 6/10, 1 lørdag

Tid: 11.00-15.00

Pris: 260 kr., studerende 160 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

Underviser: Henrik Becker-Christensen, adjungeret professor i historie, dr.phil. og fhv. generalkonsul i Flensborg

Efter afslutningen af Første Verdenskrig blev der skabt en ny landegrænse mellem Danmark og Tyskland. Det skete efter to folkeafstemninger, der bevirkede, at Nordslesvig blev forenet med Danmark, mens Sydslesvig forblev en del af Tyskland. Mens den dansk-tyske grænse forblev intakt, forholder det sig anderledes i det øvrige Europa. Her har landkortet skiftet udseende mange gange i de sidste 100 år. Dagen går tæt på den dramatiske udvikling frem til vor tid. Drivkræfter var krig og anden magtanvendelse, nationalisme, national selvbestemmelsesret, ideologi, religion m.m. Afslutningen af Første og Anden Verdenskrig indtager en naturlig plads i forelæsningsen, men årene 1989-90 vil blive viet en særlig opmærksomhed som indgang til nutidens Europa.

Imperier – storhed og fald

Holdnummer: 1821-033

Dato: 6-7/10, 1 weekend

Tid: 11.00-15.00

Pris: 460 kr., studerende 260 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

Underviser: Ebbe Juul-Heider, lektor, cand.mag., oberstløjtnant

I verdenshistorien findes der mange eksempler på mægtige imperier, der i lang tid har sat sig på store geografiske områder, været drivkraft for en kulturel udvikling, der har sat sig spor langt ud over imperiets grænser, samt samlet folkeslag – ofte på tværs af etnicitet, kultur og religion – for så derefter at bukke under på grund af forskellige faktorer. Med blik til bl.a. den tyske filosof Oswald Spengler sætter forelæsningsen fokus på en række af verdens store hedengangne imperier og fortæller historien om deres storhed og fald. Tag med, når vi krydser verdenshistorien og undervejs gør stop ved Imperium Romanum, Det Byzantinske Rige, den tyske ordensstat, Osmannerriget og Østrig-Ungarn.

Særomvisning i Den Gamle By: Aarhus Fortæller

Holdnummer: 1821-085

Dato: 8/10, 1 mandag

Tid: 17.00-18.30

Pris: 120 kr. Entré til Den Gamle By er ikke inkluderet i prisen. Maks. 25 deltagere

Mødested: Ankomsthuset til Aarhus Fortæller, Sønderbrogade, Den Gamle By

Underviser: Connie Jantzen, museumsinspektør, Den Gamle By

Tag en tur i tideelevatoren, og dump ned i vikingernes Aros. Kom med på særomvisning i Den Gamle Bys nye udstilling 'Aarhus Fortæller', og oplev 1200 års aarhushistorie – og danmarkshistorie. En tidsrejse, der starter i vikingebyen og fører os gennem bispens, købmændenes, fabrikernes og arbejderne Aarhus og slutter i nutiden i verdens måske mindste storby med mere end 335.000 indbyggere. Vi kommer helt tæt på historien i den imponerende 800 m2 store udstilling under jorden i Den Gamle By, der er blevet til med den nyeste udstillingsteknik. Og helt særligt bliver det, fordi vi bliver vist rundt af museumsinspektør Connie Jantzen, der har været med til at lave udstillingen, og som derfor også fortæller om tankerne bag. Vær med, når museet lukker for offentligheden, og oplev Aarhus' historie blive levende.

Tyskland 360 grader

Holdnummer: 1821-004

Dato: 22/10, 6 mandage

Tid: 19.30-21.15

Pris: 660 kr., studerende 360 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D215, Ny Munkegade 118

Efter valget af Trump i USA er Tyskland blevet kaldt for den nye leder af den frie verden. Og zoomer vi ind på vores eget lille land, er Danmarks historie vævet tæt sammen med vores tyske nabo, og mange kulturelle strømninger er netop kommet hertil sydfra. Det mærkelige er, at vi ved mindre og mindre om vores største nabo, der samtidig er blevet mere og mere politisk og kulturelt relevant. Tag med på en kultur-historisk rejse gennem Tyskland i selskab med bl.a. Goethe, Kant, Beethoven, Bismarck, Mies van der Rohe – og Merkel. Forelæserne leder os gennem de vigtigste strømninger inden for tysk historie, samfund, politik, tænkning og kultur og retter hver især blikket mod de vigtigste milepæle inden for deres felt. Få seks fag-eksperter bud på, hvad man bare MÅ vide om landet lige ved siden af os.

22/10: Tysklands moderne historie. Martin Ammitsbøll Husted, lektor, cand.mag. i historie, filosofi og samfundsfag

29/10: Tysk politik og samfund i dag. Moritz Schramm, lektor i tysk historie og kultur, Syddansk Universitet

05/11: Litteratur og film. Moritz Schramm, lektor i tysk historie og kultur, Syddansk Universitet

12/11: Arkitektur, byplanlægning og design. Hans Christian Post, postdoc Syddansk Universitet

19/11: Klassisk musik. Leif V.S. Balthzersen, mag.art. i musikvidenskab

26/11: Filosofi. Martin Ammitsbøll Husted, lektor, cand.mag. i historie, filosofi og samfundsfag

Se samtidskunst med Pippi Langstrømpe-metoden

Lotte Philipsen

Lektor i kunsthistorie, Aarhus Universitet

Bliv forundret, forstyrret og forandret af samtidskunst. Men lad dig ikke slå ud, hvis du ikke forstår den. Det er nemlig hele pointen, siger kunsthistoriker Lotte Philipsen.

Når Lotte Philipsen taler om definitioner af samtidskunst, taler hun søgende, eftertænksomt, og leder efter de helt rigtige ord og formuleringer. Når hun argumenterer for, hvordan kunsten skal opleves, kommer svarene hurtigt og uden tøven: Det kræver hverken årskort til byens kunstmuseer eller en kandidatgrad i kunsthistorie for at få noget ud af at se samtidskunst: "Absolut ikke!" udbryster kunsthistorikeren. Man skal derimod helst tage læsebrillerne af og stille de tykke bøger om kunst tilbage på hylden.

Man skal give sig god tid til at udforske de konkrete kunstværker, men det betyder ikke, at man har læselektier for før sit museumsbesøg. Det vigtigste er at være åben, understreger Lotte Philipsen. "Det er ok, hvis du ikke forstår det. Prøv at gå ind i det og dyrk den der ikke-forståelse. Hvad er det, jeg ikke forstår? Hvad er det, jeg gerne vil forstå? Må man gerne være meget konkret og sige 'jeg forstår ikke, hvorfor der er en træpind dér'? Eller 'hvad er potentialet med det enormt forstyrrende hul her, som nogen har gravet?'" Denne 'metode' kan opsummeres som Pippi Langstrømpes tilgang til verden. Ifølge Lotte Philipsen kan man lade inspirere af Pippi og sige: "Det her har jeg aldrig mødt før. Det er sikkert dødspændende. Og det er jeg sikkert rigtig god til at få noget ud af."

I foråret 2018 kan du møde Lotte Philipsen på Kunsthall Aarhus til 'Kunst & Cava – formidlingsprogram om samtidskunst i Kunsthall Aarhus' på side 75. Du kan også høre hende fortælle om sin forskning til Vidensbrunch. Se side 85.

Artiklen er skrevet af
Henriette Pagh Mathiasen
Læs hele artiklen på www.fuau.dk

Kunst, arkitektur og design

Få overblik over kunst- og arkitekturhistoriens
stilretninger eller zoom ind på de kreative hjerner bag.

Oplev mesterværker, som indeholder universelle
budskaber, der berører beskuere på tværs af tid og sted.

Læs og forstå – kunsten

Holdnummer: 1811-056
Dato: 22/1, 4 mandage
Tid: 17.15-19.00
Pris: 460 kr., studerende 260 kr.
Sted: AU, bygning 1530, lokale D219, Ny Munkegade 118

Kunsten har mange ansigter. Der findes malerier, skulpturer og fotografier, men også installationskunst. Uanset typen kan den føles som en lukket bog. Man kan føle sig stum, dum og magtesløs over for et kunstværk. Men der er hjælp at hente! I denne forelæsningsrække vil du lære at læse og forstå kunsten i dens mange afskygninger. Du vil blive præsenteret for strategier til at åbne kunstværker, så du føler dig klædt på til selv at gå på opdagelse i kunstens verden.

- 22/01: Maleri.** Christian Salling, cand.mag. i kunsthistorie og kunstanmelder, Århus Stiftstidende
- 29/01: Skulptur.** Helene Blinkenberg Hastrup, ekstern lektor i klassisk arkæologi, Aarhus Universitet
- 05/02: Fotografi.** Charlotte Præstegaard Schwartz, postdoc i kunsthistorie, Syddansk Universitet
- 12/02: Installationskunst.** Lise Skytte Jakobsen, lektor i kunsthistorie, Aarhus Universitet

Hvad der er værd at vide om kunst

Holdnummer: 1811-027
Dato: 29/1, 8 mandage
Tid: 17.30-19.15
Pris: 860 kr., studerende 460 kr.
Sted: AU, bygning 1530, auditorium F, Ny Munkegade 118

"Kunst er ikke et spørgsmål om, hvad man selv kan se, men hvad man kan få andre til at se", skulle den franske kunstner Edgar Degas have sagt. Men hvad er det egentlig, vi ser, når vi står foran et kunstværk? Hvad vil kunsten os? Med en introduktion til kunstanalyse og en gennemgang af kunsthistoriens centrale perioder og strømninger giver forelæsningsrækken nyttige redskaber til at tolke kunsten og sætte ord på sine indtryk. Det bliver en hæsblesende rejse, der strækker sig fra middelalderen til det 21. århundrede og slutter af med at blik ud i fremtiden og et bud på, hvilke kunstnere, vi skal holde øje med. Fokus vil være internationalt, men med afstikkere til udviklingen i Danmark. Vær med, når otte kunstekspertter lukker kunsten op og fortæller om den kunst, de synes, er vigtigst.

- 29/01: Hvad er kunst, og hvad skal vi med den?** Mads Damsbo, direktør, Brandts
- 05/02: Kunstforståelse – rent praktisk.** Rasmus Kjærboe, ph.d.-stipendiat i kunsthistorie, Aarhus Universitet og Ordstrupgaard
- 12/02: Kunstens historie – fra middelalder til det tidlige moderne (ca. 800-1600).** Chris Askholt Hammeken, ph.d. i kunsthistorie, Aarhus Universitet
- 19/02: Kunstens historie – fra 1600-tallets enevælde til 1800-tallets romantik (ca. 1600-1850).** Inger Houbak, cand.phil. i kunsthistorie
- 26/02: Kunstens historie – impressionister, modernister og andre revolutionære (ca. 1850-1940).** Anne Lie Stokbro, mag.art. i kunsthistorie
- 05/03: Fotografi, populærkunst og nye medier i det 20. århundrede (ca. 1836-1975).** Kristine Kern, mag. art. i kunsthistorie og leder af Fotografisk Center
- 12/03: Abstraktion, popkunst og ikke-kunst (ca. 1916-2000).** Jens Tang Kristensen, ekstern lektor i kunsthistorie, Københavns Universitet
- 19/03: Hold øje med dem – nye kunstnere på vej (ca. 2000-2050).** Kristian Handberg, postdoc i kunsthistorie, Københavns Universitet

"Kunst er et sprog. At lære dette 'sprog' beriger betragteren med et væld af nuancer, referencer og indsigter. Kunstformidling handler om at undervise i kunstens sprog og give betragteren redskaber til at åbne de enkelte kunstværker, hvis betydning blot lever og antager nyt liv i mødet med en betragter."

Inger Houbak
 Cand.phil. i kunsthistorie

Europæisk kunsthistorie – fra Fidias til Giotto

Holdnummer: 1811-215
Dato: 7/2, 10 onsdage (Ingen undervisning 14/2 og 28/3)
Tid: 10.15-13.00
Pris: 1310 kr.
Sted: AU, lokale oplyses senere
Underviser: Gitte Tandrup, mag.art. i kunsthistorie

Igennem ti forelæsninger følger vi udviklingen i den europæiske billedkunst fra ca. 700 f. Kr. til ca. 1350. Vi starter ved antikkens kunst med arkaisk, klassisk, hellenistisk og romersk stil, herefter middelalderens billedsprog med det byzantinske og andre tendenser som vikingeslyng og karolingisk kunst efterfulgt af til sidst udviklingen af romansk og gotisk kunst. Der vil være sideblik til andre kulturers billedsprog i perioderne. Forløbet giver en kunsthistorisk horisont med gennemgang af de klassiske mesterværker. Vi går til værkerne med en eksistentiel tilgang. Det almenmenneskelige giver os adgang til mesterværkerne med temaer som kærlighed, omsorg, svigt, sorg, kamp, stræben på jorden og efter det guddommelige. Evigtgyldige – og relevante – temaer på tværs af tid og sted. Hvad er det så for en æstetik, etik og symbolik, der præger det enkelte kunstværk? Man kan indleve sig i den historiske virkelighed, der giver forskellige rammer socialt, politisk og økonomisk.

- 07/02: Arkaisk kunst ca. 600-480 f. Kr.**
- 21/02: Klassisk kunst ca. 450-400 f. Kr.**
- 28/02: Hellenistisk kunst ca. 330 f. Kr.-300**
- 07/03: Romersk kunst ca. 100 f. Kr.-400**
- 14/03: Billedsprog ca. 500-1000 – byzantinsk, nordisk, karolingisk og islamisk**
- 21/03: Romansk kunst ca. 1000-1200**
- 04/04: Fransk og tysk gotik ca. 1145-1400**
- 11/04: Dansk linje**
- 18/04: Italiensk gotik ca. 1250-1400**
- 25/04: Konklusioner**

Kombinér forelæsninger på Folkeuniversitetet med et lækker måltid i Matematisk Kantine

Kunst og arkitektur i Europas kulturbyer: Enevældens København

Holdnummer: 1811-396

Dato: 9/2, 8 fredage.
(Ingen undervisning 16/2, 2/3 og 30/3)

Tid: 10.15-12.50

Pris: 1160 kr., studerende 660 kr.

Sted: AU, lokale oplyses senere

Underviser: Mette Smed, mag.art. i kunsthistorie

Med enevældens indførelse centrerer magten i København. Frederik III befæster byen med anlæggelsen af Kastellet, og han begynder at forme den nye symbolik omkring magten. Byen skal være en værdig ramme omkring kongemagten. En ny plads, Kongens Nytorv, bliver anlagt med kongens rytterstatue som centrum. Omkring den opføres fornemme adelspalæer, bl.a. Charlottenborg, og Nyhavn bliver udgravet. En ny kirke, Vor Frelsers kirke på Christianshavn, hylder foreningen af Gud og konge. Der bliver lagt planer om et nyt slot, men Frederik IV opfører i stedet Frederiksberg Slot lidt uden for København. Først under Christian VI opføres en stor slået residens, Christiansborg Slot. Slottet brænder to gange, og vi skal følge udviklingen gennem Christiansborg 2 og 3 frem til Bjørn Nørgaards gobeliner. Vi ser på byplanen, arkitekturen, interiørerne med stuk- og maleridekoration og portrætterne af kongelige, adelige og borgerlige.

Besøg dem der har tegnet Aarhus

Holdnummer: 1811-339

Dato: 12/2, 6 mandage

Tid: 17.15-19.00

Pris: 700 kr., studerende 400 kr.

Sted: Se nedenfor

Flere af landets største arkitektfirmaer har hovedsæde i Aarhus – med hundredvis af ansatte – og de tegner bygninger til kunder i hele verden. Få en rundvisning dér, hvor de kreative tanker bliver til, hvor stregerne slås, og 3D-animationerne skabes. Og hør arkitekterne fortælle om deres projekter. Få bl.a. indblik i E+N's tydelige aftryk i bybilledet som Bruuns Arkade, Mengel Tower og ombygningen af Rømerhus, i Schmidt/Hammer/Lassens andel i Aarhus' ambitiøse byplan manifesteret i Dokk1. Hør om Arkitemas projekt om at flytte 950 kommunale arbejdspladser i Aarhus Kommune ud til Gellerup som en katalysator for omdannelsen af området. Få indsigt i blandt andet P+P arkitekters kollegiebyggeri i det nye bykvarter Åbyen og deres arbejde med bevarelsen af Den Permanente Badeanstalt. Vi slutter af med besøg hos C.F. Møllers tegnestue, der bl.a. står bag Bestseller-bygningen på havnen og Danmarks største hospitalsbyggeri i Skejby.

12/02: Indledningsforelæsning: Arkitektur i Aarhus. Gøsta Thøger Knudsen, tidl. stadsarkitekt, Aarhus Kommune
Sted: AU, bygning 1530, lokale D211, Ny Munkegade 118

19/02: E+N Arkitektur. Kjeld Kjeldgaard Ghozati, arkitekt MAA, associeret partner, E+N Arkitektur
Sted: E + N Arkitektur, Skt. Clemens Torv 8,4, Rømerhus

26/02: Schmidt/Hammer/Lassen/Architects. Kasper Heiberg Frandsen, associeret partner, Schmidt/Hammer/Lassen/Architects
Sted: Schmidt/Hammer/Lassen/Architects, Hack Kampmanns Plads 10, Pakhus 13

05/03: Arkitema Architects. Thomas Carstens, arkitekt MAA, seniorpartner, Arkitema Architects
Sted: Arkitema Architects, Frederiksgade 32

12/03: P+P Arkitekter. Anders Lunde Jacobsen, partner, arkitekt, cand.arch.
Sted: P+P arkitekter, Kystvejen 17,5

19/03: C.F. Møller. Julian Weyer, arkitekt MAA, partner, C.F. Møller
Sted: C.F. Møller, Europaplad 2,11

Det' dansk

Holdnummer: 1811-213

Dato: 13/2, 6 tirsdage

Tid: 19.30-21.15

Pris: 660 kr., studerende 360 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D219, Ny Munkegade 118

Tag med på en rejse gennem det danske kulturlandskab og kunstarterne fra det moderne gennembrud i 1870'erne og op gennem det 20. århundrede. Forelæsningsrækken er en lystvandring gennem de vigtigste strømninger og de lyseste hoveder og deres værker inden for henholdsvis dansk litteratur, kunst, arkitektur, design, film og musik. Hvad er historien bag de værker, der har provokeret, flyttet grænser og ført til nybrud, og som sidenhen er kommet til at stå som symboler på en ny tid? Og er de i det hele taget særligt 'danske' eller snarere udtryk for en international strømning? Forelæserne retter hver især blikket mod de vigtigste milepæle inden for deres felt, og det tidsmæssige fokus inden for perioden varierer derfor fra forelæsning til forelæsning. Få seks fageksperters bud på, hvad der er værd at lægge mærke til – og hvad der får deres kulturelskende hjerter til at banke ekstra hurtigt – eller gå helt i stå.

13/02: Litteratur. Dan Ringgaard, professor i nordisk sprog og litteratur, Aarhus Universitet

20/02: Kunst. Teresa Østergaard Pederesen, mag.art. og ph.d. i kunsthistorie, Aarhus Universitet

27/02: Arkitektur. Kasper Lægning, arkitekt MAA og mag.art. i kunsthistorie

06/03: Design. Thomas Dickson, forfatter, arkitekt og industriel designer

13/03: Film og tv-serier. Jakob Isak Nielsen, lektor i film- og medievidenskab, Aarhus Universitet

20/03: Musik. Leif V.S. Balthzersen, mag.art. i musikvidenskab

Orienter – kultur, kunst og arkitektur

Holdnummer: 1811-217

Dato: 21/2, 5 onsdage

Tid: 19.30-21.15

Pris: 560 kr., studerende 310 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D211, Ny Munkegade 118

Underviser: Lars Sand Kirk, arkitekt MAA

Hør om formsprog, arkitektur og kunst i Orienten – Indien, Kina, Japan, Vietnam, Cambodja og Myanmar. Der vises eksempler på kunst, arkitektur og design fra tidlig buddhisme og hinduismens formsprog til mogulperioden, kolonialismens arkitektur og kunst til nutidens storbyer, museer, kunstsamlinger og UNESCO sights. Vi kommer bl.a. omkring stormogulernes kunst, Le Corbusier, Louis Kahn, Jørn Utzon og I.M. Pei. Sideløbende vil der være punktnedslag i de forskellige historiske perioder med link til samlinger, museer og steder i Orienten, og vi ser, hvordan Orienten har inspireret i Europa og USA.

21/02: Indien

28/02: Bengalen og Burma/Myanmar

07/03: Kina

14/03: Japan

21/03: Vietnam og Cambodja

Kunsthistorie på tværs: Den figurative kunst i det 20. århundrede

Holdnummer: 1811-395

Dato: 21/2, 8 onsdage.

(Ingen undervisning 28/3)

Tid: 12.15-14.50

Pris: 1160 kr., studerende 660 kr.

Sted: AU, lokale oplyses senere

Underviser: Mette Smed, mag.art. i kunsthistorie

Meget af det 20. århundredes kunst er abstrakt, men den figurative kunst forsvinder aldrig. Den var udgangspunkt for de moderne ismer, og mange kunstnere bevæger sig mellem abstraktion og figuration med fastholdelse af et genkendeligt indhold også, mens abstraktionen når sit højdepunkt i perioden 1930-1960. Fra ca. 1960 fremstår nye realistiske kunstformer som popkunst, hyper- eller fotorealisme. Vi ser på en række kunstnere, der viser de menneskelige vilkår og følelser, bl.a. Kahlo og Rivera, Bacon, Holm-Møller, Hoppe, Søndergaard, Wiig-Hansen, Warhol og Segal samt arkitekter som brd. Krier og Jørn Utzon.

Kunst og arkitektur i Venedig, Ravenna og Urbino

Holdnummer: 1811-094

Dato: 25/2, 1 søndag

Tid: 10.00-14.00

Pris: 260 kr., studerende 160 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

Underviser: Hans Jørgen Frederiksen, lektor i kunsthistorie, Aarhus Universitet

Denne dag vender vi blikket mod Italien og besigtiger enestående kunst og arkitektur i Venedig, Ravenna og Urbino, som står som vidnesbyrd på særlige opblomsringstider på forskellige tidspunkter i områdets historie. Efter det vestromerske kejserrikes undergang i 476 blev de østlige og sydlige dele af Italien tæt knyttet til Det Østromerske Rige – bedre kendt som Det Byzantinske Rige. Ikke mindst kunsthistorisk manifesterer dette sig den dag i dag i en række bemærkelsesværdige byzantinske kirker, mosaikker og anden billedkunst i regionerne Veneto og Emilia-Romagna. Hertil kommer en mindst lige så rig renæssancekultur i især Venedig og i den lille hertugelige bjergby Urbino i regionen Marche. Her holdt den berømte hertug Federico da Montefeltro hof i sidste del af 1400-tallet, og forfatterne som bl.a. Castiglione og billedkunstnere som Piero della Francesca bidrog til Urbinos ry som et af renæssancens vigtigste centre.

I mange lande i østen, Orienten, er der tradition for festivaler, som fejrer livets små og store højtid. Mid-autumn-festival fejres i mange lande, hvor mørke og lys, natten og månen fejres i de traditionelle templer.

Tegningens historie

Holdnummer: 1811-341

Dato: 25/2 og 18/3, 2 søndage

Tid: 10.00-16.00

Pris: 660 kr., studerende 360 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

Underviser: Peter S. Meyer, ekstern lektor i kunsthistorie, Københavns Universitet og tidligere museumsdirektør, mag.art.

Tegningen giver det tætteste indblik i kunstnerisk skabelse, man kan forestille sig. Siden renæssancen har kunstnere betragtet tegningen som en mere intim kunstart end det færdige værk. Vi følger tegningens historie fra 1500 til i dag og ser på forarbejder, skitser, modeltegninger og tegninger som selvstændige værker af både store kunstnere fra Michelangelo og Rafael til Picasso, Jorn og Per Kirkeby, men også af mindre kendte, men formidable tegnekunstnere. Endelig diskuteres tegningens arbejdsdeling med maleriet, skulpturen og de grafiske udtryk, og vi dykker ned i tegningens teorier fra Vasari og Petracca til Roland Barthes og Peter Berger.

Europæisk kunsts fortællinger. Kunsthistoriens verdensbilleder

Holdnummer: 1811-216

Dato: 26/2, 8 mandage (Ingen undervisning 26/3 og 2/4)

Tid: 13.15-15.00

Pris: 860 kr.

Sted: AU, lokale oplyses senere

Underviser: Liana Erbs, mag.art. i kunsthistorie

Verdensbilleder er, hvad kunstneren gengiver i sine billeder, der genspejler en helhedsopfattelse af den menneskelige tilværelses vilkår. Kunsten er et historisk dokument, en indgang til verden – psykiske verdener og kulturelle verdener. Hvad fortæller kunstværket om tidens mentalitet? Og om tidens symboler? Vi nærmer os kunstværkerne og går i dialog med deres tid. Hvilke tanker, følelser og livshistorier ligger bag de forskellige kunstværker? Vi vælger kunstværker, der bærer fortællinger om vores verden og den måde, mennesker har forholdt sig til deres tid og erfaret verden på.

26/02: Bayeux-tapetet

05/03: Byzantinsk kunst og mosaikker i Ravenna og på Sicilien

12/03: Vezelay portals skulpturer og Chartres glasmalerier

19/03: Giottos kapel i Padova

09/04: Massaccio, Botticelli og Donatello i Firenze

16/04: Michelangelo og paverne i Rom

23/04: Venezias mestre: Tizian, Veronese Tintoretto og El Greco

30/04: Flamsk, hollandsk og spansk guldalder: Rembrandt, Frans Hals, Vermeer og Velasquez

Spansk kunst i 300 år

Holdnummer: 1811-181

Dato: 27/2, 4 tirsdage

Tid: 17.15-19.00

Pris: 460 kr., studerende 260 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D219, Ny Munkegade 118

Underviser: Jørgen Printz Steinicke, cand. mag. i historie og kunsthistorie og kunstner

Drag med på en rejse gennem 300 års spansk kunsthistorie. Vi følger malerkunstens udvikling fra tiden efter Spaniens samling til et samlet rige i 1479 frem til starten af 1800-tallet og kommer undervejs forbi et væld af hovedværker. Spansk kunst er formet af den særlige korstogsmentalitet, der har præget landets historie på grund af århundreders samliv med og kamp mod de muslimske maurere. I 1500-tallet blev Spanien verdens supermagt, som underlagde sig store del af Den Nye Verden. På grund af denne historie blev Spanien ledende i den katolske kirkes Modreformation mod protestanterne i Nordeuropa. Det satte sit afgørende præg på kunsten hos fx El Greco. Siden fulgte det gyldne århundrede, som kulminerede med Velázquez' virke som hofmaler. Samtidig arbejdede Zurbarán og Murillo i Sevilla. Hundrede år senere satte Goya punktum for det spanske guldaldermaleri, samtidig med at han skabte et helt nyt udtryk. Det kom til at revolutionere kunsten i Europa. Forelæsnningen er baseret på forelæserens nye bog 'Lys og slagskygge – 300 års spansk malerkunst' (Mellemgaard).

27/02: De spanske malerskoler. Manierismen og El Greco. Ribera og barokken

06/03: Kunsten i Sevilla: Pacheco, Zurbarán, Murillo, Valdes Leal

13/03: Hofkunsten i Madrid – Velázquez og hans efterfølgere

20/03: Goya – et kunstnerisk nybrud. Arven efter 300 års spansk maleri

Arkitektur i verdensklasse – fra Guggenheim i Bilbao til Gaudí i Barcelona

Holdnummer: 1811-457

Dato: 1/3, 4 torsdage

Tid: 17.15-19.00

Pris: 460 kr., studerende 260 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D113, Ny Munkegade 118

I forelæsningsrækken følger vi sporet fra spanskhedens vugge i de gamle nordspanske klostres hemmelighedsfulde anlæg, de muslimske Taifa-fyrsters befæstede paladser samt traditionsrige kirker. Med disse historiske forudsætninger ser vi frem mod middelalderens genkomst i den katalanske 'Modernisme'-bevægelse, anført af Antoni Gaudí (1852-1926) i Barcelona. Ildefons Cerdà (1815-1876) forvandlede med sin visionære byplan Barcelona fra middelalderby til moderne storby med Gaudís sansemættede og geometrisk eksperimenterende bygninger, der både peger bagud mod ældre spansk bygningskunst og frem mod den arkitektur, man i dag finder i regionens dristige prestige-byggerier. Vi skal herunder se nærmere på den såkaldte 'Bilbao effekt' afstedkommet af spektakulære offentlige byggerier af stjernearkitekter som Frank Gehry og Santiago Calatrava med henblik på at sætte Baskerlandets hovedstad Bilbao på verdenskortet som en fremsynet kulturbby.

01/03: Barcelonas forvandling fra middelalderby til moderne storby: Cerdàs byplan. Ivan Taffeberg Jakobsen, lektor og forfatter

08/03: Frank Gehry og Santiago Calatrava fra Bilbao over Rioja til Barcelona. Inger Houbak, cand.phil. i kunsthistorie

15/03: Guds geometri: Gaudis arkitektur. Ivan Taffeberg Jakobsen, lektor og forfatter

22/03: Sanselighed og hellighed: Arkitekturen og de fem sanser i middelalderens Spanien. Hans Henrik Lohfert Jørgensen, lektor i kunsthistorie, Aarhus Universitet

”Stor kunst konkretiserer altid noget universelt. I den forstand er kunsten en uundværlig erkendelsesvej.”

Hans Jørgen Frederiksen

Lektor i kunsthistorie, Aarhus Universitet

Kunst & Cava – formidlingsprogram om samtidskunst i Kunsthall Aarhus

Holdnummer: 1811-242

Dato: 7/3, 3 onsdage

Tid: 19.00-20.30

Pris: 360 kr. inkl. et glas Cava til alle tre arrangementer

Sted: Kunsthall Aarhus, J. M. Mørks Gade 13

Undervisere: Lotte Philipsen, lektor i kunsthistorie, Aarhus Universitet. Mikkel Elming, omviser, Kunsthall Aarhus

Kom til Kunst & Cava tre hyggelige forårsaftener på Kunsthall Aarhus. Hver aften vil bestå af to dele. En første del, hvor en af landets førende forskere i samtidskunst introducerer til den nyeste kunsts forunderlige verden, og en anden del, hvor en af kunsthallens dygtige omvisere vil tage jer med rundt i den aktuelle udstilling. Over tre aftener vil I med et glas cava i hånden blive klogere på, hvad der rører sig inden for samtidskunsten. I vil blive præsenteret for generelle tendenser og konkrete kunstnere og for forskellige metoder til at åbne værkerne og komme en forståelse af dem nærmere, så I efterfølgende kan gå på opdagelse i samtidskunsten på egen hånd. Rækken er et samarbejde mellem Kunsthall Aarhus og Folkeuniversitetet.

07/03: Introduktion til samtidskunsten og omvisning i aktuel udstilling

04/04: Introduktion til analyse af samtidskunst og omvisning i aktuel udstilling

09/05: Introduktion til den udstillingsaktuelle samtidskunstner og omvisning i aktuel udstilling

Kunst med Kær: Hvor er kunsten i dag?

Holdnummer: 1811-435

Dato: 18/3, 1 søndag

Tid: 10.00-16.00

Pris: 360 kr., studerende 210 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

Underviser: Peter Kær, cand.mag. i kunsthistorie

Med kunsthistoriker og tv-vært Peter Kær i spidsen stiller vi skarpt på samtidskunsten, og hvor den er – lige nu. Og får herigennem et godt afsæt for at forstå moderne kunst. Vi ser på helt dugfriske værker og skuer også tilbage i tiden – til 80'erne – for at få en sammenhængende forståelse af de tendenser og strømninger, der er i spil i kunstens mere og mere spraglede univers. Det bliver en tour de force gennem de sidste 40 års internationale strømninger og nybrud i kunsten. Vi ser på, hvornår og hvordan kunsten har flyttet grænser og udfordret vores forestillinger om kunst og på de platforme, hvor kunsten udfolder sig i dag. Listen er lang over kunstnere og udtryk, der er værd at bide mærke i fra 80'erne og frem. Vi kommer bl.a. forbi Cindy Sherman, Jeff Koons, Georg Baselitz og Anselm Kiefer. Vi snuser også til de unge vilde i både Tyskland og Danmark. I 90'erne og 00'erne skal vi stifte bekendtskab med bl.a. Felix Gonzalez-Torres, Christian Boltanski, William Kentridge, Damien Hirst, Hans Haacke, Olafur Eliasson og Chiharu Shiota og blandt nutidskunstnerne i 2010'erne er det bl.a. Mark Bradford, Candice Breitz, Erwin Wurm, Takahiro Iwasaki og Anne Imhof.

Per Kirkeby – liv og værk

Holdnummer: 1811-340

Dato: 18/3, 1 søndag

Tid: 10.00-16.00

Pris: 360 kr., studerende 210 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

Underviser: Erik Steffensen, professor, kunstner og forfatter

På baggrund af et halvt hundrede samtaler med Kirkeby og adgang til hidtil ikke offentliggjorte dagbøger fortæller Erik Steffensen om kunstnerens dannelsesproces fra hans opvækst i Københavns Nordvestkvarter til hans stjernestatus som den største nulevende danske maler. En livsrejse med mange højdepunkter – og smertepunkter. Vi følger, hvordan væsentlige episoder i det personlige liv har haft afgørende indflydelse på hans værker – hvordan liv og værk hele tidens spindes tæt sammen. Bliv revet med af Per Kirkebys kunstneriske forvandlinger, og hvordan hans tilværelse har sat sig spor – fra opvæksten i socialt boligbyggeri, hans arktiske ekspedition og første kunstværker, over hans ophold i Tyskland, hvor han går fra murstensværker til malerier, til kriser som skaber en virtuos letthed i hans seneste malerier. Erik Steffen er forfatter til den nye anmelderroste bog 'At trække en streg, Per Kirkeby – liv og værk' (Gyldendal).

Kunstens store brydningstid: Renæssancen i Norditalien

Holdnummer: 1811-348

Dato: 18/3, 1 søndag

Tid: 10.30-16.30

Pris: 360 kr., studerende 210 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

Underviser: René Juul, cand.mag. i kunsthistorie

Afgørende ændringer i menneskets måde at leve på fik i 1400-tallet kunstnere i de norditalienske bystater til at tænke nyt og radikalt anderledes, end man havde gjort i Middelalderens Europa. Som et produkt af de store samfundsmæssige omvæltninger fostredes store navne som Leonardo da Vinci, Raphael, Alberti, Donatello og Michelangelo. På blot et par generationer ændredes kunstens rolle på en måde, som har været definerende for kunsten i de seneste 500 år. Dagen sætter fokus på de meget omskiftelige vinde, der blæste over navnlig Norditalien igennem ca. 200 år fra 1400 til 1600.

Weekendtur til Københavns oversete museer

Holdnummer: 1812-261

Dato: 19-20/5, 1 weekend

Sted: Se nedenfor

Pris: 1680 kr. inkl. entréer, omvisninger og frokoster

Underviser: Hanne Teglhus, mag.art. og tidl. museumsinspektør, Steno Museet

Det er ikke altid i hælene på horderne, man får de bedste kulturoplevelser. I weekenden 19-20/5 tager vi på rundtur til otte af Københavns oversete museumsperler. Lørdag træder vi indenfor i fascinerende universer på Medicinsk Museion i det Kongelige Kirurgiske Akademi, på Dansk Jødisk Museum i arkitekten Daniel Liebeskinds iscenesættelse, på Teatermuseet i Hofteatret på Christiansborg Slot med teaterhistorie i originalt 1700-tals interiør og på Thorvaldsens Museum, hvor ikke bare kunsten, men også bygningen i sig selv er bemærkelsesværdig. Søndag går turen forbi Christian IV's Rosenborg Slot og kronregalierne, P.S. Krøyers 'Sommeraften på Skagens Strand' på det fine lille kunstmuseum Den Hirschsprungske Samling og Geologisk Museum, der ud over meteoritter og fossiler også byder på en smuk dekoration af Per Kirkeby. Vi slutter på Davids Samling, der har Skandinaviens største samling af islamisk kunst. Undervejs spiser vi frokost på Den Sorte Diamant og Statens Museum for Kunst. Hanne Teglhus introducerer til museerne og de mange unikke seværdigheder, som man let kan overse. Turen mellem museerne vil foregå til fods.

Lørdag 19/5:

- 09.45:** Vi mødes ved indgangen til Medicinsk Museion, Bredgade 62
- 10.00:** Omvisning på Medicinsk Museion
- 11.30:** Den Kongelige Afstøbningssamling
- 12.45:** Frokost på Søren K, Den Sorte Diamant
- 14.00:** Dansk Jødisk Museum
- 15.00:** Teatermuseet i Hofteatret
- 16.00:** Thorvaldsens Museum

Søndag 20/5:

- 09.45:** Vi mødes ved indgangen til Rosenborg Slot, Øster Voldgade 4A
- 10.00:** Rosenborg Slot
- 11.45:** Omvisning på Den Hirschsprungske Samling
- 13.00:** Frokost på Statens Museum for Kunst
- 14.15:** Geologisk Museum
- 15.15:** Omvisning på Davids Samling

Kunsthistorie på Dokk1: Kritisk kunst eller ren propaganda? – om kunst og politik gennem historien

Holdnummer: 1811-346

Dato: 3/4, 6 tirsdage

Tid: 10.00-11.45

Pris: 660 kr., studerende 360 kr.

Sted: Dokk1, Lille Sal, Hack Kampmanns Plads 2

Underviser: Christian Salling, cand.mag. i kunsthistorie og kunstanmelder, Århus Stiftstidende

Kunst, der underkaster sig økonomiske og politiske interesser, kan hurtigt blive farlig. Den kan miste sin kritiske sans. Og hvad skal vi så bruge den til? Hvis ikke kunsten er uafhængig, kan vi ikke have tillid til den. Det kunne jo være propaganda. I forelæsningsrækken kigger vi nærmere på kunstens rolle som både magtens tjener og kritiker. Vi undersøger dens rolle i 1800-tallets demokratiseringsreformer, avantgardebevægelsens bestræbelser på at omskabe samfundet samt nazistisk og anti-nazistisk kunst. Men vi kaster også et blik på Asger Jorn og situationismen og ser på, hvordan kunsten i den sidste halvdel af det 20. århundrede bliver en social praksis. Afslutningsvis går vi til samtidskunsten. Vi undersøger, hvordan den på forskellig vis engagerer sig politisk, og spørger til, om den overhovedet kan være andet.

03/04: Kunst i kongens tjeneste

10/04: Kunsten og demokratiet: Kunsten som identitetsskabende dannelsesprojekt.

17/04: Den historiske avantgarde

24/04: Nazi-kunst og tiden efter Anden Verdenskrig

01/05: Social kunst, situationisme og relationel æstetik

08/05: Politik i samtidskunsten

Kunsten er endnu ikke på recept. Men i mange år har behandlere eksperimenteret med at bruge kunst som middel til at behandle stress, sorg, depression mv.

Kunst på recept – om kunstens og arkitekturens terapeutiske potentialer

Holdnummer: 1811-347

Dato: 3/4, 3 tirsdage

Tid: 19.30-21.15

Pris: 360 kr., studerende 210 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D219, Ny Munkegade 118

"Først skaber vi bygningerne, siden skaber de os". Ordene er Winston Churchills. Men hvad skal vi forstå ved dem? Og gælder det samme for den kunst, vi omgiver os med? Kan man kurere sygdomme med kunst? Er nogle kunstarter sundere end andre? Kan det at skabe kunst være en effektiv terapiform? Og kan arkitekturen have en healende kraft? Bliv klogere på arkitekturens og kunstens betydning for vores liv og velvære, når to eksperter med stor erfaring giver os indblik i den nyeste viden inden for forskningsfeltet. Glæd dig til tre spændende aftener om, hvilke potentialer kunsten og arkitekturen gemmer på, og få gode ideer til, hvordan du selv kan drage fordel af dem.

03/04: Arkitektur. Pernille Weiss, cand. scient.san og ejer af ArchiMed

10/04: Kunst. Pernille Weiss, cand. scient.san og ejer af ArchiMed

17/04: At skabe kunst som terapiform. Vibeke Skov, ph.d. i kunstterapi samt uddannelsesleder på Institut for Kunstterapi

Kunst og myte

Holdnummer: 1811-218

Dato: 4/4, 4 onsdage

Tid: 15.15-18.00

Pris: 660 kr.

Sted: AU, lokale oplyses senere

Underviser: Gitte Tandrup, mag.art. i kunsthistorie

Tag med på en billedrejse op gennem kunsthistorien med fokus på myter om kamp, udvikling, kærlighed, forvandling og prøvelse. Disse ur-temaer har billedkunsten arbejdet med gennem historien – også i moderne tid. Myterne rammer basale eksistentielle spørgsmål. I de antikke fortællinger fra Ovid fører livets udfordringer til forvandlinger. Billedkunsten har elsket disse historier om Venus og Adonis, Narcissos, Apollon og Daphne, Diana og Actaeon, Pygmalion samt Ikaros. Andre klassiske myter vil være Apelejus' kærlighedshistorie om Amor og Psyche. I de kristne fortællinger er frontfigurerne St. Georg, St. Sebastian og Maria Magdalena. Yndlingsemner i billedkunsten er de dramatiske historier om Susanne og de ældre, David og Goliath, Judith og Holofernes. Det er evigt aktuelle emner om den lille mod den store, kvindelist og presset mod kvindens dyd. Forelæserne går på opdagelse i den kunst, der netop har dette stof som omdrejningspunkt på tværs af tid og sted. Undervejs kommer vi forbi kunst af Michelangelo, Rafael, Rembrandt, Bernini, Picasso, Chagall, Axel Salto, Cindy Sherman, Arne Haugen Sørensen og Peter Brandes.

04/04: Myter om kamp med David og Goliath, Judith og Holofernes og St. Georg

11/04: Myter om forvandling med Apollon og Daphne og Diana og Actaeon

18/04: Myter om prøvelse med Amor og Psyche og Abraham og Isak

25/04: Myter om kærlighed med Venus og Adonis.

Byvandring: Aarhus – formsprog, bygninger og arkitekter

Holdnummer: 1811-214

Dato: 4/4, 5 onsdage

Tid: 17.30-19.15

Pris: 600 kr., studerende 350 kr.

Underviser: Lars Sand Kirk, arkitekt MAA

At gå en tur rundt i Aarhus bliver aldrig det samme igen. Med en forelæsning og tre byvandring kommer du til at se Aarhus og byens arkitektur med nye øjne. Få indblik i byens arkitektoniske udvikling fra 1890 og frem til i dag – både de store linjer og de små, bemærkelsesværdige detaljer og sjove historier. Samtidig giver forløbet et overblik over dansk arkitekturhistorie med eksempler fra ca. 1850 og frem til i dag med retninger som nyklassicisme, historicisme, jugend, skønvirke, funktionalisme og modernisme. Omdrejningspunktet vil være en række af de mest kendte danske arkitekter, som har tegnet markante bygninger i Aarhus – arkitekter som Hack Kampmann, Anton Rosen, Høeg-Hansen, Arne Jacobsen, C.F. Møller, Friis & Moltke og Kjær & Richter.

04/04: Forelæsning: Aarhus – fra 1850 til verdens mindste storby

Sted: AU, bygning 1530, lokale G214, Ny Munkegade 118

11/04: Byvandring: Fra tidlig middelalder til historicismen og jugend

Mødested: Vor Frue Kirke, indgangen / anlægget ved Nygade

18/04: Byvandring: Fra nyklassicisme til tidlig funktionalisme

Mødested: Aarhus Banegård i forhallen

25/04: Byvandring: Havebyer og funktionalisme

Mødested: Østbanen, Skovvejen 2

02/05: Byvandring: Skt. Pauls kirke, Landsudstillingen, Strandparken og villaer

Mødested: Ved indgangen til Skt. Pauls Kirke

Arabisk kunst og kultur

Holdnummer: 1811-175

Dato: 4/4, 6 onsdage

Tid: 19.30-21.15

Pris: 660 kr., studerende 360 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D219, Ny Munkegade 118

Arabisk kunst og kultur har ældgamle traditioner og forener millioner af mennesker fra vidt forskellige kulturer over hele verden. Og modsat af, hvad mange tror, er arabisk kunst og kultur ikke en religiøs kunst. Eksempelvis er den arabiske kunsts karakter og formsprog dannet på baggrund af klassiske dekorationsformer, som bidrager til det karakteristiske udtryk. Den rige kultur, som blev skabt i middelhavsområdet og i Mellemøsten af grækere, romere, kristne og jøder lagde grunden til den arabiske tænkning, kunst, arkitektur, litteratur og musik. Vi går på opdagelse i det hele i denne forelæsningsrække, der tager os med på en rejse præget af lige dele mystik, spiritualitet og kærlighed.

04/04: Historien om det arabiske

Samfund. Peter Seeberg, lektor i mellemøststudier, Syddansk Universitet

11/04: Videnskab og filosofi. Philippe

Provencal, akademisk medarbejder, Statens Naturhistoriske Museum

18/04: Arkitektur og kunst. Troels

Rugbjerg, arkitekt, cand.arch., Arkitektskolen Aarhus

25/04: Religion. John Møller Larsen, ph.d. i religionsvidenskab, Aarhus Universitet

02/05: Litteratur. Elisabeth Moestrup, lektor, Forsvarsakademiet

09/05: Musik. Søren Møller Sørensen, lektor i kunst- og kulturvidenskab, Københavns Universitet

Verden set med kunstnerens øjne

Holdnummer: 1811-462

Dato: 4/4, 5 onsdage

Tid: 19.30-21.15

Pris: 560 kr., studerende 310 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D215, Ny Munkegade 118

Maleriet er et vindue til verden. Netop omgivelserne er en central inspirationskilde for mange kunstnere, og deres værker er et udtryk for, hvordan vores verden kan forstås. De maler bakkede landskaber og sublim natur, tager os med på rejser ud i den store eksotiske verden og med helt ind i privaten. Nogle søger det oprindelige, afsondrede og uberørte og slår sig ned i kunstnerkolonier i udkanten af civilisationen. Andre tager til byen for at opleve Københavns kultur og kaos. I forelæsningsrækken zoomer vi ind på verden omkring os set med kunstnernes skarpe blik – landskabet, naturen, byen, det hjemlige og det fremmede og ukendte. Fokus i de enkelte forelæsninger ligger på de perioder, hvor det enkelte motiv har slået mere bredt igennem hos danske kunstnere med perspektivering til brugen af motivet på andre tidspunkter i kunsthistorien.

04/04: Landskabet og naturen. Birgitte Zacho, mag.art. i kunsthistorie

11/04: Den store eksotiske verden – med guldalderkunstnerne i Rom som eksempel. Christian Salling, cand.mag. i kunsthistorie og kunstanmelder, Århus Stiftstidende

18/04: Kolonien – det afsondrede, oprindelige og uberørte sted med malerne i Skagen som eksempel. Elisabeth Fabritius, mag.art, seniorforsker, Skagens kunstmuseer

25/04: Byen – med København som eksempel. Kasper Lægring, arkitekt MAA og mag.art. i kunsthistorie

02/05: Det nære – atelieret, hjemmet og familien. Birgitte Zacho, mag.art. i kunsthistorie

International design i 100 år

Holdnummer: 1811-376

Dato: 9/4, 8 mandage

Tid: 10.15-12.00

Pris: 860 kr., studerende 460 kr.

Sted: Lokale meddeles senere

Underviser: Sisse Tanderup, postdoc, ekstern lektor, Syddansk Universitet og Designskolen Kolding

Forelæsningsrækken giver et overblik over udviklingen inden for international design gennem de seneste 100 år og præsenterer centrale formteorier og bevægelser, der har haft en afgørende betydning for designhistorien. Vi skal se på de mest indflydelsesrige skoler, miljøer og ismer. Selvom de forskellige designopfattelser har haft deres storhed i bestemte tidsperioder i historien, findes de i dag i de produkter, vi omgiver os med. Undervejs inddrages en række eksempler fra billedkunst og arkitektur, herunder navne som Le Corbusier, Paul Cézanne, Børge Mogensen, Kaare Klint, Jørn Utzon, Verner Panton, Alvar Alto, Olafur Eliasson og C.F. Møller.

09/04: Introduktion til designhistorie

16/04: Designhistorie 1850-1946

23/04: Bauhaus 1919-1933

30/04: Dansk designhistorie 1830-1997

07/05: Tema: Hjemmet

14/05: Designhistorie 1960-2016

28/05: Tema: Smykker og erindring

04/06: Tema: Bæredygtighed

Kunstskatte i Europas storbyer

Holdnummer: 1811-394

Dato: 9/4, 6 mandage

Tid: 19.45-21.30

Pris: 660 kr., studerende 360 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale G116, Ny Munkegade 118

Europas storbyer gemmer på nogle af verdens fineste kunstskatte. Fra Wien til London og fra Amsterdam til Paris. Men hvilke kunstmuseer skal man besøge – og hvilke værker hvile øjet på et ekstra øjeblik? Tag med seks dygtige kunsthistorikere på en lystvandring gennem den ypperste kunst i en række af Europas storbyer. Forelæserne udvælger selv værkerne. De fortæller om de værker, de selv vender tilbage til gang på gang, og forklarer, hvorfor de gør særlig indtryk på dem. Glæd dig til at høre om alt fra Monet i Paris til Van-Gogh i Amsterdam, og bliv inspireret til at gå på opdagelse på Europas kunstmuseer.

09/04: Madrid. Inger Houbak, cand.phil. i kunsthistorie

16/04: London. Anders Troelsen, lektor i kunsthistorie, Aarhus Universitet

23/04: Hamborg. Mette Smed, mag.art. i kunsthistorie

30/04: Paris. Jakob Rosendal, ph.d. i kunsthistorie, Aarhus Universitet

07/05: Amsterdam. Jørgen Printz Steinicke, cand.mag. i historie og kunsthistorie og kunstner

14/05: Firenze. Hans Jørgen Frederiksen, lektor i kunsthistorie, Aarhus Universitet

Byvandring: Det nye Aarhus

Holdnummer: 1811-461

Dato: 15/5, 6 tirsdage

Tid: Forelæsning 15/5: 17.15-19.00. Alle byvandring: 16.00-17.30

Pris: 700 kr., studerende 400 kr.

Maks. 30 deltagere

Sted: Se nedenfor

Aarhus er en by under konstant forandring. De seneste år har byen gennemgået en stor forandring, og der er hele tiden nye store byggeprojekter i gang. Der er kommet en helt ny bydel på havnen, et nyt supersygehus i Skejby, og der er blevet lavet en helhedsplan for at forbedre forholdene i Gellerup. På denne række af byvandring besøger vi nogle af de mange steder i Aarhus, der lige nu er under forvandling. Vi besøger steder, vi måske ellers ikke ville være kommet, og vi hører om de arkitektoniske særpræg. Det nye Aarhus bygges på skuldrene af den gamle by – men hvad er nyt, hvad skal bevares, og hvordan har man besluttet sig for, at det er sådan, det skal være?

15/05: Indledende forelæsning – generelt om byplanlægning. Søren Bitsch Christensen, stadsarkivar, Aarhus Stadsarkiv
Sted: AU, bygning 1530, lokale D211, Ny Munkegade 118

22/05: Ceres byen og Godsbanen. Stephen Willacy, stadsarkitekt, Aarhus Kommune
Mødested: Godsbanens indgang 3A, Skovgaardsgade 3

29/05: Gellerupparken – fra boligområde til levende bydel. Rene Qvist Jensen, projektleder, Helhedsplan Gellerup Toveshøj
Mødested: E+P huset (rød bygning lige ved siden af Gellerupbadet), Dortesvej 39

05/06: Aarhus Ø – en ny by ved vandet. Stephen Willacy, stadsarkitekt, Aarhus Kommune
Mødested: Promenaden for enden af Bernard Jensens Boulevard

12/06: Skejby Sygehus – Danmarks største hospitalsbyggeri. Kaspar Bo Laursen, proceskonsulent, Det Nye Universitetshospital i Aarhus
Mødested: Skejby Sygehus, Indgang J, Palle Juul-Jensens Boulevard 153P

26/06: Havnefronten – et nyt parkområde. Søren Bitsch Christensen, stadsarkivar, Aarhus Stadsarkiv
Mødested: Dokk1, Hack Kampmanns Plads 2

Deutschstunde – tysk kulturhistorie på én aften

Holdnummer: 1811-344
Dato: 16/5, 1 onsdag
Tid: 17.15-21.15
Pris: 260 kr., studerende 160 kr.
Sted: AU, bygning 1530, lokale D113, Ny Munkegade 118
Undervisere: Rune Lykkeberg, chefredaktør, og Peter Nielsen, litteraturredaktør, Dagbladet Information

Tyskland står som den nye leder af den frie verden og den stærkeste økonomi i Europa. Alligevel ved vi i Danmark mindre og mindre om vores største nabo mod syd. Den store tyske kultur fylder ikke meget i den danske offentlighed, og tysk er ikke længere et obligatorisk fag i folkeskolen. Som danskere har vi bevæget os længere og længere væk fra vores nærmeste stormagt, selvom den er blevet mere og mere politisk og kulturelt relevant. Derfor vil vi introducere til den store tyske kulturarv. Vi begynder helt forfra med at præsentere de vigtigste tænkere, romanforfattere, lyrikere, komponister, kunstnere og filmkunstnere.

Kunsten at købe kunst

Holdnummer: 1821-040
Dato: 6/10, 1 lørdag
Tid: 10.00-16.00
Pris: 360 kr., studerende 210 kr.
Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118
Underviser: Peter S. Meyer, ekstern lektor i kunsthistorie, Københavns Universitet og tidligere museumsdirektør, mag.art.

Hvordan kan et værk af en kunstner koste 3 millioner kroner og et andet 30.000? Hvorfor er én kunstner dyrere end en anden? Kan et kunstværk koste 1 milliard? Hvordan fungerer kunstmarkedet, herunder auktioner, gallerier og kunsthandlere? Hvordan skaffer man sig information? Hvad er prissøgemaskiner? Og hvordan fungerer ratinglister? Vi zoomer ind på kunstmarkedet ud fra en både teoretisk og praktisk orienteret vinkel, hvor vi gennemgår teorier om prisdannelse og prisudviklinger på kunst, faldgruberne i kunstmarkedet, og hvordan man søger viden. Og så kaster vi også et kritisk blik på myterne i kunstverdenen. Undervejs kommer vi forbi værker af bl.a. Picasso, Warhol og Peter Doig og af danske kunstnere Asger Jorn, Per Kirkeby, Kathrine Ærteberg og Michael Kvium.

Dansk kunst i 10'erne

Holdnummer: 1821-042
Dato: 22/10, 3 mandage
Tid: 19.30-21.15
Pris: 360 kr., studerende 210 kr.
Sted: AU, bygning 1530, lokale D211, Ny Munkegade 118
Underviser: Lisbeth Bonde, cand.mag. i kunsthistorie, forfatter og kunstkritiker

Bliv klogere på en række af de mest markante kunstnere lige nu – fra generationen efter Tal R og Olafur Eliasson. Feltet er broget, og alligevel er der visse gennemgående træk i kunsten i dag. En del af de unge og yngre kunstnere er optaget af materialernes og mediernes iboende muligheder, som de udvikler til nye kunstformer. Andre er optaget af spirituelle aspekter af tilværelsen, mens andre adresserer klimakrisen og dens trusler mod vores eksistens. Generelt for alle kunstnerne er det, at det kunstneriske niveau er meget højt. Forelæsningerne vil fokusere på en lang række nye kunstnere – fra A Kassen over Maiken Bent, Tue Greenfort, Sergej Jensen, Lea Porsager og Tove Storch til Vinyl -Terror og -Horror og Danh Vo.

22/10: Det nye maleri

29/10: Fotografi samt performance- og lydkunst

05/11: Ny installations- og konceptkunst

Galskab og kreativitet – ifølge psykiatrien, litteraturen og kunsten

Holdnummer: 1821-043
Dato: 10/11, 1 lørdag
Tid: 10.00-16.00
Pris: 360 kr., studerende 210 kr.
Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

De fleste kender fortællingen om den gale kunstner. Denne karakter, som hele tiden befinder sig på grænsen mellem at være gal og genial. Men er der noget om snakken? Er de gale ofte kreative, fordi de i højere grad erfarer verden uden filter – fordi de er særligt sensitive og ikke dødsige spidsborgere – eller er det alene en myte? Fra Holberg til Ditlevsen – og fra Krøyer til Ovaraci. Litteraturen og kunsten er fyldt med eksempler på galskab, og dem skal vi se nærmere på denne lørdag efter først at have fået videnskabens svar på, om der er en sammenhæng mellem galskab og kreativitet.

10.00: Galskab og kreativitet – ifølge psykiatrien. Erik Roj Larsen, overlæge og speciallæge i psykiatri, Aarhus Universitetshospital

11.45: Frokostpause

12.15: Galskab i litteraturen. Lasse Gammelgaard, postdoc i nordisk sprog og litteratur, Aarhus Universitet

14.00: Pause

14.15: Galskab i kunsten. Mia Lejsted Bonde, museumsleder, Museum Ovaraci

Eksklusiv kunsttur til Skagen og frokost på Brøndums Hotel

Holdnummer: 1811-484
Dato: 16/3, 1 fredag
Tid: 10.00-15.30
Pris: 800 kr. (inkl. entréer og frokost)
 Maks. 20 deltagere
Sted: Skagens Museum, Brøndumsvej 4
Underviser: Dorthe Aggerholm, kunstkonservator, Skagens Kunstmuseers Konserveringsværksted

Tag med på kunsttur til Skagen, hvor vi en hel fredag lader os opsluge af Krøyer, Anchers, Tuxen og Krohg og de andre skagensmalere og deres værker og liv i kunstnerkolonien. Særligt skal vi se kunsten med konservatorens øjne. Skagens Museers kunstkonservator Dorthe Aggerholm følger med os på dagen, og som noget helt særligt, vil hun tage os med ind i sit værksted og fortælle om konservatorens hverdag og konserveringen og restaureringen af den kunst, som vi i dag opfatter som en helt central – og elsket – del af den danske kulturarv. Dagen byder selvfølgelig også på omvisning i den aktuelle udstilling på Skagen Museum, og vi skal opleve Michael og Anna Anchers kunstnerhjem på Markvej. Ud over de kunsthistoriske omvisninger fortælles om udvalgte værkers konserveringshistorie og bevaring af kulturarv. Men ingen tur til Skagen uden et besøg på Brøndums Hotel, hvis historie jo hænger uløseligt sammen med skagensmalernes. Så vi går over gaden til hotellet og slapper af med frokost kl. ca. 12. Kørsel til Skagen foregår i egen bil.

Litteratur, film og musik

Vi læser bøger, ser film, går i teateret, ser operaer
eller balletforestillinger. Her får vi fortællinger, og
netop gennem fortællingerne bliver vi klogere på
os selv og verden omkring os.

Marcel Proust: På sporet af den tabte tid

Holdnummer: 1811-013

Dato: 22/1, 3 mandage

Tid: 17.15-19.00

Pris: 360 kr., studerende 210 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D211, Ny Munkegade 118

Underviser: Steen Klitgård Povlsen, lektor emeritus i litteraturhistorie, Aarhus Universitet

'På sporet af den tabte tid' (1913-27) er en storslået skildring af det franske samfund i overgangen fra det 19. til det 20. århundrede. Og samtidig er det en dybdeborende analyse af psykens kompleksitet og følelsernes omskiftelighed. Forelæsningerne vil give et overblik over værkets vigtigste temaer og fortælleformer på baggrund af den danske oversættelse og kræver ingen forudsætninger. Kun glæden ved stor litteratur.

22/01: Bind 1-4

29/01: Bind 5-8

05/02: Bind 9-13

"Tilgivelse er en udfordring, ikke en trøst."

Svend Erik Larsen

Professor emeritus i litteraturhistorie, Aarhus Universitet

Føl med litteraturen

Holdnummer: 1811-058

Dato: 23/1, 5 tirsdage

Tid: 17.15-19.00

Pris: 560 kr., studerende 310 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D219, Ny Munkegade 118

Litteraturen sætter ord på følelser, som vi alle kender. Det kan være den svære ensomhed, den tunge skyldfølelse eller den rasende vrede. Litteraturen rummer det hele og giver os mulighed for at gøre erfaringer på afstand. Vi genkender vores egne problemer i karakterernes og overværer deres håndtering af dem – eller også søger vi ly for verden i et digt om kærlighed. I denne forelæsningsrække vil du finde ud af, hvad litteraturen har tænkt og erfaret om alverdens sindsstemninger. Du vil få indblik i de litterære erfaringer og måske selv få sat dit sind i svingninger.

23/01: Uhygge. Jacob Bøggild, professor MSO med H.C. Andersen som særligt område, Syddansk Universitet

30/01: Tilgivelse. Svend Erik Larsen, professor emeritus i litteraturhistorie, Aarhus Universitet

06/02: Vrede. Lilian Munk Røsing, lektor i litteraturvidenskab, kritiker, Københavns Universitet og Politiken

13/02: Ensomhed. Svend Erik Larsen, professor emeritus i litteraturhistorie, Aarhus Universitet

20/02: Kærlighed. Dan Ringgaard, professor i nordisk sprog og litteratur, Aarhus Universitet

Værker i verdensklasse

Holdnummer: 1811-022

Dato: 25/1, 5 torsdage

Tid: 17.15-19.00

Pris: 560 kr., studerende 310 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D219, Ny Munkegade 118

Mens de fleste værker går i glemmebogen, viser andre sig særligt holdbare. De vandrer fra generation til generation og bliver genudgivet, læst og diskuteret lang tid efter forfatterens død. Hvorfor? Fordi de er i en klasse for sig. Den slags litteratur kan du blive klogere på i denne forelæsningsrække, hvor vi tager fat på fem forskellige værker, dykker ned i dem og forsøger at pege på, hvad det er, der gør dem så gode. Tilbring fem aftner med fem værker i verdensklasse. Det er godt selskab.

25/01: Thomas Mann – 'Døden i Venedig' (1912). Henrik Stampe Lund, ph.d. i litteraturvidenskab og chefkonsulent, Det Juridiske Fakultet, Københavns Universitet

01/02: Franz Kafka – 'Processen' (1914). Moritz Schramm, lektor i tysk historie og kultur, Syddansk Universitet

08/02: F. Scott Fitzgerald – 'Den store Gatsby' (1925). Michael Bach Henriksen, kultur-redaktør, Kristeligt Dagblad

15/02: Ernest Hemingway – 'Solen går sin gang' (1926). Bo Tao Michaëlis, mag.art. i litteraturvidenskab og kulturanmelder, Politiken

22/02: Virginia Woolf – 'Til Fyret' (1927). Steen Klitgård Povlsen, lektor i litteraturhistorie, Aarhus Universitet

”Den nye sæson af Twin Peaks er både en tilbagevenden og en fornyelse. Det er en spejling af tidens industrielle tendenser og et brud med de fortælle-mæssige trends.”

Andreas Halskov

Ekstern lektor i medievidenskab, Københavns Universitet

Modernismens mange ansigter

Holdnummer: 1811-197

Dato: 25/1, 7 torsdage

Tid: 19.30-21.15

Pris: 760 kr., studerende 410 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D215, Ny Munkegade 118

Modernismen er en sensitiv afsøgning af modernitetens mange ansigter. Et forsøg på at orientere sig i en tid, der fra slutningen af det 19. århundrede til slutningen af det tyvende gennemløb voldsomme ændringer, store krige, imperialismen og revolutioner. Alt dette satte afgørende spor i kunstværkerne og de kunstneriske udtryk. Gamle tilvante former og traditioner forlades eller ændres til nærmest ukendelighed. Vanskelig tilgængelighed, provokationer og eksperimenter forvirrede læsere og tilskuere. Modernismen er fuld af komplementære svar på de erfaringer, som moderniteten foranledigede. Fra dens begyndelse i romantikken til dens eventuelle afvikling ved udløbet af det tyvende århundrede står den i opbruddets tegn, og det er modernismens mangfoldighed, der er i fokus i denne forelæsningsrække, som slår ned i en række markante modernistiske værker inden for litteratur, kunst, musik og film.

- 25/01: Indledning.** Peer E. Sørensen, professor emeritus i nordisk sprog og litteratur, Aarhus Universitet
- 01/02: Avantgarde.** Per Stounbjerg, lektor i nordisk sprog og litteratur, Aarhus Universitet
- 08/02: Kunst.** Carsten Thau, professor i bygningskunst og kultur, Det Kgl. Danske Kunstakademi
- 15/02: Musik.** Søren Møller Sørensen, lektor i musikvidenskab, Københavns Universitet
- 22/02: Litteratur.** Morten Dyssel, ekstern lektor i tysk, Københavns Universitet
- 01/03: Film.** Charlotte Engberg, lektor i dansk, Roskilde Universitet
- 08/03: Afslutning.** Peer E. Sørensen, professor emeritus i nordisk sprog og litteratur, Aarhus Universitet

Noveller og kortprosa

Holdnummer: 1811-059

Dato: 27/1, 1 lørdag

Tid: 10.00-16.00

Pris: 360 kr., studerende 210 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

Underviser: Anne-Marie Vestergaard, cand.mag. i litteraturvidenskab

Hvad er det, den korte litterære form kan? Og hvorfor er der så mange af nutidens forfattere, der skriver noveller eller kortprosa? Grænserne mellem den korte og den lange form kan være flydende, for der findes lange noveller og korte romaner. Nogle forfattere eksperimenterer desuden med læserens forventninger til henholdsvis novelle og roman. Til denne forelæsning får du indblik i novellens og kortprosaens brogede historie. Der gives eksempler på klassisk og moderne novellekunst, ligesom du stifter bekendtskab med aktuelle forfatterskaber. Forelæsningen fokuserer på følgende bøger: Peder Frederik Jensens 'Banedanmark', Frødis Sollid Simonsens 'Hver morgen kryber jeg op fra havet' og Christina Hesselholdts 'Selskabet' (med særligt fokus på 'Selskabet gør op', der også er udgivet som selvstændig bog).

Twin Peaks er tilbage

Holdnummer: 1811-248

Dato: 27/1, 1 lørdag

Tid: 10.00-16.00

Pris: 360 kr., studerende 210 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

Underviser: Andreas Halskov, ekstern lektor i medievidenskab, Københavns Universitet

I 2017 vendte TV-succesen 'Twin Peaks' tilbage med en ny sæson, som har splittet seriens fans. Hypen omkring serien er steget taktfast, siden rygterne om 'Twin Peaks: The Return' blev bekræftet, og da sæsonfinalen rullede over skærmen i efteråret vakte det stor debat. Er det et mesterværk, eller er gassen gået af ballonen? Tilbring en lørdag på Folkeuniversitetet, og bliv klogere på kultseriens udvikling i selskab med Agent Cooper, Laura Palmer og ekstern lektor i medievidenskab Andreas Halskov. Få et bud på, hvordan den nye sæson adskiller sig fra de tidligere og hør, hvorfor David Lynchs' nye stil faktisk er tilpasset 2017s medielandskab i sin fremmedgørelse.

Musikalske mesterværker

Holdnummer: 1811-149

Dato: 5/2, 6 mandage. (Ingen undervisning 12/2)

Tid: 17.15-19.00

Pris: 660 kr., studerende 360 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D119, Ny Munkegade 118

Underviser: Leif V.S. Balthzersen, mag.art. i musikvidenskab

Kom og få mere ud af musikken! Forelæsningsrækken dykker ned i nogle berømte musikværker inden for seks forskellige genrer: symfoni, opera, tonedigt, solokonzert, kirkemusik og skuespilmusik. Du får lejlighed til at fordybe dig i ét værk ad gangen, og samtidig får du en introduktion til almene musikbegreber, musikgenrer, instrumenter og musikhistorie. Dermed bliver du rustet til at få endnu mere ud af din næste musikoplevelse – uanset om det er et nyt værk, du kaster dig over, eller om du genhører netop et af disse udvalgte mesterværker, der kan høres igen og igen, og som gang på gang både glæder os og overrasker os. Alle deltagere får adgang til musikken via internettet og skal til hver mødegang lytte til værket på forhånd.

05/02: R. Strauss: 'Alpesymfonien'

19/02: J.S. Bach: 'Wachet auf ruft uns die Stimme'

26/02: Britten: 'Peter Grimes'

05/03: Grieg: 'Peer Gynt'

12/03: Sibelius: Symfoni nr. 2

19/03: Mozart: Klarinetkoncert

Højdepunkter i Irlands litteratur

Holdnummer: 1811-303

Dato: 6/2, 12 tirsdage (ingen undervisning 13/2 og 27/3)

Tid: 10.15-12.00

Pris: 1160 kr.

Sted: AU, lokale oplyses senere

Underviser: Nick Bo Madsen, ekstern lektor i medievidenskab, Aarhus Universitet

Irlands historie er barsk. Århundredelang politisk og religiøs undertrykkelse, hungersnød og dyb fattigdom samt en endnu ikke helt afsluttet blodig konflikt omkring Nordirland. Men selv om livet sjældent har været en dans på roser på den lysegrønne ø, så har den til gengæld fostret en blomstrende 'dans på gloser'. På dette forløb fordyber vi os i højdepunkterne i Irlands fantastiske litterære frembringelser. Vi indleder med Laurence Sternes sprudlende og nyskabende 1700-tals-roman 'Tristram Shandys levned og meninger' og fortsætter i det satirisk-vittige spor med Oscar Wilde. Så får digtningen ordet – med de to største: William Butler Yeats og Seamus Heaney. Herefter fortsætter vi i underligt selskab med de to banebrydende modernistiske stilikoner, James Joyce og Samuel Beckett. Vi afslutter med to nulevende fyrtårne: Paul Muldoon og John Banville. Underviseren indleder hver gang med at indplacere teksten i en forfatterskabsmæssig, litteraturhistorisk og idéhistorisk ramme. Herefter er bolden givet op til, at vi i fællesskab analyserer, fortolker og diskuterer. I denne proces vil underviseren også komme med korte oplæg om mulige læsestrategier for de enkelte tekster. Til første gang læses den første tredjedel af Laurence Sterne 'Tristram Shandys levned og meninger'.

Hovedstrøg i Paul Austers forfatterskab

Holdnummer: 1811-148

Dato: 25/2, 1 søndag

Tid: 10.00-16.00

Pris: 360 kr., studerende 210 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

Underviser: Inge Birgitte Siegmundfeldt, lektor i engelsk, Københavns Universitet

Paul Austers 16 romaner og fem selvbiografiske bøger læses på ikke mindre end 40 sprog. Der er ikke tale om bestseller-krimier eller hurtigt læste spændingsromaner, men de appellerer alligevel til alle slags læsere. Hvad er det, der kan fascinere folk over hele verden på tværs af kultur, køn, alder og klasse? Austers historier åbner til et bredt felt af emner, der lægger sig direkte ind i vor tids debatter om sprogets, kunstens og kulturens betydning for det enkelte menneskes forståelse af sig selv og verden. Gennem hele forfatterskabet er der en særlig interesse for måder, hvorpå vi kommunikerer os selv til andre. På dette forløb fokuseres der på tre centrale emner i Austers forfatterskab: 1) stedet, hvor man er alene, 2) herreløse ting og forladte personer, samt 3) måder, hvorpå man kan skrive (om) sig selv.

Beethovens symfonier – en genre nytænkes

Holdnummer: 1811-473

Dato: 25/2, 1 søndag

Tid: 10.15-16.15

Pris: 360 kr., studerende 210 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

Underviser: Arne Kjær, cand.mag. i musikvidenskab

Hør om Ludwig van Beethovens symfonier. Vi indleder med et overblik over klassiske satsformer og udtryksskarakterer, som de udfoldes hos Haydn og Mozart, Beethovens symfoniske forgængere. Ved koncerter på Haydns og Mozarts tid blev symfoniens sats ofte spillet adskilt, som indslag mellem andre koncertnumre. Men Beethoven ønsker at knytte symfoniens dele stærkere sammen til ét kunstnerisk udsagn. Sit nye koncept lancerer Beethoven for alvor med 3. symfoni, 'Eroica'. Satserne udgør her en samlet symfonisk fortælling, der peger frem mod finalens kulmination. Konceptet uddybes i 5. symfoni (Skæbnesympfonien) og ikke mindst i 9. symfoni, hvor finalens idealistiske budskab bygger på Schillers digt 'Ode til glæden'. Også de mellemliggende symfonier nr. 4, 6, 7 og 8 rummer væsentlige bidrag til fornyelsen af det symfoniske udtryk. For eftertidens komponister blev den musikalske arv efter Beethoven en vældig kunstnerisk udfordring. For en nutidig lytter udgør Beethovens symfonier et fascinerende musikalsk univers, som samtidig rummer nøglen til en forståelse af symfonisk musik i det 19. århundrede, romantikkens periode.

Wagners operaunivers

Holdnummer: 1811-147

Dato: 17/3 og 18/3, 1 weekend

Tid: 10.00-15.00

Pris: 560 kr., studerende 310 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

Underviser: Leif V.S. Balthzersen, mag.art. i musikvidenskab

Richard Wagner er en banebrydende skikkelse i musikhistorien. Hans enestående operaer 'Den flyvende Hollænder', 'Tannhäuser', 'Lohengrin', 'Tristan og Isolde', 'Mestersangerne', 'Nibelungens Ring' og 'Parsifal' strækker sig over en lang udviklingsperiode, og de er en verden for sig. Værkerne er på spilleplanerne hele verden over, for Wagner er en mester i dramatik, historiefortælling, inderlighed og store følelser. Det gælder både sangen og i høj grad også orkestret. På denne temaweb får du en introduktion til centrale elementer fra Wagners helt særlige musikalske univers.

Tre af Shakespeares bedste

Holdnummer: 1811-196

Dato: 17/3, 1 lørdag

Tid: 10.00-16.00

Pris: 360 kr., studerende 210 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

Underviser: Niels Brunse, oversætter af Shakespeare til dansk

Interesserer du dig for Shakespeare, men mangler en introduktion til hans fantastiske teaterstykker? Så er denne lørdag helt sikkert noget for dig. I løbet af dagen vil Shakespeare-oversætteren Niels Brunse fortælle om skuespillene 'Kong Lear', 'En skærsommernatsdrøm' og 'Hamlet'. Alle tre stykker har store psykologiske dybder og sproglige udfordringer, som vil blive endevendt og diskuteret, ligesom der vil blive kastet lys over de forskellige måder, stykkerne har været spillet på til forskellige tider. Kom til en lærerige lørdag, og bliv klogere på en af den vestlige litteraturhistories største sprogkvalibrister gennem tiden.

Forfatteren og forskeren – Svend Åge Madsen og Henrik Skov Nielsen

Holdnummer: 1811-162

Dato: 22/3, 1 torsdag

Tid: 19.30-21.15

Pris: 160 kr., studerende 110 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D119, Ny Munkegade 118

Undervisere: Svend Åge Madsen, forfatter og Henrik Skov Nielsen, professor i nordisk sprog og litteratur, Aarhus Universitet

Svend Åge Madsens forfatterskab er unikt ved sin sammenhæng og sammenbundethed. Personer går igen fra bog til bog; der fortælles videre på historier hen over et spand af år; læseren får ofte i en langt senere bog beskrevet en situation fra en ny vinkel, således at noget, der er en gåde i ét værk, opklares i et andet. Eller noget, man troede at vide, viser sig at rumme en gåde. Bøgerne slynger sig ind i hinanden og fortællingerne fortsætter i nye fortællinger. Det gælder både forfatterskabet som helhed og den enkelte tekst, at fortællingerne fortsætter uden at blive afsluttet i traditionel forstand. Svend Åge Madsen giver et omformende og skabende blik på verden og ændrer vores opfattelse af den og af litteraturen. Glæd dig til en aften med oplæsning, diskussion og snak om Madsens forfatterskab – i selskab med forfatteren og forskeren.

Islandske sagaer

Holdnummer: 1811-118

Dato: 5/4, 4 torsdage

Tid: 17.15-19.00

Pris: 460 kr., studerende 260 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D119, Ny Munkegade 118

De islandske sagaer hører til blandt de første romaner i Europa, og nogle vil hævde, at de også er blandt de bedste. Sagaerne rummer et væld af gribende historier – om tapre helte, lumske skurke, hed kærlighed og bloddryppende had. Fortællinger og motiver, der atter er kommet på mode i den moderne popkultur. Men bag de dramatiske fortællinger gemmer sig også store nordiske kulturskatte, som vi stadig kan lære meget af – selv om det ind imellem kan være vanskeligt at afkode teksterne, så man får den fulde forståelse med. Forelæsningsrækken gør dig klogere på de islandske sagaer, samt hvad man skal tage højde for, når man læser dem.

05/04: Hvad er en saga, og hvorfor er sagaerne 'islandske'?

Karen Bek-Pedersen, ph.d. i kulturhistorie

12/04: Egil Skallagrimson – om skjalde, magt og afmagt.

Anna Mette Bladt, cand.mag. i religion og historie

19/04: At oversætte sagaer. Kim Lembek, cand.mag. i dansk og islandsk

26/04: Islændingesagaer og erindring. Pernille Hermann, lektor i nordisk sprog og litteratur, Aarhus Universitet

Stærke kvinder i litteraturen

Holdnummer: 1821-009

Dato: 4/9, 6 tirsdage

Tid: 17.15-19.00

Pris: 660 kr., studerende 360 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D219, Ny Munkegade 118

Underviser: Anne Valbjørn Odgaard, cand.mag. i litteraturhistorie og religionsvidenskab

Tag med på en vandring i kvindernes historie, kultur og litteraturhistorie fra romantikken til nutiden, fra Jane Austen – kanoniseret til at være verdens første moderne kvindelige forfatter – til Elena Ferrante, en af verdens mest betydningsfulde nutidige forfattere. Vi dykker ned i en række fantastiske kvindelige forfatters værker, der byder på sproglige fornyelser, skarpe skildringer af tidsånd og tidstypiske problematikker, leg med køn og identitet, humor, sorg og meget mere. Vi møder nogle af litteraturhistoriens største og mest elskede kvindeskikkelser fra Elizabeth Bennet til Pippi Langstrømpe og erfarer mere om, hvad der gør dem særlige – og særligt stærke. Forfattere i fokus er bl.a. Jane Austen, Amalie Skram, Virginia Woolf, Astrid Lindgren, Kristín Marja Baldursdóttir og Elena Ferrante.

”Når det gælder skuespil, er der ingen over og ingen ved siden af Shakespeare.”

Niels Brunse

Oversætter af William Shakespeare til dansk

Johannes V. Jensens 'Kongens fald'

Holdnummer: 1821-019

Dato: 6/10, 1 lørdag

Tid: 10.00-14.00

Pris: 260 kr., studerende 160 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

Underviser: Anders Østergaard, ekstern lektor i litteratur, Københavns Universitet

Johannes V. Jensens 'Kongens fald' er en fascinerende roman, der tåler mange genlæsninger. Ikke kæmpelang, men utroligt righoldig. I 1999 valgte både Politikens og Berlingskes læsere den som det 20. århundredes bedste danske roman. Bogen og dens forfatter er selvfølgelig på kanonlister. Fagfolk bliver ved at skrive om den, forfattere refererer til den, læserne slipper den ikke. Hvad står der i bogen? Hvad er det, der fascinerer? Og hvad ved den kan irritere? Hen over fire timer vil vi gå i dybden med romanen. Vi vil både søge overblik over det myldrende værk – og nærlæse det kapitel for kapitel, del for del for at se, hvordan Johannes V. Jensen bygger sin romanverden op. Ingredienserne er talrige: 'Kongens fald' er bl.a. dramatiske fortællinger fra danmarkshistorien i 1500-tallet, inklusive vendepunkter i Nordens historie og i hele det videnskabelige verdensbillede i renæssancen. Men også psykologisk indlevende fortællinger om kærlighed og begær, jalousi og had. Og samtidig vores litteraturs måske mest indfølelsesfulde naturskildringer. Det hele bundet sammen i store mønstre af slægtshistorier og tematiske fletværk. Og dog strittende i alle retninger med hensyn til genre, stil og emne. Først og sidst er 'Kongens fald' et sprogligt mesterværk, et mægtigt klangrum af sprogtoner i indbyrdes mod- og samspil.

På verdensomrejse i litteraturen

Holdnummer: 1821-022

Dato: 24/10, 6 onsdage

Tid: 17.15-19.00

Pris: 660 kr., studerende 360 kr.

Pris inkl. bog: 879,95 kr., studerende 579,95 kr. (bog værdi 299,95 kr.)

Sted: AU, bygning 1530, lokale D219, Ny Munkegade 118

Tag med på en verdensomrejse i litteraturen. Opdag de forskellige kulturer gennem en forelæsningsrække, der bringer dig til lande, du aldrig havde tænkt på at besøge. Forfattere fra hele kloden vækkes til live, mens vi bliver klogere på den fælles værdi, som danner grundlag for litteraturen verden over: læseglæden. Hvordan adskiller arktisk litteratur sig fra iransk? Hvorfor er fransk litteratur så populær, mens få kender til de store værker fra Mellemamerika? Og hvorfor er de gamle, russiske klassikere så udbredte? Find svarene her. Rækken tager afsæt i bogen 'Verdenslitteraturer' (Aarhus Universitetsforlag 2018), som kan inkluderes i prisen.

24/10: Introduktion til verdenslitteraturer. Mads Rosendahl Thomsen, professor MSO i litteraturhistorie, Aarhus Universitet

31/10: Mellemamerikansk litteratur. Rigmor Kappel Schmidt, forfatter, oversætter og cand.mag. i spansk

07/11: Afrikansk litteratur. Svend Erik Larsen, professor emeritus i litteraturhistorie, Aarhus Universitet

14/11: Russisk litteratur. Tine Roesen, lektor i russisk, Københavns Universitet

21/11: Iransk litteratur. Claus Valling Pedersen, lektor i iransk, Københavns Universitet

28/11: Arktisk litteratur – fra Grønland, Island og Færøerne. Kirsten Thisted, lektor i tværkulturelle og regionale studier, Københavns Universitet

Vidensbrunch – forskersamtaler på DOKK1

Få stillet både nysgerrigheden og appetitten til Vidensbrunch, og få et kig bag kulisserne i forskningens verden.

Vidensbrunch med Ole Eggers Bjælde

Dato: 4/4, 1 onsdag

Tid: 10.00-12.00

Pris: 175 kr., inkl brunchbuffet, kaffe/te og saft/juice

Fire naturkræfter hersker i Universet. Disse er grunden til, at planeterne bevæger sig, stjernerne lyser og meget mere. Men ved vi alt, hvad der er at vide om Universet, vi lever i? For eksempel hvordan et Univers som blev skabt for 14 milliarder år siden egentlig kan være uendeligt? Og hvis det ikke er, hvad er der så på den anden side?

Vidensbrunch med Lotte Philipsen

Dato: 16/5, 1 onsdag

Tid: 10.00-12.00

Pris: 175 kr., inkl brunchbuffet, kaffe/te og saft/juice

Samtidskunst kan vække både forundring og forargelse. Som eksempel ses Katharina Grosses pink/hvide værk på træer og græs ved Tangkrogen i sommeren 2017. Men hvorfor er samtidskunstens værker, og de spørgsmål, beskueren stiller sig selv, vigtige for os selv og verden? Og læser du et kunstaværk forkert, hvis du går derfra uden at forstå det?

Læs mere og tilmeld dig på www.fuau.dk

1871 - 1914

Søren Fauth, lektor i tysk ved Aarhus Universitet

Århundredets Festival

2. - 11. MARTS

Århundredets Festival sætter for syvende gang en historisk periode under lup! Fra den 2. til den 11. marts dykker vi ned i La Belle Époque, også kaldet DEN SKØNNE TID. Perioden er afgrænset af to store begivenheder i henholdsvis 1871 og 1914; slutningen på Frankrigs sidste kejserdømme med Napoleon III ved roret og Første Verdenskrigs udbrud.

Årtierne omkring år 1900 er rige på økonomisk og teknologisk fremgang, kunstneriske nyskabelser, demokrati og optimisme, men også præget af stor ulighed og antisemitisme. Eiffeltårnet bliver bygget, kunstnerne slår sig løs, psykoanalysen vinder indpas, brødrene Lumière holder den første filmforevisning i verden, kvindernes rolle forandres, og Gud bliver erklæret død af Nietzsche.

Festivalens DNA er sanselige oplevelser i krydsfeltet mellem viden og kultur, kreative koncepter og utraditionelle samarbejdsprojekter båret af opfindsomhed og vovemod. På tværs af byens scener præsenteres forskere, forfattere, musikere og kunstnere side om side til intelligente arrangementer, der går i dybden med tankegods og begivenheder fra perioden. Tag med på en vidensbus tilbage i tiden, til frankofil middag, hør klassisk musik i det gamle vandtårn, oplev Aulaen på Aarhus Universitet forvandlet, eller kom dybere ind i tidens tanker til den traditionsrige filosofibar.

På de følgende sider kan du se et udvalg af arrangementer, som du allerede nu kan tilmelde dig.

GODT AT VIDE

Billetter til festivalens arrangementer kan købes via aarhundredetsfestival.dk

Tilmeld dig Århundredets Festivals nyhedsbrev på aarhundredetsfestival.dk, og følg os på facebook og instagram. facebook.com/aarhundredets / [@aarhundredets](https://twitter.com/aarhundredets) / [#åf2018](https://hashtag/åf2018)

Vi tager forbehold for fejl, ændringer og aflysninger. Du kan altid tjekke aarhundredetsfestival.dk for opdateret program.

Århundredets Festival er støttet af

Smagsprøver på festivalens arrangementer

RUNDT OM HERMAN BANG

Holdnummer: 1811-443

Tid: Lørdag 3/3, kl. 13.00-15.00

Pris: 120 kr., studerende 60 kr.

Sted: Dokk1, Lille sal, Hack Kampmanns Plads 2

Har man bare en gang læst Herman Bang, vil man for altid huske ikke blot hovedpersonerne, men også bipersonerne, selv når de kun er tegnet med få streger. Det gælder især kvindeskikkelserne – de stille kvinder ”med bortstrøget Haar fra lidt kantede Tindinger”. Men er de Bang’ske kvinder allegorier for homoseksuelle mænd? Og er karakteruniverset også en måde for Bang at fremstille sig selv på? Bliv klogere på Herman Bangs værker, når fire litterater graver dybt i et af de vigtigste forfatterskaber fra Det Moderne Gennembrud. Mød adjunkt **Lis Norup**, lektor **Stefan Kjerkegaard**, lektor **Dag Heede** og professor emeritus **Peer E. Sørensen**.

DANSE MACABRE

Holdnummer: 1811-429

Tid: Lørdag 3/3, kl. 19.30-20.45

Pris: 150 kr., studerende 75 kr.

Sted: Aulaen, Aarhus Universitet, Nordre Ringgade 4

Dancing Macabre integrerer film, billeder, lys og animationer i en musikalsk live-koncert, der gør publikum klogere på historien, når udvalgte temaer om døden set i et kunsthistorisk perspektiv præsenteres samlet i én kæmpe opførelse. Med et af Europas bedste bigbands, **Aarhus Jazz Orchestra**, elektronisk musiker **Bjørn Svin**, komponist **Signe Bisgaard**, historiker **Søren Hein Rasmussen** og designer **Laura Rathschau**’ digitale scenografi, sættes nye standarder for videns- og koncertformidling.

VIDENSBIF – TITANIC

Holdnummer: 1811-470

Tid: Søndag 4/3, kl. 11.00-15.30

Pris: 185 kr. inkl. champagnebrunch, foredrag og film. Billetter købes på www.paradisbio.dk

Sted: Øst for Paradis, Paradisgade 7-9

Lidt over tyve år efter den storslåede film ’Titanic’ i 1997 vandt biografgængernes hjerter og hele 11 Oscars, har du igen chancen for at opleve filmen på det store lærred. Denne søndag serveres der en lækker brunch med champagne i den hyggelige nye café i Øst for Paradis. Herefter introduceres til den historiske periode omkring 1912, hvor skibet, der ikke kunne synke, alligevel sank, inden vi skal opleve James Camerons prisvindende film. Der vil være en kort pause midtvejs i filmen.

VACCINÉR DIG!

Holdnummer: 1811-468

Tid: Søndag 4/3, kl. 12.15-14.00

Pris: 120 kr., studerende 60 kr.

Sted: Dokk1, Lille sal, Hack Kampmanns Plads 2

I 1901 gik den første Nobelpris i medicin til Emil von Behring. Det var hans opdagelser, der lagde grundstenen til udviklingen af vaccinen. I begyndelsen af 1900-tallet blev der også forsket banebrydende i immunitet, og det var i denne tid, man stiftede Statens Serum Institut. Fremgangen, som medicinens verden oplevede, har haft stor betydning for vores forståelse af infektionssygdomme i dag. Hvordan ser vaccinerne ud 100 år senere? Og hvordan navigerer vi i den kritik af vacciner, der ofte dominerer mediernes dagsorden? Vær med, når læge og forskningsleder **Jørn Falch** giver os et indblik i vaccinenes udviklingshistorie og nutidige tilstand.

KÆRS KUNSTKAFÉ – ART NOUVEAU PÅ KANTEN AF KATASTROFEN

Holdnummer: 1811-467

Tid: Mandag 5/3, kl. 12.00-16.00

Pris: 160 kr. inkl. kaffe/te og kage

Sted: Dokk1, Store sal, Hack Kampmanns Plads 2

Kunsthistoriker **Peter Kær** byder indenfor i sin kunstkafe, hvor han tager os med til La Belle Époque og præsenterer tidens stilretning: Art Nouveau. Art Nouveau opstår i Paris i slutningen af 1880'erne. Med sin linjeornamentik og planteformer breder stilen sig i Europa i kunst, kunsthåndværk og arkitektur. En stil præget af tidens samfundsændringer, sorgløshed og fremskridtstro, men som også bliver næret af det forfald og den dekadence, som indrammer Europa i årene omkring Første Verdenskrig. En eksplosiv kreativitet, hvor vanvid og skønhed, lærdom og undergang, galskab og genialitet går op i en højere enhed indtil det hele kollapser. Vi følger kunstnere som Hector Guimard, Antoni Gaudí og ikke mindst periodens store mester, Gustav Klimt, i hvis kunst man især fornemmer katastrofen lure.

FILOSOFIBAR

Holdnummer: 1811-430

Tid: Mandag 5/3 til fredag 9/3, kl. 15.00-16.00

Pris: Gratis, bare mød op!

Sted: Caféen, Studenterhus Aarhus, Nordre Ringgade 3

Friedrich Nietzsche erklærer Gud død, Rosa Luxemburg gør op med socialdemokratiet, Bertrand Russell forsøger at forklare verden matematisk og pacifistisk, mens Sigmund Freud lægger mennesket på briksen, og Edmund Husserl starter et af det 20. århundredes største filosofitraditioner – fænomenologien. Få tænkningen sparket i gang med et gratis foredrag om dagen til Århundredets Festivals traditionsrige filosofibar. Vi giver dig en introduktion til fem filosoffer, der hver især er aktive i perioden 1871-1914.

Mandag: Friedrich Nietzsche, **tirsdag:** Edmund Husserl, **onsdag:** Sigmund Freud, **torsdag:** Bertrand Russell, **fredag:** Rosa Luxemburg

TIL ARBEJDET – LIV ELLER DØD

Holdnummer: 1811-421

Tid: Mandag 5/3, kl. 19.00-21.00

Pris: 150 kr., studerende 75 kr.

Sted: Caféen, Studenterhus Aarhus, Nordre Ringgade 3

Arbejdersangene bandt den spæde arbejderbevægelse sammen til en slagkraftig enhed. Fra 1870'erne kom der stadig flere sange om arbejdernes elendige kår, de gamle magters bagstræb og undertrykkelse – og socialismens funklende fremtid. Arbejderne sang højstemt om politiske visioner, men også om faglig stolthed og hverdagserfaringer. Den syngende historiker **Bertel Nygaard** fortæller om arbejderbevægelsens første halvår århundrede, og sammen med multiinstrumentalisten **Jacob Venndt** dykker vi ned i tidens arbejdermusikalske sangskat. Lyt, dans og syng med, når duoen Venndt & Nygaard giver en videnskonsert.

VIDENSBRUNCH MED SØREN FAUTH

Holdnummer: 1811-422

Tid: Tirsdag 6/3, kl. 10.00-12.00

Pris: 175 kr. inkl. brunch og kaffe/te ad libitum

Sted: Dokk1, Store sal, Hack Kampmanns Plads 2

Som lektor i tysk ved Aarhus Universitet er Søren Fauth interesseret i forholdet mellem litteratur og filosofi. Han er ekspert i de store tyske tænkere og forfattere. Fauth har også skrevet tænkepausen om 'Vilje', hvori han forklarer, hvordan det er viljen, der får os til at handle. Uden viljen, og lidt anden hjælp, havde Lance Armstrong næppe vundet syv Tour de France-sejre. Fauth dyrker cykling som sportsudøvelse, men også som et rum for fordybelse. Han debuterede desuden i 2014 med langdigtbogen 'Universet er slidt'. Få stillet nysgerrighed og appetit, når **Søren Fauth** snakker med rektor for Folkeuniversitetet **Sten Tiedemann** om de vigtigste tysksprogede værker under La Belle Époque – og om viljen til at skrive, tænke, læse og træde i pedalerne.

MORE WORK FOR MOTHER – TEKNOLOGIEN OG HUSMODEREN

Holdnummer: 1811-466

Tid: Tirsdag 6/3, kl. 11.00-12.00

Pris: 100 kr., studerende 50 kr.

Sted: Byrådssalen, Kvindemuseet, Domkirkepladsen 5

I sin tid var man overbevist om, at opfindelsen af bl.a. støvsugeren ville betyde mindre arbejde til kvinderne i hjemmet. Tanken var, at udviklingen ville sætte kvinden fri. Men med tiden blev det tydeligt, at teknologien ikke blot hjalp husmoderen med at holde hjemmet nydeligt – muligheden for den 'huslige hjælp' satte også nye standarder for, hvordan et velholdt hjem skulle se ud, og hvad der kunne nås i løbet af en dag. Kvinden overtog med de teknologiske hjælpemidler en del af det arbejde, der tidligere havde tilhørt mænd og børn. Kom til oplæg med lektor **Jakob Bek-Thomsen** og bliv klogere på, hvilken betydning husmoderteknologien fik for samfundet, og hvordan forventningerne til kvinden i hjemmet afspejlede samme udvikling.

FRANSKE TONER I VANDTÅRNET

Holdnummer: 1811-419 og 1811-420 (to arrangementer)

Tid: Tirsdag 6/3, kl. 17.00-18.00 og 19.00-20.00

Pris: 120 kr.

Sted: Vandtårnet ved Randersvej, Randersvej 137A (lokalet kan kun tilgås til fods, da arrangementet afholdes øverst i vandtårnet)

Det gamle vandtårn på Randersvej knejser højt over byen. Med sine over 100 år er vandtårnet det ældste af sin slags i Aarhusområdet, og for en enkelt aften er du inviteret indenfor. Kom til stemningsfuld koncert og foredrag 38 meter over jorden, og lad dig forføre af de franske toner. Lyt til pianist **Heine Skov Jensen**, der bl.a. spiller Debussys musikalske portræt af 'Pigen med hørhåret' og hans måneskinsmusik 'Clair de lune' samt Ravels springvandsmusik 'Jeux d'eau'. Mag.art. i musikvidenskab **Leif V.S. Balthzersen** introducerer og udfolder den billedskabende, impressionistiske musik.

INDFLYDELSEN FRA PROUST – MØD JENS CHRISTIAN GRØNDAHL

Holdnummer: 1811-451

Tid: Tirsdag 6/3 kl. 17.00-18.30

Pris: 120 kr., studerende 60 kr.

Sted: Dokki, Store sal, Hack Kampmanns Plads 2

La Belle Époque spændte over fire årtier, der skulle blive essentielle for fransk litteratur. I 1871 blev Marcel Proust, en af Frankrigs vigtigste moderne forfattere, født. I 1913, umiddelbart før Første Verdenskrigs udbrud, udsendte han første bind af sit skelsættende værk 'På sporet af den tabte tid'. Værket har siden indvirket på en lang række forfattere. Ikke mindst **Jens Christian Grøndahl**: "efter Proust ved enhver forfatter, at han bevæger sig på sand." Ph.d. i litteraturvidenskab **Neal Ashley Conrad Thing** introducerer til Prousts 13-bindsroman og taler med Grøndahl om indflydelsen fra en af verdenslitteraturens største skikkelser. Hvad har Proust at sige os i dag?

TAKT OG TONE – KVINDENS SOCIALE ROLLE

Holdnummer: 1811-423

Tid: Onsdag 7/3, kl. 11.00-12.00

Pris: 100 kr., studerende 50 kr.

Sted: Byrådssalen, Kvindemuseet, Domkirkepladsen 5

I 1918 udkommer Emma Gads 'Takt & tone – om omgang med mennesker', og den bliver en bragende succes med sine anvisninger til korrekt opførsel og etikette hos borgerskabet. Men hvad fortæller bogen os om kvindens sociale rolle omkring år 1900, hvor også kvindebevægelsen fødes i Danmark? Hvilke sociale positioner kunne kvinder indtage? Og hvem var Emma Gad egentlig? Skribent og foredragsholder **Katrine Arnfred** vil denne formiddag fortælle om kvindens sociale rolle omkring år 1900. Emma Gad og den spirende danske kvindebevægelse er afsættet.

TA' MED VIDENSBUSSEN TIL GAMMEL ESTRUP

Holdnummer: 1811-477 og 1811-479 (to arrangementer)

Tid: Onsdag 7/3 og torsdag 8/3, kl. 13.00-17.00

Pris: 185 kr. inkl. bus, entré, kaffe/kage, rundvisning og oplæg i bussen

Mødested: Bussen kører til og fra Musikhuset i Aarhus

Tag bussen tilbage til La Belle Époque på Gammel Estrup og oplev herregårdslivets Indian Summer. Undervejs fortæller historiker **Ebbe Juul Heider** om herregårdslandskabet, man passerer. På Gammel Estrup viser en af museets guider rundt i de smukke 1800-talsinteriører på 2. sal. Gammel Estrup var igennem 600 år ejet af den samme adelsfamilie – slægten Scheel – der var én af Danmarks rigeste og mest indflydelsesrige familier. Herregården rummer stemningsfulde stuer og værelser, der emmer af det levede liv på en af tidens fornemste herregårde. Arrangementet afsluttes med kaffe og kage fra herregårdskøkkenet, inden bussen kører mod Aarhus igen.

KAFFE TIL ALLE – KAFFESKOLE HOS BKI

Holdnummer: 1811-426

Tid: Onsdag 7/3, kl. 14.00-16.45

Pris: 150 kr. inkl. fabriksrundtur og kaffe

Sted: BKI Foods A/S, Søren Nymarks Vej 7

Få et intensivt indblik i kaffe, når BKI slår dørene op til fabrikken i Højbjerg, og kom på kaffeskole, hvor du bliver klogere på guldet fra de fjerne egne. Se maskinerne, der rister, kværner og pakker bønner, og vurdér selv forskellen i smagen afhængigt af ristningsgrad og bønne. **Annette Hoff**, seniorforsker ved Den Gamle By og forfatter til bogen 'Den danske kaffehistorie', fortæller om kaffens kulturhistorie fra plantage til café hos storbyens bedre borgerskab i slutningen af 1800-tallet. Kom på fabriksrundtur, og læn dig tilbage med en kop Aarhuskaffe, mens du bliver klogere på den sorte drik.

DEN GRUSOMME MEDICIN

Holdnummer: 1811-452

Tid: Onsdag 7/3, kl. 19.00-21.00

Pris: 120 kr., studerende 60 kr.

Sted: Aarhus Universitetshospital Skejby, Auditorium A (indgang G, stuen), Palle Juul-Jensens Blvd. 99

Dyk ned i den dystre side af lægevidenskabens og psykiatriens udvikling. Følg de gruopvækkende og mirakuløse opdagelser gennem iglekrukker, amputationsknive og brækmidler på vejen mod den moderne lægevidenskab. I 1800-tallet begynder kirurgerne at eksperimentere med nye teknikker, penicillin, morfinisme og anæstesi midler som æter og kokain. Hør også om psykiatriens udvikling, hvor brugen af risikable metoder som elektrochok, insulin-koma og det hvide snit spiller en vigtig rolle. Lektor i medicinhistorie **Jesper Vaczy Kragh** og lektor **Adam Bencard** fra Medicinsk Museion tager os med på en grusom rejse tilbage til en tid, hvor lægevidenskabens nysgerrighed stort set ingen grænser kendte.

DEN NYE KVINDE – KUNSTNERISK REVOLUTION

Holdnummer: 1811-453

Tid: Torsdag 8/3, kl. 11.00-12.00

Pris: 100 kr., studerende 50 kr.

Sted: Byrådssalen, Kvindemuseet, Domkirkepladsen 5

Kødædende blomster, feminine skønheder og kæderygende Athener. Synet på kvinden og hendes rolle forandrede sig, og flere kvinder udfordrede kunsten i La Belle Époque. Det er en tid med kolossale ændringer, og der eksperimenteres med kvindesynet, som veksler mellem den sexede femme fatale og den delikate femme fragile. Men ud over disse springer den nye kvinde ud: la femme nouvelle. I litteraturen og billedkunsten markerer kvindelige kunstnere og forfattere sig som revolutionære inden for deres felt. Bliv klogere på denne kunstneriske og dekadente tid i selskab med cand.mag. **Anne Valbjørn Odgaard**.

INTELLIGENTE COCKTAILS – ABSINTH PÅ APOTHEKET

Holdnummer: 1811-425

Tid: Torsdag 8/3, kl. 15.00-17.30

Pris: 350 kr. inkl. 5 cocktails

Sted: St. Pauls Apothek, Jægergårdsgade 76

Toulouse-Lautrec, Baudelaire og Rimbaud drak den. Jo, vi snakker om absinth eller den grønne fe, kunstnernes favorit i La Belle Époques Paris. Den grønne drik inspirerede Gauguin til hans dristige farvevalg, og van Gogh siges at have skåret sit øre af efter at have drukket rigeligt. Bag baren på St. Pauls Apothek står en historiker og en af Europas bedste bartendere til en eftermiddag, hvor der serveres cocktails og skæve faglige oplæg. **Hasse Bank Johansen**, der har vundet DM i cocktails flere gange, og historiker **Søren Hein Rasmussen** fra MegaNørd mødes og mixer cocktails og historie. Lige siden opførelsen i 1899 har Jægergårdsgade nr. 76 været apotek. Nu er sjette generation rykket ind. Penicillinen på hylderne er skiftet ud med spiritusser, men troen på at kurere de mest sejlivede sygdomme er intakt, og arkitekturen er holdt i apoteker-stil. Vi garanterer en eftermiddag, hvor du bliver klogere for hver drink.

FLORA DANICA – VIDENSKAB OG KUNST

Holdnummer: 1811-446

Tid: Torsdag 8/3, kl. 15.00-18.00

Pris: 180 kr., studerende 100 kr.

Sted: Væksthusene, Peter Holms Vej

Flora Danica er navnet på det enorme planteværk, som blev udgivet fra 1761 til 1883 med 3.240 smukke kobberstik af Danmark og Norges vilde planter. Skiftende konger betalte for udgivelsen, og dygtige tegnere og kobberstikkere skabte de kobberstukne tavler, som viser planterne i naturlig størrelse. Efterfølgende blev de håndkoloreret. Planter er meget forskellige, og på hver deres måde er de tilpasset særlige levesteder, bestøvere og måder at sprede deres frø på. Gennem rundvisninger i Væksthusenes samlinger og små foredrag vil du blive klogere på planter forskellige opbygning. Du vil derudover også få kyndig vejledning af kunstner **Kirsten Tind**, så du selv kan prøve kræfter med tegnekunsten. Medbring tegnepapir eller akvarelpapir, målhårspensler, bløde blyanter og et viskelæder. Alle farver kan bruges, både farveblyanter og akvarelfarver.

HOW THE OTHER HALF LIVES – TOM BUK-SWIENCY OM JACOB A. RIIS

Holdnummer: 1811-408

Tid: Torsdag 8/3, kl. 19.00-20.45

Pris: 120 kr., studerende 60 kr.

Sted: Dokki, Store sal, Hack Kampmanns Plads 2

Jacob A. Riis begyndte livet i Ribe i midten af 1800-tallet og endte i storbyen New York omkring det 19. århundredes afslutning. Han gik fra at leve et rakkerliv præget af sult, da han ankom til New York, til at blive en af de mest indflydelsesrige journalister i sin tid. Særligt bogen 'How the Other Half Lives' fra 1890 var med sine chokerende fotos fra slummen i New York epokegørende i sin tid og er i dag anerkendt som amerikansk og journalistisk klassiker. **Tom Buk-Swienty** har skrevet den store biografi 'Den ideelle amerikaner' (Gyldendal, 2007) om journalisten, reformisten og fotografen Jacob A. Riis. Det er både en dramatisk udvandrerhistorie og en storslået kærlighedsberetning. Hør ham fortælle historien her.

VIDENSBIFF – MOULIN ROUGE

Holdnummer: 1811-465

Tid: Torsdag 8/3, kl. 20.30-23.30

Pris: 150 kr. inkl. cocktail, foredrag og film

Sted: Øst for Paradis, Paradisgade 7-9

Fik du ikke set Moulin Rouge i 2001, da den tog publikum med storm verden rundt? Eller har du lyst til at gense klassikeren på det store lærred? Denne aften får du muligheden for at nyde en cocktail, mens vi introduceres til filmen, perioden, den skildrer, og instruktøren Baz Luhrmanns festlige univers. Kom med ind i en verden af fest, farver, store følelser og absinth, når vi skal se Moulin Rouge i Øst for Paradis.

OVARTACI – I KUNSTENS HISTORIE

Holdnummer: 1811-424

Tid: Fredag 9/3, kl. 15.00-18.00

Pris: 120 kr. inkl. entré til Museum Overtaci

Sted: Psykiatrisk Hospital, Museum Overtaci, Skovagervej 2

Kunstneren Overtaci levede fra 1894-1985 samtidig med en række andre berømte outsiderkunstnere. De var en type kunstnere, der kun fandtes i tiden fra midten af 1800-tallet til midten af 1900-tallet. De var vilde skabninger og levede et dramatisk liv i tiden op til Første Verdenskrig. Vi starter med rundvisning på Museum Overtaci, hvorefter vi går til den gamle festsal på Psykiatrisk Hospital til en dialog-forelæsning mellem museumsleder **Mia Lejsted** og idéhistoriker **Lars Morell**. Bliv klogere på den tid, som Overtaci levede i med sin sygdom, indlæggelse og kunst. Og hør om andre samtidige kunstnere, som Carl Fredrik Hill, Ernst Josephson, Adolf Wölffli, Aloïse, Friedrich Schröder-Sonnenstern og Gaston Chassaï.

FREUD – VI SKAL HELT IND I SINDET!

Holdnummer: 1811-417

Tid: Fredag 9/3, kl. 19.00-21.00

Pris: 120 kr., studerende 60 kr.

Sted: Dokki, Store sal, Hack Kampmanns Plads 2

Psykoanalysen har længe været i videnskabelig modvind. Men de emner, som Freud beskæftigede sig med i begyndelsen af 1900-tallet, ulmer stadig. Freud lagde især vægt på tanker, tale og handlinger, der var styret af ubevidste kræfter – og hvad disse fortalte om mennesket. Nogle gange er en cigar dog bare en cigar, men ubevidste signaler kan stadig afsløre noget om, hvem vi er. Denne aften kan du opleve psykologisk entertainer **Niels Krøjgaard**, der bl.a. underviser politiet i afhøring af forbrydere, når han vrider vores underbevidsthed. Herefter vil postdoc **Lasse Meinert** udfolde, hvordan ambivalens, drifter og det ubevidste stadig er temaer, som nutidens psykologi må tage stilling til – selv 74 år efter Freuds død.

VIDENSBRUNCH I DOMKIRKEN – ER GUD DØD?

Holdnummer: 1811-454
Tid: Lørdag 10/3, kl. 10.00-12.00
Pris: 150 kr. inkl. brunch, kaffe og te
Sted: Aarhus Domkirke, Store Torv 1

Slutningen af 1800-tallet er første gang i historien, hvor debatten om Guds eksistens for alvor bryder løs i offentligheden – og pludselig kan man ustraffet revse den danske kristenhed og erklære Guds død (i hvert fald i dette liv). Tre af filosofiens største enfant terribles: danske Søren Kierkegaard og tyskerne Friedrich Nietzsche og Karl Marx sætter deres præg på perioden. Fra hver sit ståsted tager de bl.a. fat i spørgsmål såsom: Hvad er mennesket for en størrelse? Findes der noget, der er større end os selv? Og hvis ja, hvad vil det så sige at leve et godt liv? **Rasmus Ugilt Holten Jensen** er filosof og læser Biblen i 'Jeppesens bibelskole' på Radio24syv. **Pia Søltøft** er præst og teolog, og hun vil have Kierkegaard ud i coachingen. Mød dem i samtale med vært på Supertanker på P1, **Carsten Ortmann**.

KROPPEN – DEN NY TIDS KATEDRAL

Holdnummer: 1811-407
Tid: Lørdag 10/3, kl. 13.00-14.35
Pris: 120 kr., studerende 60 kr.
Sted: Dokki, Store sal, Hack Kampmanns Plads 2

Den stærke krop, naturen og nydelsen – vitalismen vil det hele. Strømningen vinder frem i slutningen af 1800-tallet. Perioden præges af enorme materielle forandringer, og folk stuv sig sammen i byerne. Naturen og individet bliver modpolen til industrien og storbyen. Meningen findes i nuet ved dyrkelsen af kroppen og naturen. Vitalismens stærkeste udtryk er gymnastikken. I Danmark er J.P. Müller og Niels Bukh eksponenter for den nye kropssdyrkelse. I sidste ende dør vitalismen, da nazisterne tager den til sig. Professor **Hans Bonde** og ph.d. og radiovært **Adam Holm** kender hinanden – fra fodboldbanen og fra 'Jeg er nøgen' på P1. Oplev dem samtale om vitalismens historie og arv. Kl. 14.15 er der opvisning på Udsigten ved **Gymnastikhøjskolen i Ollerups Dansekompani**.

MAGNIFIQUE! FRANKOFIL MIDDAG I LA BELLE ÉPOQUE

Holdnummer: 1811-427
Tid: Lørdag 10/3, kl. 18.30-22.00
Pris: 750 kr. inkl. fem serveringer, fire glas vin samt kaffe/te
Sted: Auktionshuset, Mejlgade 45

Den franske kok Auguste Escoffier udgiver i starten af 1900-tallet sine ikoniske kogebøger og guider til den gastronomiske scene. Med ham ud-bredes fransk kogekunst til hele Europa – hvilket vi til stadighed smager i dag. Vi nyder fem franske anretninger, mens aftenens vært, postdoc **Jonatan Leer**, gør os klogere på det franske køkken og kulturen i La Belle Époque. I det smukke Auktionshus, der er opført i 1869, tager Turbine-hallens kokke os med tilbage i tiden. Smag på Proust, Mornet, Apollinaire og prins Henrik, og drøm dig tilbage til en tid, hvor der var fuldt fokus på sanserne. Kom med til en frankofil aften, hvor vi fjerner Nyt Nordisk og hylder Klassisk Fransk. Der vil være franske vine og den helt rette pariserstemning. Se den lækre menu og vin på hjemmesiden.

ATOMER, BAKTERIER OG CYKLER – FANTASTISKE OPDAGELSER OG OPFINDELSER

Holdnummer: 1811-445
Tid: Søndag 11/3, kl. 14.00-16.30
Pris: 120 kr., studerende 60 kr.
Sted: Steno Museets Planetarium, C.F. Møllers Allé 2

'Den skønne tid' var ikke kun smuk – det var også en tid med store videnskabelige og teknologiske fremskridt. Mange af tidens videnskabelige opdagelser gav indblik i en helt ny, usynlig verden. Fx opdagede man, at mange sygdomme skyldtes et mylder af bakterier. Men samtidig blev der også udviklet antitoxin til at bekæmpe infektioner. Fysikerne opdagede fænomener, som lagde grunden for et nyt verdensbillede, bl.a. røntgenstråler, radioaktivitet, atomets struktur samt tiden og rummets relativitet. Og nye teknologier som bilen og flyvemaskinen satte helt nye standarder for transporttider, mens det elektriske lys effektivt oplyste hjem og arbejdspladser. Denne eftermiddag kan du høre ph.d. **Lars Ole Andersen** og museumsinspektør **Hans Buhl** fortælle om nogle af tidens fremskridt, og se eksempler på dem på Steno Museet.

SALON MED ANE CORTZEN – LA BELLE ÉPOQUE OG AARHUS' ARKITEKTUR

Holdnummer: 1811-464
Tid: Søndag 11/3, kl. 15.30-17.30
Pris: 150 kr., studerende 80 kr. inkl. et glas vin
Sted: Paustian, Skovvej 2

Er Aarhus blevet smukkere siden La Belle Époque – med havneudvidelser og højhuse? Hvad kommer først i byens arkitektur – skønhed eller funktion, og hvornår skal gammelt lade livet for nyt? Hvad er skønt, og hvad er stygt? Hvordan kan arkitekturen skabe en god by for dem, der bor der? Spørgsmålene står i kø, når vi sammen med Ane Cortzen og design- og møbelhuset Paustian inviterer til salon om Aarhus' arkitektur og bykultur. **Ane Cortzen** har indbudt to til samtale i sin salon: byudvikler **Rune Kilden** og stadsarkivar **Søren Bitsch Christensen**. Aarhus' gamle østbanegård danner den perfekte ramme. Stationsbygningen blev opført i 1877, men den mistede sin betydning, og i begyndelsen af 1980'erne stod den til at blive revet ned. Men den står der heldigvis endnu.

Praktiske *oplysninger*

Komitéeer i Region Midtjylland

I flere byer i Midtjylland er der mindre Folkeuniversitets-komitéeer, der hver især arrangerer forelæsninger i Folkeuniversitets-regi i deres lokalområde. Du er altid velkommen til at kontakte dem.

Syddjurs: Kontakt Birthe Damgård Nielsen / 2947 6833 / info@syddjurs-folkeuniversitet.dk / www.syddjurs-folkeuniversitet.dk

Favrskov: Kontakt Thomas Damm / 8964 1584 / thda@favrskov.dk

Herning: Kontakt Iben Østerbye / 2134 1742 / www.fuau.dk/herning

Horsens-Hedensted: Kontakt Hans Hansen / 8755 4330 / haha@viauc.dk / www.fuhh.dk

Morsø: Kontakt Joan Bak / joan.bak@morsoe.dk

Norrdjurs: Kontakt Birgit Årsnæs / 2344 8014 / info@norrdjurs-folkeuni.dk / www.norrdjurs-folkeuni.dk

Randers: Kontakt Peter Staugaard / 3035 1392 / info@randersfolkeuni.dk

Ringkøbing-Skjern: Kontakt Ritta Olesen / 9974 2621 / ritta.olesen@rksk.dk / www.riskbib.dk/folkeuniversitetet

Rougsø: Kontakt Yvonne Holm Karnøe / 2212 3907 / info@folkeuniversitetet-rougso.dk / www.folkeuniversitetet-rougso.dk

Ry: Kontakt Flemming Simonsen / 8689 1402 / flemming@javngyde.dk / www.folkeuniversitetet-ry.dk

Programrådet

Programrådet består af styrelsens medlemmer, forskere og fagpersoner primært fra Aarhus Universitet og fra Aarhus' kulturinstitutioner.

Styrelsen

Pressechef Anders Correll / prodekan Anne Marie Pahuus / lektor Bertel Nygaard / institutleder Claus Holm / chefkonsulent Jens Holbech / lektor Kirstine Helboe Johansen / institutleder Kristjar Skajaa / professor Lars Østergaard / lektor Mette Skak / lektor Noe Munck (formand) / professor Ole Bækgaard Nielsen / lektor Rikke Louise Meyer / head of national conservation WWF Susanne Amsinck / chef for DR nyheder Ulrik Haagerup.

Forskere og fagpersoner fra Aarhus Universitet

Professor Andreas Roepstorff / lektor Ane Hejlskov Larsen / projektleder Anne Sørensen / lektor Birte Poulsen / professor Bjarne Møller-Madsen / professor Bo Christensen / lektor Carsten Bagge Laustsen / professor Carsten Obel / professor Christian Bjørnskov / lektor Christian Waldstrøm / informationsleder Claus Bo Andreasen / professor Derek Beach / professor Finn Frandsen / lektor Hans Jørgen Frederiksen / lektor Hans Kjeldsen / lektor Henrik Birkedal / lektor Jakob Isak Nielsen / forskningsleder Jens Bennedsen / adjunkt Karina Lykke Grand / professor Kim Halskov / lektor Kristian Hvidtfelt Nielsen / adjungeret professor Lene Vase / lektor Mads Krogh / professor MSO Mads Rosendahl Thomsen / lektor Marie Vejrup Nielsen / lektor Martijn van Beek / lektor Michael Böss / adjunkt Mikkel Thelle / lektor Mikkel Thorup / docent Ole Høiris / lektor Ole Lauridsen / lektor Ole Sonne / institutleder Per Stounbjerg / udviklingschef Pernille Kallehave / seniorforsker Peter Bondo Christensen / professor Peter Krøjgaard / professor Philipp Schröder / professor Søren Fauth / institutleder Thomas G. Jensen / institutleder Thomas Toftegaard / lektor Tinna Stevnsner / professor Tobias Wang / professor Uffe Juul Jensen / professor Verner Møller.

Fagpersoner fra andre uddannelses- og kulturinstitutioner

Museumsinspektør Annette Damm, Moesgård Museum / museumsdirektør Bo Skaarup, Naturhistorisk Museum i Aarhus / forlagsdirektør Carsten Fenger-Grøndahl, Aarhus Universitetsforlag / presseansvarlig Dan Hansen, Danmarks Medie- og Journalisthøjskole / museumsinspektør Hanne Teglhus, Steno Museet / sognepræst Henrik Grøndahl Lund, Aarhus Domkirke / formand Folkeuniversitetet i Herning Iben Østerbye / museumsinspektør Jeanette Varberg, Moesgaard Museum / arkitekt Jørgen Rasmussen / museumsleder Merete Ipsen, Kvindemuseet / kulturelledende Michael Bach Henriksen, Kristeligt Dagblad / videncenterchef Peter Yding Brunbech, Nationalt Videncenter for Historie- og Kulturarvsformidling / kommunikationschef AUH Svend Aage Mogensen / stadsarkivar Søren Bitsch Christensen, Aarhus Stadsarkiv / museumsdirektør Thomas Bloch Ravn, Den Gamle By / seniorforsker Thomas Secher Jensen, Naturhistorisk Museum i Aarhus.

Folkeuniversitetets sekretariat

Rektor Sten Tiedemann / program- og kommunikationschef Marie Kruse Larsen / redaktør Louise Højbjerg Jacobsen / redaktør Anne Marie Støvring Sørensen / redaktør Mette Grønberg Poulsen / redaktør Joakim Quorp Matthiesen / redaktør Lærke Sofie Glerup Hansen / redaktør Anne Engedal / redaktør Lotte Vestergård Melsen (barsel) / programmedarbejdere: Jonas Sloth / Kasper Dam Nielsen / Julie Harboe / Kathrine Frich Lindstrøm Schultz / Karen Baj Engedal / festivalchef Hanne Lundgren Nielsen / programansvarlig for festival Noa Kjærsgaard Hansen / festivalmedarbejder Johanne Greibe Andersen / økonomi- og administrationschef Randi Dahlin / assistent Martin Kristiansen / receptionist Tinna Louise Hansen.

Studierabat

På udvalgte hold gives der rabat til studerende, som er berettiget til SU. Oplys uddannelsessted og årskortnummer/CPR-nr. på hjemmesiden. Husk studie kort første undervisningsgang.

Forbehold

Folkeuniversitetet forbeholder sig ret til ændring af underviser, lokale, dato og tidspunkt. Sådanne ændringer giver ikke ret til refusion af betalingen.

Afmelding

Hvis du fortryder, kan du få det indbetalte beløb refunderet fratrukket ekspeditionsgebyr på 100 kr. Afmelding skal ske senest 14 dage før holdstart. Tilmelding til rejser og ekskursioner er bindende, og depositum refunderes ikke.

Fotos og illustrationer

Med mindre andet er angivet, stammer billedmateriale fra billeddata-baserne iStockphoto.com, Shutterstock og WikiMedia. Fotos af forskere: montgomery.dk. Layout og grafik: Oddfishschlein.

Bøger, noter og slides

Til forløb, hvor bøger er inkluderet, udleveres bogen første undervisningsgang. Slides og undervisningsnoter er ikke inkluderet i prisen, og de kan ikke forventes fremskaffet og udleveret.

Sekretariatet

Folkeuniversitetet, lok. 05.182
Inge Lehmanns Gade 10, 5. sal
8000 Aarhus C
www.fuau.dk
8843 8000

Åbningstider

Mandag-fredag kl. 10.00-15.00

Undervisningssteder

Folkeuniversitetet i Aarhus
Ny Munkegade 118
8000 Aarhus C

Tilmelding

Tilmeld dig på hjemmesiden fuau.dk, og betal med Dankort, Visa-Dankort, Mastercard, Visa Electron eller Mobilepay. Firmabetaling på EAN eller faktura.

Januar

DATO	TITEL	SIDE
03/01	Exoplaneter	39
22/01	Verdens vildeste opdagelser	39
22/01	Læs og forstå – kunsten	71
22/01	Marcel Proust: 'På sporet af den tabte tid'	81
22/01	Det høje nord	09
22/01	Robusthed i praksis – i hverdags- og arbejdslivet	27
22/01	Ideer, der ændrede verden	49
22/01	Forstå din verden	09
23/01	Konsulentens grønspættebog	19
23/01	Føl med litteraturen	81
23/01	Indblik i Mellemøsten	09
23/01	Filosofihistorie – fra antikken til det moderne gennembrud	49
23/01	Hvad enhver dansker bør vide	49
23/01	Verdenshistoriens største begivenheder	59
24/01	Turen går til Berlin	59
24/01	Kort og godt om gigot. Slid- og leddegigt	27
24/01	Guds ord – i Toraen, Bibelen og Koranen	50
24/01	Naturvidenskabens detektiver	39
24/01	Livet bliver til – om graviditet og fødsler	27
24/01	Den retoriske værktøjskasse	19
25/01	Vølvens spådom, norner og skæbne	50
25/01	Værker i verdensklasse	81
25/01	Kommunikationsmedarbejderens ABC	19
25/01	Rusland under Putin	09
25/01	Modernismens mange ansigter	82
25/01	Optimer din hjerne	28
27/01	Hvad enhver bør vide om Europas historie	59
27/01	Sov godt	28
27/01	Keynes og Piketty: Vækst og fordeling i det 21. århundrede	10
27/01	Noveller og kortprosa	82
27/01	Twin Peaks er tilbage	83
27/01	En europæisk danmarkshistorie	60
27/01	Kvantemekanik – atomernes vilde verden	40
27/01	Stoisk ro i hverdagen	50
27/01	Tænk dig om	50
29/01	Hvad der er værd at vide om kunst	71
29/01	Det mørke Univers	40
30/01	Fup og fakta om din sundhed	28
30/01	Wien – på rejse i europæisk kulturs historiske hovedstad	60
31/01	Store danske arkæologer – på jagt efter fortidens byer	60

Februar

DATO	TITEL	SIDE
01/02	Eksistentialisme	51
02/02	Verdenshistorie: En verden eller civilisationernes sammenstød	51
05/02	Helgener og mirakler: Frem til middelalderen år 300 til 700	51
05/02	Demokratiets krise	52
05/02	Musikalske mesterværker	82
05/02	Store samfundstænkere	10
05/02	Økonomisk ulighed i Danmark	10
06/02	Eksistensfilosofi	52
06/02	Højdepunkter i Irlands litteratur	83
07/02	Europæisk kunsthistorie – fra Fidias til Giotto	71
07/02	Stress og stressreduktion	29
08/02	Alt du bør vide om naturvidenskab – næsten	40
08/02	Johannesevangeliet	52
09/02	Kunst og arkitektur i Europas kulturbyer: Enevældens København	72
12/02	Besøg dem der har tegnet Aarhus	72
13/02	Magt i organisationen	20
13/02	Løgstrup og Kierkegaard	52
13/02	Det' dansk	72
14/02	Antikkens stormagter	61
14/02	Spionage – fra Sun Tzu til Snowden	11
14/02	Det gode liv 60+	29
14/02	Positiv psykologi i ledelse – robuste arbejdskulturer	20
19/02	Christiansborg bag facaden	11
21/02	Kunsthistorie på tværs: Den figurative kunst i det 20. århundrede	73
21/02	Kommunikation tæt på – besøg århusianske virksomheder	20
21/02	Orienten – kultur, kunst og arkitektur	73
22/02	Alt hvad du bør vide om loven	11
23/02	Til frokost i historien i Den Gamle By	61
25/02	De Slesvigske Krige – da katastrofen ramte Danmark	61
25/02	Hovedstrøg i Paul Austers forfatterskab	83
25/02	Tegningens historie	74
25/02	Kunst og arkitektur i Venedig, Ravenna og Urbino	73
25/02	Iran	11
25/02	Den gode præsentation	21
25/02	Europas opdagelse af verden	61
25/02	Beethovens symfonier – en genre nytænkes	83
26/02	Europæisk kunsts fortællinger. Kunsthistoriens verdensbilleder	74
26/02	Skildpaddetanker	53
27/02	Spansk kunst i 300 år	74

Marts

DATO	TITEL	SIDE
01/03	Arkitektur i verdensklasse – fra Guggenheim i Bilbao til Gaudí i Barcelona	75
06/03	Trump's Presidency	12
06/03	Paradoksledelse	21
07/03	Idéhistorien læser Trump	12
07/03	Kunst & Cava – formidlingsprogram om samtidskunst i Kunsthal Aarhus	75
08/03	Professionel med følelser	29
14/03	Empati og robusthed – med Specularmetoden	30
16/03	Idéhistorie: oplysning og romantik	53
17/03	Silkevejen – Dengang og i dag	12
17/03	Weimarrepublikken 1919-1933	62
17/03	Sproglig mangfoldighed – ekstremer i verdens sprog	13
17/03	Tre af Shakespeares bedste	84
17/03	Wagners operaunivers	83
17/03	Jungs filosofi	30
17/03	På ekspedition hos inkæerne i Perus tågeregnskov	62
17/03	Nationalisme i Europa	12
17/03	Det levende univers	40
18/03	Per Kirkeby – liv og værk	75
18/03	Mødefacilitering	21
18/03	Tredje generations coaching	21
18/03	Magteliten – hvordan 423 danskere styrer landet	13
18/03	Hjernestarter – sådan træner du din hjerne	30
18/03	Kunst med Kær: Hvor er kunsten i dag?	75
18/03	Sådan arbejder du strategisk med sociale medier	22
18/03	Kunstens store brydningstid: Renæssancen i Norditalien	75
18/03	Hvad enhver bør vide om blodprop i hjertet	30
19/03	Poltava 1709 – beretningen om en armés undergang	62
19/03	Naturmedicin	31
19/03	Ordet er dit!	22
19/03	Romaner – dystopiske og politiske	53
20/03	Dostojevskys univers	54
22/03	Sex – kun for kvinder	31
22/03	Forfatteren og forskeren – Svend Åge Madsen og Henrik Skov Nielsen	84

April

DATO	TITEL	SIDE
03/04	Kritisk kunst eller ren propaganda? – om kunst og politik gennem historien	76
03/04	Byvandring: På vandring gennem Aarhus' historie	63
03/04	Mytologier	54
03/04	Hvad kommer efter konkurrencestaten?	13
03/04	Historiens vendepunkter: Danmark bliver moderne	63
03/04	Kunsten at glædes	32
03/04	Moderne psykoterapi	31
03/04	Kunst på recept – om kunstens og arkitektens terapeutiske potentialer	76
03/04	Hvad enhver bør vide om universet	41
03/04	Dansk kolonihistorie	63
03/04	Angst hos børn og unge	32
03/04	Konflikt og demokrati i det 21. århundrede	14
04/04	Hvad der er værd at vide om verdenshistorien i det 20. århundrede	64
04/04	Kunst og myte	77
04/04	Europas historie – set gennem metropolerne	64
04/04	Grækenland i Europa – før og nu	65
04/04	Hvad enhver bør vide om international politik	14
04/04	Byvandring: Aarhus – formsprog, bygninger og arkitektur	77
04/04	Citizen science – brug din viden i forskningens verden	41
04/04	Verden set med kunstnerens øjne	78
04/04	Afhængighed	32
04/04	Arabisk kunst og kultur	77
04/04	Skarpe tanker – styrk dine kognitive færdigheder	22
05/04	Pårørende – den usynlige hær	32
05/04	Islandske sagaer	84
05/04	Kierkegaards univers	54
05/04	Positiv psykologi i hverdagen	33
05/04	Kort og godt om menneskets ernæring	33
05/04	Tjek på parforholdet	34
05/04	Forstå smerten	33
05/04	Romerriget: Magt og imperium, slaveri og civilisation	65
07/04	Viden med puls: Muskler	34
08/04	Gå dig klog – filosofisk vandretur	55
09/04	International design i 100 år	78
09/04	Forandringsledelse uden forandringslede	23
09/04	Rundt om yoga	34
09/04	Penge	14
09/04	Lær at forstå dit barn	35
09/04	Det gode liv	55
09/04	1918 – Første Verdenskrigs afslutning	65
09/04	Kunstskatte i Europas storbyer	78

*Kalenderen fortsætter på næste side.
Tilmeld dig på fuau.dk*

April

DATO	TITEL	SIDE
10/04	Fossiler ved de danske kyster	42
10/04	Danmarks græsser, halvgræsser og siv	42
11/04	Byvandring: En syg historie! – hospitalerne i Aarhus og deres historie	66
12/04	Designtænkning for ledere og medarbejdere	23
14/04	Fugletrækkets gåder	42
14/04	Lær fra dig	23
14/04	Flow, krop og bevægelse 50+	35
14/04	Firenze og Venedig - de første moderne byer i verden	66
14/04	Fremtidens krig	15
14/04	Fremtidens leder	23
14/04	Social intelligens – i livet og på arbejdet	24
16/04	Hvordan vil fremtidens religioner se ud?	55
16/04	Frimureri – fortid eller fremtid?	66
18/04	A Guide to Politics in Denmark	15
21/04	Mineraler – fra kvarts og feldspat til guld og ædelsten	42
23/04	Ledelsesteamet gentænkt	24
24/04	Coaching i teori og virkelighed	24
28/04	Guided Tour in Aarhus: Between Vikings and WWII Occupation	67
30/04	Alt hvad du bør vide om anti-inflammatorisk levevis	35
30/04	Luppen på gruppen	24
30/04	På vandring	35

Maj

DATO	TITEL	SIDE
03/05	Da mennesket blev menneske	43
03/05	De store IT-innovationer	43
03/05	Macron og Merkel – En ny fransk-tysk motor?	15
07/05	Barcelona mellem separatister og turister	16
14/05	Diagnosekulturen – kampen om sygdomsbegrebet	36
14/05	Skidt og kanel – tilsætningsstoffer, E-numre og kunstige sødemidler	36
14/05	Hvor er sundhedsvæsenet på vej hen?	16
15/05	Byvandring: Det nye Aarhus	78
16/05	Deutschstunde – tysk kulturhistorie på én aften	79
16/05	Gravitationsbølger – 'En begivenhed der rystede verden'	43

August

DATO	TITEL	SIDE
14/08	Evaluerings i teori og praksis	25
14/08	Giv teksten liv	25
14/08	Konflikt håndtering og -mægling	25

September

DATO	TITEL	SIDE
03/09	Japan i bevægelse	16
03/09	Danmarks historie – set gennem byerne	67
03/09	Drab i Danmark	16
03/09	Islam	55
04/09	Byvandring: På vandring gennem Aarhus' historie	66
04/09	Kunstig intelligens	44
04/09	Stærke kvinder i litteraturen	84
04/09	Det antropocæne: vores nye tidsalder	44
04/09	En god mavefornemmelse	36
04/09	Danskernes tro gennem 1000 år	56
05/09	Byvandring: En syg historie! – hospitalerne i Aarhus og deres historie	66
05/09	Sløk	56
05/09	Våben der vandt krigen	67
06/09	Den tidlige danmarkshistorie	68
06/09	Livets største spørgsmål	44
06/09	Canadas historie og politik	17
26/09	Buddhisme – kort og godt	56

Oktober

DATO	TITEL	SIDE
06/10	Slavoj Žižek	17
06/10	Johannes V. Jensens 'Kongens fald'	85
06/10	Kunsten at købe kunst	79
06/10	Imperier – storhed og fald	68
06/10	Europas grænser i 100 år – fra afslutningen af Første Verdenskrig til i dag	68
07/10	Dødsriger i nordisk mytologi	56
08/10	Særomvisning i Den Gamle By: Aarhus Fortæller	68
22/10	Dansk kunst i 10'erne	79
22/10	Tyskland 360 grader	68
23/10	Den genetiske revolution	44
24/10	På verdensomrejse i litteraturen	85
25/10	Spørg filosofien om liv og død	56
27/10	Et tværsnit af Indien	17

November

DATO	TITEL	SIDE
06/11	Kroppens sprog i professionel praksis	25
10/11	Galskab og kreativitet – ifølge psykiatrien, litteraturen og kunsten	79
11/11	Danmarkskortet	17

Mørk energi gennemsyrrer universet

Ole Eggers Bjælde

Astrofysiker og undervisningsudvikler,
Aarhus Universitet

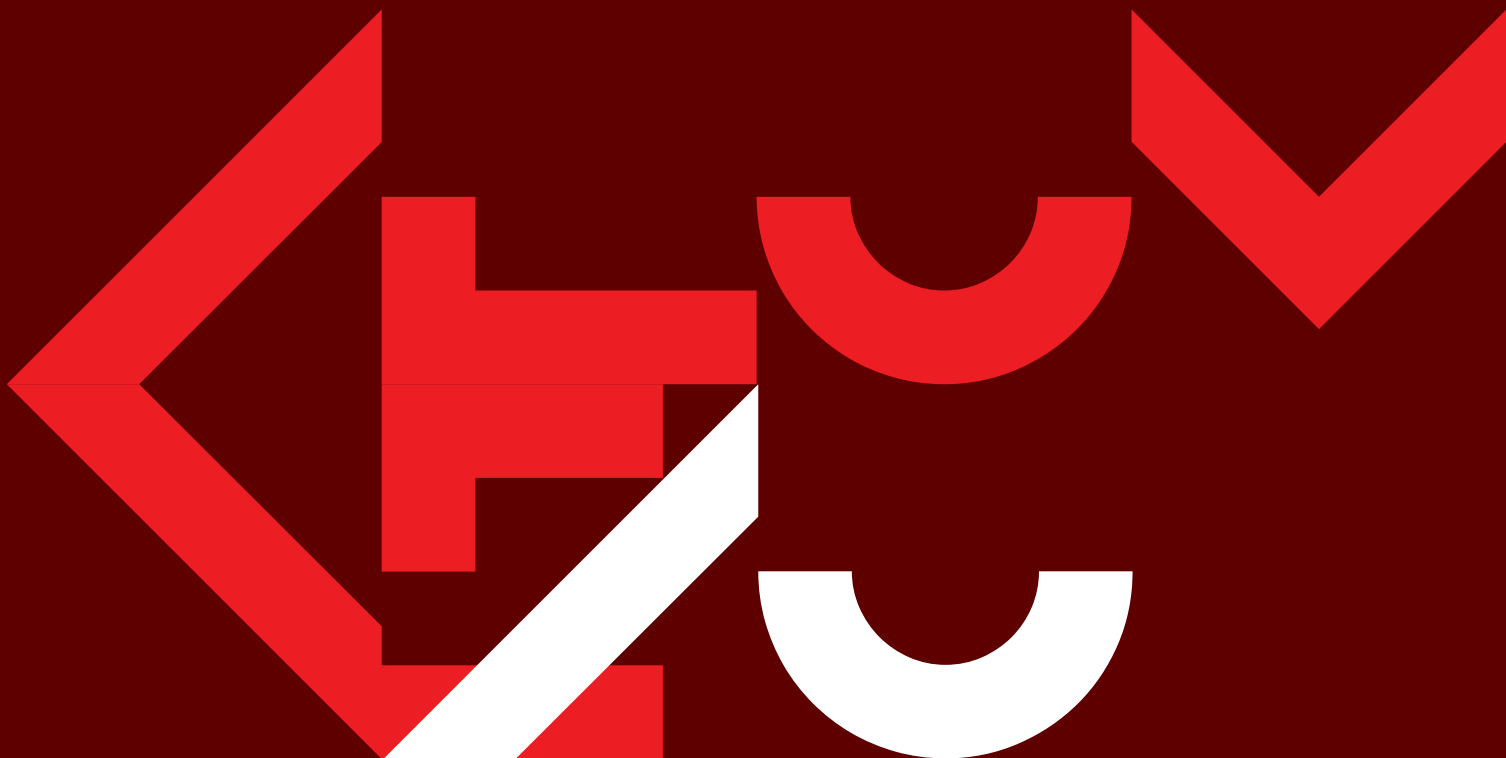
Glem alt om 'mørkt stof', som der blandt andet forskes i på CERN. Det er fundet om fem år, mener astrofysiker Ole Eggers Bjælde. Mørk energi er næste store, astrofysiske spørgsmål – og universets skæbne afhænger af det.

"Vi er verdensmestre i at forklare, hvad fem procent af universet er for noget. Resten er vi ikke så dygtige til," siger Ole Eggers Bjælde. De fem procent, som astrofysikeren fra Aarhus Universitet taler om, er allerede kendte objekter: planeter, stjerne-tåger, sole og andre himmellegemer. Men vi er tæt på at finde ud af, hvad de næste 25 procent af universet består af: mørkt stof. Det er blandt andet det, der forskes i på CERN i Schweiz. "Jeg tør næsten godt lægge hovedet på blokken og sige, at inden for de næste fem år, så finder vi ud af, hvad mørkt stof er," lyder det fra Ole Eggers Bjælde. Det er sandsynligvis nogle meget små partikler, der end ikke ville kunne observeres i selv det bedste mikroskop.

Snart kender vi altså 30 procent af universets bestanddele. Hvad med de sidste 70 procent? Han siger: "Nogen har valgt at give det et lidt tosset navn, nemlig mørk energi. Det siger i virkeligheden slet ikke noget om noget." Videnskaben har i dag ingen anelse om, hvad mørk energi egentlig er. Det ligner sandsynligvis ikke mørkt stof, selvom fænomenernes navne minder om hinanden. Men man er dog ret sikker på, at mørk energi er afgørende for universets mulige undergang.

Ole Eggers Bjælde forelæser ofte på Folkeuniversitetet, og du har muligheden for at møde ham på forelæsningsrækken 'Hvad enhver bør vide om universet', som du kan læse mere om på side 41.

Artiklen er skrevet af
Henriette Pagh Mathiasen.
Læs hele artiklen på www.fuau.dk.

HAR DU GÅET PÅ AARHUS UNIVERSITET?

Så har vi en række tilbud til dig:

- ▶ Gratis kurser på Folkeuniversitetet
 - ▶ Spændende arrangementer for alumner
 - ▶ Job- og projektbank
 - ▶ Podcasts med forskere fra Aarhus Universitet
 - ▶ Mentorordninger
 - ▶ Månedens gratis e-bog fra Aarhus Universitetsforlag
- Og meget mere

Tilmeld dig nyhedsbrevet til alumner og læs mere her: alumner.au.dk

AARHUS UNIVERSITET

